

Jurnalul Oficial

al Uniunii Europene

L 227

Ediția
în limba română

Legislație

Anul 53
28 august 2010

Cuprins

II Acte fără caracter legislativ

ACTE ADOPTATE DE ORGANISME CREATE PRIN ACORDURI INTERNAȚIONALE

- ★ **Regulamentul nr. 55 al Comisiei Economice pentru Europa din cadrul Organizației Națiunilor Unite (CEE-ONU) – Dispoziții uniforme privind omologarea dispozitivelor mecanice de cuplare a ansamblurilor de vehicule** 1

IV Acte adoptate înainte de 1 decembrie 2009, în temeiul Tratatului CE, al Tratatului UE și al Tratatului Euratom

2010/460/CE:

- ★ **Decizia Comisiei din 19 noiembrie 2009 privind ajutoarele de stat C 38/A/04 (ex NN 58/04) și C 36/B/06 (ex NN 38/06) puse în aplicare de Italia în favoarea Alcoa Trasformazioni [notificată cu numărul C(2009) 8112] ⁽¹⁾** 62

Preț: 4 EUR

⁽¹⁾ Text cu relevanță pentru SEE

RO

Actele ale căror titluri sunt tipărite cu caractere drepte sunt acte de gestionare curentă adoptate în cadrul politicii agricole și care au, în general, o perioadă de valabilitate limitată.

Titlurile celorlalte acte sunt tipărite cu caractere aldine și sunt precedate de un asterisc.

II

(Acte fără caracter legislativ)

ACTE ADOPTATE DE ORGANISME CREATE PRIN ACORDURI INTERNAȚIONALE

Numai textele originale CEE-ONU au efect juridic în temeiul dreptului public internațional. Situația și data intrării în vigoare ale prezentului regulament ar trebui verificate în ultima versiune a documentului de situație CEE-ONU TRANS/WP.29/343/Rev.X, disponibilă pe site-ul internet:

<http://www.unece.org/trans/main/wp29/wp29wgs/wp29gen/wp29fdocsts.html>

Regulamentul nr. 55 al Comisiei Economice pentru Europa din cadrul Organizației Națiunilor Unite (CEE-ONU) – Dispoziții uniforme privind omologarea dispozitivelor mecanice de cuplare a ansamblurilor de vehicule

Include întreg textul valabil până la:

Suplimentul 1 la seria 01 de modificări – Data intrării în vigoare: 17 martie 2010

CUPRINS

REGULAMENT

1. Domeniul de aplicare
2. Definiții
3. Cererea de omologare a unui dispozitiv sau a unei componente mecanice de cuplare
4. Cerințe generale aplicabile dispozitivelor și componentelor mecanice de cuplare
5. Cerere de omologare a unui vehicul echipat cu un dispozitiv sau cu o componentă mecanică de cuplare
6. Cerințe generale aplicabile vehiculelor echipate cu un dispozitiv sau cu o componentă mecanică de cuplare
7. Marcaje
8. Omologarea
9. Modificarea dispozitivului sau componentei mecanice de cuplare sau a vehiculului și prelungirea omologării
10. Proceduri privind conformitatea producției
11. Sancțiuni în cazul neconformității producției
12. Încetarea definitivă a producției
13. Dispoziții tranzitorii
14. Denumirile și adresele serviciilor tehnice responsabile cu efectuarea încercărilor de omologare și ale serviciilor administrative

ANEXE

- Anexa 1 Comunicare privind acordarea, extinderea, refuzul, retragerea omologării sau încetarea definitivă a producției unui tip de dispozitiv sau componentă mecanică de cuplare în temeiul Regulamentului nr. 55
- Anexa 2 Comunicare privind acordarea, extinderea, refuzul, retragerea omologării sau încetarea definitivă a producției unui tip de vehicul în ceea ce privește instalarea dispozitiv sau componentă mecanică de cuplare în temeiul Regulamentului nr. 55

- Anexa 3 Exemplu de dispunere a mărcii de omologare
- Anexa 4 Exemple de dispuneri ale marcajelor care indică valorile caracteristice
- Anexa 5 Cerințe aplicabile dispozitivelor sau componentelor mecanice de cuplare
- Anexa 6 Încercări ale dispozitivelor și componentelor mecanice de cuplare
- Anexa 7 Cerințe de instalare și cerințe speciale

1. DOMENIUL DE APLICARE

- 1.1. Prezentul regulament stabilește cerințele pe care trebuie să le îndeplinească dispozitivele și componentele mecanice de cuplare a ansamblurilor de vehicule pentru a fi considerate reciproc compatibile la nivel internațional.
- 1.2. Prezentul regulament se aplică dispozitivelor și componentelor destinate:
 - 1.2.1. autovehiculelor și remorcilor concepute pentru a forma un ansamblu de vehicule ⁽¹⁾;
 - 1.2.2. autovehiculelor și remorcilor concepute pentru a forma vehicule articulate ⁽¹⁾, la care sarcina verticală exercitată asupra autovehiculului de către remorcă nu depășește 200 kN.
- 1.3. Prezentul regulament se aplică:
 - 1.3.1. dispozitivelor și componentelor standardizate definite la punctul 2.3;
 - 1.3.2. dispozitivelor și componentelor nestandardizate definite la punctul 2.4;
 - 1.3.3. diferitelor dispozitive și componente nestandardizate definite la punctul 2.5.

2. DEFINIȚII

În sensul prezentului regulament:

- 2.1. Dispozitive și componente mecanice de cuplare înseamnă toate elementele fixate de structura, de părțile portante ale caroseriei și de șasiul autovehiculului și al remorcii, prin intermediul cărora acestea din urmă sunt conectate pentru a forma un ansamblu de vehicule sau un vehicul articulat. Părțile fixe sau mobile necesare fixării sau manevrării dispozitivelor sau componentelor mecanice de cuplare sunt incluse.
- 2.2. Un procedeu de cuplare este automat dacă deplasarea vehiculului tractor înapoi către remorcă este suficientă pentru a determina cuplarea totală și corectă și pentru a o asigura în mod automat, precum și pentru a indica declanșarea dispozitivelor de securitate fără nicio intervenție exterioară.

În cazul cuplajelor cu cârlig, cuplajul este automat în cazul în care se deschide și se închide fără intervenție externă atunci când inelul de remorcă este introdus în cârlig.
- 2.3. Dispozitivele și componentele mecanice de cuplare standardizate sunt conforme cu dimensiunile și valorile caracteristice standardizate din prezentul regulament. Dispozitivele trebuie să fie substituibile în cadrul aceleiași clase, indiferent de producător.
- 2.4. Dispozitivele și componentele mecanice de cuplare nestandardizate nu sunt conforme în orice privință cu dimensiunile și valorile standardizate din prezentul regulament, dar pot fi cuplate la dispozitive și componente standardizate din clasa relevantă.
- 2.5. Diversele dispozitive și componente mecanice de cuplare nestandardizate nu sunt conforme cu dimensiunile și valorile standardizate din prezentul regulament și nu pot fi conectate la dispozitive și componente de cuplare standardizate. Acestea cuprind, de exemplu, dispozitivele care nu corespund nici uneia dintre clasele A-L și T enumerate la punctul 2.6, precum dispozitivele concepute pentru utilizări speciale sau pentru vehicule grele sau diversele dispozitive care sunt conforme cu norme naționale existente.

⁽¹⁾ În sensul Convenției privind circulația rutieră (Viena, 1968), articolul 1 literele (t) și (u).

- 2.6. Dispozitivele și componentele mecanice de cuplare sunt clasificate în funcție de tip, după cum urmează:
- 2.6.1. Clasa A: Bile de cuplare și brațe de tracțiune, care conțin un dispozitiv sferic cu diametrul de 50 mm și brațe montate pe vehiculul tractor, pentru conectarea la o remorcă prin intermediul unui cap de cuplare – a se vedea anexa 5 punctul 1.
- 2.6.1.1. Clasa A50-1 până la 50-5: Bile de cuplare standardizate, cu diametrul de 50 mm cu flanșă plată fixată cu buloane.
- 2.6.1.2. Clasa A50-X: Bile de cuplare nestandardizate, cu diametrul de 50 mm, și brațe.
- 2.6.2. Clasa B: Capete de cuplare montate pe bara de tracțiune a remorcilor pentru conectare la bila de cuplare cu diametrul de 50 mm a vehiculului tractor (a se vedea anexa 5 punctul 2).
- 2.6.2.1. Clasa B50-X: Capete de cuplare nestandardizate, cu diametrul de 50 mm.
- 2.6.3. Clasa C: Cuplaje pentru bara de tracțiune cu un pivot cu diametrul de 50 mm și sistem de cuplare cu gheare și cu închidere și blocare automate, montate pe vehiculul tractor pentru conectarea la remorci prin intermediul unui inel de remorcare – a se vedea anexa 5 punctul 3.
- 2.6.3.1. Clasa C50-1 până la 50-7: Cuplaje pentru bara de tracțiune standardizate cu pivot cu diametrul de 50 mm.
- 2.6.3.2. Clasa C50-X: Cuplaje pentru bara de tracțiune nestandardizate cu pivot cu diametrul de 50 mm.
- 2.6.4. Clasa D: Inele de remorcare cu orificiu paralel pentru pivot cu diametrul de 50 mm, montate pe bara de tracțiune a remorcilor pentru cuplare la cuplaje automate la bara de tracțiune – a se vedea anexa 5 punctul 4.
- 2.6.4.1. Clasa D50-A: Inele de remorcare standardizate pentru pivoți cu diametrul de 50 mm, pentru fixare prin sudare.
- 2.6.4.2. Clasa D50-B: Inele de remorcare standardizate pentru pivoți cu diametrul de 50 mm, pentru fixare prin filetare.
- 2.6.4.3. Clasa D50-C și D50-D: Inele de remorcare standardizate pentru pivoți cu diametrul de 50 mm, fixate prin bulonare.
- 2.6.4.4. Clasa D50-X: Inele de remorcare nestandardizate pentru pivoți cu diametrul de 50 mm.
- 2.6.5. Clasa E: Bare de tracțiune nestandardizate prevăzute cu sisteme inerțiale și echipamente similare, instalate în partea din față a vehiculului tractat sau fixate pe șasiul vehiculului, concepute pentru a fi cuplate la vehiculul tractor prin intermediul inelelor, al capetelor de cuplare sau al altor dispozitive de cuplare – a se vedea anexa 5 punctul 5.
- Barele de tracțiune pot fi articulate astfel încât să se poată deplasa liber într-un plan vertical și fără a suporta o sarcină verticală sau pot fi fixate într-un plan vertical suportând o sarcină verticală (bare de tracțiune rigide). Barele de tracțiune rigide pot fi montate în mod rigid sau flexibil.
- Barele de tracțiune pot avea mai mult de un element și pot fi reglabile încovoiate.
- Prezentul regulament se aplică barelor de tracțiune care sunt unități separate și nu fac parte din șasiul vehiculului remorcat.
- 2.6.6. Clasa F: Segmente de sprijin nestandardizate conținând toate componentele și dispozitivele plasate între dispozitivele de cuplare propriu-zise, de exemplu, bila de cuplare sau cuplajul pentru bara de tracțiune, și structura (de exemplu, traversa spate), părțile portante ale caroseriei sau șasiul vehiculului tractor – a se vedea anexa 5 punctul 6.
- 2.6.7. Clasa G: Șeile de cuplare sunt dispozitive de cuplare tip plăcuță cu blocare automată fixate pe vehiculul tractor în vederea conectării cu un pivot de cuplare cu diametrul de 50 mm fixat la o semiremorcă – a se vedea anexa 5 punctul 7.

- 2.6.7.1. Clasa G50: Șei de cuplare standardizate pentru pivoți cu diametrul de 50 mm.
- 2.6.7.2. Clasa G50-X: Șei de cuplare nestandardizate pentru pivoți cu diametrul de 50 mm.
- 2.6.8. Clasa H: Pivoți cu diametrul de 50 mm fixați la o semiremorcă și concepuți pentru a se încadra în șaua de cuplare a vehiculului tractor – a se vedea anexa 5 punctul 8.
- 2.6.8.1. Clasa H50-X: Pivoți cu diametrul de 50 mm nestandardizați pentru șei de cuplare.
- 2.6.9. Clasa J: Plăcuțe de montare nestandardizate conținând toate componentele și dispozitivele necesare fixării șei de cuplare la structura sau șasiul vehiculului tractor. Placa de montare poate fi concepută pentru a se deplasa într-un plan orizontal, astfel încât să permită șei de cuplare să culiseze în lungime – a se vedea anexa 5 punctul 9.
- 2.6.10. Clasa K: Cuplaje cu cârlig standardizate destinate utilizării cu inele de remorcare toroidale corespunzătoare clasei L – a se vedea anexa 5 punctul 10.
- 2.6.11. Clasa L: Inele de remorcare toroidale standardizate destinate utilizării cu cuplaje cu cârlig standardizate corespunzătoare clasei K – a se vedea anexa 5 punctul 4.
- 2.6.12. Clasa S: Dispozitive și componente care nu sunt conforme cu niciuna dintre clasele A-L sau T de mai sus, utilizate, de exemplu, pentru vehicule foarte grele sau speciale sau utilizate numai în anumite țări și respectând doar legislațiile naționale ale acestor țări.
- 2.6.13. Cuplaje pentru bara de tracțiune nestandardizate neautomate care nu pot fi decuplate decât cu ajutorul uneltelor și care sunt utilizate, de obicei, la remorcile transportatoarelor de vehicule. Acestea trebuie să fie omologate în pereche.
- 2.7. Penele de ghidare sunt dispozitive sau componente montate pe semiremorci pentru a comanda bracăjul axelor remorcii în funcție de poziția șei.
- 2.8. Sistemele de control la distanță sunt dispozitive sau componente care permit manevrarea dispozitivului de cuplare din partea laterală a vehiculului sau din interiorul cabinei vehiculului.
- 2.9. Indicatorii la distanță sunt dispozitive sau componente instalate în cabina vehiculului care indică faptul că remorca este cuplată și că dispozitivele de blocare sunt activate.
- 2.10. „Tip de dispozitiv sau componentă de cuplare” înseamnă dispozitive sau componente care nu prezintă diferențe esențiale între ele, precum:
- 2.10.1. marca sau denumirea comercială a producătorului sau furnizorului;
- 2.10.2. clasa dispozitivului de cuplare, astfel cum este definită la punctul 2.6;
- 2.10.3. forma exterioară, dimensiunile principale sau diferențele fundamentale de proiectare, inclusiv în ceea ce privește materialele utilizate; precum și
- 2.10.4. valorile caracteristice D, D_c, S, V și U astfel cum sunt definite la punctul 2.11.

2.11. Valorile caracteristice D, D_c, S, V și U sunt definite sau stabilite după cum urmează:

2.11.1. valoarea D sau D_c este valoarea de referință teoretică a forțelor orizontale care se exercită între vehiculul tractor și remorcă și care servește la stabilirea forțelor orizontale cu ocazia încercărilor dinamice.

Pentru dispozitivele și componentele mecanice de cuplare care nu sunt destinate să suporte sarcini verticale, această valoare este următoarea:

$$D = g \frac{T \times R}{T + R} \text{ KN}$$

Pentru dispozitivele și componentele mecanice de cuplare destinate remorcilor cu axă mediană, astfel cum sunt definite la punctul 2.13, această valoare este următoarea:

$$D_c = g \frac{T \times C}{T + R} \text{ KN}$$

Pentru șeile de cuplare din clasa G, pivoții pentru șea de cuplare din clasa H și plăcuțele de montare din clasa J, astfel cum sunt definite la punctul 2.6, această valoare este următoarea:

$$D = g \frac{0,6 \times T \times R}{T + R - U} \text{ KN}$$

unde:

T reprezintă masa maximă tehnic admisibilă a vehiculului tractor exprimată în tone. După caz, aceasta include forța verticală exercitată de o remorcă cu axă mediană.

R reprezintă masa maximă tehnic admisibilă, exprimată în tone, a unei remorci a cărei bară de tracțiune se poate mișca liber într-un plan vertical sau a unei semiremorci ⁽¹⁾.

C reprezintă masa, exprimată în tone, transmisă solului de către axa sau axele remorcii cu axă mediană, astfel cum este definită la punctul 2.13, atunci când este cuplată la un vehicul tractor și încărcată la masa maximă tehnic admisibilă ⁽²⁾. Pentru remorcile cu axă mediană din categoriile O1 și O2 ⁽²⁾, masa maximă tehnic admisibilă este cea declarată de către producătorul vehiculului tractor.

g reprezintă accelerația gravitațională (presupusă ca fiind egală cu 9,81 m/s²)

U este conform definiției de la punctul 2.11.2.

S este conform definiției de la punctul 2.11.3.

2.11.2. valoarea U este masa verticală, exprimată în tone, impusă asupra șeii de cuplare de către o semiremorcă având masa maximă tehnic admisibilă ⁽¹⁾;

2.11.3. valoarea S reprezintă masa verticală, exprimată în kilograme, impusă asupra dispozitivului de cuplare în condiții statice de către o remorcă cu axă mediană, astfel cum este definită la punctul 2.13, la masa maximă tehnic admisibilă a acesteia ⁽¹⁾;

⁽¹⁾ Masa T și R și masa maximă tehnic admisă pot fi mai mari decât masa maximă autorizată de către legislația națională.

⁽²⁾ A se vedea definițiile prevăzute în Regulamentul nr. 13 anexat la Acordul din 1958 privind adoptarea de prescripții tehnice uniforme aplicabile autovehiculelor, echipamentelor și componentelor care pot fi montate și/sau utilizate pe un autovehicul și condițiile de recunoaștere reciprocă a omologărilor eliberate în conformitate cu aceste prescripții. Această definiție figurează, de asemenea, în anexa 7 din Rezoluția consolidată privind construcția vehiculelor (R.E.3) (document TRANS/WP.29/78/Rev. 1/Amend. 2).

- 2.11.4. valoarea V este valoarea de referință teoretică a amplitudinii forței verticale exercitate asupra dispozitivului de cuplare de către o remorcă cu axă mediană a cărei masă maximă tehnic admisibilă este mai mare de 3,5 tone. Valoarea V servește la stabilirea forțelor verticale cu ocazia încercărilor dinamice.

$$V = \frac{a \times C \times X^2}{L^2} \text{ (a se vedea nota de mai jos)}$$

unde:

a este o accelerație verticală echivalentă la cuplare care depinde de tipul de suspensie montată pe axa spate a vehiculului tractor.

Pentru suspensiile pneumatice (sau pentru sistemele de suspensie care au caracteristici de amortizare echivalente).

$$a = 1,8 \text{ m/s}^2$$

Pentru celelalte tipuri de suspensie:

$$a = 2,4 \text{ m/s}^2$$

X este lungimea suprafeței de încărcare a remorcii, în metri (a se vedea figura 1).

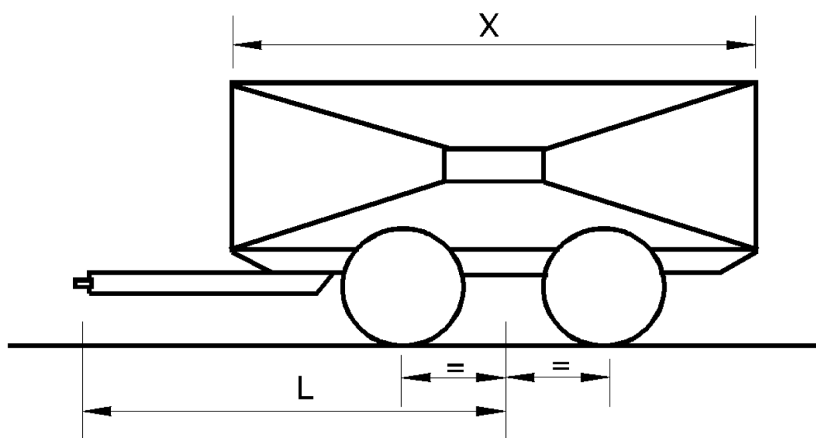
L este distanța între centrul inelului de remorcare și centrul boghiului, în metri (a se vedea figura 1).

Notă: (În cazul în care această valoare este mai mică de 1,0, se reține valoarea de 1,0).

$$\frac{X^2}{L^2} \geq 1,0$$

Figura 1

Dimensiunile remorcii cu axă mediană

- 2.12. Simboluri și definiții utilizate în anexa 6 la prezentul regulament.

A_v = sarcină maximă tehnic admisibilă pe axa directoare, în tone.

C = masa remorcii cu axă mediană, în tone – a se vedea punctul 2.11.1 din prezentul regulament.

D = valoarea lui D exprimată în kN – a se vedea punctul 2.11.1 din prezentul regulament.

D_c = valoarea în D_c exprimată în kN pentru remorcile cu axă – a se vedea punctul 2.11.1 din prezentul regulament.

R = masa vehiculului remorcat, în tone – a se vedea punctul 2.11.1 din prezentul regulament.

T = masa vehiculului tractor, în tone – a se vedea punctul 2.11.1 din prezentul regulament.

F_a = forța de ridicare statică în kN.

F_h = componenta orizontală a forței de încercare pe axa longitudinală a vehiculului, în kN.

F_s = componenta verticală a forței de încercare, în kN.

S = sarcina verticală statică, în kg.

U = sarcina verticală suportată de șaua de cuplare, în tone.

V = valoarea lui V exprimată în kN – a se vedea punctul 2.11.4 din prezentul regulament.

a = factor de accelerare verticală echivalentă, la punctul de cuplare al remorcilor cu axă mediană. Acesta depinde de tipul de suspensie instalată pe axa sau pe axele spate ale vehiculului tractor – a se vedea punctul 2.11.4 din prezentul regulament.

e = distanța longitudinală între punctul de cuplare a bilelor de cuplare demontabile și planul vertical al punctelor de fixare, în mm (a se vedea figurile 20c-20f).

f = distanța verticală între punctul de cuplare al bilelor de cuplare demontabile și planul orizontal al punctelor de fixare, în mm (a se vedea figurile 20c-20f).

g = accelerația gravitațională, presupusă ca fiind egală cu $g = 9,81 \text{ m/s}^2$.

L = lungime teoretică a barei de tracțiune, măsurată între centrul inelului de remorcare și centrul boghiului, în metri.

X = lungimea suprafeței de încărcare a unei remorci cu axă mediană, în metri.

Indici:

O = forța maximă de încercare

U = forța minimă de încercare

a = forța statică

h = orizontal

p = pulsator

res = rezultanta

s = vertical

w = forța alternantă

- 2.13. „Remorcă cu axă mediană” înseamnă o remorcă a cărei bară de tracțiune nu se poate mișca într-un plan vertical independent de remorcă și a cărei axă sau axe sunt plasate în apropierea centrului său de gravitate atunci când este încărcată uniform. Sarcina verticală exercitată asupra dispozitivului de cuplare al vehiculului tractor nu trebuie să depășească 10 % din masa maximă a remorcii sau 1 000 kg, oricare valoare este mai mică.

Masa maximă a remorcii cu axă mediană înseamnă sarcina totală exercitată asupra solului de către axa sau axele remorcii atunci când remorca este legată la un vehicul tractor și atunci când aceasta este încărcată la masa sa maximă tehnic admisibilă ⁽¹⁾.

⁽¹⁾ Masa tehnică admisibilă poate fi mai mare decât masa maximă autorizată de către legislația națională.

- 2.14. „Blocare mecanică pozitivă” înseamnă o proiectare și o geometrie a unui dispozitiv și a componentelor acestuia care nu permit ca dispozitivul să se poată deschide sau debloca sub acțiunea nici unei forțe sau componente de forță la care dispozitivul este supus în condiții normale de utilizare sau de încercare.
- 2.15. „Tip de vehicul” înseamnă un grup de vehicule care nu prezintă între ele diferențe esențiale în ceea ce privește structura, dimensiunile, forma și materialele care constituie părțile unde sunt fixate dispozitivul sau componentele mecanice de cuplare. Această definiție se aplică atât vehiculului tractor, cât și remorcii.
3. CEREREA DE OMOLOGARE A UNUI DISPOZITIV MECANIC DE CUPLARE SAU A UNEI COMPONENTE
- 3.1. Cererea de omologare se prezintă de către deținătorul mărcii de fabricație sau comerciale sau de către reprezentantul acreditat în mod corespunzător al acestuia.
- 3.2. Pentru fiecare tip de dispozitiv sau componentă mecanică de cuplare, cererea de omologare trebuie să fie însoțită de următoarele informații, prin intermediul fișei de comunicare al cărei model este reprodus în anexa 1:
- 3.2.1. denumirea completă a mărcilor sau a denumirilor comerciale ale tuturor producătorilor sau furnizorilor care figurează pe dispozitiv sau componentele de cuplare;
- 3.2.2. desene, în trei exemplare, suficient de detaliate pentru a permite recunoașterea dispozitivului sau a componentelor și care precizează modul în care acestea trebuie să fie montate pe vehicul; desenele trebuie să indice poziția prevăzută pentru numărul de omologare și celelalte marcaje prevăzute la punctul 7;
- 3.2.3. indicarea valorilor D , D_c , S , V și U aplicabile, astfel cum sunt definite la punctul 2.11.
- Pentru brațele de remorcare din clasa A, indicarea masei maxime admisibile a vehiculului tractor și a remorcii, precum și a sarcinii verticale statice maxime admisibile pe care o poate suporta bila de cuplare în conformitate cu specificațiile producătorului vehiculului tractor;
- 3.2.3.1. valorile caracteristice trebuie să fie cel puțin egale cu cele aplicabile maselor maxime admisibile ale vehiculului tractor, ale remorcii și ale ansamblului.
- 3.2.4. o descriere tehnică detaliată a dispozitivului sau a componentei care să precizeze, în special, tipul și materialele utilizate;
- 3.2.5. tipurile de vehicule pe care poate fi montat dispozitivul de cuplare – a se vedea anexa 1 punctul 12 și anexa 5 punctul 3.4;
- 3.2.6. un eșantion și, la cererea autorității însărcinate cu omologarea cererii, eșantioane suplimentare;
- 3.2.7. toate eșantioanele trebuie să fie trimise gata de utilizare și, în special, să fie acoperite cu tratamentul de suprafață final, cu excepția cazului în care este vorba de vopsea sau de pulbere epoxidică;
- 3.2.8. în cazul în care dispozitivul sau componentele mecanice de cuplare sunt concepute pentru un anumit tip de vehicul, producătorul dispozitivului sau al componentelor trebuie, de asemenea, să comunice informațiile privind montarea, oferite de către producătorul vehiculului. Autoritățile sau serviciile tehnice de omologare pot solicita, de asemenea, să le fie prezentat un vehicul reprezentativ pentru tip.
4. CERINȚE GENERALE APLICABILE DISPOZITIVELOR ȘI COMPONENTELOR MECANICE DE CUPLARE
- 4.1. Fiecare eșantion trebuie să fie conform cu specificațiile de dimensiune și de rezistență prevăzute în anexele 5 și 6. În urma încercărilor descrise în anexa 6, eșantionul nu trebuie să prezinte nicio fisură, ruptură sau deformare permanentă excesivă care să poată afecta buna funcționare a dispozitivului sau a componentelor.

- 4.2. Toate părțile dispozitivului sau ale componentei mecanice de cuplare a căror defectare ar putea provoca separarea vehiculului tractor și a remorcii trebuie să fie din oțel. Pot fi folosite alte materiale, cu condiția ca producătorul să aducă serviciilor de omologare și părților contractante care aplică prezentul regulament dovada satisfăcătoare că aceste materiale oferă o rezistență echivalentă.
- 4.3. Dispozitivele sau componentele mecanice de cuplare trebuie să poată fi acționate în siguranță, iar cuplarea și decuplarea trebuie să poată fi efectuate de o singură persoană fără ajutorul nici unei unelte. Cu excepția dispozitivelor de cuplare din clasa T, numai dispozitivele care permit cuplarea automată vor fi autorizate pentru cuplarea de remorci a căror masă maximă tehnic admisibilă este mai mare 3,5 tone.
- 4.4. Dispozitivul sau componentele mecanice de cuplare trebuie să fie concepute și fabricate astfel încât, în cazul în care sunt utilizate normal și întreținute corect, iar componentele uzate sunt înlocuite, să continue să funcționeze în mod satisfăcător și să își păstreze caracteristicile prescrise de prezentul regulament.
- 4.5. Toate dispozitivele și componentele mecanice de cuplare trebuie să fie concepute astfel încât să se blocheze mecanic, iar poziția închisă să fie blocată prin intermediul unui dispozitiv mecanic suplimentar, cu excepția cerințelor contrare enunțate în anexa 5. De asemenea, două sau mai multe dispozitive distincte pot fi prevăzute pentru a garanta integritatea mecanismului, cu condiția ca fiecare dintre ele să fie conceput pentru a se bloca mecanic și să fie supuse individual la încercări în conformitate cu cerințele din anexa 6. Blocarea mecanică trebuie să fie conformă cu definiția de la punctul 2.14.

Pot fi utilizate resorturi, dar numai pentru închiderea mecanismului și pentru a împiedica deplasarea elementelor acestuia din cauza vibrațiilor, deplasare care poate risca să antreneze deschiderea sau deblocarea acestora.

Defectarea sau lipsa unui resort nu trebuie să fie suficientă pentru a provoca deschiderea sau deblocarea întregului mecanism.

- 4.6. Toate dispozitivele sau componentele mecanice trebuie să fie însoțite de instrucțiuni de montare și de funcționare suficient de detaliate pentru ca o persoană competentă să le poată instala corect pe vehicul și să le facă să funcționeze satisfăcător – a se vedea, de asemenea, anexa 7. Aceste instrucțiuni trebuie să fie redactate cel puțin în limba țării în care dispozitivul sau componentele sunt comercializate. În cazul dispozitivelor sau al componentelor de cuplare furnizate ca echipamente originale de un producător de vehicule sau de caroserii, instrucțiunile de montare nu sunt obligatorii, dar acesta din urmă trebuie să se asigure că utilizatorul vehiculului dispune de instrucțiuni necesare unei bune utilizări a dispozitivului și a componentelor de cuplare.
 - 4.7. Pentru dispozitivele și componentele de cuplare din clasa A sau, dacă este cazul, din clasa S, concepute pentru a fi utilizate cu remorci a căror masă maximă admisibilă nu depășește 3,5 tone, care sunt produse de producători care nu au nicio legătură cu producătorul vehiculului și care sunt destinate pieței din aval, înălțimea și celelalte caracteristici de montare a dispozitivului de cuplare trebuie să fie verificate, în toate cazurile, de autoritatea sau serviciul tehnic de omologare în conformitate cu dispozițiile anexei 7 punctul 1.
 - 4.8. În ceea ce privește dispozitivele și componentele de cuplare nestandardizate pentru vehicule grele sau alte utilizări diverse din clasa S sau T, cerințele aplicabile sunt cele din anexele 5, 6 și 7 care se aplică dispozitivului sau componentelor standardizate sau nestandardizate celor mai apropiate.
5. CEREREA DE OMOLOGARE A UNUI VEHICUL ECHIPAT CU UN DISPOZITIV SAU CU COMPONENTE MECANICE DE CUPLARE
- 5.1. Atunci când un producător de vehicule solicită omologarea unui vehicul echipat cu un dispozitiv sau cu componente mecanice de cuplare sau autorizează utilizarea unui vehicul pentru tractarea oricărei forme de remorcă, acesta trebuie, la cererea oricărui solicitant recunoscut oficial ca solicitând omologarea unui dispozitiv sau la cererea componentelor mecanice de cuplare sau la cererea serviciului de omologare sau a serviciilor tehnice ale unei părți contractante, să furnizeze solicitantului, serviciului de omologare sau serviciilor tehnice informațiile prescrise la punctul 5.3 de mai jos, pentru a permite producătorului de dispozitive sau de componente de cuplare să conceapă și să fabrice corect dispozitivul sau componentele mecanice de cuplare destinate acestui vehicul. La cererea oricărui solicitant recunoscut oficial ca solicitând omologarea unui dispozitiv sau a unor componente mecanice de cuplare, serviciul de omologare comunică informațiile pe care le posedă, astfel cum se prevede la punctul 5.3.

- 5.2. Cererea de omologare de tip a unui vehicul cu privire la montarea unui dispozitiv sau componentă mecanică de cuplare se înaintează de către constructorul vehiculului sau de către reprezentantul autorizat al acestuia.
- 5.3. De asemenea, cererea trebuie să fie însoțită de următoarele informații pentru a permite serviciului de omologare să completeze fișa de comunicare al cărei model este reprodus în anexa 2.
 - 5.3.1. o descriere detaliată a tipului de vehicul, a dispozitivului sau a componentelor mecanice de cuplare și, la cererea autorității sau serviciilor tehnice de omologare de tip, un exemplar al cererii de omologare prezentate pentru dispozitiv sau componente;
 - 5.3.2. informațiile vor include și masele maxime admisibile ale vehiculului tractor și ale vehiculului remorcat, repartizarea masei maxime admisibile a vehiculului tractor între axe, masele maxime admisibile per axă, sarcina verticală maximă admisibilă putând fi exercitată asupra părții din spate a vehiculului tractor și precizări și/sau desene privind punctele de fixare a dispozitivului sau a componentelor de cuplare, precum și orice placă de ranforsare suplimentară, braț de remorcare etc., necesare bunei fixări a dispozitivului sau a componentelor mecanice de cuplare pe vehiculul tractor;
 - 5.3.2.1. condițiile de încărcare la care este măsurată înălțimea bielei de cuplare a vehiculelor din categoria M1 – a se vedea anexa 7 apendicele 1 punctul 2.
 - 5.3.3. trei seturi de desene, suficient de detaliate pentru recunoașterea dispozitivului sau componentelor de cuplare, care specifică modul în care acesta se montează pe vehicul. Aceste desene trebuie să indice poziția prevăzută pentru numărul de omologare și celelalte mărci prevăzute la punctul 7;
 - 5.3.4. o descriere tehnică detaliată a dispozitivului sau a componentelor, precizând în special tipul de dispozitiv sau de componente și materialele utilizate;
 - 5.3.5. indicarea valorilor D, D_c, S, V și U sunt aplicabile, așa cum sunt definite la punctul 2.11;
 - 5.3.5.1. valorile caracteristice trebuie să fie cel puțin egale cu cele aplicabile maselor maxime admisibile ale vehiculului tractor, ale remorcii și ale ansamblului.
 - 5.3.6. un vehicul reprezentativ pentru tipul de omologat și echipat cu un dispozitiv de cuplare mecanic este prezentat autorității sau serviciilor tehnice de omologare de tip care pot, între altele, să ceară eșantioane suplimentare de dispozitiv sau componente;
 - 5.3.7. Un vehicul care nu cuprinde toate componentele proprii tipului respectiv poate fi admis la test cu condiția ca solicitantul să demonstreze în mod satisfăcător autorității competente sau serviciului tehnic că lipsa componentelor omise nu va influența rezultatele încercărilor în ceea ce privește cerințele prezentului regulament.
6. CERINȚE GENERALE APLICABILE VEHICULELOR ECHIPATE CU UN DISPOZITIV SAU CU O COMPONENTĂ MECANICĂ DE CUPLARE
 - 6.1. Dispozitivul sau componentele mecanice de cuplare montate pe vehicul trebuie să fie omologate în conformitate cu cerințele de la punctele 3 și 4 și din anexele 5 și 6 la prezentul regulament.
 - 6.2. Montarea dispozitivului și a componentelor mecanice de cuplare trebuie să fie conformă cu cerințele din anexa 7 la prezentul regulament.

6.3. Dispozitivul sau componentele mecanice de cuplare trebuie să fie furnizate împreună cu orice instrucțiuni speciale de utilizare diferite de instrucțiunile normale de utilizare pentru acest tip de dispozitiv sau de componente mecanice de cuplare, precum și instrucțiuni pentru cuplarea și decuplarea în diferite modalități de utilizare, de exemplu, la diferite unghiuri între vehiculul tractor și vehiculul remorcat. Fiecare vehicul trebuie să fie însoțit de aceste instrucțiuni de utilizare, redactate cel puțin în limba țării în care acesta este comercializat.

7. MARCAJE

7.1. Tipurile de dispozitive și de componente mecanice de cuplare prezentate pentru omologare trebuie să poarte marca sau denumirea comercială a producătorului, a furnizorului sau a solicitantului.

7.2. Acestea trebuie să aibă un spațiu suficient de mare pentru aplicarea mărcii de omologare prevăzută la punctul 8.5 și reprezentată în anexa 3. Acest spațiu trebuie să fie indicat în desenele prevăzute la punctul 3.2.2.

7.3. Pe lângă marca de omologare prevăzută la punctele 7.2 și 8.5, dispozitivul sau componentele mecanice de cuplare trebuie să fie marcate cu clasa cuplajului, așa cum este definită la punctul 2.6, precum și valori caracteristice pertinente definite la punctul 2.11 și prevăzute în anexa 4. Amplasarea acestor mărci trebuie să fie indicată în desenele prevăzute la punctul 3.2.2.

Valorile caracteristice nu trebuie să figureze în mod necesar în casete atunci când aceste valori sunt stabilite prin clasificarea definită în regulament, de exemplu, clasele A50-1 până la A50-5.

7.4. Atunci când dispozitivul sau componentele mecanice de cuplare sunt omologate cu alte valori caracteristice în interiorul aceleiași clase de cuplaj sau de dispozitive, pot fi menționate cel mult două alte valori pe dispozitiv sau componente.

7.5. În cazul în care utilizarea dispozitivului sau a componentelor mecanice de cuplare este limitată în anumite privințe, de exemplu în cazul în care acestea nu pot fi utilizate cu pene de direcție, această restricție trebuie să fie indicată pe dispozitiv sau componente.

7.6. Toate mărcile trebuie să fie aplicate în mod permanent și să fie lizibile atunci când dispozitivul sau componentele sunt instalate pe vehicul.

8. OMOLOGAREA

8.1. În cazul în care eșantionul sau eșantioanele unui tip de dispozitiv sau de componente mecanice de cuplare îndeplinesc (îndeplinesc) cerințele prezentului regulament, omologarea este acordată cu condiția ca cerințele de la punctul 10 să fie, de asemenea, respectate.

8.2. Fiecare omologare comportă atribuirea unui număr de omologare. Primele două cifre ale numărului indică seria de amendamente cuprinzând cele mai recente modificări tehnice majore aduse regulamentului la momentul emiterii omologării. Aceeași parte contractantă nu poate atribui același număr unui alt tip de dispozitiv sau componentă care face obiectul prezentului regulament.

8.3. Omologarea, extinderea omologării, refuzul sau retragerea omologării sau încetarea definitivă a producției unui tip de dispozitiv sau componentă mecanică de cuplare în temeiul prezentului regulament este comunicată părților la Acordul din 1958 care aplică prezentul regulament prin intermediul unei fișe de comunicare care este conformă cu modelul din anexa 1 sau din anexa 2 la prezentul regulament.

8.4. Pe lângă marca prevăzută la punctul 7.1, fiecare dispozitiv și fiecare componentă mecanică de cuplare omologate în conformitate cu prezentul regulament trebuie să aibă, în spațiul prevăzut la punctul 7.2, marca de omologare descrisă la punctul 8.5.

8.5. Marca de omologare internațională este compusă:

- 8.5.1. un cerc înconjurând litera „E” urmată de numărul distinctiv al țării care a acordat omologarea ⁽¹⁾;
- 8.5.2. numărul de omologare în conformitate cu punctul 8.2;
- 8.5.3. marca și numărul de omologare trebuie să fie dispuse după cum este indicat în exemplele reproduse în anexa 3.
9. MODIFICAREA DISPOZITIVULUI SAU A COMPONENTELOR MECANICE DE CUPLARE, SAU A VEHICULULUI ȘI PRELUNGIREA OMOLOGĂRII
- 9.1. Orice modificare a tipului de dispozitiv sau componentă mecanică de cuplare sau a vehiculului, astfel cum este definit la punctul 2.10, trebuie să fie semnalată autorității de omologare de tip sau serviciului tehnic care a acordat omologarea. Aceste servicii pot:
- 9.1.1. fie să considere că este improbabil ca modificările aduse să aibă un efect negativ semnificativ și că, în orice caz, dispozitivul, vehiculul sau componentele rămân conforme cu cerințele stabilite;
- 9.1.2. fie să ceară un nou raport de încercare.
- 9.2. Confirmarea sau refuzul omologării, cu specificarea modificării, se comunică părților contractante care aplică prezentul regulament prin procedura stabilită la paragraful 8.3 de mai sus.
- 9.3. Autoritatea de omologare de tip sau serviciul tehnic care emite o extindere de omologare atribuie un număr de serie fiecărei extinderi și informează celelalte părți contractante care aplică prezentul regulament în conformitate cu procedura prescrisă la punctul 8.3.
10. PROCEDURI PRIVIND CONFORMITATEA PRODUCȚIEI
- Procedurile privind conformitatea producției trebuie să fie în conformitate cu cele stabilite în Acord, appendicele 2 (E/ECE/324 E/ECE/TRANS/505/Rev.2), cu respectarea următoarelor cerințe:
- 10.1. Titularul omologării trebuie să se asigure că rezultatele testelor de conformitate a producției sunt înregistrate și că documentele anexate rămân disponibile pentru o perioadă stabilită împreună cu autoritatea de omologare sau cu serviciul tehnic. Această perioadă nu trebuie să depășească 10 ani începând cu data încetării definitive a producției.
- 10.2. Autoritatea de omologare de tip sau serviciul tehnic care a acordat omologarea de tip poate să verifice în orice moment conformitatea metodelor de control aplicate în fiecare unitate de producție. Frecvența normală a acestor verificări este o dată la doi ani.
11. SANȚIUNI ÎN CAZ DE NECONFORMITATE A PRODUCȚIEI
- 11.1. Omologarea acordată pentru un tip de dispozitiv sau componentă mecanică de cuplare în temeiul prezentului regulament poate fi retrasă, dacă nu se respectă cerințele sau dacă un dispozitiv sau o componentă care poartă marca de omologare nu este în conformitate cu tipul omologat.

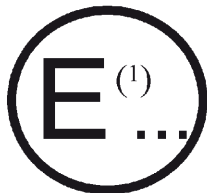
⁽¹⁾ 1 pentru Germania, 2 pentru Franța, 3 pentru Italia, 4 pentru Țările de Jos, 5 pentru Suedia, 6 pentru Belgia, 7 pentru Ungaria, 8 pentru Republica Cehă, 9 pentru Spania, 10 pentru Serbia, 11 pentru Regatul Unit, 12 pentru Austria, 13 pentru Luxemburg, 14 pentru Elveția, 15 (liber), 16 pentru Norvegia, 17 pentru Finlanda, 18 pentru Danemarca, 19 pentru România, 20 pentru Polonia, 21 pentru Portugalia, 22 pentru Federația Rusă, 23 pentru Grecia, 24 pentru Irlanda, 25 pentru Croația, 26 pentru Slovenia, 27 pentru Slovacia, 28 pentru Belarus, 29 pentru Estonia, 30 (liber), 31 pentru Bosnia și Herțegovina, 32 pentru Letonia, 33 (liber), 34 pentru Bulgaria, 35-36 (libere), 37 pentru Turcia, 38-39 (libere), 40 pentru Fosta Republică Iugoslavă a Macedoniei, 41 (liber), 42 pentru Comunitatea Europeană (omologările sunt acordate de către statele membre ale acesteia sub numărul acestora), 43 pentru Japonia, 44 (liber), 45 pentru Australia și 46 pentru Ucraina. Numerele următoare vor fi atribuite altor țări în ordinea cronologică în care vor ratifica Acordul privind adoptarea de prescripții tehnice uniforme aplicabile autovehiculelor, echipamentelor și componentelor care pot fi montate și/sau utilizate pe un autovehicul și condițiile de recunoaștere reciprocă a omologărilor eliberate în conformitate cu aceste prescripții sau vor adera la acest acord, și Secretarul General al Organizației Națiunilor Unite va comunica numerele astfel atribuite părților contractante.

- 11.2. Dacă o parte contractantă care aplică prezentul regulament retrage o omologare pe care a acordat-o inițial, aceasta notifică celelalte părți contractante care aplică prezentul regulament, prin intermediul unei fișe de comunicare în conformitate cu modelul din anexa 1 sau anexa 2 la prezentul regulament.
12. ÎNCETAREA DEFINITIVĂ A PRODUCȚIEI
- În cazul în care titularul omologării încetează definitiv să producă un tip de dispozitiv sau componentă mecanică de cuplare omologată în conformitate cu prezentul regulament, acesta informează în acest sens autoritatea competentă sau serviciul tehnic care a acordat omologarea. După primirea comunicării relevante, autoritatea competentă sau serviciul tehnic care a acordat omologarea trebuie să notifice celelalte părți contractante la Acordul din 1958 care aplică prezentul regulament, printr-o fișă de comunicare conformă cu modelul din anexa 1 sau anexa 2 la prezentul regulament.
13. DISPOZIȚII TRANZITORII
- Până când Secretarul General al Organizației Națiunilor Unite este notificat în sens contrar, părțile contractante ale Acordului din 1958 care aplică prezentul regulament și care sunt state membre ale Comunității Europene (la momentul adoptării seriei 01 de amendamente: Italia, Țările de Jos, Belgia, Regatul Unit, Luxemburg, Finlanda și Grecia) declară că, în ceea ce privește dispozitivele și componentele mecanice de cuplare, trebuie să respecte doar obligațiile acordului la care prezentul regulament este anexat pentru dispozitive și componente destinate vehiculelor din alte categorii decât categoria M1.
14. DENUMIRILE ȘI ADRESELE SERVICIILOR TEHNICE RESPONSABILE CU EFECTUAREA ÎNCERCĂRILOR DE OMOLOGARE ȘI ALE SERVICIILOR ADMINISTRATIVE
- 14.1. Părțile contractante la Acordul din 1958, care aplică prezentul regulament, trebuie să comunice Secretariatului Organizației Națiunilor Unite denumirile și adresele serviciilor tehnice însărcinate cu încercările de omologare și ale serviciilor administrative care acordă omologarea și cărora trebuie să li se trimită fișele de omologare sau de extindere, de refuz, sau de retragere a omologării, sau de încetare definitivă a producției, emise în alte țări.
-

ANEXA I

COMUNICARE

[formatul maxim: A4 (210 × 297 mm)]

emisă de: Denumirea serviciului administrativ:

.....

privind ⁽²⁾: ACORDAREA OMOLOGĂRII
 EXTINDEREA OMOLOGĂRII
 REFUZUL OMOLOGĂRII
 RETRAGEREA OMOLOGĂRII
 OPRIREA DEFINITIVĂ A PRODUCȚIEI

unui tip de dispozitiv sau de componente mecanice de cuplare în temeiul Regulamentului nr. 55

Nr. de omologare Nr. de extindere

1. Marca sau denumirea comercială a dispozitivului sau a componentelor:
2. Desemnarea tipului de dispozitiv sau sistem de către producător:
3. Numele și adresa producătorului:
4. Numele și adresa reprezentantului producătorului (după caz):
5. Numele și mărcile comerciale ale altor furnizori care figurează pe dispozitiv sau componente:
6. Denumirea și adresa societății sau organismului însărcinat să verifice conformitatea producției:
7. Prezentat pentru omologare la:
8. Serviciul tehnic însărcinat cu efectuarea încercărilor:
9. Descriere succintă:
- 9.1. Tipul și clasa dispozitivului și a componentelor:
- 9.2. Valori caracteristice:
- 9.2.1. Valori de bază:

D	kN D _c	kN S	kg
U	tone V	kN	

Alte valori:

D	kN D _c	kN S	kg
U	tone V	kN	
- 9.3. Pentru dispozitivele și componentele mecanice de cuplare din clasa A, inclusiv brațele de remorcare:

Masa maximă admisibilă a autovehiculului autorizată de către producătorul vehiculului: kg

Repartiția masei maxime admisibile a vehiculului între axe:

Masa maximă admisibilă a remorcii autorizată de către producătorul remorcii: kg

Masa statică maximă admisibilă pe bila de cuplare autorizată de producător: kg

Masa maximă a vehiculului cu caroserie, gata de drum, inclusiv lichidul de răcire, lubrifiantii, carburantul, uneltele și roata de rezervă (în cazul în care aceasta este furnizată), dar fără șofer: kg

Condiții de încărcare la care este măsurată înălțimea bilei de cuplare a unui dispozitiv mecanic de cuplare montat pe vehicule din categoria M1 – a se vedea anexa 7 apendicele 1 punctul 2:

10. Instrucțiuni privind montarea dispozitivului sau a componentelor de cuplare pe vehicul și fotografii sau desene ale punctelor de fixare indicate de producătorul vehiculului:
11. Informații privind montarea de suportți sau plăci de ranforsare speciale sau de antretoaze necesare fixării dispozitivului sau a componentelor de cuplare:
12. Informații suplimentare pentru cazurile în care utilizarea dispozitivului sau a componentelor de cuplare este limitată la tipuri speciale de vehicule – a se vedea anexa 5 punctul 3.4:
13. Pentru dispozitivele de cuplare cu cârlig de tracțiune din clasa K, informații privind inelele de remorcare compatibile.
14. Data raportului de încercare:
15. Numărul raportului de încercare:
16. Poziția mărcii de omologare:
17. Motivul (motivele) extinderii omologării:
18. Omologare acordată/extinsă/refuzată/retrasă ⁽²⁾:
19. Locul:
20. Data:
21. Semnătura:
22. Lista documentelor depuse la serviciul administrativ care a acordat omologarea este anexată la prezenta comunicare și poate fi obținută la cerere.

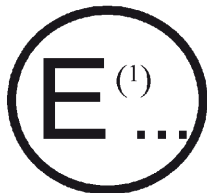
⁽¹⁾ Numărul de identificare al țării care a acordat/extins/refuzat/retras omologarea (a se vedea dispozițiile de omologare din regulament).

⁽²⁾ A se tăia mențiunea care nu se aplică.

ANEXA 2

COMUNICARE

[formatul maxim: A4 (210 × 297 mm)]

emisă de: Denumirea serviciului administrativ

.....

privind ⁽²⁾: ACORDAREA OMOLOGĂRII
 EXTINDEREA OMOLOGĂRII
 REFUZUL OMOLOGĂRII
 RETRAGEREA OMOLOGĂRII
 OPRIREA DEFINITIVĂ A PRODUCȚIEI

unui tip de vehicul în ceea ce privește montarea unui dispozitiv sau a unor componente mecanice de cuplare în temeiul Regulamentului nr. 55.

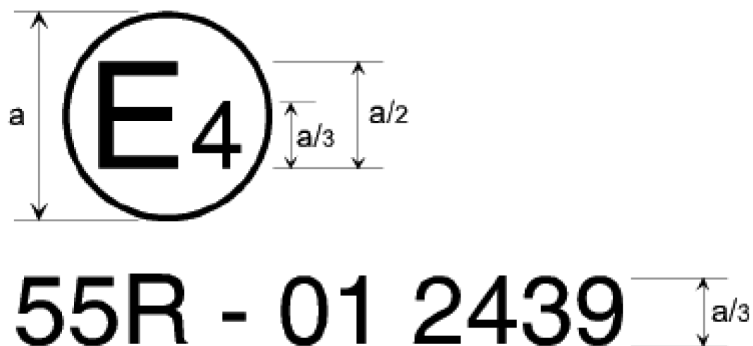
Nr. de omologare Nr. de extindere

1. Denumirea comercială sau marca vehiculului:
2. Tipul vehiculului:
3. Numele și adresa producătorului:
4. Numele și adresa reprezentantului producătorului (după caz):
5. Categoria vehiculului, de exemplu, M1, N1:
6. Masa maximă admisibilă a vehiculului: kg
 Repartiția masei maxime admisibile a vehiculului între axe:
 Masa maximă admisibilă a remorcii: kg
 Masa statică maximă admisibilă pe bila de cuplare: kg
 Masa maximă a vehiculului cu caroserie, gata de drum, inclusiv lichidul de răcire, lubrifianții, carburantul, uneltele și roata de rezervă (în cazul în care aceasta este furnizată), dar fără șofer: kg
7. D kN D_c kN S kg
 U tone V kN
8. Instrucțiuni privind montarea tipului de dispozitiv sau componentă de cuplare pe vehicul și fotografii sau desene ale punctelor de fixare:
9. Informații privind montarea de suporturi sau plăci de ranforsare speciale sau de antretoaze necesare fixării dispozitivului sau a componentelor de cuplare:
10. Marca sau denumirea comercială a dispozitivului sau a componentelor mecanice de cuplare și numărul de omologare:
11. Clasa dispozitivului sau a componentelor de cuplare:
12. Prezentat pentru omologare la:
13. Serviciul tehnic însărcinat cu efectuarea încercărilor:
14. Data raportului de încercare:
15. Numărul raportului de încercare:
16. Poziția mărcii de omologare:
17. Motivul (motivele) extinderii omologării:
18. Omologare acordată/extinsă/refuzată/retrasă ⁽²⁾:
19. Locul:
20. Data:
21. Semnătura:
22. Lista documentelor depuse la serviciul administrativ care a acordat omologarea este anexată la prezenta comunicare și poate fi obținută la cerere.

⁽¹⁾ Numărul de identificare al țării care a acordat/extins/refuzat/retras omologarea (a se vedea dispozițiile de omologare din regulamentul).
⁽²⁾ A se ține mențiunea care nu se aplică.

ANEXA 3

EXEMPLU DE PLASARE A MĂRCII DE OMOLOGARE

a = 8 mm minimum

Marca de omologare de mai sus, aplicată pe un dispozitiv, componente mecanice de cuplare sau un vehicul, indică faptul că acestea au fost omologate în Țările de Jos (E4) sub numărul de omologare 2439, în conformitate cu cerințele seriei 01 de amendamente la prezentul regulament.

Notă: Numărul de omologare și simbolurile suplimentare trebuie să fie plasate în apropierea cercului și să fie dispuse fie deasupra, fie sub litera „E”, fie la dreapta, fie la stânga acestei litere. Cifrele numărului de omologare trebuie să se afle de aceeași parte în raport cu litera „E” și să fie orientate în același sens. Utilizarea cifrelor romane pentru numerele de omologare trebuie evitată, pentru a preveni orice confuzie cu alte simboluri.

ANEXA 4

Exemple de dispuneri ale marjelor indicând valorile caracteristice

1. Toate dispozitivele și componentele mecanice de cuplare trebuie să aibă indicată clasa dispozitivului sau a componentelor. De asemenea, trebuie să aibă indicată capacitatea în conformitate cu valorile caracteristice definite la punctul 2.11 din prezentul regulament.
- 1.1. Înălțimea literelor și a cifrelor trebuie să fie cel puțin egală cu cea a numărului de omologare, adică $a/3$, a fiind egal cu 8 mm.
- 1.2. Valorile caracteristice aplicabile fiecărui dispozitiv sau fiecărei componente care trebuie să fie marcate sunt prezentate în tabelul de mai jos – a se vedea, de asemenea, punctul 7.3 din prezentul regulament:

Tabel 1

Valori caracteristice relevante care trebuie marcate pe dispozitivele și componentele mecanice

Descrierea dispozitivului sau componentei mecanice de cuplare	Valori caracteristice relevante de marcat					
	Clasa	D	D _c	S	U	V
bile de cuplare și brațe de tracțiune – a se vedea punctul 1 din anexa 5 la prezentul regulament	*	*		*		
Capete de cuplare	*	*		*		
Cuplaje pentru bara de tracțiune	*	*	*	*		*
Inele de remorcare	*	*	*	*		*
Bare de tracțiune	*	*	*	*		*
Segmente de sprijin	*	*	*	*		*
Șei de cuplare	*	*			*	
Pivoți pentru șei de cuplare	*	*				
Plăcuțe de montare pentru șea de cuplare	*	*			*	
Cuplaje cu cârlig	*	*	*	*		*

Exemple: mențiunea C50-X D130 D_c90 S1000 V35 va desemna un cuplaj pentru bară de tracțiune nestandardizat din clasa C50-X cu o valoare D maximă de 130 kN, o valoare maximă admisibilă D_c de 90 kN, o masă verticală statică maximă admisibilă de 1 000 kg și o valoare V maximă admisibilă de 35 kN.

Mențiunea A50-X D20 S120 va desemna un braț de tracțiune și o bilă de cuplare standardizate din clasa A50-X cu o valoare D maximă de 20 kN și suportând o masă verticală statică maximă admisibilă de 120 kg.

ANEXA 5

Cerințe aplicabile dispozitivelor sau componentelor mecanice de cuplare

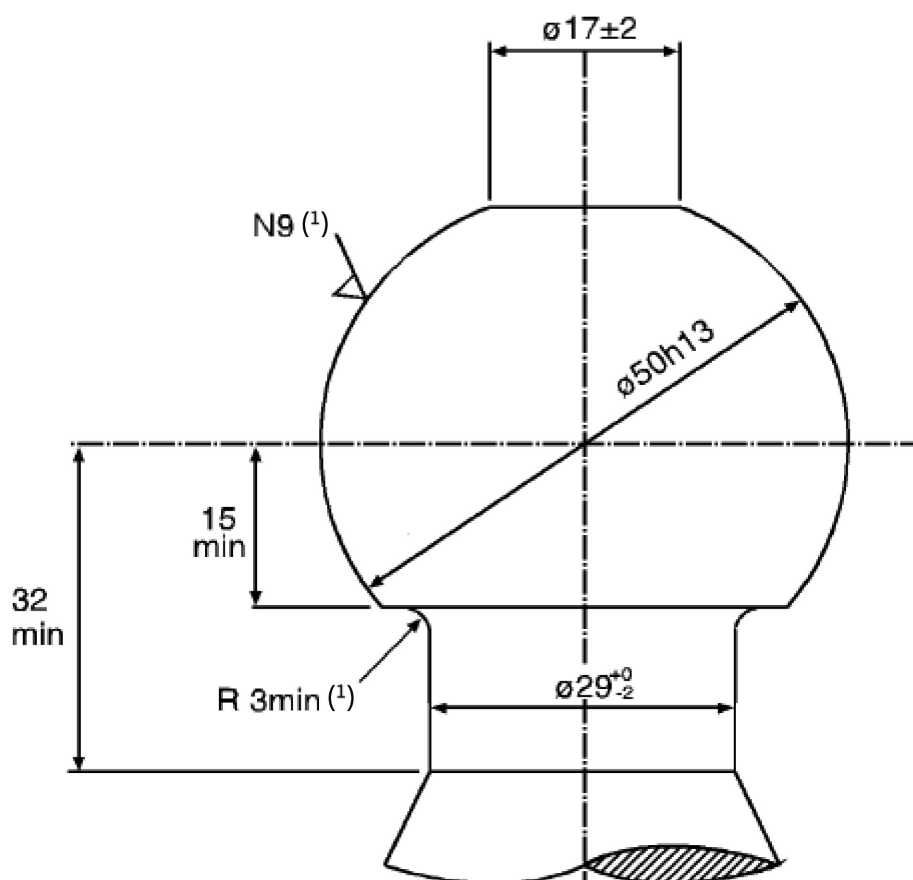
1. BRAȚE DE TRACȚIUNE ȘI BILE DE CUPLARE

Cerințele enunțate la punctele 1.1-1.5 din prezenta anexă se aplică tuturor brațelor de tracțiune și bilelor de cuplare din clasa A. Cerințele suplimentare de la punctul 1.6 se aplică bilelor de cuplare standardizate cu diametrul de 50 mm cu flanșă plată fixată cu buloane.

1.1. Bilele de cuplare din clasa A trebuie să aibă forma și dimensiunile exterioare indicate în figura 2.

Figura 2

Bilă de cuplare din clasa A

A se vedea ISO/R 468 și ISO 1302, indicele de rugozitate N9 corespunde unei valori R_a de 6,3 μm .

- 1.2. Forma și dimensiunile brațelor de tracțiune trebuie să îndeplinească instrucțiunile date de constructorul vehiculului în ceea ce privește punctele de fixare și montarea de dispozitive sau de componente suplimentare, după caz.
- 1.3. Bile de cuplare demontabile:
- 1.3.1. În cazul bilelor de cuplare demontabile care nu sunt fixate cu buloane, de exemplu, cele din clasa A50-X, punctul de conectare și modul de fixare trebuie să fie concepute pentru o blocare mecanică pozitivă.
- 1.3.2. În cazul unei bile de cuplare demontabile care poate fi omologată separat pentru utilizare cu diverse brațe de tracțiune pentru diferite vehicule, de exemplu, o bilă de cuplare din clasa A50-X, spațiul liber atunci când această bilă de cuplare este montată pe brațul de remorcare trebuie să îndeplinească condițiile prevăzute în anexa 7 figura 25.

(¹) Raza de conexiune dintre bilă și gât este tangentă atât la gât, cât și la suprafața orizontală inferioară a bilei de cuplare.

- 1.4. Bilele de cuplare și dispozitivele de tracțiune trebuie să aibă un rezultat pozitiv la încercările prevăzute în anexa 6 punctul 3.1. sau punctul 3.10 conform alegerii producătorului. Cu toate acestea, se aplică întotdeauna cerințele prescrise la punctele 3.1.7 și 3.1.8.
- 1.5. Producătorii de brațe de tracțiune trebuie să prevadă puncte de fixare de care să poată fi fixate fie dispozitive de cuplare de siguranță, fie dispozitive care să permită frânarea remorcii în cazul ruperii dispozitivului principal de cuplare. Această cerință trebuie să fie îndeplinită pentru ca vehiculul să îndeplinească dispozițiile de la punctul 5.2.2.9 din Regulamentul nr. 13 al CEE-ONU (Dispoziții uniforme privind omologarea vehiculelor din categoriile M, N și O în ceea ce privește frânarea).
- 1.5.1. Punctele de fixare ale unui dispozitiv de cuplare secundar și/sau ale unui cablu de reținere trebuie să fie plasate astfel încât, în condiții normale de utilizare, acest dispozitiv de cuplare sau acest cablu să nu limiteze articularea normală a dispozitivului de cuplare și nici să nu perturbe funcționarea normală a sistemului de frânare inerțial.

În cazul în care există un punct de fixare unic, acesta trebuie să fie situat la cel puțin 100 mm de planul vertical care trece prin centrul articulației dispozitivului de cuplare. În cazul în care acest lucru nu este posibil, trebuie să fie prevăzute două puncte de fixare, de o parte și de alta a axei verticale a dispozitivului de cuplare și la distanțe egale în raport cu această axă la o distanță maximă de 250 mm. Punctul sau punctele de fixare trebuie să fie situate cât mai în spate și cât mai sus posibil.

- 1.6. Se aplică cerințe speciale bilelor de cuplare și brațelor de tracțiune cu flanșă plată standardizate din clasele A50-1 până la A50-5 inclusiv:
- 1.6.1. Dimensiunile bilelor de cuplare și ale brațelor de tracțiune cu flanșă plată din clasa A50-1 trebuie să fie conforme cu cele indicate în figura 3 și în tabelul 2.
- 1.6.2. Dimensiunile bilelor de cuplare și ale brațelor de tracțiune cu flanșă plată din clasele A50-2, A50-3, A50-4 și A50-5 trebuie să fie conforme cu cele indicate în figura 4 și în tabelul 2.
- 1.6.3. Bilele de cuplare și brațele de tracțiune cu flanșă plată din clasele A50-1 până la A50-5, inclusiv, trebuie să fie adecvate utilizării și să fi fost supuse unor încercări care să demonstreze că îndeplinesc valorile caracteristice prescrise în tabelul 3.

Figura 3

Dimensiuni ale bilelor de cuplare cu flanșă plată standardizate din clasa A50-1 (a se vedea tabelul 2)

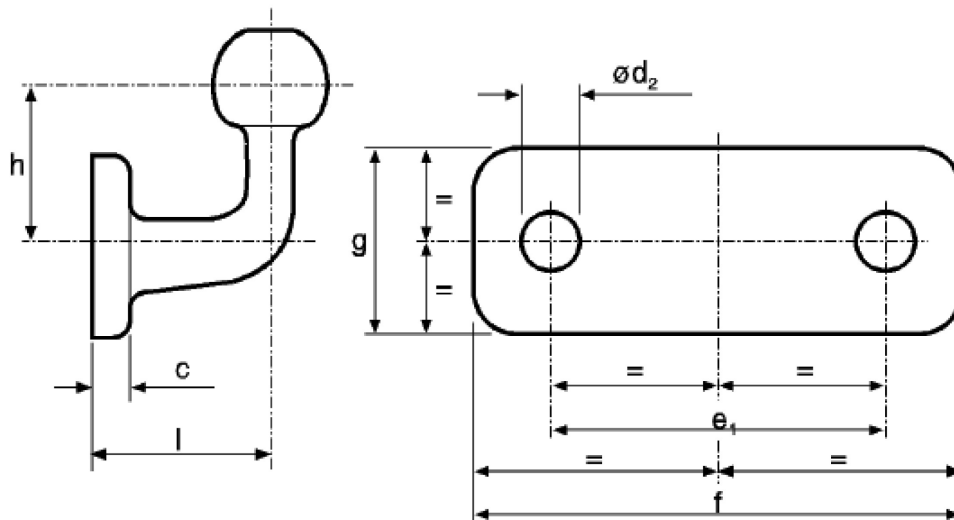
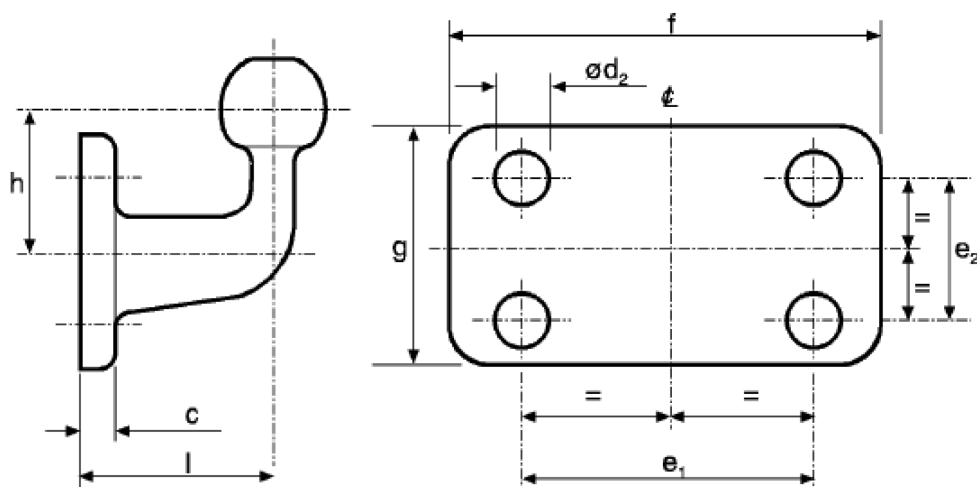

Figura 4

Dimensiuni ale bilelor de cuplare cu flanșă plată standardizate din clasele A50-2 până la A50-5 (a se vedea tabelul 2)

Tabel 2

Dimensiuni ale bilelor de cuplare cu flanșă plată standardizate (mm), a se vedea figurile 3 și 4

Clasa	A50-1	A50-2, A50-4	A50-3, A50-5	Observații
e_1	90	83	120	$\pm 0,5$
e_2	—	56	55	$\pm 0,5$
d_2	17	10,5	15	H13
f	130	110	155	$\pm 6,0 - 0$
g	50	85	90	$\pm 6,0 - 0$
c	15	15	15	Maximum
l	55	110	120	$\pm 5,0$
h	70	80	80	$\pm 5,0$

Tabel 3

Valori caracteristice pentru bilele de cuplare cu flanșă plată standardizate

Clasa	A50-1	A50-2	A50-3	A50-4	A50-5
D	17	20	30	20	30
S	120	120	120	150	150

D = valoarea maximă a lui D (în kN)

S = sarcina statică maximă în plan vertical (în kg)

- 1.7. Producătorii de brațe de tracțiune și de bile de cuplare concepute pentru piața din aval, care nu au nici o legătură cu producătorii vehiculelor în cauză, trebuie să cunoască cerințele privind articularea dispozitivului de cuplare enunțate la punctul 2 din prezenta anexă și trebuie să îndeplinească cerințele corespunzătoare din anexa 7 la prezentul regulament.

2. CAPETELE DE CUPLARE

- 2.1. Capetele de cuplare din clasa B50 trebuie să fie concepute astfel încât să poată fi cuplate în deplină siguranță la bilele de cuplare descrise la punctul 1 din prezenta anexă, păstrând mereu caracteristicile prescrise.

Capetele de cuplare să fie concepute astfel încât să ofere o cuplare sigură, chiar și în caz de uzură a dispozitivelor de cuplare.

- 2.2. Capetele de cuplare trebuie să poată obține rezultate pozitive la încercările prescrise în anexa 6 punctul 3.2.
- 2.3. Echipamentele suplimentare (de exemplu, frânele, stabilizatorii etc.) nu trebuie să afecteze în niciun fel eficacitatea legăturii mecanice.

- 2.4. Atunci când nu este fixat de vehicul, capul de cuplare trebuie să se poată deplasa într-un plan orizontal de cel puțin 90° de o parte și de alta a axei bilei de cuplare și a suportului de montare de la punctul 1 din prezenta anexă. Simultan, capul trebuie să se poată mișca liber într-un plan vertical de 20° de o parte și de alta a orizontalei. În combinație cu unghiul de rotație orizontal de 90° , capul trebuie să poată pivota cu mișcare de rulu de 25° de o parte și de alta a axei sale orizontale longitudinale. În toate unghiurile de rotație orizontală, articulațiile de mai jos trebuie să rămână posibile:

(i) tangaj de $\pm 15^\circ$ plus rulu de $\pm 25^\circ$;

(ii) rulu de $\pm 10^\circ$ plus tangaj de $\pm 20^\circ$.

3. CUPLAJE PENTRU BARA DE TRACȚIUNE

Cerințele de la punctele 3.1-3.6 din prezenta anexă se aplică tuturor cuplajelor pentru bara de tracțiune din clasa C50. Cerințele suplimentare pe care trebuie să le îndeplinească cuplajele standardizate din clasele C50-1 până la C50-6 sunt enunțate la punctul 3.7.

- 3.1. Cerințe funcționale – Toate cuplajele pentru bara de tracțiune trebuie să poată obține rezultate pozitive la încercările prevăzute în anexa 6 punctul 3.3.
- 3.2. Inele de remorcă adecvate – Cuplajele din clasa C50 trebuie să fie compatibile cu toate inelele de remorcă din clasa D50 care au caracteristicile specificate.
- 3.3. Sistem de gheare

Cuplajele pentru bara de tracțiune din clasa C50 trebuie să fie echipate cu un sistem de gheare de cuplare conceput pentru a ghida inelele corespunzătoare de remorcă în dispozitivul de cuplare.

În cazul în care sistemul de gheare sau o piesă care îl suportă poate pivota în jurul axei verticale a dispozitivului de cuplare, acesta trebuie să se poziționeze automat în poziție normală și, atunci când bolțul de cuplare este deschis, să fie menținut ferm în această poziție pentru a ghida eficient inelul de remorcă în timpul manevrei de cuplare.

În cazul în care sistemul de gheare sau o piesă care o suportă poate pivota în jurul axei orizontale transversale a dispozitivului de cuplare, articulația care permite rotația trebuie să fie menținută în poziția sa normală de un cuplu de blocare. Acest cuplu trebuie să fie suficient pentru a împiedica o forță de 200 N exercitată vertical în sus pe partea superioară a sistemului de gheare de cuplare să devieze articulația de la poziția sa normală. Cuplul de poziționare trebuie să fie superior cuplului necesar acționării levierului descris la punctul 3.6 din prezenta anexă. Trebuie să fie posibilă poziționarea manuală a sistemului de gheare de cuplare în poziția normală a acestuia. Sistemul de gheare care pivotează în jurul axei transversale orizontale nu poate fi omologat decât pentru sarcini verticale S care nu depășesc 50 kg și o valoare V de maximum 5 kN.

În cazul în care sistemul de gheare sau o piesă care îl suportă pivotează în jurul axei longitudinale a dispozitivului de cuplare, această rotație trebuie să fie frânată de un cuplu de blocare de cel puțin 100 Nm.

Dimensiunea minimă necesară a sistemului de gheare depinde de valoarea D a dispozitivului de cuplare:

valoarea $D \leq 18 \text{ kN}$ – lățime 150 mm, înălțime 100 mm;

valoarea $D > 18 \text{ kN} \leq 25 \text{ kN}$ – lățime 280 mm, înălțime 170 mm;

valoarea $D > 25 \text{ kN}$ – lățime 360 mm, înălțime 200 mm.

Unghiurile externe ale sistemului de gheare pot fi rotunjite.

Sunt autorizate sisteme de gheare de dimensiuni mai mici pe cuplajele pentru bara de tracțiune din clasa C50-X, în cazul în care utilizarea acestora este limitată la remorcile cu axă medie cu o greutate maximă admisibilă care nu depășește 3,5 tone sau în cazul în care un sistem de gheare cu dimensiunile indicate în tabelul de mai sus nu poate fi utilizat din motive tehnice și cu condiția să existe mijloace speciale, de exemplu echipamente vizuale auxiliare, care să permită efectuarea în deplină siguranță a manevrei de cuplare automată iar domeniul de aplicare să fie restrâns la omologarea în funcție de informațiile date de producătorul dispozitivului de cuplare pe fișa de comunicare reprodusă în anexa 1.

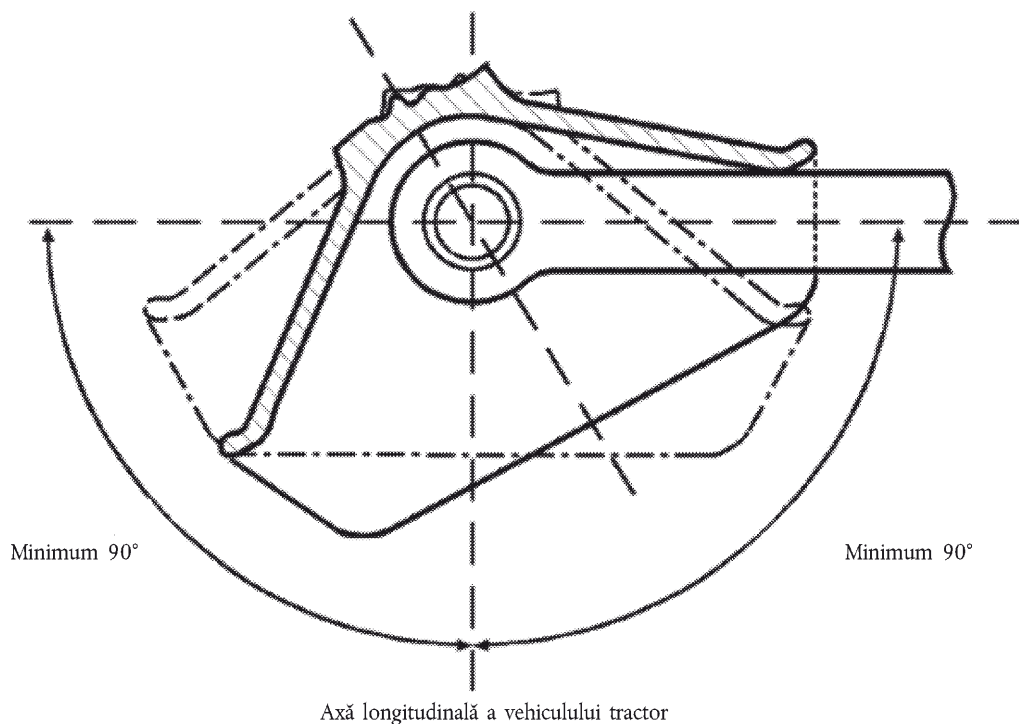
3.4. Articulare minimă a unui inel de remorcare cuplat

Un inel de remorcare legat de un cuplaj pentru bara de tracțiune fără a fi fixat la un vehicul trebuie să prezinte articulările indicate mai jos. În cazul în care o parte a articulării este obținută datorită unei articulări speciale (doar pentru cuplajele din clasa C50-X), domeniul de aplicare indicat în fișa de comunicare reprodusă în anexa 1 trebuie să fie limitat la cazurile definite în anexa 7 punctul 1.3.8.

- 3.4.1. $\pm 90^\circ$ într-un plan orizontal, în jurul axei verticale, de o parte și de alta a axei longitudinale a vehiculului – a se vedea figura 5.

Figura 5

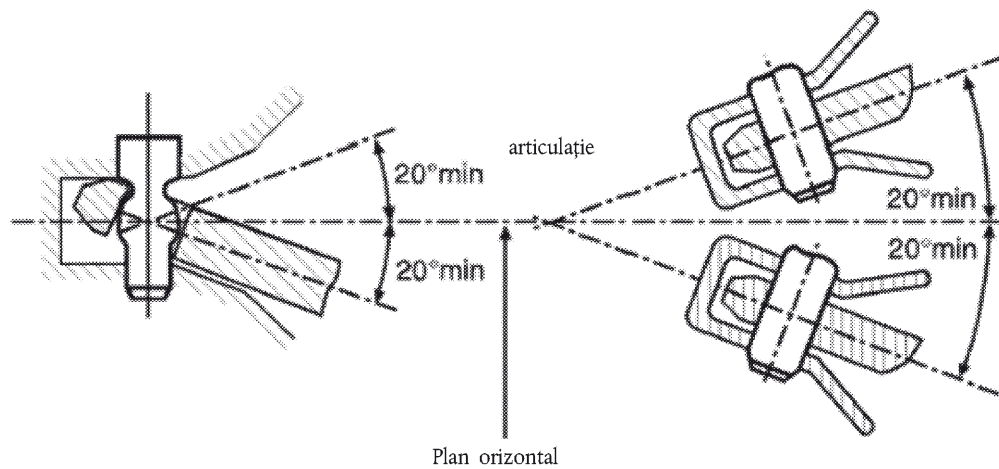
Rotația în plan orizontal a inelului de remorcare cuplat

- 3.4.2. $\pm 20^\circ$ într-un plan vertical, în jurul axei transversale, de o parte și de alta a axei longitudinale a vehiculului – a se vedea figura 6.

Figura 6

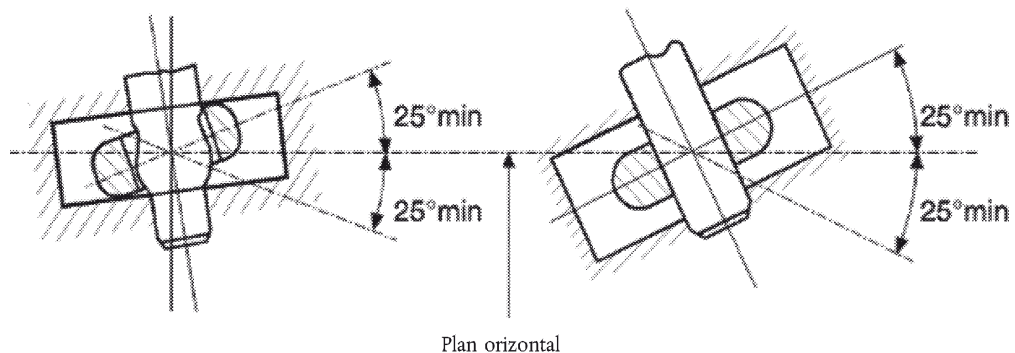
Rotația în plan vertical a inelului de remorcare cuplat

3.4.3. $\pm 25^\circ$ de rotație în jurul axei longitudinale din planul orizontal al vehiculului – a se vedea figura 7.

Figura 7

Rotație axială a inelului de remorcare cuplat

3.5. Blocare pentru evitarea oricărei decuplări neașteptate:

În poziție închis, pivotul de cuplare trebuie să fie blocat de două dispozitive mecanice, fiecare dintre acestea rămânând blocat în cazul defectării celuiilalt.

Poziția blocat și poziția deblocat a dispozitivului de cuplare trebuie să fie indicate clar în exterior de un dispozitiv mecanic la care este posibil să se verifice poziția indicatorului prin atingere, de exemplu, în întuneric.

Acest indicator trebuie să semnaleze că cele două dispozitive sunt blocate.

Cu toate acestea, este suficient ca blocarea unui singur dispozitiv să fie indicată în cazul în care, în această situație, blocarea celui de-al doilea dispozitiv este automată.

3.6. Manete

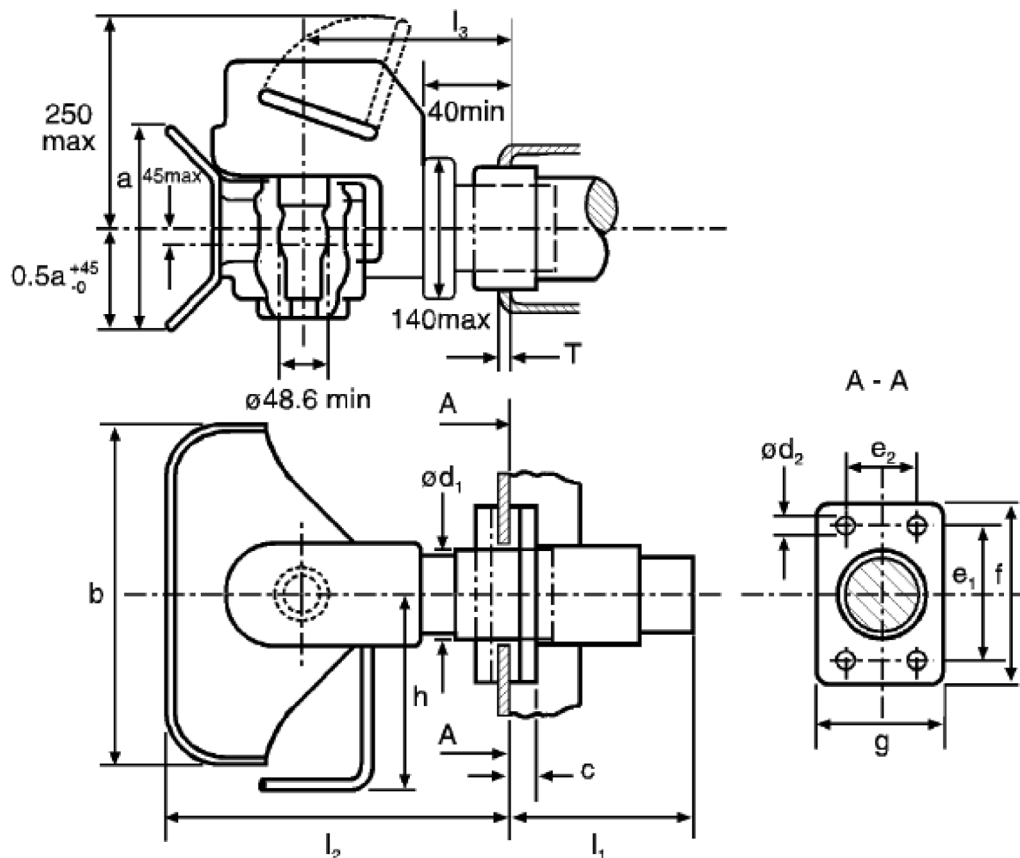
Manetele trebuie să aibă o formă ergonomică și să fie rotunjite la extremitate. Dispozitivul de cuplare nu trebuie să prezinte în apropierea manetei muchii sau puncte ascuțite în care operatorul ar putea să se rănească atunci când dispozitivul de cuplare este manevrat. Forța necesară decuplării dispozitivului de cuplare, măsurată fără inel de remorcare, nu trebuie să depășească 250 N perpendicular pe manetă, în sensul de manevrare.

3.7. Cerințe speciale aplicabile cuplajelor pentru bara de tracțiune standardizate din clasele C50-1 până la C50-6:

- 3.7.1. rotația inelului de remorcare în jurul axei transversale este posibilă datorită formei sferice a pivotului de cuplare (și nu prin intermediul unei articulații);
- 3.7.2. forțele de tracțiune sau de compresie care se exercită de-a lungul axei longitudinale din cauza jocului între axa de atelaj și inelul de remorcare trebuie să fie atenuate prin intermediul unui resort și/sau al unui dispozitiv de amortizare (cu excepția clasei C50-1).
- 3.7.3. dimensiunile trebuie să fie cele menționate în figura 8 și în tabelul 4.
- 3.7.4. cuplajele pentru bara de tracțiune trebuie să fie adecvate utilizării și să îndeplinească valorile caracteristice menționate în tabelul 5.
- 3.7.5. dispozitivul de cuplare trebuie să fie deschis prin intermediul unei manete pe dispozitiv (nu există un sistem de control la distanță).

Figura 8

Dimensiunile cuplajelor pentru bara de tracțiune standardizate (mm) (a se vedea tabelul 4)

Tabel 4

Dimensiuni ale cuplajelor pentru bara de tracțiune standardizate (în mm) (a se vedea figura 8)

Clasa	C50-1	C50-2	C50-3	C50-4	C50-5	C50-6 C50-7	Observații
e ₁	83	83	120	140	160	160	± 0,5
e ₂	56	56	55	80	100	100	± 0,5
d ₁	—	54	74	84	94	94	Maximum
d ₂	10,5	10,5	15	17	21	21	H13
f	110	110	155	180	200	200	+ 6,0 – 0
g	85	85	90	120	140	140	± 3,0
A	100	170	200	200	200	200	+ 20,0 – 0
b	150	280	360	360	360	360	+ 20,0 – 0
c	20	20	24	30	30	30	Maximum
h	150	190	265	265	265	265	Maximum
l ₁	—	150	250	300	300	300	Maximum
l ₂	150	300	330	330	330	330	Maximum
l ₃	100	160	180	180	180	180	± 20,0
T	—	15	20	35	35	35	Maximum

Tabel 5

Valori caracteristice ale cuplajelor pentru bara de tracțiune standardizate

Clasa	C50-1	C50-2	C50-3	C50-4	C50-5	C50-6	C50-7
D	18	25	70	100	130	190	190
D _c	18	25	50	70	90	120	130
S	200	250	650	900	1 000	1 000	1 000
V	12	10	18	25	35	50	75

D = valoare maximă a lui D (în kN)

D_c = valoare maximă a lui D (în kN) pentru remorcile cu axă mediană

S = sarcină statică verticală maximă suportată de dispozitivul de cuplare (în kg)

V = valoare maximă a lui V (în kN)

4. INELE DE REMORCARE

4.1. Cerințe generale aplicabile inelelor de remorcare din clasa D50:

Toate inelele de remorcare din clasa D50 trebuie să obțină rezultate pozitive la încercările prescrise în anexa 6 punctul 3.4.

Inelele de remorcare din clasa D50 sunt concepute pentru a fi cuplate la cuplaje pentru bare de tracțiune C50. Inelele de remorcare nu trebuie să se poată roti axial (având în vedere că respectivele cuplaje se pot roti).

Inelele de remorcare din clasa D50 echipate cu o bucă trebuie să aibă dimensiunile indicate în figura 9 (nu sunt autorizate pentru clasa D50-C) sau în figura 10.

Buca nu trebuie să fie sudată în inelul de remorcare.

Inelele de remorcare din clasa D50 trebuie să aibă dimensiunile indicate la punctul 4.2. Pentru inelele de remorcare din clasa D50-X, forma tijeii nu este prescrisă; cu toate acestea, pe o lungime de 210 mm de la centrul ochiului, înălțimea „h” și lățimea „b” a acestora trebuie să fie conforme cu limitele definite în tabelul 6.

Figura 9

Bucșă canelată pentru inelele de remorcare din clasa D50

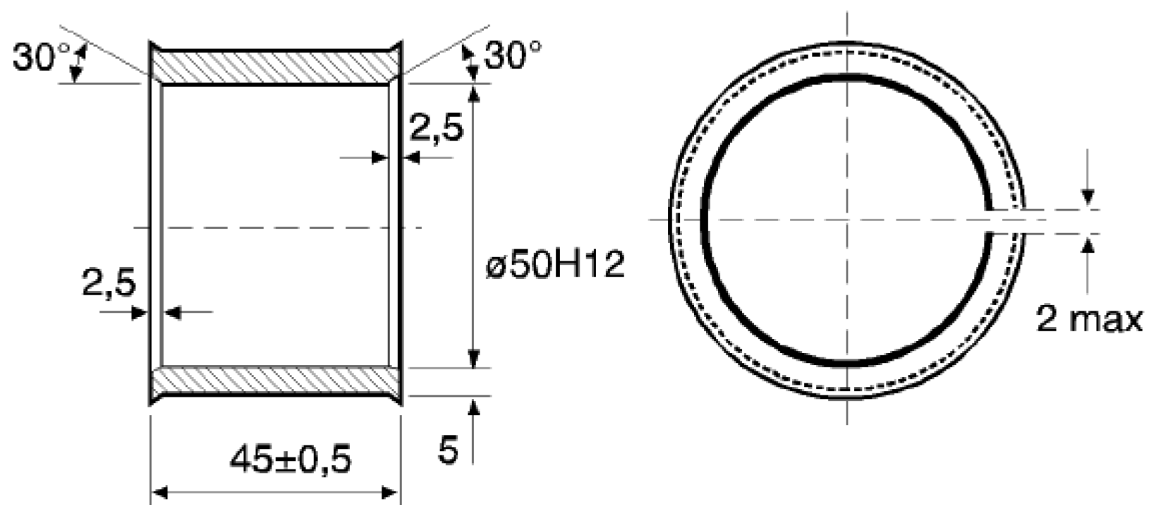
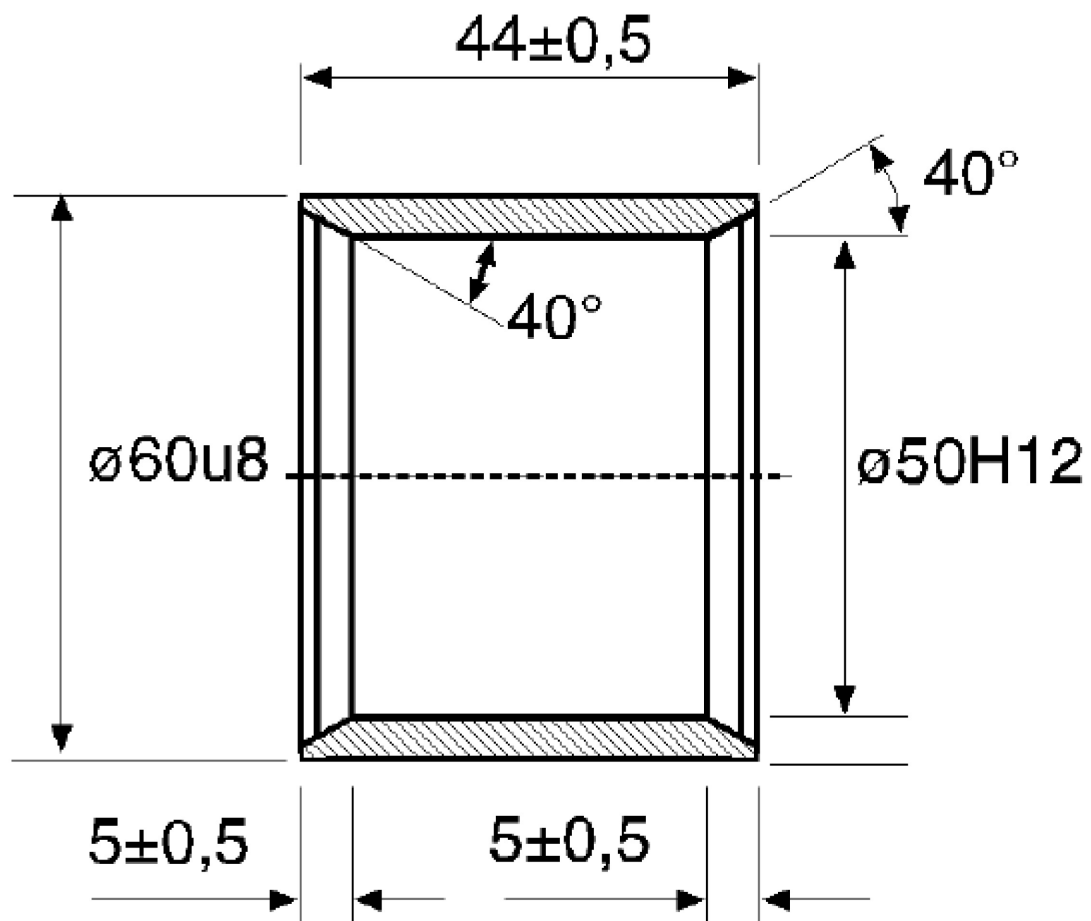

Figura 10

Bucșă necanelată pentru inelele de remorcare din clasa D50-C

Tabel 6

Dimensiuni ale inelelor de remorcare din clasele D50-A și D50-X (a se vedea figura 11)

Clasa	h (mm)	b (mm)
D50-A	$65 + 2/-1$	$60 + 2/-1$
D50-X	80 Maximum	62 Maximum

Tabel 7

Valori caracteristice pentru inelele de remorcare standardizate

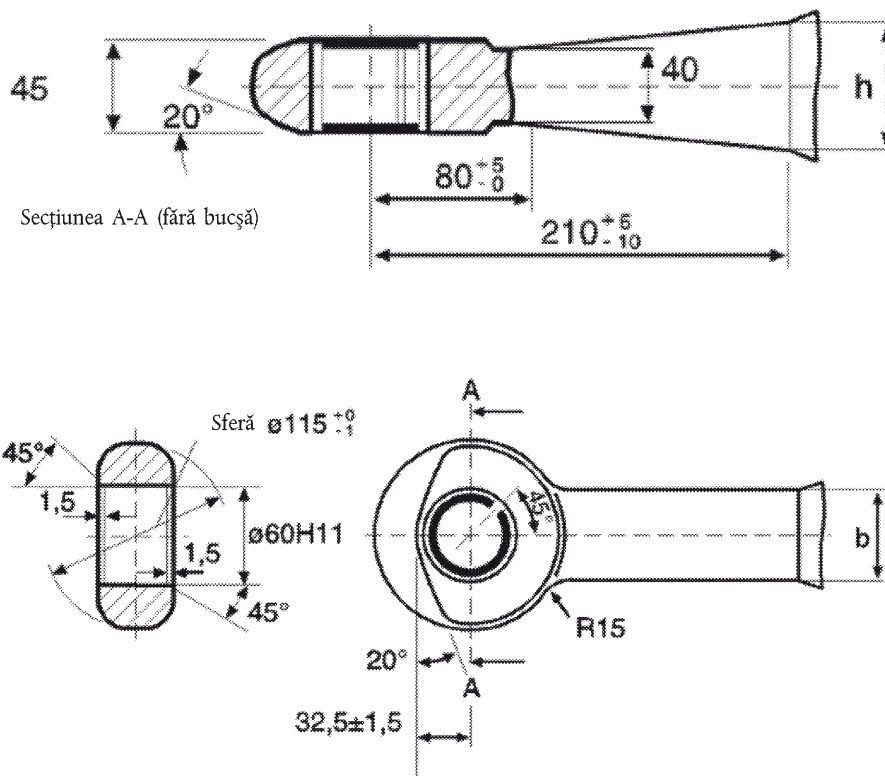
Clasa	D	D _c	s	V
D50-A	130	90	1 000	30
D50-B	130	90	1 000	25
D50-C	190	120	1 000	50
D50-D	190	130	1 000	75

4.2. Cerințe speciale aplicabile inelelor de remorcare din clasa D50:

4.2.1. Inelele de remorcare din clasele D50-A și D50-X trebuie să aibă dimensiunile indicate în figura 11.

Figura 11

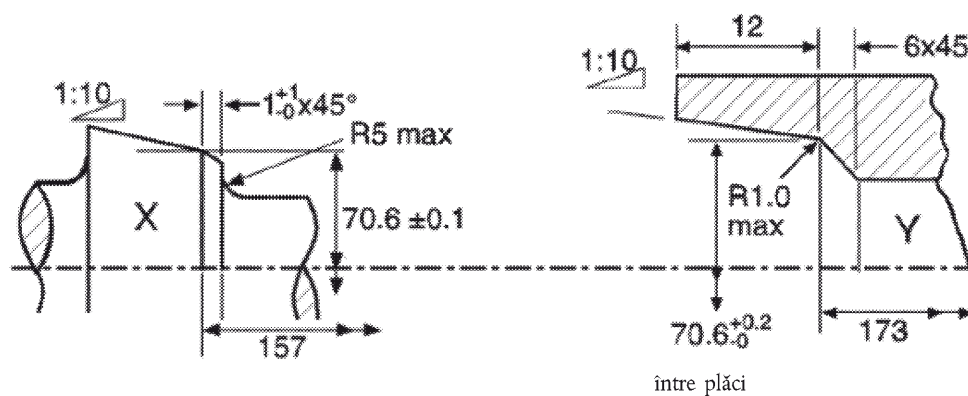
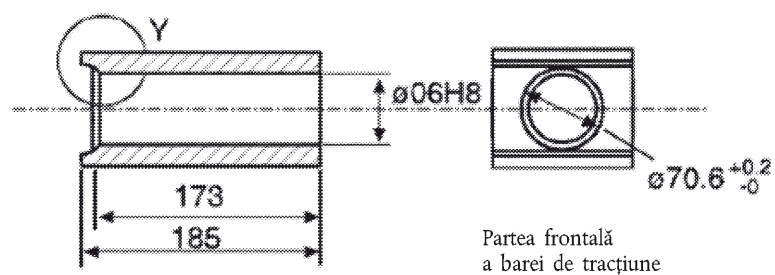
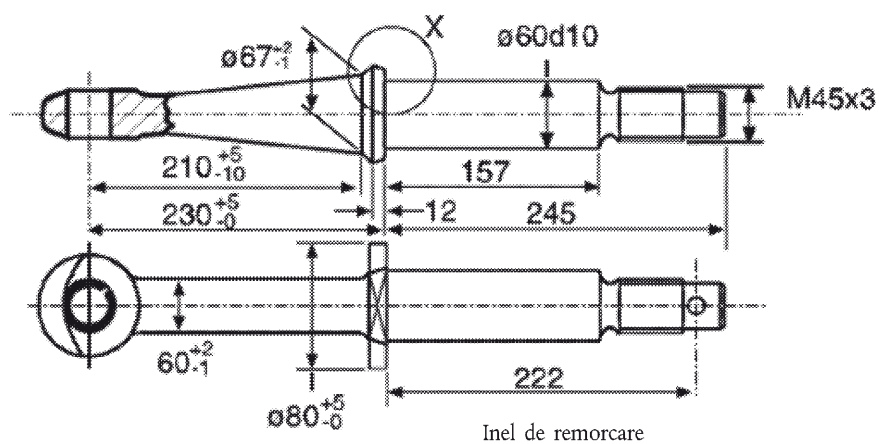
Dimensiunile inelelor de remorcare din clasele D50-A și D50-X, a se vedea tabelul 6

4.2.2. Inelele de remorcare din clasa D50-B trebuie să aibă dimensiunile indicate în figura 12.

Figura 12

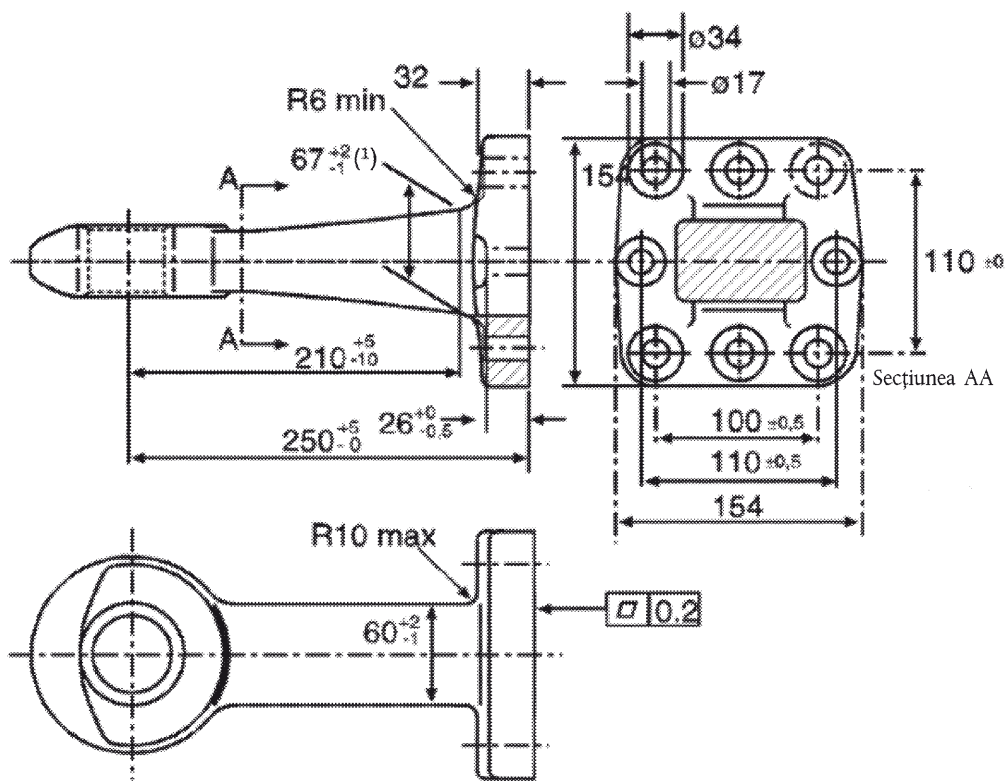
Dimensiunile inelelor de remorcă din clasa D50-B, a se vedea și alte dimensiuni din figura 11

4.2.3. Inelele de remorcă din clasele D50-C și D50-D trebuie să aibă dimensiunile indicate în figura 13.

Figura 13

Dimensiunile inelelor de remorcă din clasele D50-C și D50-D, a se vedea și alte dimensiuni din figura 11

4.2.4. Inelele de remorcă din clasele D50-C și D50-D trebuie să fie echipate cu bușe necanelate care au dimensiunile indicate în figura 10.

4.3. Valori de sarcină pentru inelele de remorcă standardizate

Inelele de remorcă standardizate și mijloacele acestora de fixare trebuie să fie adaptate la valorile de sarcină stabilite în tabelul 7 și să fi fost încercate pentru aceste valori.

4.4. Cerințe generale aplicabile inelelor de remorcă toroidale din clasa L:

4.4.1. Inelele de remorcă toroidale din clasa L sunt concepute pentru a fi utilizate pe cuplaje cu cârlig din clasa K.

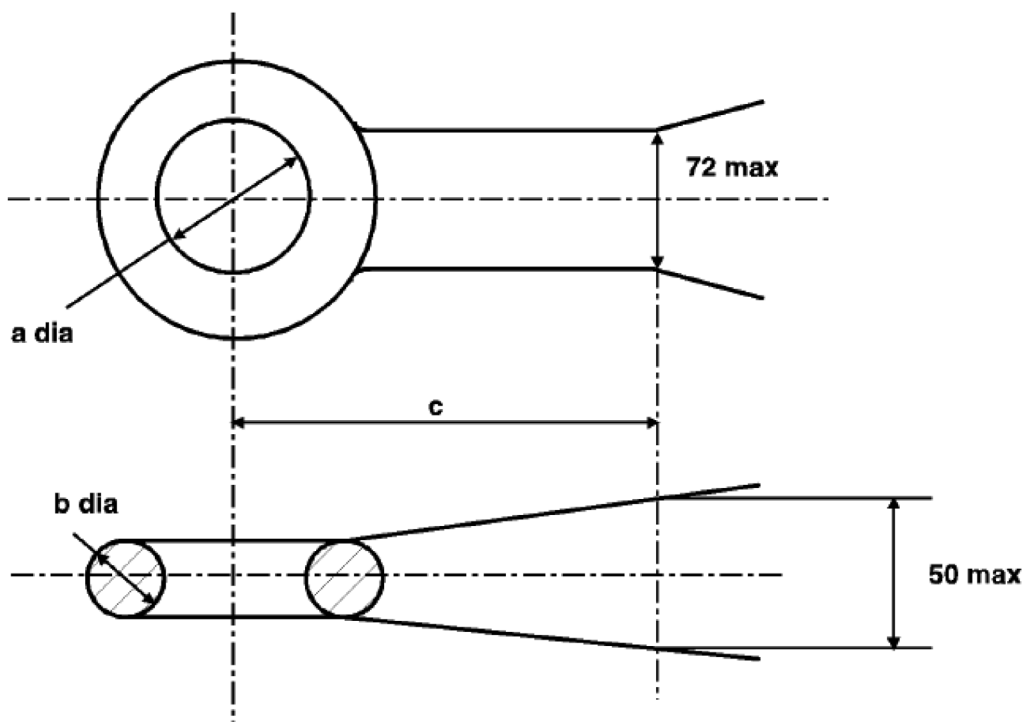
4.4.2. Atunci când sunt utilizate pe cu cuplaje cu cârlig din clasa K, acestea trebuie să îndeplinească cerințele privind articularea enunțate la punctul 10.2 din prezenta anexă.

4.4.3. Inelele de remorcă toroidale din clasa L trebuie să aibă dimensiunile indicate în figura 14 și în tabelul 8.

(¹) Pentru inelele de remorcă din clasa D50-D, această dimensiune este „80 maximum”.

Figura 14

Dimensiuni ale inelelor de remorcă toroidale din clasa L (a se vedea tabelul 8)

4.4.4. Inelele de remorcă toroidale din clasa L trebuie să treacă încercările prescrise în anexa 6 punctul 3.4 și să fie conforme cu valorile caracteristice stabilite în tabelul 9.

Tabel 8

Dimensiuni ale inelelor de remorcă toroidale din clasa L (a se vedea figura 14)

						(în mm)
Clasa	L1	L2	L3	L4	L5	Observații
a	$68 + 1,6/-0,0$	$76,2 \pm 0,8$	$76,2 \pm 0,8$	$76,2 \pm 0,8$	$68 + 1,6/-0,0$	
b	$41,2 \pm 0,8$	$41,2 \pm 0,8$	$41,2 \pm 0,8$	$41,2 \pm 0,8$	$41,2 \pm 0,8$	
c	70	65	65	65	70	Minimum

Tabel 9

Valori caracteristice ale inelelor de remorcă toroidale din clasa L

Clasa	L1	L2	L3	L4	L5
D kN	30	70	100	130	180
D _c kN	27	54	70	90	120

Clasa	L1	L2	L3	L4	L5
S kg	200	700	950	1 000	1 000
V kN	12	18	25	35	50

5. BARE DE TRACȚIUNE

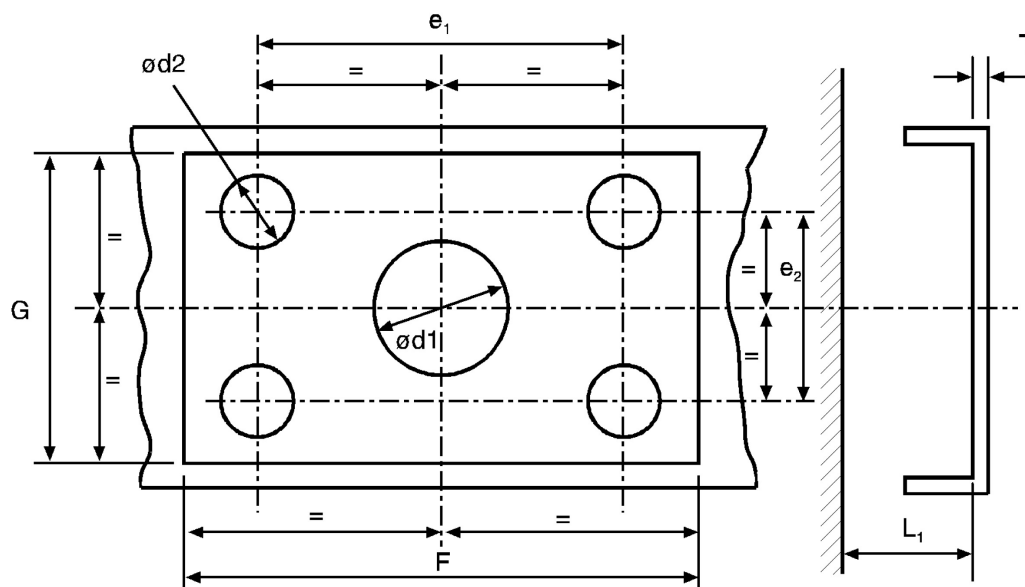
- 5.1. Barele de tracțiune din clasa E trebuie să obțină rezultate pozitive la încercările prescrise în anexa 6 punctul 3.3.
- 5.2. Barele de tracțiune pot fi cuplate la vehiculul tractor fie prin intermediul capetelor de cuplare (a se vedea punctul 2 din prezenta anexă) fie prin intermediul inelelor de remorcare (a se vedea punctul 4 din prezenta anexă). Capetele de cuplare și inelele de remorcare pot fi fixate prin înșurubare, bulonare sau sudare.
- 5.3. Dispozitive de reglare a înălțimii barelor de tracțiune articulate
- 5.3.1. Barele de tracțiune articulate trebuie să fie echipate cu dispozitive care să permită plasarea acestora la înălțimea cuplajului sau a sistemului de gheare al cuplajului. Aceste dispozitive trebuie să fie concepute astfel încât bara de tracțiune să poată fi reglată de o singură persoană, fără ajutorul uneltelor sau al accesoriilor.
- 5.3.2. Dispozitivele de reglare a înălțimii trebuie să permită ridicarea sau coborârea inelelor de remorcare sau a cuplajelor cu bine cu cel puțin 300 mm în raport cu orizontala. În interiorul acestei raze trebuie să fie posibilă reglarea înălțimii barei de tracțiune în mod continuu sau în etape de 50 mm măsurate la nivelul inelului de remorcare sau al bilei de cuplare.
- 5.3.3. Dispozitivele de reglare a înălțimii nu trebuie să împiedice libera mișcare a barei de tracțiune după cuplare.
- 5.3.4. Dispozitivele de reglare a înălțimii nu trebuie să împiedice funcționarea frânei inerțiale, în cazul în care aceasta există.
- 5.4. În cazul în care există și bară de tracțiune și frâne inerțiale, distanța dintre centrul inelului de remorcare și extremitatea tijei culisante a inelului de remorcare nu este mai mică de 200 mm în poziție de frânare. Atunci când tija este introdusă complet, această distanță nu trebuie să fie mai mică de 150 mm.
- 5.5. Barele de tracțiune concepute pentru remorcile cu axă mediană au împotriva forțelor laterale un moment de rezistență cel puțin egal cu jumătate din momentul lor de rezistență împotriva forțelor verticale.

6. SEGMENTE DE SPRIJIN

- 6.1. Segmentele de sprijin din clasa F trebuie să obțină rezultate pozitive la încercările prescrise în anexa 6, punctul 3.3.
- 6.2. Modelul de găurire pentru montarea cuplajelor pentru bara de tracțiune standardizate din clasa C este conform cu indicațiile din figura 15 și din tabelul 10 de mai jos.
- 6.3. Segmentele de sprijin nu trebuie să fie sudate de șasiu, nici de caroserie, nici de vreo altă parte a vehiculului.

Figura 15

Dimensiuni de montare a cuplajelor pentru bara de tracțiune standardizate (a se vedea tabelul 10)

Tabel 10

Dimensiuni de montare a cuplajelor pentru bara de tracțiune standardizate (a se vedea figura 15)

(in mm)

Clasa	C50-1	C50-2	C50-3	C50-4	C50-5	C50-6C50-7	Observații
e_1	83	83	120	140	160	160	$\pm 0,5$
e_2	56	56	55	80	100	100	$\pm 0,5$
d_1	—	55	75	85	95	95	+ 1,0/- 0,5
d_2	10,5	10,5	15	17	21	21	H13
T	—	15	20	35	35	35	Maximum
F	120	120	165	190	210	210	Minimum
G	95	95	100	130	150	150	Minimum
L_1	—	200	300	400	400	400	Minimum

7. ȘEI DE CUPLARE ȘI PENE DE GHIDARE

Cerințele de la punctele 7.1-7.7 se aplică tuturor șeilor de cuplare din clasa G50.

Celelalte cerințe pe care trebuie să le îndeplinească dispozitivele de cuplare standardizate sunt enunțate la punctul 7.9.

Penele de ghidare trebuie să îndeplinească cerințele enunțate la punctul 7.8.

7.1. Cerințe aplicabile pivoților pentru șei de cuplare

Șeile de cuplare din clasa G50 trebuie să fie concepute astfel încât să poată fi utilizate cu pivoți de cuplare din clasa H50 și să îndeplinească, împreună cu aceștia, caracteristicile prescrise.

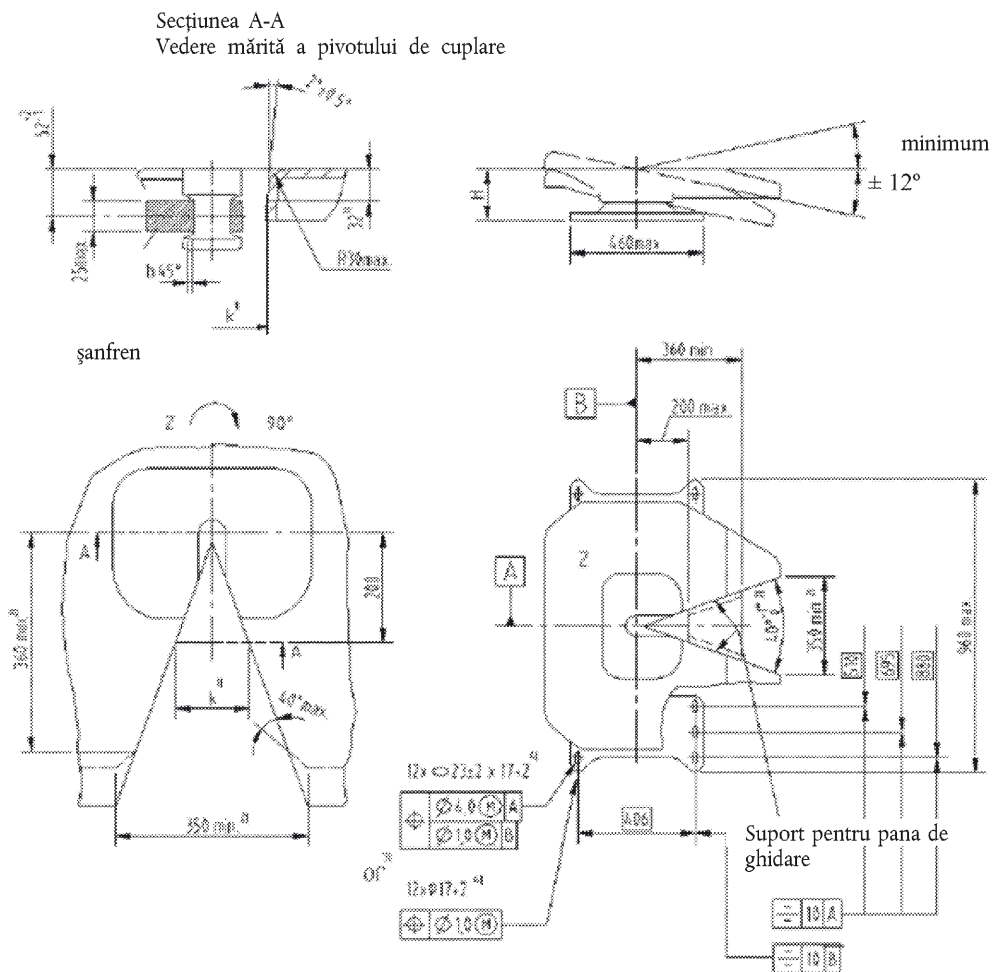
7.2. Ghidaje

Șeile de cuplare trebuie să fie echipate cu un ghidaj care să permită cuplarea corectă și sigură a pivotului de cuplare. Intrarea ghidajelor concepute pentru pivoți de cuplare standardizați cu diametrul de 50 mm trebuie să aibă o lățime de cel puțin 350 mm (a se vedea figura 16).

Pentru șeile de cuplare de mici dimensiuni nestandardizate din clasa G50-X care au o valoare „D” maximă de 25 kN, intrarea trebuie să aibă o lățime de cel puțin 250 mm.

Figura 16

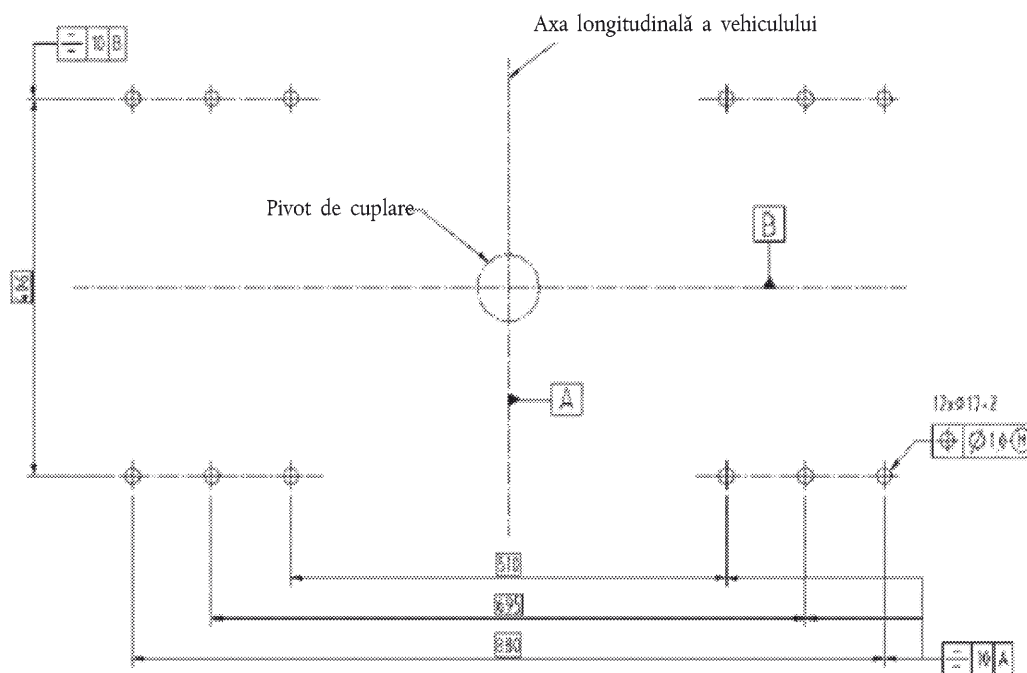
Dimensiunile șeilor de cuplare standardizate (a se vedea tabelul 11)

1. Pentru utilizarea de pene de ghidare, a se măsura dimensiunea de referință $k = 137 \pm 3$ mm la 32 mm sub suprafața superioară și la o distanță de 200 mm de axa transversală de pivotare a dispozitivului de cuplare.
2. Unghiul de intrare de $40^\circ + 1^\circ - 0^\circ$ trebuie să fie respectat pe o distanță de cel puțin 360 mm începând de la axa transversală de pivotare a dispozitivului de cuplare. Lățimea minimă a intrării de 350 mm poate fi obținută în afara acestei distanțe mărind unghiul de intrare până la un unghi inclus de 120° maximum, astfel cum este reprezentat de linia punctată.
3. Se pot utiliza găuri de montare ovale de 23 ± 2 mm \times $17 + 2 - 0$ mm sau găuri de montare circulare cu diametrul de $17 + 2 - 0$.
4. În cazul în care găurile de montare au formă ovală sau au un diametru mai mare de 18 mm, trebuie utilizate șaibe cu diametrul de 40 mm și grosimea de 6 mm sau componente care au o rezistență echivalentă, de exemplu, plăcuțe din oțel.

Figura 16a

Toleranțele găurilor de montare pentru plăcuțele de montare din clasa J pentru șeile de cuplare (a se vedea punctul 9.1 din prezenta anexă)

Tabel 11

Dimensiuni ale șeilor de cuplare standardizate (a se vedea figura 16)

(în mm)						
Clasa	G50-1	G50-2	G50-3	G50-4	G50-5	G50-6
H	140-159	160-179	180-199	200-219	220-239	240-260

7.3. Articulare minimă a șeii de cuplare

Când pivotul de cuplare este blocat, dar fără ca șaua de cuplare să fie fixată pe un vehicul sau pe o plăcuță de montare, însă luând în considerare efectul bolțurilor de montare, dispozitivul de cuplare trebuie să permită simultan obținerea următoarelor valori minime de articulare a pivotului:

- 7.3.1. $\pm 90^\circ$ în jurul axei verticale (cu excepția șeilor de cuplare cu bracăj activ);
- 7.3.2. $\pm 12^\circ$ în jurul axei orizontale perpendicular pe direcția de mers. Acest unghi nu este în mod necesar suficient pentru utilizările de teren.
- 7.3.3. Este autorizată o rotație de $\pm 3^\circ$ în jurul axei longitudinale. Cu toate acestea, la o șa de cuplare care oscilează pe cele două axe, această valoare unghiulară poate fi depășită, cu condiția ca mecanismul de blocare să permită limitarea rotației la $\pm 3^\circ$.

7.4. Dispozitive de blocare concepute pentru a împiedica decuplarea șeilor de cuplare

Șaua de cuplare trebuie să fie blocată în poziția cuplată de două dispozitive mecanice, dintre care unul trebuie să rămână blocat în caz de defectare a celuilalt.

Dispozitivul de blocare primar trebuie să funcționeze automat, dar dispozitivul secundar poate fi automat sau manual. Dispozitivul de blocare secundar poate fi conceput pentru a funcționa împreună cu dispozitivul primar, pentru a-i servi drept siguranță mecanică suplimentară. Dispozitivul secundar nu trebuie să poată fi blocat decât în cazul în care dispozitivul primar este blocat corect.

Nu trebuie să fie posibilă deblocarea accidentală a celor două dispozitive. Deblocarea acestora trebuie să fie rezultatul unui act intenționat din partea șoferului sau a operatorului vehiculului.

Pozițiile deschis și închis trebuie să fie indicate în mod vizibil de un dispozitiv mecanic și trebuie să fie posibilă verificarea poziției indicatorului prin atingerea acestuia, de exemplu, în întuneric. Indicatorul de blocare trebuie să indice poziția dispozitivului primar și a celui secundar; cu toate acestea, este suficient să se știe că unul singur dintre cele două dispozitive este blocat atunci când blocarea celui de-al doilea dispozitiv reprezintă o caracteristică automată și inerentă a modelului.

7.5. Mecanisme de operare sau de deblocare

În poziție închisă, mecanismele de operare sau de deblocare trebuie să fie protejate împotriva unei manevre nedorite sau accidentale. Sistemul de blocare trebuie să fie conceput astfel încât deblocarea dispozitivului de cuplare să fie rezultatul unui act deliberat și conștient.

7.6. Prelucrarea suprafeței

Suprafața șeii și a pivotului, care trebuie să fie atent prelucrate, forjate, turnate sau ambutasate, trebuie să fie satisfăcătoare pentru utilizare.

7.7. Cerințe de sarcină

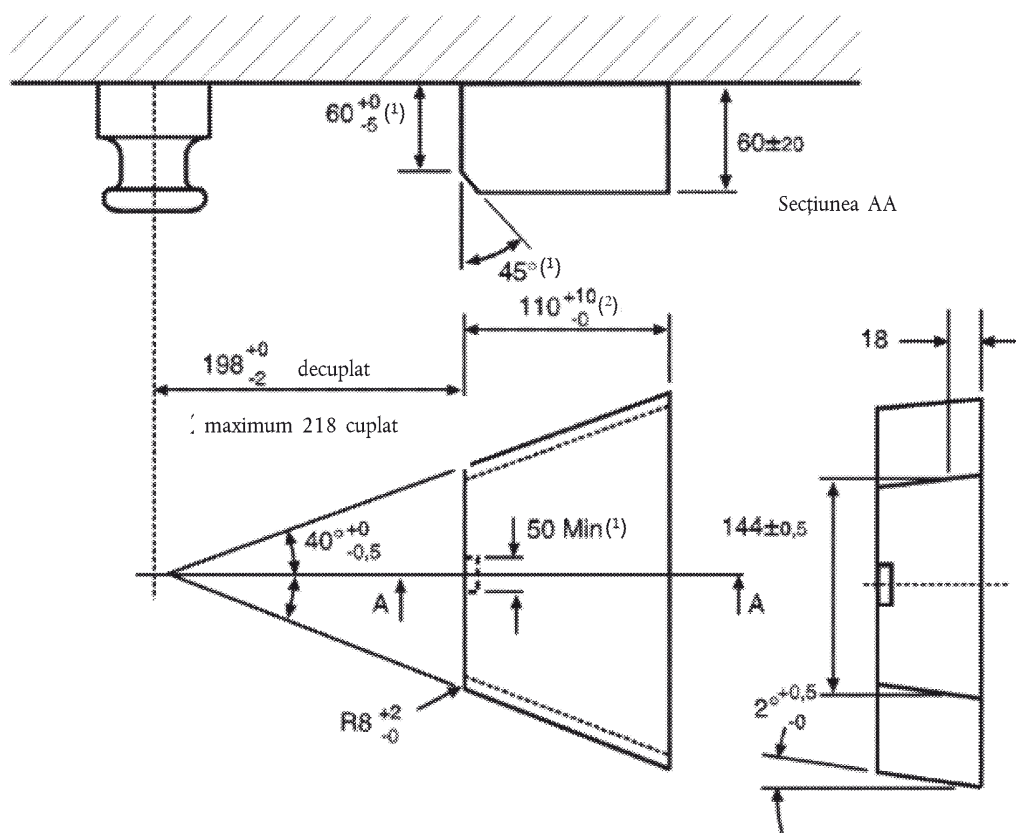
Toate șeile de cuplare trebuie să poată obține rezultate pozitive la încercările prescrise în anexa 6 punctul 3.7.

7.8. Pene de ghidare

7.8.1. Dimensiunile penelor de ghidare care acționează brățajul activ al semiremorcilor trebuie să fie cele indicate în figura 17.

Figura 17

Dimensiunile penelor de ghidare montate pe arcuri

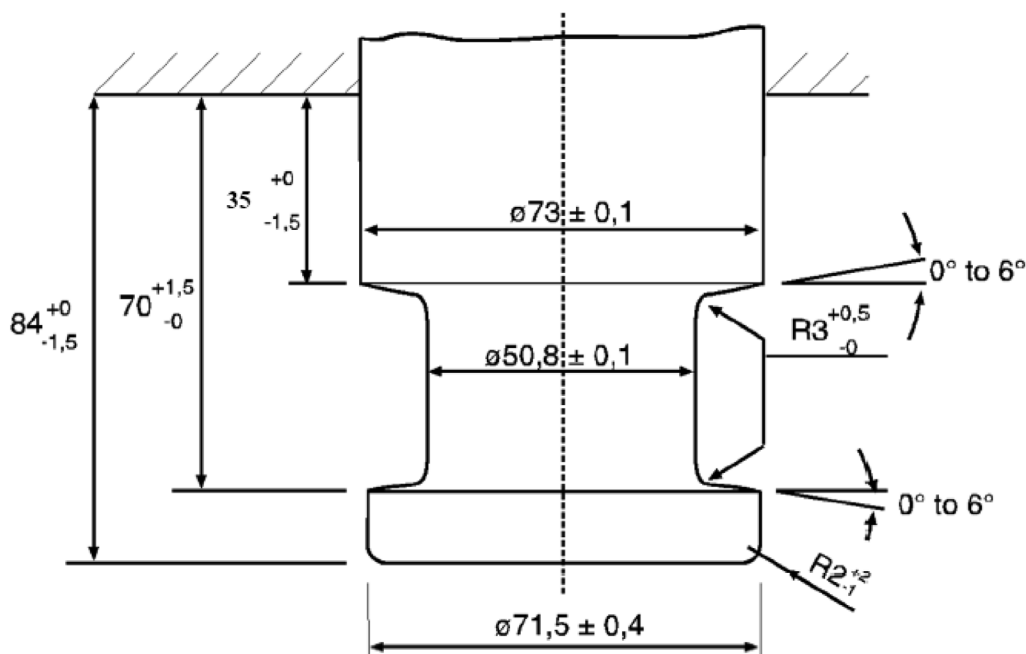
(¹) Se aplică numai penelor de ghidare cu o grosime mai mare de 60 mm.

(²) Această dimensiune se aplică doar suprafeței funcționale: pana de ghidare poate fi mai lungă.

- 7.8.2. Penele de ghidare permit cuplarea sigură și corectă și sunt montate pe arcuri. Tararea arcurilor trebuie să fie astfel încât să fie posibilă cuplarea unei semiremorci goale și, atunci când este încărcată, penele de ghidare să fie în contact deplin cu flancurile dispozitivului de cuplare în timpul utilizării. Decuplarea șei trebuie să fie posibilă indiferent dacă semiremorca este neîncărcată sau încărcată.
- 7.9. Cerințe speciale aplicabile șeilor de cuplare standardizate:
- 7.9.1. dimensiunile acestora trebuie să fie cele indicate în figura 16 și în tabelul 11;
- 7.9.2. acestea trebuie să fie adaptate la o valoare D de 150 kN și la o valoare U de 20 tone și să obțină rezultate pozitive la încercările corespunzătoare;
- 7.9.3. acestea trebuie să poată fi deblocate cu ajutorul unei manete montate direct pe dispozitivul de cuplare;
- 7.9.4. acestea trebuie să permită acționarea unui bracaj activ al semiremorcii prin intermediul penelor de ghidare – a se vedea punctul 7.8.
8. PIVOȚI PENTRU ȘAUA DE CUPLARE
- 8.1. Pivoții pentru șa de cuplare din clasa H50 (ISO 337) trebuie să aibă dimensiunile indicate în figura 18.

Figura 18

Dimensiuni ale pivoților de cuplare din clasa H50

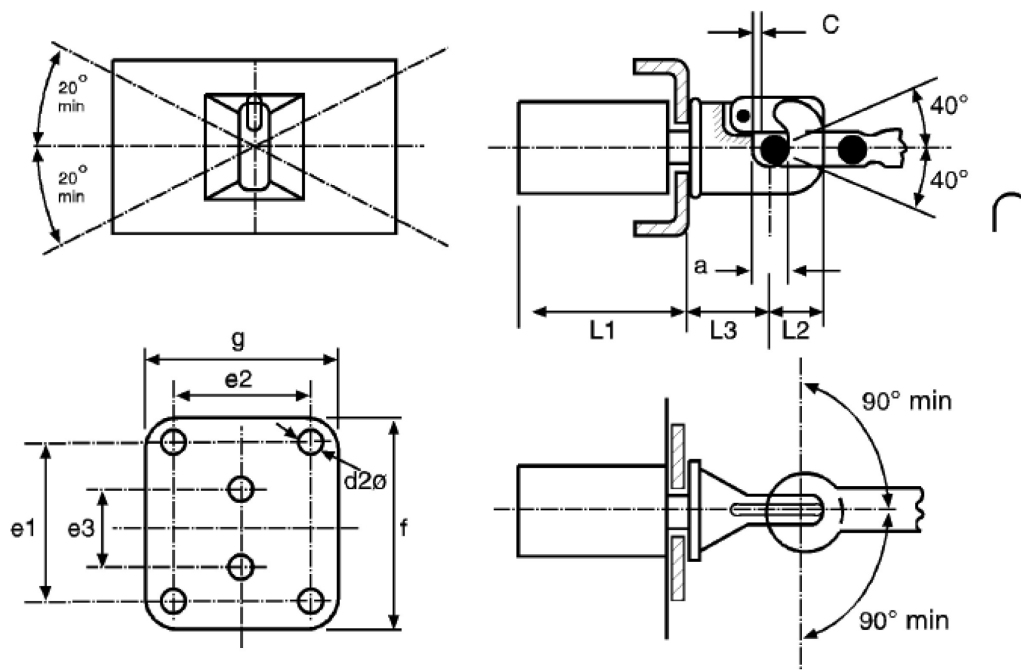

- 8.2. Pivoții de cuplare obțin rezultate pozitive la încercările prevăzute în anexa 6, punctul 3.9.
9. PLĂCUȚE DE MONTARE
- 9.1. Plăcuțele de montare din clasa J concepute pentru șei de cuplare standardizate au găuri de montare plasate după cum este indicat în figura 16a. Aceste găuri trebuie să aibă un diametru de $17 + 2,0/-0,0$ mm, să fie circulare, și NU ovale (a se vedea figura 16a).

- 9.2. Plăcuțele de montare pentru șeile de cuplare standardizate trebuie să permită acționarea brăcajului activ al semiremorcilor (prevăzute cu pene de ghidare). Plăcuțele de montare concepute pentru șei de cuplare nestandardizate și care nu sunt adaptate brăcajului activ trebuie să fie marcate în consecință.
- 9.3. Plăcuțele de montare pentru șei de cuplare trebuie să poată obține rezultate pozitive la încercările descrise în anexa 6 punctul 3.8.
10. CUPLAJE CU CÂRLIG
- 10.1. Cerințe generale aplicabile cuplajelor cu cârlig din clasa K:
- 10.1.1. Orice cuplaje cu cârlig din clasa K trebuie să obțină rezultate pozitive la încercările descrise în anexa 6 punctul 3.5 și trebuie să aibă valorile caracteristice stabilite în tabelul 13.
- 10.1.2. Cuplajele cu cârlig din clasa K trebuie să aibă dimensiunile indicate în figura 19 și în tabelul 12. Cuplajele cu cârlig din clasele K1-K4 sunt dispozitive neautomate concepute pentru a fi utilizate pe remorci a căror masă maximă admisibilă nu depășește 3,5 tone, iar cuplajele cu cârlig din clasele KA1-KA3 sunt cuplaje automate.

Figura 19

Dimensiunile și articularea cuplajelor cu cârlig din clasa K

- 10.1.3. Cuplajele cu cârlig nu pot fi utilizate decât cu un inel de remorcire toroidal; atunci când este utilizat cu un inel de remorcire toroidal din clasa L, cuplajul din clasa K trebuie să aibă articularea prescrisă la punctul 10.2 din prezenta anexă.
- 10.1.4. Cuplajele cu cârlig din clasa K trebuie să fie utilizate cu un inel de remorcire toroidal care are un joc între 3 mm și 5 mm atunci când este nou. Producătorul de cuplaje cu cârlig trebuie să precizeze, pe fișa de comunicare reprodusă în anexa 1, inelele de remorcire potrivite pentru utilizare.

10.2. Dispozitivele de cuplare din clasa K utilizate cu un inel de remorcare toroidal din clasa L trebuie să aibă, atunci când nu sunt montate pe vehicul, unghiurile de articulare nesimultane de mai jos – a se vedea, de asemenea, figura 19:

10.2.1. $\pm 90^\circ$ într-un plan orizontal, în jurul axei verticale a cuplajului;

10.2.2. $\pm 40^\circ$ într-un plan vertical, în jurul axei transversale orizontale a cuplajului;

10.2.3. $\pm 20^\circ$ de rotație în jurul axei longitudinale orizontale a cuplajului.

10.3. Cuplajele cu cârlig automate din clasa K trebuie să fie echipate cu o închidere concepută astfel încât inelul de remorcare să fie ghidat în dispozitivul de cuplare.

10.4. Blocare destinată să împiedice orice decuplare accidentală:

În poziția închis, dispozitivul de cuplare trebuie să fie blocat de două dispozitive, dintre care unul rămâne blocat în cazul defectării celuilalt.

Poziția blocat și poziția deblocat a dispozitivului de cuplare trebuie să fie clar indicate în exterior de către un dispozitiv mecanic; trebuie să fie posibilă verificarea poziției indicatorului prin atingere, de exemplu, în întuneric.

Dispozitivul mecanic de indicare trebuie să semnaleze blocarea ambelor dispozitive de blocare (condiție OBLIGATORIE).

Cu toate acestea, este suficient să fie indicată blocarea unui singur dispozitiv în cazul în care, în această situație, blocarea celui de-al doilea este automată.

10.5. Manete

Manetele trebuie să aibă o formă ergonomică și să fie rotunjite la extremitate. Dispozitivul de cuplare nu trebuie să prezinte în apropierea manetei muchii sau puncte ascuțite în care operatorul ar putea să se rănească atunci când dispozitivul de cuplare este manevrat. Forța necesară decuplării dispozitivului de cuplare, măsurată fără inel de remorcare, nu trebuie să depășească 250 N perpendicular pe levier, în sensul de manevrare.

Tabel 12

Dimensiuni ale cuplajelor cu cârlig din clasa K (a se vedea figura 19)

Clasa	K1	K2	K3	K4	KA1	KA2	KA3	Observații
e_1	—	83	83	120	120	140	160	$\pm 0,5$
e_2	—	56	56	55	55	80	100	$\pm 0,5$
e_3	90	—	—	—	—	—	—	$\pm 0,5$
d_2	17	10,5	10,5	15	15	17	21	H13
c	3	3	3	3	3	3	3	Minimum
f	130	175	175	180	180	200	200	Maximum
g	100	100	100	120	120	140	200	Maximum
a	45	45	45	45	45	45	45	+ 1,6/– 0,0
L_1	120	120	120	120	250	300	300	Maximum
L_2	74	74	63	74	90	90	90	Maximum
L_3	110	130	130	150	150	200	200	Maximum

Tabel 13

Valorile caracteristice ale cuplajelor cu cârlig din clasa K

Clasa	K1	K2	K3	K4	KA1	KA2	KA3
D kN	17	20	20	25	70	100	130
D _c kN	—	—	17	20	54	70	90
S kg	120	120	200	250	700	900	1 000
V kN	—	—	10	10	18	25	35

11. CUPLAJE SPECIALE PENTRU BARĂ DE TRACȚIUNE – CLASA T

- 11.1. Cuplajele speciale pentru bară de tracțiune din clasa T sunt concepute pentru a fi utilizate pe tipuri speciale de ansambluri de vehicule, de exemplu, transportoarele de vehicule. Aceste vehicule au o configurație specială, putând fi necesară amplasarea acestor cuplaje într-o poziție neobișnuită.
- 11.2. Cuplajele din clasa T nu pot fi utilizate decât cu remorcile cu axă mediană, și această restricție trebuie să figureze în fișa de comunicare reprodusă în anexa 1.
- 11.3. Cuplajele din clasa T trebuie să fie omologate în pereche, iar decuplarea acestora într-un atelier trebuie să fie posibilă doar cu ajutorul uneltelor care nu se găsesc în mod normal la bordul unui vehicul.
- 11.4. Cuplajele din clasa T nu trebuie să fie automate.
- 11.5. Cuplajele din clasa T trebuie să obțină rezultate pozitive la încercările descrise la punctul 3.3 (cu excepția punctului 3.3.4) din anexa 6.
- 11.6. Următoarele articlări minime trebuie să poată fi obținute simultan atunci când dispozitivul de cuplare nu este montat pe un vehicul, dar într-o configurație asemănătoare celei pe care o va ocupa pe un vehicul:
- 11.6.1. $\pm 90^\circ$ într-un plan orizontal, în jurul axei verticale;
- 11.6.2. $\pm 8^\circ$ într-un plan vertical, în jurul axei transversale orizontale;
- 11.6.3. $\pm 3^\circ$ de rotație în jurul axei longitudinale orizontale.

12. SISTEME DE INDICARE ȘI DE CONTROL LA DISTANȚĂ

12.1. Cerințe generale

Sistemele de indicare la distanță și de control la distanță nu sunt autorizate decât pe dispozitivele de cuplare automate din clasele C50-X și G50-X.

Sistemele de indicare la distanță și de control la distanță nu trebuie să afecteze mișcarea liberă minimă a inelului de remorcare cuplat și a semiremorcii cuplate. Acestea trebuie să fie permanent montate pe vehicul.

Toate sistemele de indicare la distanță și de control la distanță sunt supuse încercărilor și omologării dispozitivului de cuplare, împreună cu toate componentele dispozitivelor de acționare și de transmisie.

12.2. Indicarea la distanță

- 12.2.1. În cazul în care dispozitivul de cuplare este automat, sistemul de indicare trebuie să indice dacă dispozitivul de cuplare este în poziția închis și blocat de două ori cu ajutorul unui indicator optic, în conformitate cu punctul 12.2.2. În plus, poziția deschis poate fi indicată în conformitate cu punctul 12.2.3.

Dispozitivul de indicare la distanță este activat automat și resetat cu ocazia fiecărei manevre de deschidere sau de închidere a dispozitivului de cuplare.

- 12.2.2. Trecerea de la poziția deschis la poziția închis și blocat de două ori trebuie să fie semnalată printr-un semnal optic verde.
- 12.2.3. În cazul în care există un indicator pentru poziția închis sau deblocat, acesta trebuie să fie constituit dintr-un semnal optic roșu.
- 12.2.4. Indicatorul la distanță care arată că a fost efectuată cuplarea automată nu trebuie să se aprindă decât atunci când pivotul de cuplare este blocat de două ori.
- 12.2.5. În cazul defectării sistemului de indicare la distanță, acesta nu trebuie să indice în timpul procedurii de cuplare că dispozitivul de cuplare este blocat de două ori, în cazul în care această condiție nu este îndeplinită.
- 12.2.6. Deschiderea unuia dintre dispozitivele de blocare trebuie să ducă la stingerea semnalului optic verde și la aprinderea semnalului optic roșu (în cazul în care există unul).
- 12.2.7. Indicatorii mecanici montați direct pe dispozitivul de cuplare trebuie să fie păstrați.
- 12.2.8. Pentru a nu deranja șoferul în timpul conducerii, trebuie să fie posibilă stingerea semnalului optic, dar acesta din urmă trebuie să fie repus automat în funcțiune atunci când dispozitivul de cuplare este decuplat și cuplat din nou (a se vedea punctul 12.2.1).
- 12.2.9. Comenzile și indicatorii sistemului se montează în câmpul de vizibilitate al conducătorului și trebuie să se poată identifica în permanență și cu claritate.
- 12.3. Sistemul de control la distanță
- 12.3.1. În cazul în care dispozitivul de cuplare este echipat cu un sistem de control la distanță, așa cum este definită la punctul 2.8 din prezentul regulament, trebuie să existe, de asemenea, un sistem de indicare la distanță, astfel cum este descris la punctul 12.2, care trebuie să indice, cel puțin, dacă dispozitivul de cuplare este în poziție deschis.
- 12.3.2. Sistemul de control la distanță trebuie să permită deschiderea sau închiderea dispozitivului de cuplare prin acționarea unui comutator special (comutator principal, manetă sau supapă). În cazul în care acest comutator nu este instalat în cabina conducătorului, trebuie să fie amplasată într-un loc inaccesibil terților sau într-un loc care poate fi închis. Manevrarea dispozitivului de cuplare din cabina conducătorului este posibilă doar atunci când este împiedicată operarea accidentală, de exemplu, prin necesitatea utilizării ambelor mâini.
- Trebuie să fie posibil să se stabilească dacă a avut loc deschiderea dispozitivului de cuplare cu ajutorul sistemului de control la distanță.
- 12.3.3. În cazul în care dispozitivul de control la distanță este conceput astfel încât dispozitivul de cuplare să fie deschis de o forță externă, condițiile în care această forță exterioară acționează asupra dispozitivului de cuplare trebuie să fie indicate clar conducătorului, cu excepția cazului în care această forță acționează doar în timpul funcționării sistemului de control la distanță.
- 12.3.4. În cazul în care dispozitivul de deschidere prin control la distanță al dispozitivului de cuplare este montat în exteriorul vehiculului, trebuie să fie posibilă supravegherea zonei cuprinse între cele două vehicule cuplate fără a fi necesară intrarea în această zonă pentru manevră.
- 12.3.5. O singură manevră greșită sau o singură defectare a sistemului nu trebuie să provoace decuplarea accidentală a dispozitivului de cuplare în condiții normale de utilizare pe drum. Orice defectare a sistemului trebuie să fie semnalată direct sau să se manifeste imediat cu ocazia manevrei următoare, de exemplu, prin disfuncționalitate.
- 12.3.6. În cazul în care se defectează sistemul de control la distanță, trebuie să fie posibilă, în caz de urgență, decuplarea dispozitivului de cuplare prin cel puțin o altă metodă. În cazul în care este necesară utilizarea unei unelte în acest scop, aceasta trebuie să facă parte din trusa de unelte a vehiculului. Cerințele de la punctul 3.6 din prezenta anexă nu se aplică manetelor care servesc exclusiv decuplării dispozitivului de cuplare în caz de urgență.
- 12.3.7. Comenzile și indicatorii dispozitivului de control la distanță trebuie să se poată identifica în permanență și în mod clar.

ANEXA 6

Încercări ale dispozitivelor sau componentelor mecanice de cuplare

1. CERINȚE GENERALE PRIVIND ÎNCERCĂRILE
 - 1.1. Eșantioanele de dispozitive de cuplare sunt supuse la încercări de rezistență și încercări de funcționare. Trebuie să fie efectuate încercări practice de fiecare dată când este posibil dar, cu excepția unor dispoziții contrare, serviciul tehnic poate decide că o încercare practică de rezistență nu este necesară, în cazul în care un control teoretic este suficient pentru o piesă cu design simplu. Pot fi efectuate controale teoretice pentru a stabili condițiile corespunzătoare scenariilor celor mai defavorabile. În toate cazurile, controalele teoretice trebuie să garanteze aceeași calitate a rezultatelor ca și încercările dinamice sau statice. În caz de îndoială, rezultatele încercărilor practice sunt determinante.

A se vedea punctul 4.8 din prezentul regulament.
 - 1.2. În cazul dispozitivelor de cuplare, rezistența este verificată printr-o încercare dinamică (încercare de anduranță). În anumite situații, pot fi necesare încercări statice (a se vedea punctul 3 din prezenta anexă).
 - 1.3. Încercarea dinamică (cu excepția încercării prevăzute la punctul 3.10 din prezenta anexă) trebuie efectuată cu o sarcină aproximativ sinusoidală (alternantă și/sau pulsatorie) și un număr de cicluri de solicitare corespunzătoare materialului. Nu trebuie constatată nici o fisură sau ruptură.
 - 1.4. La încercările statice se admite doar o ușoară deformare permanentă. Cu excepția cerințelor contrarii, deformarea plastică permanentă măsurată după eliminarea sarcinii nu trebuie să fie mai mare de 10 % din deformarea maximă măsurată în timpul încercării. În cazul în care măsurarea deformării în timpul încercării pune în pericol controlorul, această parte a încercării statice poate fi omisă, cu condiția ca același parametru să fie verificat cu ocazia altor încercări, de exemplu, o încercare dinamică.
 - 1.5. La încercările dinamice, ipotezele de sarcină sunt bazate pe componenta forței orizontale care se exercită în axa longitudinală a vehiculului și pe forța verticală. Componentele forțelor orizontale transversale la axa longitudinală a vehiculului, precum și momentele acestora nu se iau în considerare, cu condiția să aibă o importanță marginală. Această simplificare nu este valabilă pentru procedura de încercare conform punctului 3.10 din prezenta anexă.

În cazul în care proiectarea dispozitivului de cuplare sau a fixării acestuia de vehicul sau montarea unor sisteme suplimentare (de exemplu, stabilizatori sau dispozitive de cuplare scurte) generează forțe sau momente suplimentare, autoritatea de omologare de tip sau serviciul tehnic pot solicita efectuarea altor încercări.

Componenta forței orizontale care se exercită pe axa longitudinală a vehiculului este reprezentată de o forță teoretică de referință, de valoare D sau D_c . Componenta forței verticale, după caz, este reprezentată de o sarcină verticală statică S , care este exercitată pe punctul de cuplare și o sarcină verticală presupusă V sau de o sarcină verticală statică U , în cazul șeilor de cuplare.
 - 1.6. Valorile caracteristice D , D_c , S , V și U , pe care sunt bazate încercările prevăzute la punctul 2.11 din prezentul regulament sunt cele comunicate de producător în cererea de omologare de tip – a se vedea formularul de comunicare, anexele 1 și 2.
 - 1.7. Dispozitivele de blocare menținute de un resort trebuie să rămână în această poziție atunci când sunt supuse unei forțe exercitate în direcția cea mai puțin favorabilă care este echivalentă cu de trei ori masa mecanismului de blocare.
2. PROCEDURI DE ÎNCERCARE

În cazul în care se utilizează procedura de încercare conform punctului 3.10 din prezenta anexă, nu se aplică punctele 2.1, 2.2, 2.3 și 2.5.

- 2.1. Pentru încercările dinamice și statice eșantionul trebuie plasat într-un mecanism corespunzător, cu un mijloc de aplicare a forței, astfel încât să nu fie sub incidența altor forțe sau momente în afara forței de încercare specificate. În cazul alternării încercărilor, direcția de aplicare a forței nu trebuie să devieze cu mai mult de $\pm 1^\circ$ de la direcția specificată. Cu ocazia încercărilor cu forță pulsatorie și a încercărilor statice, unghiul trebuie să fie fixat pentru forța de încercare maximă, ceea ce necesită, în mod normal, o primă articulație la punctul de aplicare a forței (adică punctul de cuplare) și o a doua articulație la o anumită distanță.
- 2.2. Frecvența la încercare nu trebuie să depășească 35 Hz. Frecvența selectată trebuie bine separată de frecvențele de rezonanță a care este configurată încercarea, incluzând dispozitivul supus încercării. În cadrul încercărilor asincrone, frecvențele celor două componente de forță trebuie fie separate cu între 1 % și 3 %. Pentru dispozitivele de cuplare din oțel, numărul de cicluri de solicitare este de 2×10^6 . Pentru dispozitivele construite din alte materiale decât oțelul, poate fi necesar un număr mai mare de cicluri. Fisurile sunt puse în evidență prin intermediul metodei penetrării vopselei sau al încercării de fisurare sau oricărei alte metode echivalente.
- 2.3. Cu ocazia încercărilor pulsatorii, forța de încercare variază între forța de încercare maximă și o forță de încercare mai scăzută, minimă, care nu trebuie să fie mai mare de 5 % din forța maximă de încercare, cu excepția cazului în care procedura de încercare prevede altfel.
- 2.4. În cadrul încercărilor statice, altele decât încercările speciale prevăzute la punctul 3.2.3 din prezenta anexă, forța de încercare trebuie să fie aplicată fără întreruperi și repede și să fie menținută timp de cel puțin 60 de secunde.
- 2.5. Dispozitivele sau componentele de cuplare supuse încercărilor sunt montate în mod normal cât mai rigid posibil pe un mecanism de încercare în poziția efectivă în care vor fi utilizate pe vehicul. Elementele de fixare trebuie să fie cele specificate de producător sau de solicitare și ar trebui să fie cele prevăzute pentru fixarea dispozitivului sau a componentelor de cuplare pe vehicul sau să aibă caracteristici mecanice identice.
- 2.6. Dispozitivele sau componentele de cuplare trebuie să fie supuse încercării în forma în care se prezintă atunci când sunt utilizate pe drum. Cu toate acestea, la latitudinea producătorului și cu acordul serviciului tehnic, componentele flexibile pot fi neutralizate dacă este necesar pentru procedura de încercare și dacă nu există dovezi că aceasta afectează rezultatul încercării.

Componentele flexibile supraîncălzite în timpul acestor proceduri accelerate de încercare pot fi înlocuite în timpul încercării. Sarcinile de încercare pot fi aplicate prin intermediul dispozitivelor speciale fără rezervă.

3. CERINȚE SPECIALE PRIVIND ÎNCERCĂRILE

În cazul în care se utilizează procedura de încercare conform punctului 3.10 din prezenta anexă, nu se aplică cerințele punctelor 3.1.1-3.1.6.

3.1. Bile de cuplare și brațe de tracțiune

3.1.1. Dispozitivele de cuplare mecanice cu bile de cuplare pot fi de următoarele tipuri:

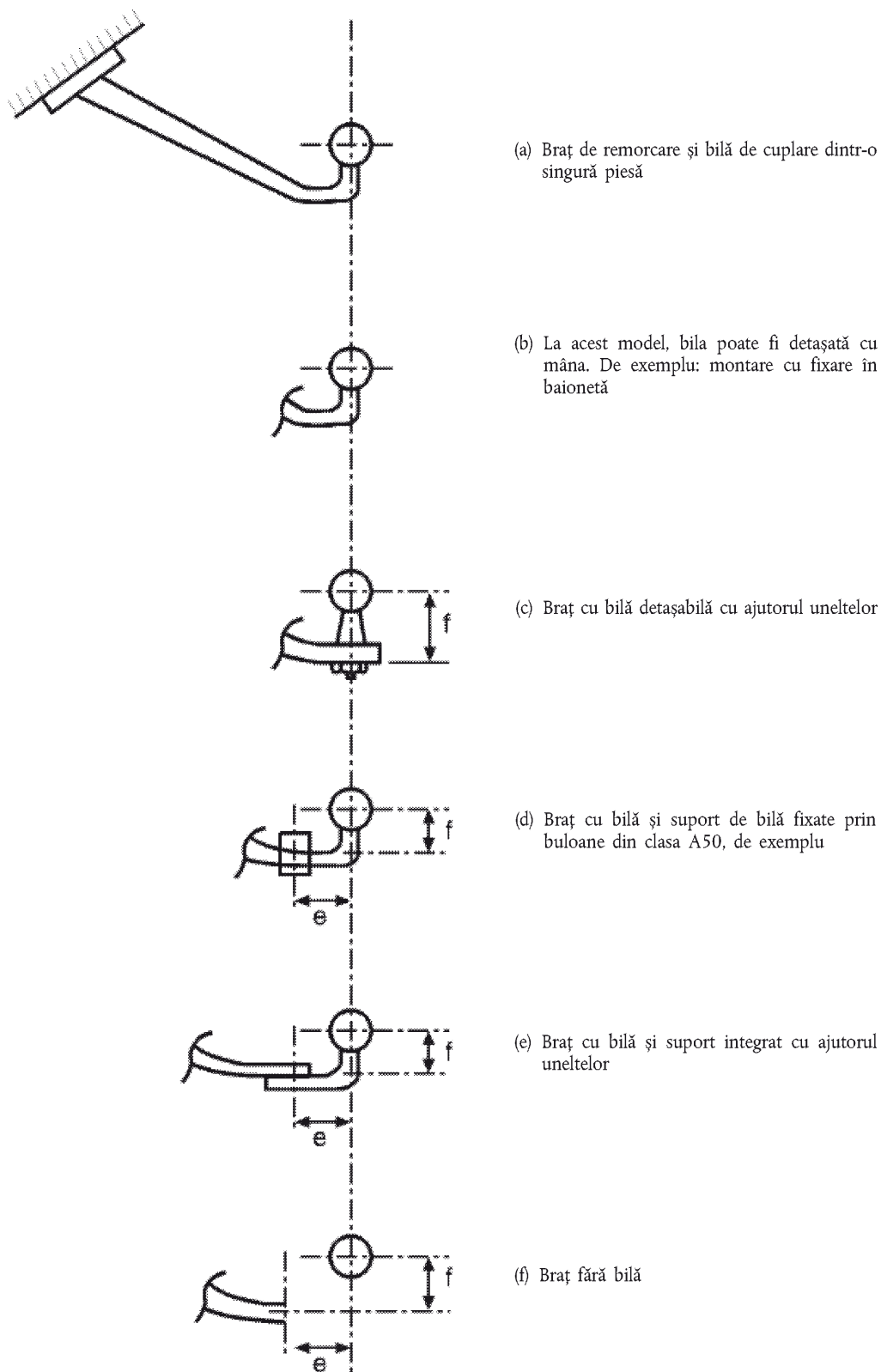
(i) bile de cuplare dintr-o singură piesă, inclusiv dispozitive de cuplare cu bilă de cuplare detașabilă nesubstituibilă (a se vedea figurile 20a și 20b);

(ii) bile de cuplare incluzând un anumit număr de elemente demontabile (a se vedea figurile 20c, 20d și 20e);

(iii) brațe de tracțiune fără bilă de cuplare montată (a se vedea figura 20f).

Figura 20

Modele brațe de tracțiune cu bilă

- 3.1.2. Încercarea de bază este o încercare dinamică de duranță. Eșantionul de încercare se compune din bila de cuplare, gâtul bilei și elementele de montare necesare pentru atașarea ansamblului de vehicul. Bila de cuplare și brațul de tracțiune trebuie să fie fixate solid de aparatura de încercare, care trebuie să fie capabilă să producă o forță alternantă, exact în poziția în care acestea se găsesc în timpul utilizării.
- 3.1.3. Pozițiile punctelor de fixare ale bilei de cuplare și brațului de remorcă sunt specificate de producătorul vehiculului (a se vedea punctul 5.3.2 din prezentul regulament).
- 3.1.4. Dispozitivele prezentate în vederea încercărilor sunt prevăzute cu toate componentele și detaliile de proiectare care pot avea influență asupra criteriilor de rezistență (de exemplu, plăci electrice de soclu, orice marcaje etc.). Eșantionul trebuie să cuprindă toate elementele, inclusiv punctele de ancorare sau punctele de fixare de vehicul. Locația geometrică a bilei de cuplare și a punctelor de fixare ale dispozitivului de cuplare raportat la linia de referință sunt specificate de producătorul vehiculului și prezentate în raportul de încercare. Toate pozițiile relative ale punctelor de fixare care respectă linia de referință, pentru care producătorul vehiculului tractor trebuie să furnizeze toate informațiile necesare producătorului dispozitivului de remorcă, trebuie reproduse pe bancul de probă.
- 3.1.5. Eșantionul plasat pe aparatul de încercare trebuie să fie supus unei solicitări alternante, aplicate sub un anumit unghi pe bila de cuplare, astfel cum se indică în figura 21 sau 22.

Unghiul de aplicare este stabilit în funcție de relația pe verticală dintre o linie orizontală de referință care trece prin centrul bilei și o linie orizontală care trece prin punctul de fixare al dispozitivului de cuplare care este punctul cel mai înalt sau cel mai apropiat, atunci când măsurarea se face într-un plan orizontal, față de un plan vertical transversal care trece prin centrul bilei. Dacă linia care trece prin punctul de fixare este situată deasupra liniei de referință orizontale, încercarea este efectuată la un unghi $\alpha = +15^\circ \pm 1^\circ$, iar dacă este situată sub linia de referință orizontală, încercarea este efectuată la un unghi $\alpha = -15^\circ \pm 1^\circ$ (a se vedea figura 21). Punctele de fixare care trebuie luate în considerare pentru a stabili unghiul de încercare sunt cele declarate de producătorul vehiculului și prin care principalele forțe de cuplare sunt transmise structurii vehiculului tractor.

Acest unghi este ales pentru a se ține seama de sarcina verticală statică și dinamică și se aplică doar pentru o sarcină verticală statică admisibilă care nu depășește:

$$S = 120 \times D \text{ [N]}$$

Dacă sarcina verticală statică depășește valoarea de mai sus, în ambele condiții unghiul este mărit la 20° .

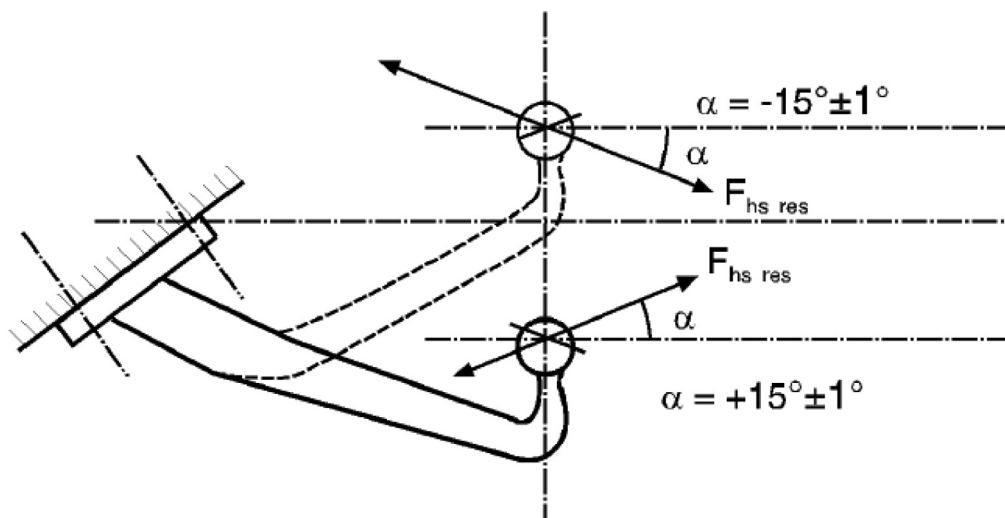
Încercarea dinamică se efectuează cu următoarea forță de încercare:

$$F_{hs \text{ res}} = \pm 0,6 D$$

- 3.1.6. Procedura de încercare este aplicabilă diferitelor tipuri de dispozitive de cuplare (a se vedea punctul 3.1.1 din prezenta anexă), după cum urmează:
- 3.1.6.1. bile de cuplare dintr-o singură piesă, inclusiv dispozitivele dotate cu bile demontabile nesubstituibile (a se vedea figurile 20a și 20b);
- 3.1.6.1.1. încercarea de rezistență pe dispozitivele reprezentate în figurile 20a și 20b se efectuează în conformitate cu cerințele de la punctul 3.1.5.

Figura 21

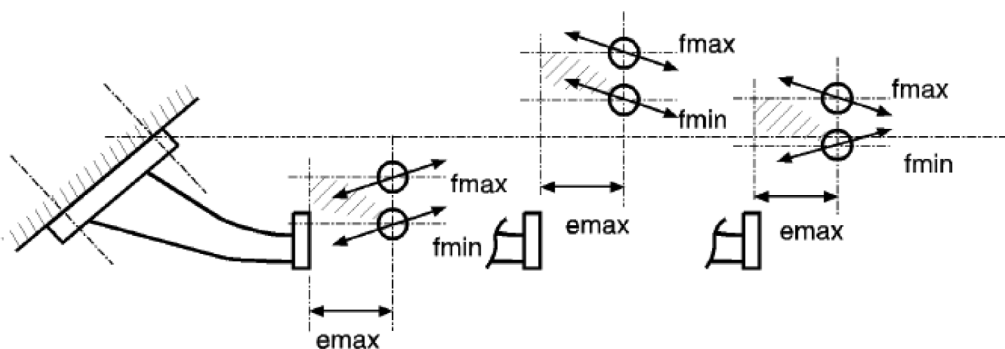
Unghiuri de aplicare a forței de încercare

Notă: Linia paralelă cu linia de referință trece prin centrul celui mai înalt și celui mai apropiat punct de montare a brațului de tracțiune pe vehicul (a se vedea anexa 6 punctul 3.1.5).

Figura 22

Unghiuri de aplicare a forței de încercare

Notă: Direcția forței de încercare alternative, $F_{hs\ res}$, în funcție de poziția liniei de referință orizontale care trece prin centrul bilei în raport cu linia paralelă la linia de referință menționată anterior – a se vedea figura 21.

3.1.6.2. bile de cuplare care conțin părți demontabile.

Sunt definite următoarele categorii:

- braț de remorcare și bilă de cuplare (a se vedea figura 20c);
- braț de remorcare și bilă de cuplare pe suport integral (a se vedea figura 20d);
- braț de remorcare cu bilă demontabilă (a se vedea figura 20e);
- braț de remorcare fără bilă (a se vedea figura 20f).

3.1.6.2.1. Încercarea de rezistență pentru dispozitivele reprezentate în figurile 20c-20f se efectuează în conformitate cu cerințele de la punctul 3.1.5. Dimensiunile e și f au o toleranță de fabricație este de ± 5 mm și sunt indicate în raportul de încercare.

Încercarea brațului de tracțiune (a se vedea figura 20f) trebuie să fie efectuată cu o bilă montată (pe suport). Se va lua în considerare doar rezultatul încercării asupra brațului de tracțiune între punctele de fixare și suprafața de montare a suportului bilei.

Dimensiunile e și f au o toleranță de fabricație este de ± 5 mm și sunt specificate de producătorul dispozitivului de cuplare.

3.1.6.3. Dispozitive de cuplare cu dimensiuni variabile e și f pentru bile de cuplare demontabile și substituibile – a se vedea figura 22.

3.1.6.3.1. Încercările de rezistență ale brațelor de remorcare se efectuează în conformitate cu cerințele de la punctul 3.1.5.

3.1.6.3.2. În cazul în care producătorul și autoritatea de omologare sau serviciul tehnic pot fi de acord asupra configurației celei mai defavorabile, este suficient să se efectueze o singură încercare în această configurație.

În caz contrar, bila de cuplare este supusă la încercare în mai multe poziții, după un program de încercare simplificat, în conformitate cu punctul 3.1.6.3.3.

3.1.6.3.3. Într-un program de încercare simplificat, valoarea f este cuprinsă între o valoare definită f_{\min} și o valoare f_{\max} care nu depășește 100 mm. Bila este situată la o distanță e_{\max} , de 130 mm de la suport. Pentru a ține seama de toate pozițiile posibile ale bilei, în câmpul stabilit de distanța orizontală pornind de la suprafața de montare și zona verticală acoperită de f (f_{\min} până la f_{\max}), sunt supuse încercării două dispozitive:

(i) primul cu o bilă în poziția superioară (f_{\max}), și

(ii) al doilea cu o bilă în poziția inferioară (f_{\min}).

Unghiul de aplicare a forței de încercare variază, în sens pozitiv sau negativ, în funcție de poziția relativă a liniei de referință orizontale care trece prin centrul bilei și a dreptei paralele care trece prin punctul de fixare a dispozitivului de cuplare cel mai înalt și cel mai apropiat. Unghiurile care se folosesc sunt date în figura 22.

3.1.7. Atunci când bile detașabile sunt menținute în poziție cu ajutorul unor dispozitive de fixare, altele decât șuruburile, precum cleme elastice, și atunci când aspectul „blocare mecanică” al dispozitivului nu este testat cu ocazia încercării dinamice, dispozitivul este supus unei încercări statice aplicate bilei sau dispozitivului de blocare mecanică într-o direcție corespunzătoare. Atunci când dispozitivul de blocare mecanică reține bila vertical, încercarea statică constă în aplicarea pe bilă a unei forțe verticale ascendente echivalente valorii „D”. Atunci când dispozitivul de blocare mecanică reține bila cu ajutorul unui dispozitiv orizontal transversal, încercarea statică constă în aplicarea în această direcție a unei forțe echivalente cu 0,25 D. Nu trebuie să se producă nici o defectare a dispozitivului de blocare mecanică și nici vreo distorsiune care poate avea un efect negativ asupra funcționării acestuia.

3.1.8. Punctele de fixare a dispozitivului de cuplare secundar prevăzute la punctul 1.5 din anexa 5 trebuie să fie capabile să suporte o forță statică orizontală echivalentă cu 2D cu un maxim de 15 kN. În cazul în care există un punct de fixare distinct pentru un cablu de reținere, acesta trebuie să fie capabil să suporte o forță statică orizontală echivalentă cu D.

3.2. Capete de cuplare

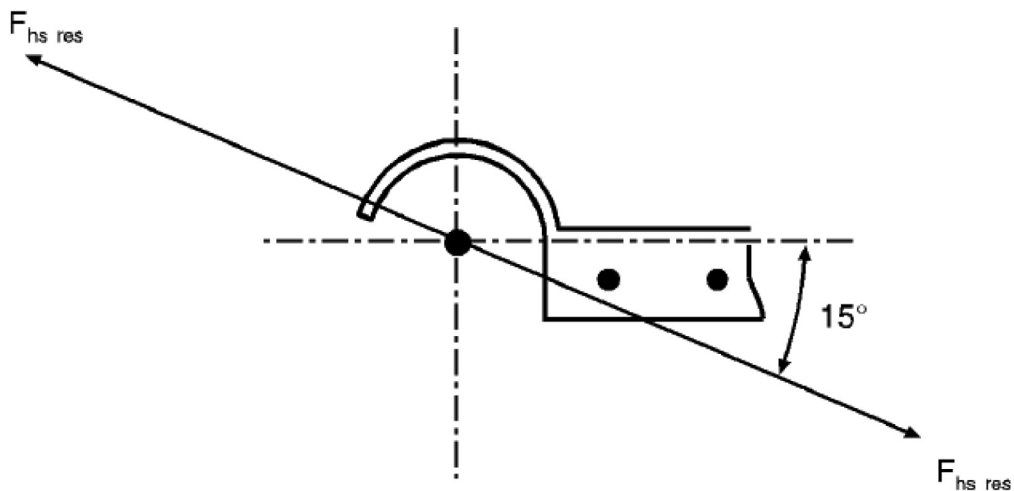
3.2.1. Încercarea de bază este o încercare de durabilitate cu o forță de încercare alternantă și o încercare statică (încercare de ridicare) pe același eșantion încercat.

3.2.2. Încercarea dinamică trebuie efectuată cu o bilă de cuplare clasa A cu o rezistență adecvată. Bila de cuplare și capul de cuplare pot fi dispuse pe aparatul de încercare conform indicațiilor producătorului și orientate în așa fel încât să corespundă pozițiilor relative în utilizare normală. Nu trebuie să existe posibilitatea ca alte forțe în afara celei de încercare să acționeze asupra eșantionului. Forța de încercare trebuie aplicată de-a lungul unei linii care traversează centrul bilei și înclinată în jos spre spate la 15° (a se vedea figura 23). Încercarea de durabilitate trebuie efectuată pe eșantion cu următoarea forță:

$$F_{hs \text{ res } w} = \pm 0,6 D$$

Atunci când masa verticală statică maximă admisibilă S depășește 120 D, unghiul de încercare trebuie să fie crescut la 20°.

Figura 23
Încercare dinamică

- 3.2.3. Se efectuează și o încercare statică de separare. Bila de cuplare utilizată pentru încercare are un diametru cuprins între 49,00 și 49,13 mm pentru a reprezenta o bilă de cuplare uzată. Forța de decuplare, F_a , se aplică perpendicular atât pe axa transversală, cât și pe cea longitudinală care trece prin centrul capului de cuplare, și este mărită uniform și rapid până la valoarea:

$$F_a = g (C + S/1\ 000) \text{ kN}$$

fiind menținută timp de 10 secunde.

Capul de cuplare nu trebuie să se separe de bilă și niciunul dintre elementele sale nu prezintă nicio deformare permanentă care ar putea afecta negativ funcționarea acestuia.

- 3.3. Cuplajele pentru bara de tracțiune și segmentele de sprijin
- 3.3.1. O încercare de durabilitate trebuie să fie efectuată pe eșantion. Dispozitivul de cuplare este echipat cu toate elementele de fixare necesare montării acestuia pe vehicul. Orice dispozitive intermediare montate între cuplajele pentru bara de tracțiune și șasiul vehiculului (respectiv segmentele de sprijin) trebuie să fie supuse acelorași forțe ca dispozitivul de cuplare. Atunci când se testează segmentele de sprijin destinate cuplajelor standard la bara de tracțiune, sarcina verticală se aplică la o distanță longitudinală de planul vertical al punctelor de fixare egală cu poziția cuplajului standard corespunzător.

- 3.3.2. Cuplajele pentru bare de tracțiune articulate ($S = 0$)

Încercarea dinamică se efectuează cu o forță orizontală alternantă $F_{hw} = \pm 0,6 D$ paralelă cu solul și în planul median longitudinal al vehiculului tractor care trece prin centrul pivotului de cuplare.

- 3.3.3. Cuplajele pentru bara de tracțiune destinate utilizării cu remorci cu axă mediană ($S > 0$).

- 3.3.3.1. Remorci cu axă mediană cu o masă până la 3,5 tone, inclusiv:

Cuplajele pentru bara de tracțiune destinate utilizării cu remorci cu axă mediană cu o masă până la 3,5 tone, inclusiv, sunt supuse acelorași încercări ca bilele de cuplare și brațele de tracțiune prevăzute la punctul 3.1 din prezenta anexă.

- 3.3.3.2. Remorci cu axă mediană cu o masă mai mare de 3,5 tone:

Forțele de încercare sunt aplicate pe eșantion atât pe orizontală, cât și pe verticală în cadrul unei încercări de durabilitate asincrone. Linia orizontală de acțiune a forței este paralelă cu solul și de-a lungul planului median longitudinal al vehiculului tractor și trece prin centrul pivotului de cuplare. Linia verticală de acțiune a forței este perpendiculară pe linia orizontală de acțiune și să de-a lungul liniei longitudinale care trece prin centrul pivotului de cuplare.

Elementele prin care se fixează cuplajul pentru bara de tracțiune și inelul de remorcă de pe aparatul de încercare sunt cele prevăzute de producător pentru fixarea de vehicul.

Se aplică următoarele forțe de încercare:

Tabel 14

Forțe de încercare

Forță de încercare	Valoare medie (în kN)	Amplitudine (în kN)
Forță orizontală	0	$\pm 0,6 D_c$ (a se vedea nota)
Forță verticală	$S \times g/1\,000$	$\pm 0,6 V$ (a se vedea nota)

Notă: Pentru cuplajele speciale din clasa T, valorile sunt reduse la $\pm 0,5 D_c$ și $\pm 0,5 V$.

Componenta verticală și componenta orizontală sunt sinusoidale și se aplică asincron, diferența dintre frecvențele acestora fiind cuprinsă între 1 % și 3 %.

3.3.4. Încercare statică asupra dispozitivului de blocare a pivotului de cuplare

În cazul cuplajelor la bara de tracțiune, este necesar să se supună încercării orice dispozitive de închidere și de blocare, prin intermediul unei forțe statice de $0,25 D$ în sensul de deschidere. Încercarea nu trebuie să provoace deschiderea dispozitivului de închidere și nu provoacă nicio deteriorare. O forță de încercare de $0,1 D$ este suficientă pentru pivoții de cuplare cilindrici.

3.4. Inelele de remorcă

3.4.1. Inelele de remorcă sunt supuse aceluiași încercări dinamice precum cuplajele barelor de tracțiune. Inelele de remorcă utilizate exclusiv pentru remorci cu bară de tracțiune articulată permițând mișcarea liberă în plan vertical sunt supuse unei forțe alternante, în conformitate cu punctul 3.3.2. Inelele de remorcă destinate și remorcilor cu axă mediană se supun aceluiași încercări precum capetele de cuplare cu bilă (punctul 3.2) pentru remorcile cu o masă C până la 3,5 tone, inclusiv, și precum cuplajele pentru bara de tracțiune (punctul 3.3.3.2) pentru remorcile cu axă mediană cu o masă C mai mare de 3,5 tone.

3.4.2. Inelele de remorcă toroidale din clasa L sunt supuse aceluiași încercări ca inelele de remorcă standard.

3.4.3. Încercarea inelelor de remorcă se realizează în așa fel încât forța alternantă să acționeze și asupra componentelor utilizate pentru atașarea barei de tracțiune de inelul de remorcă. Toate componentele intermediare flexibile trebuie să fie fixate.

3.5. Cuplaje cu cârlig

3.5.1. Cuplajele cârlig din clasa K trebuie să obțină rezultate pozitive la încercarea dinamică descrisă la punctul 3.5.2 din prezenta anexă.

3.5.2. Încercarea dinamică:

3.5.2.1. Încercarea dinamică este o încercare de tip pulsatoriu efectuată pe un inel de remorcă toroidal din clasa L și un dispozitiv de cuplare montat așa cum ar fi montat pe un vehicul, cu toate componentele necesare la instalarea pe vehicul. Toate componentele flexibile pot fi însă neutralizate, cu acordul autorității de omologare sau al serviciului tehnic;

3.5.2.2. În cazul cuplajelor cu cârlig destinate utilizării cu remorci cu bară de tracțiune articulată, unde sarcina verticală impusă S asupra cuplajului este zero, forța de încercare se aplică orizontal, simulând o forță de tracțiune pe cârlig și variind între $0,05 D$ și $1,00 D$;

3.5.2.3. În cazul cuplajelor cu cârlig destinate utilizării cu remorci cu axă mediană, forța de încercare reprezintă rezultanta forțelor orizontale și verticale asupra cuplajului și se aplică de-a lungul unghi, $- \alpha$, adică din partea superioară față până în partea inferioară spate (a se vedea figura 21), echivalent unghiului calculat al rezultantei între forța verticală și cea orizontală asupra cuplajului. Forța $F_{hs\ res}$ se calculează după cum urmează:

$$F_{hs\ res} = \sqrt{F_h^2 + F_s^2} \text{ unde } F_h = D_c \text{ și } F_s = \frac{9,81S}{1\,000} + 0,8 V$$

3.5.2.4. Forța aplicată trebuie să varieze între $0,05 F_{hs\ res}$ și $1,00 F_{hs\ res}$.

3.5.3. Încercare statică a dispozitivului de blocare cuplajului

În cazul cuplajelor cu cârlig este, de asemenea, necesar să se supună încercării metoda de închidere și orice dispozitive de blocare, prin intermediul unei forțe statice de $0,25 D$ în sensul de deschidere. Această încercare nu determină deschiderea dispozitivelor și nici nu provoacă deteriorări de orice fel.

3.6. Barele de tracțiune

3.6.1. Barele de tracțiune sunt supuse aceluiași încercări ca inelele de remorcă (a se vedea punctul 3.4). Autoritatea de omologare de tip sau serviciul tehnic poate decide renunțarea la încercarea de anduranță în cazul în care simpla proiectare a unei componente permite o verificare teoretică a rezistenței acesteia. Forțele nominale pentru verificarea teoretică a barelor de tracțiune la remorcile cu axă mediană a căror masă C este mai mică de sau egală cu 3,5 tone sunt definite în standardul ISO 7641/1:1983. Forțele nominale pentru verificarea teoretică a barelor de tracțiune la remorcile cu axă mediană cu o masă C mai mare de 3,5 tone se calculează după cum urmează:

$$F_{sp} = (g \times S/1\ 000) + V$$

unde amplitudinea forței V este cea indicată la punctul 2.11.4 din prezentul regulament.

Solicitările admisibile în funcție de masele nominale pentru remorcile cu o masă totală C mai mare de 3,5 tone trebuie să fie conforme cu punctul 5.3 din standardul ISO 7641/1:1983. Pentru barele de tracțiune încovoiate (de exemplu, gâturile de lebădă) și pentru barele de tracțiune ale remorcilor complete, se ia considerare componenta de forță orizontală $F_{hp} = 1,0 \times D$.

3.6.2. În cazul barelor de tracțiune ale remorcilor complete cu mișcare liberă în plan vertical, pe lângă încercarea de anduranță sau verificarea teoretică a rezistenței acestora, se verifică și rezistența la flambaj, fie printr-un calcul teoretic cu o forță nominală de $3,0 \times D$, fie printr-o încercare practică utilizând o forță de $3,0 \times D$. Tensiunile admisibile în cazul calculului teoretic sunt cele conforme cu punctul 5.3 din standardul ISO 7641/1:1983.

3.6.3. În cazul axelor directe, rezistența la încovoiere se verifică prin intermediul unui calcul teoretic sau al unei încercări la încovoiere. O forță statică laterală orizontală se aplică în centrul punctului de cuplare. Intensitatea acestei forțe este aleasă în așa fel încât un moment de $0,6 \times A_v \times g$ (kNm) să se exercite în centrul axei frontale. Tensiunile admisibile sunt conforme cu dispozițiile de la punctul 5.3 din standardul ISO 7641/1:1983.

Cu toate acestea, în cazul în care există două axe directe față care constituie un boghiu, momentul trebuie să fie crescut la $0,95 \times A_v \times g$ (în kNm).

3.7. Șei de cuplare

3.7.1. Încercările de rezistență de bază constau într-o încercare dinamică și o încercare statică (încercare de ridicare). Șeile de cuplare concepute pentru bracașul activ al semiremorcilor sunt supuse unei încercări statice suplimentare (încercare de încovoiere). În scopul încercării, șaua de cuplare trebuie să fie echipată cu toate elementele de fixare necesare atașării acesteia la vehicul. Metoda de montare este identică celei utilizate pentru montarea pe vehiculul în cauză. Încercările fizice nu pot fi înlocuite de calcule.

3.7.2. Teste statice

3.7.2.1. Șeile de cuplare standard destinate pentru o pană de ghidare sau un dispozitiv similar pentru bracașul activ al semiremorcilor (a se vedea punctul 2.7 din prezentul regulament) sunt testate în ceea ce privește rezistența adecvată prin intermediul unei încercări statice de încovoiere în intervalul normal de funcționare al sistemului de direcție cu aplicarea simultană a unei sarcini pe șa. Sarcina verticală maximă admisibilă U pe care trebuie să o suporte șaua se aplică vertical pe cuplaj în poziția de funcționare, prin intermediul unei plăci rigide suficient de mari pentru a acoperi complet cuplajul.

Rezultanta sarcinii aplicate trece prin centrul articulației orizontale a șei de cuplare.

Simultan, o forță laterală orizontală, care reprezintă forța necesară pentru bracașul activ al semiremorcii, se aplică pe flancurile de ghidare ale pivotului de cuplare. Intensitatea acestei forțe și direcția în care acționează sunt alese în așa fel încât un moment de $0,75 m \times D$ este aplicat în centrul pivotului de cuplare prin intermediul unei forțe care acționează pe un braț de levier cu o lungime de $0,5 m \pm 0,1 m$. Deformările plastice permanente admisibile pot fi de cel mult 0,5 % din toate dimensiunile nominale. Nu trebuie să fie constatată nici o fisură.

3.7.2.2. Toate șeile de cuplare trebuie să fie supuse unei încercări statice de ridicare. Până la o forță de ridicare de $F_a = g.U$, plăcuța de cuplare nu trebuie să sufere vreo deformare permanentă importantă pe mai mult de 0,2 % din lățimea sa.

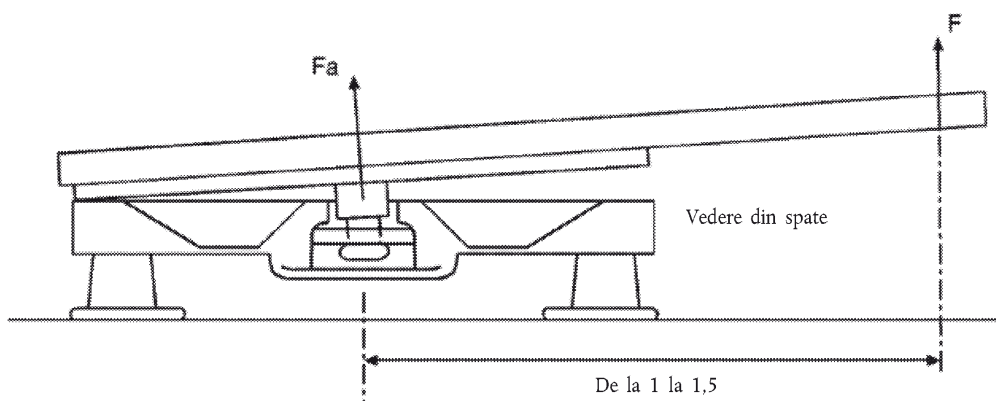
În cazul șeilor de cuplare standard din clasa G50 și al celor comparabile concepute pentru un pivot cu același diametru, nu există nicio separare a pivotului de cuplare de cuplaj la acțiunea unei forțe de ridicare $F_a = g \times 2,5 U$. În cazul cuplajelor care utilizează un pivot cu diametrul mai mare de 50 mm, de exemplu, un pivot cu diametrul de 90 mm, forța de ridicare este: $F_a = g \times 1,6 U$ cu o valoare minimă de 500 kN.

Forța se aplică prin intermediul unui levier care are o extremitate pe plăcuța de cuplare, iar cealaltă extremitate este ridicată la o distanță cuprinsă între 1,0 și 1,5 m de centrul pivotului de cuplare – a se vedea figura 24.

Brațul levierului formează un unghi de 90° cu direcția de intrare a pivotului de cuplare în cuplaj. În eventualitatea în care cazul cel mai defavorabil este evident, încercarea trebuie să fie efectuată în aceste condiții. În eventualitatea în care cazul cel mai defavorabil nu este ușor de stabilit, autoritatea de omologare sau serviciul tehnic decide care este partea care trebuie să fie supusă încercării. Este suficientă o singură încercare.

Figura 24

Test de ridicare pentru șeile de cuplare

3.7.3. Testul dinamic

Pe un aparat de încercare, șaua de cuplare este supusă, alternativ, la forțe pulsatorii orizontale și verticale acționând simultan (încercare dinamică asincronă).

3.7.3.1. Șeile de cuplare care nu sunt concepute pentru a permite bracașul activ al semiremorcilor sunt supuse următoarelor forțe:

$$\text{Orizontală: } F_{hw} = \pm 0,6 \times D$$

$$\text{Verticală: } F_{sO} = g \times 1,2 U$$

$$F_{sU} = g \times 0,4 U$$

Aceste două forțe sunt exercitate în planul median longitudinal al vehiculului, cu axele forțelor F_{sO} și F_{sU} trecând prin centrul articulației dispozitivului de cuplare.

Forța verticală F_s oscilează între $+g \times 1,2 U$ și $+g \times 0,4 U$ în timp ce forța orizontală oscilează între $\pm 0,6 D$.

3.7.3.2. Șeile de cuplare concepute pentru bracașul activ al semiremorcilor sunt supuse următoarelor forțe:

$$\text{Orizontală: } F_{hw} = \pm 0,675 D$$

Verticală: F_{sO} și F_{sU} așa cum se indică la punctul 3.7.3.1.

Liniile de acțiune ale acestor forțe sunt cele indicate la punctul 3.7.3.1.

3.7.3.3. Pentru încercarea dinamică a șeilor de cuplare, între șau și plăcuța de montare a remorcii se introduce un lubrifiant, astfel încât coeficientul de frecare F să nu depășească 0,15.

3.8. Plăcuțele de montare pentru șeile de cuplare

Încercarea dinamică a șeilor de cuplare descrise la punctul 3.7.3 și încercarea statică descrisă la punctul 3.7.2 se efectuează și pentru plăcuțele de montare. În acest caz, încercarea de ridicare este efectuată doar pe o singură parte. Încercarea se bazează pe înălțimea nominală maximă de instalare a cuplajului, pe lățimea nominală maximă și pe lungimea nominală minimă a plăcuței de montare. Această încercare nu este necesară în cazul în care plăcuța de montare în cauză este identică cu altă plăcuță deja supusă acestei încercări, dar care este mai îngustă și/sau mai lungă sau a cărei înălțime este mai mică. Încercarea fizică nu poate fi înlocuită de un calcul.

3.9. Pivoții de cuplare pentru semiremorci

3.9.1. Se efectuează o încercare dinamică prin solicitări alternante pe un eșantion montat pe un aparat de încercare. Încercarea pivotului de cuplare nu este combinată cu încercarea șeii de cuplare. Încercarea se efectuează în așa fel încât sarcina să fie aplicată asupra elementelor de fixare necesare pentru atașarea pivotului de cuplare pe semiremorcă. Încercarea fizică nu poate fi înlocuită de un calcul.

3.9.2. Se efectuează o încercare dinamică aplicând o forță orizontală alternantă $F_{hw} = \pm 0,6 D$. Se efectuează o încercare dinamică aplicând o forță orizontală alternantă.

Linia de acțiune a forței trece prin centrul celui mai mic diametru al părții cilindrice a pivotului de cuplare, care este de 50,8 mm pentru clasa H50 (a se vedea anexa 5 figura 18).

3.10. Încercarea alternativă de duranță pentru bilele de cuplare și brațele de remorcare cu valoarea D mai mică sau egală cu 14 kN.

În mod alternativ față de procedura de încercare descrisă la punctul 3.1, bilele de cuplare și brațele de remorcare cu valoarea D mai mică sau egală cu 14 kN pot fi testate în următoarele condiții.

3.10.1. Introducere

Încercarea de duranță descrisă în continuare constă într-o încercare multiaxială cu 3 direcții de sarcină, cu forțe aplicate simultan, cu amplitudini maxime definite și cu echivalențe de uzură (valorile intensității sarcinii, conform definiției indicate mai jos).

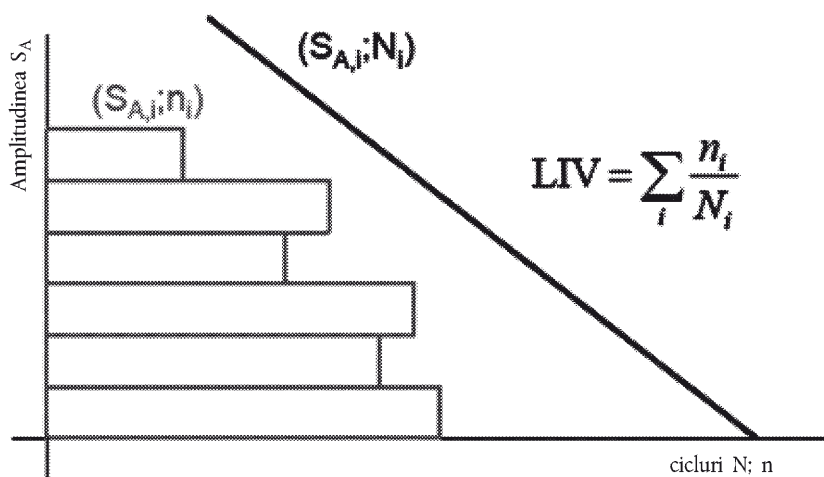
3.10.2. Cerințe de încercare

3.10.2.1. Definiția valorii intensității sarcinii (LIV):

LIV este valoarea scalară care reprezintă gradul de severitate al unei sarcini exercitate o singură dată având în vedere aspectele privind durabilitatea (identică cu suma deteriorărilor). Pentru a determina acumularea deteriorărilor se folosește regula elementară Miner. Pentru determinarea acesteia, se analizează amplitudinile sarcinilor și numărul de repetiții al fiecărei amplitudini (nu se iau în considerare efectele sarcinilor medii).

Curba S-N (curba Basquin) reprezintă amplitudinile sarcinii în raport cu numărul de repetiții ($S_{A,i}$ vs. N_i). Aceasta are o înclinație constantă k într-o diagramă logaritmică dublă (mai exact, fiecare amplitudine/forță de încercare aplicată $S_{A,i}$ este asociată unui număr limitat de cicluri N_i). Curba reprezintă limita teoretică de oboseală pentru structura analizată.

Istoricul în timp al sarcinilor este înregistrat într-o diagramă pereche în care este prezentată amplitudinea în raport numărul de repetări ale încercării ($S_{A,i}$ vs. n_i). Suma raportului n_i/N_i pentru toate nivelurile de amplitudine disponibile $S_{A,i}$ este egală cu VIS.

3.10.2.2. Valorile intensității sarcinii și amplitudinile maxime necesare

Trebuie avut în vedere următorul sistem de coordonate:

direcția x: coordonata longitudinală/opusă direcției de mers;

direcția y: spre partea dreaptă a direcției de mers;

direcția z: în sus pe verticală.

Istoricul în timp poate fi exprimat urmărind direcțiile intermediare pe baza direcțiilor principale (x, y, z) luând în considerare următoarele ecuații ($\alpha = 45^\circ$; $\alpha' = 35,2^\circ$):

$$F_{xy}(t) = F_x(t) \times \cos(\alpha) + F_y(t) \times \sin(\alpha)$$

$$F_{xz}(t) = F_x(t) \times \cos(\alpha) + F_z(t) \times \sin(\alpha)$$

$$F_{yz}(t) = F_y(t) \times \cos(\alpha) + F_z(t) \times \sin(\alpha)$$

$$F_{xyz}(t) = F_{xy}(t) \times \cos(\alpha') + F_z(t) \times \sin(\alpha')$$

$$F_{xzy}(t) = F_{xz}(t) \times \cos(\alpha') - F_z(t) \times \sin(\alpha')$$

$$F_{yzx}(t) = F_{yz}(t) \times \cos(\alpha') - F_x(t) \times \sin(\alpha')$$

LIV exprimate pentru fiecare direcție (precum și pentru direcțiile combinate) sunt calculate separat ca suma raportului n_i/N_i pentru toate nivelurile de amplitudine disponibile definite pentru direcția corespunzătoare.

Pentru a demonstra ciclul minim de oboseală a dispozitivului care urmează a fi omologat, în urma testului de durabilitate trebuie să se obțină cel puțin următoarele LIV:

	VIS (1 kN ≤ D ≤ 7 kN)	VIS (7 kN < D ≤ 14 kN)
LIV x	0,0212	0,0212
LIV y	regresia liniară între: D = 1 kN: 7,026 e-4; D = 7 kN: 1,4052 e-4	1,4052 e-4
LIV z	1,1519 e-3	1,1519 e-3
LIV xy	regresia liniară între: D = 1 kN: 6,2617 e-3; D = 7 kN: 4,9884 e-3	4,9884 e-3
LIV xz	9,1802 e-3	9,1802 e-3
LIV yz	regresia liniară între: D = 1 kN: 7,4988 e-4; D = 7 kN: 4,2919 e-4	4,2919 e-4
LIV xyz	regresia liniară între: D = 1 kN: 4,5456 e-3; D = 7 kN: 3,9478 e-3	3,9478 e-3
LIV xzy	regresia liniară între: D = 1 kN: 5,1977 e-3; D = 7 kN: 4,3325 e-3	4,3325 e-3
LIV yzx	regresia liniară între: D = 1 kN: 4,5204 e-3; D = 7 kN: 2,9687 e-3	2,9687 e-3

Pentru a determina istoricul în timp pe baza LIV sus-menționate, înclinația este $k = 5$ (a se vedea definiția de la punctul 3.10.2.1). Curba Basquin trece prin punctul unei amplitudini de $S_A = 0,6 \times D$ cu un număr de cicluri $N = 2 \times 10^6$.

Sarcina verticală statică S (astfel cum este definită la punctul 2.11.3 din prezentul regulament) exercitată asupra dispozitivului de cuplare astfel cum este declarată de producător va fi adăugată sarcinilor verticale.

În timpul încercării, amplitudinile maxime nu trebuie să depășească următoarele valori:

	Fx [-] longitudinală	Fy [-] laterală	Fz [-] verticală
Maximă	+ 1,3 × D	+ 0,45 × D	+ 0,6 × D + S
Minimă	- 1,75 × D	- 0,45 × D	- 0,6 × D + S

Un exemplu de istoric în timp care îndeplinește aceste cerințe este oferit la:

<http://www.unece.org/trans/main/wp29/wp29wgs/wp29grrf/grrf-reg55.html>

3.10.3. Condiții de încercare

Dispozitivul de cuplare este montat pe un stand de testare sau pe un vehicul. În cazul unui semnal tridimensional al istoricului în timp, acesta este aplicat de trei elemente declanșatoare pentru introducerea și controlul simultan al componentelor de forță F_x (longitudinală), F_y (laterală) și F_z (verticală). În alte cazuri, numărul și poziția elementelor declanșatoare pot fi alese de comun acord între producător și serviciile tehnice. În orice caz, instalația pentru are capacitatea de a introduce simultan forțele necesare pentru a îndeplini LIV stipulate la punctul 3.10.2.2.

Toate bolțurile trebuie să fie strânse respectând cuplul specificat de producător.

3.10.3.1. Dispozitivele de cuplare montate pe suport rigid:

Conformitatea punctelor de fixare ale dispozitivului de cuplare nu depășește 1,5 mm de la punctul de referință „Sarcina 0” în timpul aplicării forțelor maxime și minime F_x , F_y , F_z și a aplicării fiecăreia asupra punctului de cuplare.

3.10.3.2. Dispozitivele de cuplare montate pe caroseria vehiculului sau pe o piesă a caroseriei:

În acest caz, dispozitivul de cuplare este montat pe caroseria vehiculului sau pe o piesă a caroseriei tipului de vehicul pentru care este destinat dispozitivul de cuplare. Vehiculul sau piesa caroseriei se fixează pe un banc sau stand de încercare adecvat astfel încât orice efect de suspensie a vehiculului să fie eliminat.

Condițiile exacte din timpul încercării sunt declarate în raportul de încercare aferent. Eventualele efecte de rezonanță trebuie să fie compensate printr-un sistem adecvat de control al spațiului de încercare și pot fi reduse adăugând elemente de fixare suplimentare între caroseria vehiculului și bancul de încercare sau modificând frecvența.

3.10.4. Criterii de respingere

În plus față de criteriile indicate la punctul 4.1 verificate prin metoda penetrării lichidelor din prezentul regulament, se consideră că dispozitivul de cuplare nu a obținut un rezultat favorabil la încercare dacă:

- (a) se detectează orice deformare plastică vizibilă;
- (b) este afectată orice funcționalitate și orice element de siguranță al cuplajului (de exemplu, conectarea sigură a remorcii, joc maxim);
- (c) există o pierdere a cuplului bolțurilor care depășește 30 % din cuplul nominal măsurat în sensul de închidere;
- (d) un dispozitiv de cuplare cu piesă demontabilă nu poate fi detașat sau atașat de cel puțin 3 ori. Pentru prima decuplare, este permis un impact.

ANEXA 7

CERINȚE DE INSTALARE ȘI CERINȚE SPECIALE

1. CERINȚE DE INSTALARE ȘI CERINȚE SPECIALE
- 1.1. Fixarea bilelor de cuplare și a brațelor de tracțiune
 - 1.1.1. Bilele de cuplare și brațele de tracțiune trebuie să fie fixate de vehiculele din categoriile M1, M2 (cu o masă maximă admisibilă mai mică de 3,5 tone) și N1 ⁽¹⁾ astfel încât să respecte cerințele privind spațiul liber și înălțimea enunțate în figura 25. Înălțimea se măsoară cu vehiculul încărcat, în condițiile din apendicele 1 la prezenta anexă.

Cerința privind înălțimea nu se aplică vehiculelor de teren din categoria G, astfel cum sunt definite în anexa 7 la Rezoluția consolidată privind construcția vehiculelor (R.E.3) (document TRANS/WP.29/78/Rev.1/Amend.2).

 - 1.1.1.1. Spațiul liber indicat în figurile 25a și 25b poate fi ocupat de echipamente nedemontabile, de exemplu, o roată de rezervă, cu condiția ca distanța dintre centrul bilei și planul vertical în punctul situat cel mai în spate al echipamentului să nu depășească 300 mm. Echipamentul se montează astfel încât să existe un acces adecvat pentru cuplare și decuplare fără risc pentru utilizator și fără a fi afectată articulația dispozitivului de cuplare.
 - 1.1.2. Pentru bilele de cuplare și brațele de remorcare, producătorul vehiculului pune la dispoziție instrucțiuni de montare și precizează dacă trebuie întărită zona de fixare.
 - 1.1.3. Este posibilă cuplarea și decuplarea bilei de cuplare atunci când axa longitudinală a cuplajului cu bilă, în raport cu linia care trece prin centrul bilei de cuplare și al dispozitivului de fixare:

se rotește în plan orizontal la 60° către dreapta sau către stânga, ($\beta = 60^\circ$, a se vedea figura 25);

se rotește în plan vertical la 10° în sus sau în jos ($\alpha = 10^\circ$, a se vedea figura 25);

are o rotație axială la 10° către dreapta sau către stânga.

⁽¹⁾ A se vedea definițiile din Regulamentul nr. 13 anexat la Acordul din 1958 privind adoptarea de prescripții tehnice uniforme aplicabile autovehiculelor, echipamentelor și componentelor care pot fi montate și/sau utilizate pe un autovehicul și condițiile de recunoaștere reciprocă a omologărilor eliberate în conformitate cu aceste prescripții. Această definiție figurează, de asemenea, în anexa 7 din Rezoluția consolidată privind construcția vehiculelor (R.E.3) (document TRANS/WP.29/78/Rev.1/Amend.2).

Figura 25 (a)

Spațiu liber și înălțimea aferente bilei de cuplare – vedere laterală

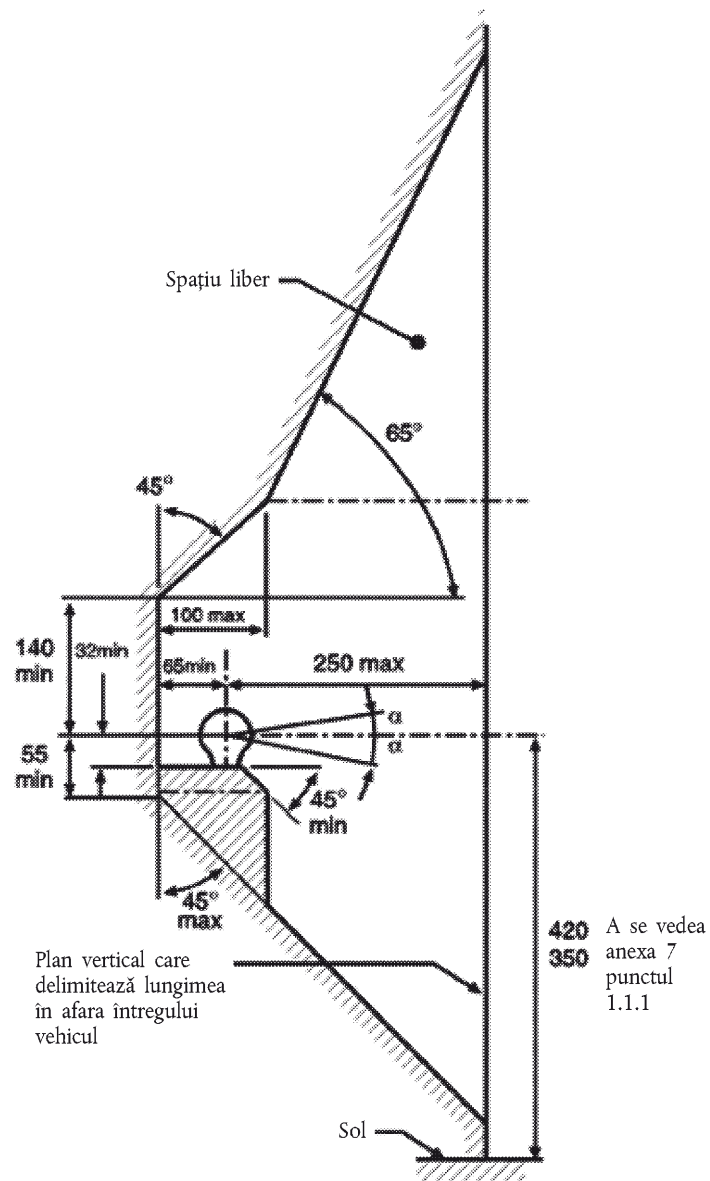
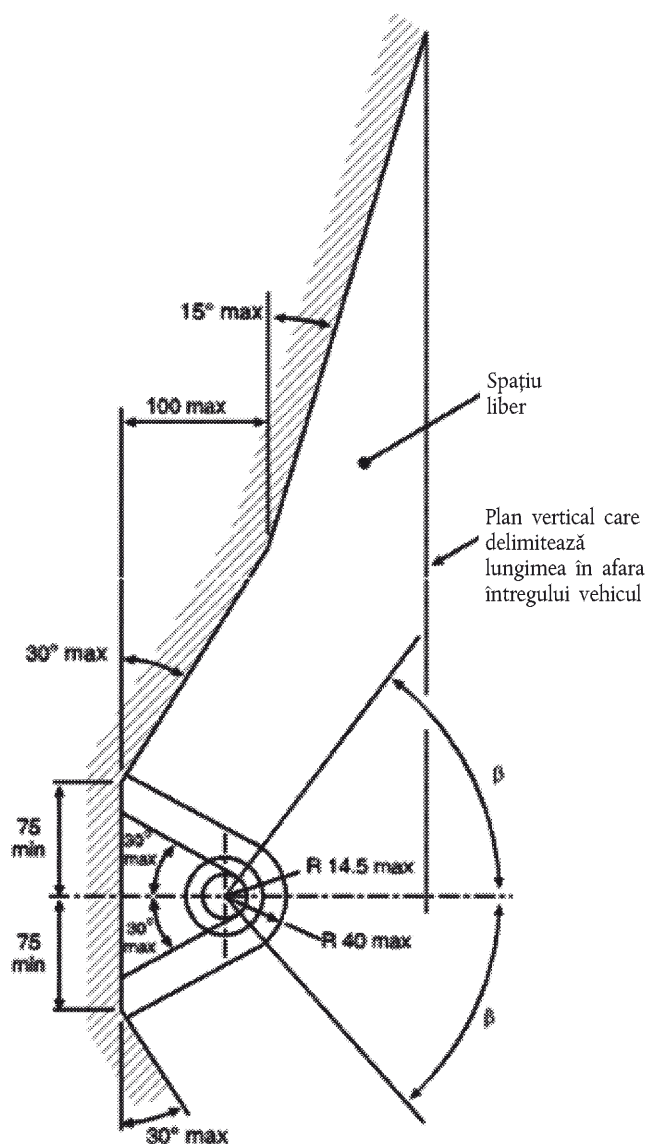

Figura 25 (b)

Spațiu liber pentru bila de cuplare – vedere în plan

1.1.4. Atunci când remorca nu este cuplată la vehiculul tractor, brațul de remorcare și bila de cuplare montate nu blochează spațiul rezervat plăcuței de înmatriculare spate, nici nu afectează vizibilitatea acesteia. Dacă bila de cuplare sau alte elemente maschează totuși plăcuța de înmatriculare spate, acestea trebuie să fie demontabile sau deplasabile fără unelte speciale, cu excepția, de exemplu, a unei chei ușor de utilizat (care nu necesită un efort mai mare de 20 Nm), transportată în vehicul.

1.2. Fixarea capetelor de cuplare

1.2.1. Capetele de cuplare din clasa B sunt autorizate pentru remorci cu o masă mai mică de sau egală cu 3,5 tone. Atunci când remorca este la orizontală, iar sarcina autorizată pe axă este la maxim, capetele de cuplare trebuie să fie plasate astfel încât linia centrală a sferei în care se potrivește bila să fie situată la 430 ± 35 mm deasupra planului orizontal pe care stau roțile remorcii.

Rulotele și remorcile de mărfuri sunt considerate ca fiind la orizontală atunci când podeaua sau suprafața de încărcare a acestora este orizontală. Pe remorcile fără o astfel de suprafață de referință (de exemplu, remorcile pentru bărci sau alte asemenea), producătorul trebuie să definească o linie de referință care definește poziția orizontală. Cerințele de înălțime se aplică doar remorcilor concepute pentru a fi cuplate la vehiculele menționate la punctul 1.1.1 din prezenta anexă.

În toate cazurile, poziția orizontală trebuie să se determine cu o toleranță de $\pm 1^\circ$.

- 1.2.2. Este posibilă manevrarea în deplină siguranță a capetelor de cuplare în spațiul liber din jurul bilei de cuplare, reprezentat în figurile 25a și 25b, până la unghiuri de $\alpha = 25^\circ$ și $\beta = 60^\circ$.

- 1.3. Fixarea cuplajelor la bara de tracțiune și a blocurilor de montare

- 1.3.1. Dimensiuni de montare pentru cuplaje pentru bara de tracțiune standardizate:

Pentru diferitele clase de cuplaje standardizate, trebuie să se respecte dimensiunile de montare indicate în figura 15 și în tabelul 10.

- 1.3.2. Necesitatea cuplajelor cu sistem de control la distanță

În cazul în care una sau mai multe dintre cerințele următoare privind siguranța și ușurința de manevrare (punctul 1.3.3), accesibilitatea (punctul 1.3.5) sau spațiul liber în jurul manetei (1.3.6) nu pot fi respectate, trebuie folosit un cuplaj cu sistem de control la distanță, astfel cum este descris în anexa 5 punctul 12.3.

- 1.3.3. Ușurință și siguranță de manevrare a cuplajului

Cuplaje pentru bara de tracțiune se montează pe vehicul astfel încât să poată fi manevrate cu ușurință și în siguranță.

În afara funcțiilor de deschidere (și de închidere, după caz), aceasta include și verificarea poziției indicatorului pentru pozițiile închis și blocat ale pivotului de cuplare (prin observare și atingere).

Zona în care persoana care manevrează dispozitivul de cuplare trebuie să stea nu trebuie să prezinte niciun element periculos, precum muchii ascuțite sau colțuri, cu excepția cazurilor în care acestea sunt protejate pentru a reduce riscurile.

Trebuie să fie posibilă ieșirea din această zonă fără a fi împiedicat sau jenat de o parte și de alta de obiecte fixate fie de dispozitivul de cuplare, fie de vehicule.

Niciun dispozitiv de protecție antiîmpănare nu trebuie să împiedice o persoană care adoptă o poziție adecvată să manevreze dispozitivul.

- 1.3.4. Unghiul minim de cuplare și de decuplare

Cuplarea și decuplarea inelului de remorcă nu trebuie să fie posibile decât atunci când axa longitudinală a inelului de remorcă în raport cu linia centrală a sistemului de gheare, este rotită simultan:

într-un plan orizontal, la 50° către dreapta sau către stânga;

într-un plan vertical, la 6° în sus sau în jos;

un unghi de rotație axial de 6° către dreapta sau către stânga.

Această cerință se aplică, de asemenea, cuplajelor cu cârlig din clasa K.

- 1.3.5. Accesibilitatea

Distanța dintre centrul pivotului de cuplare și extremitatea posterioară a caroseriei vehiculului nu este mai mare de 550 mm. În cazul în care distanța depășește 420 mm, cuplajul este dotat cu un mecanism de activare care va permite operarea sigură la o distanță maximă de 420 mm de exteriorul caroseriei.

Distanța de 550 mm poate fi depășită după cum urmează, cu condiția ca necesitatea tehnică să fie demonstrată, iar ușurința și siguranța manevrării cuplajului să nu fie afectate:

(i) până la 650 mm, pentru vehiculele cu caroserie basculantă sau cu un echipament montat în spate;

(ii) până la 1 320 mm, în cazul în care înălțimea liberă este de cel puțin 1 150 mm;

(iii) pe remorcile transportatoare de vehicule care au cel puțin două nivele de încărcare, atunci când remorca nu este separată de vehiculul tractor în condițiile normale de transport.

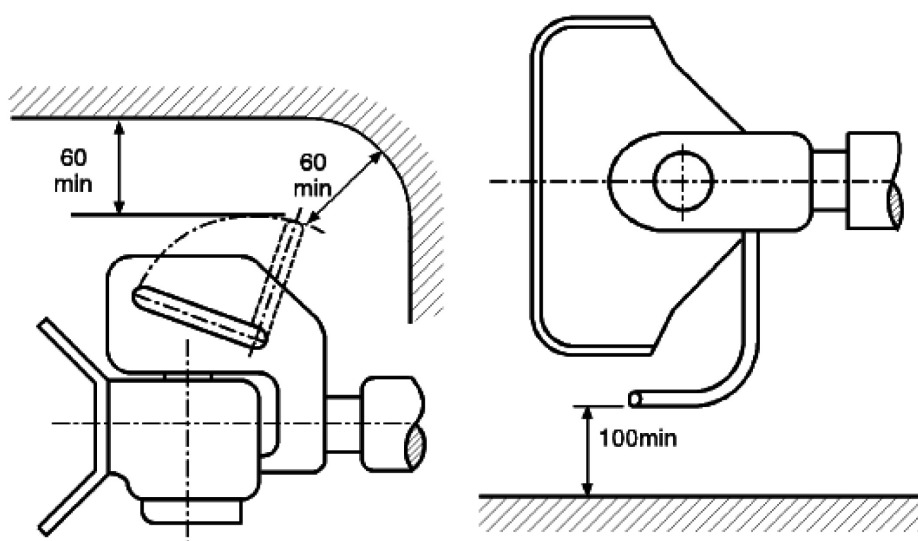
1.3.6. Spațiu liber în jurul manetei

Pentru a asigura siguranța manevrării cuplajului, trebuie să existe suficient spațiu liber în jurul manetei.

Spațiul liber reprezentat în figura 26 este considerat suficient. În cazul în care se intenționează montarea pe vehicul unor tipuri diferite de cuplaje pentru bara de tracțiune standardizate, spațiul este de așa natură încât condițiile sunt respectate în egală măsură pentru cea mai mare dimensiune a cuplajului clasei corespunzătoare prevăzute în anexa 5 punctul 3.

Figura 26

Spațiu liber în jurul levierului

Dimensiunile spațiului liber se aplică, de asemenea, cuplajelor la bara de tracțiune a căror manetă este orientată în jos are o proiectare diferită.

Spațiul liber trebuie să fie respectat în limitele unghiurilor minime de cuplare și de decuplare, așa cum este indicat la punctul 1.3.4 din prezenta anexă.

1.3.7. Spațiu pentru mișcarea liberă a cuplajului la bara de tracțiune

Atunci când este fixat de vehicul, cuplajul trebuie să fie situat la cel puțin 10 mm de orice altă parte a vehiculului, ținând seama de toate pozițiile geometrice posibile descrise în anexa 5 punctul 3.

În cazul în care pe vehicul se intenționează montarea mai multor standardizate de cuplaje pentru bara de tracțiune, spațiul liber este de așa natură încât condițiile prescrise să fie îndeplinite în egală măsură pentru cel mai mare cuplaj posibil din clasa corespunzătoare, astfel cum se indică în anexa 5 punctul 3.

1.3.8. Acceptabilitatea cuplajelor la bara de tracțiune cu o articulație specială care permite rotația verticală – a se vedea anexa 5 punctul 3.4

Cuplajele cu un pivot cilindric care permit rotația verticală a inelului de remorcare prin intermediul unei articulații speciale sunt permise doar atunci când poate fi demonstrată necesitatea. Acesta este cazul, de exemplu, la benele basculante, atunci când capul de cuplare este articulat, sau la dispozitivele de cuplare ale vehiculelor grele atunci când, din motive de rezistență, utilizarea unui pivot cilindric este necesară.

1.4. Atașarea inelelor de remorcare și a barelor de tracțiune pe remorci

1.4.1. Barele de tracțiune pentru remorci cu axă mediană trebuie să fie echipate cu un suport reglabil în înălțime, în cazul în care masa admisă la inelul de remorcare depășește 50 kg, atunci când remorca este încărcată uniform la masa maximă tehnic admisibilă.

- 1.4.2. Atunci când se atașează inelele de remorcă și bare de remorcă la remorci cu axă mediană cu o masă C mai mare de 3,5 tone și mai mult de o axă, remorcile trebuie să fie echipate cu un dispozitiv de repartizare a sarcinii între axe.
- 1.4.3. Barele de tracțiune articulate nu trebuie să atingă solul. Atunci când nu sunt menținute în poziție orizontală, nu trebuie să cadă sub o înălțime de 200 mm de la sol. A se vedea, de asemenea, anexa 5 punctele 5.3 și 5.4.
- 1.5. Atașarea șeilor de cuplare, a plăcuțelor de montare și a pivoților de cuplare pe vehicule
- 1.5.1. Șeile de cuplare din clasa G50 nu trebuie să fie montate direct pe șasiul vehiculului în afara cazului în care acest lucru este permis de producătorul vehiculului. Acestea trebuie să fie fixate de șasiu printr-o plăcuță de montare, iar montarea trebuie să fie conformă cu instrucțiunile producătorului vehiculului și ale producătorului dispozitivului de cuplare.
- 1.5.2. Semiremorcile sunt prevăzute cu suporturi de parcare sau cu un alt dispozitiv care permite staționarea remorcii decuplate. În cazul în care semiremorcile sunt echipate astfel încât conectarea dispozitivelor de cuplare, a sistemelor electrice și a sistemelor de frânare să fie automată, suporturile de parcare trebuie să se retragă automat atunci când remorca este cuplată.
- Aceste cerințe nu se aplică semiremorcilor concepute pentru utilizări speciale și care nu pot fi decuplate decât în atelier sau când încărcarea și descărcarea nu se efectuează decât în zone speciale.
- 1.5.3. Pivotalul de cuplare trebuie să fie fixat de plăcuța de montare a semiremorcii în conformitate cu instrucțiunile producătorului vehiculului sau ale producătorului pivotalului.
- 1.5.4. În cazul în care o semiremorcă este echipată cu o pană de ghidare, aceasta din urmă trebuie să îndeplinească cerințele enunțate în anexa 5 punctul 7.8.
2. SISTEME DE INDICARE ȘI CONTROL LA DISTANȚĂ
- 2.1. La instalarea sistemelor de indicare și control la distanță trebuie să îndeplinească cerințele pertinente din anexa 5 punctul 12.
-

Apendicele 1

Condiții de încărcare pentru măsurarea înălțimii bilei de cuplare

1. Înălțimea trebuie să fie cea indicată în anexa 7 punctul 1.1.1.
2. În cazul vehiculelor din categoria M1, masa vehiculului la care această înălțime trebuie să fie măsurată este declarată de producătorul vehiculului și este indicată în fișa de comunicare (anexa 2). Aceasta este fie masa maximă autorizată, repartizată în mod egal între cele două axe în conformitate cu declarația producătorului vehiculului, fie masa obținută prin încărcarea vehiculului în conformitate cu punctul 2.1 din prezentul apendice.
 - 2.1. Masa maximă a vehiculului gata de drum, declarată de producătorul vehiculului tractor (a se vedea punctul 6 din fișa de comunicare prezentată în anexa 2); plus
 - 2.1.1. două mase de 68 kg fiecare, plasate în cele două extremități ale fiecărui rând de scaune, scaunele fiind în poziția de conducere normală cea mai în spate, iar aceste două mase fiind situate:
 - 2.1.1.1. pentru dispozitivele și componentele de cuplare originale supuse omologării de către producătorul vehiculului, într-un punct situat la aproximativ 100 mm în fața punctului R, pentru scaunele reglabile, și la 50 mm în fața punctului R, pentru celelalte tipuri de scaune, amplasarea punctului R fiind stabilită în conformitate cu punctul 5.1.1.2 din Regulamentul nr. 14; sau
 - 2.1.1.2. pentru dispozitivele și componentele de cuplare supuse omologării de către un producător independent și destinate pieței din aval, aproximativ în locul unei persoane așezate;
 - 2.1.2. În plus, pentru fiecare masă de 68 kg, trebuie să fie adăugată o masă de 7 kg reprezentând bagajele personale, repartizată uniform în compartimentul de bagaje al vehiculului;
 3. În cazul vehiculelor din categoria N1, masa vehiculului la care se măsoară această înălțime este:
 - 3.1. masa maximă admisibilă repartizată între axe, astfel cum este declarată de producătorul vehiculului tractor (a se vedea punctul 6 din fișa de comunicare prezentată în anexa 2).

IV

(Acte adoptate înainte de 1 decembrie 2009, în temeiul Tratatului CE, al Tratatului UE și al Tratatului Euratom)

DECIZIA COMISIEI

din 19 noiembrie 2009

privind ajutoarele de stat C 38/A/04 (ex NN 58/04) și C 36/B/06 (ex NN 38/06) puse în aplicare de Italia în favoarea Alcoa Trasformazioni

[notificată cu numărul C(2009) 8112]

(Numai textul în limba italiană este autentic)

(Text cu relevanță pentru SEE)

(2010/460/CE)

COMISIA COMUNITĂȚILOR EUROPENE,

din 6 februarie și 9 iunie 2004 și au trimis informații suplimentare prin scrisoarea din 20 septembrie 2004.

având în vedere Tratatul de instituire a Comunității Europene, în special articolul 88 alineatul (2) primul paragraf,

(4) Prin scrisoarea din 16 noiembrie 2004, Comisia a informat Italia cu privire la decizia sa de inițiere a procedurii prevăzute la articolul 88 alineatul (2) din Tratatul CE în ceea ce privește măsura în cauză.

având în vedere Acordul privind Spațiul Economic European, în special articolul 62 alineatul (1) litera (a),

după ce părțile interesate au fost invitate să își prezinte observațiile în conformitate cu dispozițiile menționate anterior ⁽¹⁾ și ținând seama de observațiile acestora,

(5) Decizia Comisiei de inițiere a procedurii a fost publicată în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene* ⁽⁵⁾. Comisia a invitat părțile interesate să își prezinte observațiile cu privire la măsurile în cauză.

întrucât:

1. PROCEDURA

1.1. Cazul C 38/A/04

(1) Prin scrisoarea din 4 decembrie 2003, au fost aduse în atenția Comisei mai multe articole de presă care semnalau intenția guvernului italian de a aplica tarife preferențiale la electricitate pentru anumite întreprinderi din Sardinia.

(6) Italia a trimis observații prin scrisorile din 4 și 11 februarie 2005.

(2) Aceste tarife fuseseră introduse prin articolul 1 din Decretul președintelui Consiliului de Miniștri din 6 februarie 2004, decret care a avut două efecte distincte: (a) a introdus tarife preferențiale la energia electrică pentru întreprinderile Portovesme Srl ⁽²⁾, ILA ⁽³⁾ și Euroalumina ⁽⁴⁾ și (b) a prelungit tariful preferențial de care beneficia deja Alcoa Trasformazioni (producător de aluminiu primar, denumit în continuare „Alcoa”).

(7) Comisia a primit, de asemenea, observații de la părțile interesate, pe care le-a transmis Italiei, prin scrisoarea din 22 martie 2005, dând autorităților italiene posibilitatea de a reacționa. Comisia a primit observațiile din partea Italiei prin scrisoarea din 20 septembrie 2005.

(3) Prin scrisorile din 22 ianuarie și 19 martie 2004, serviciile Comisiei au solicitat clarificări privind aceste măsuri. Autoritățile italiene au răspuns prin scrisorile

(8) Prin scrisoarea din 23 decembrie 2005, Comisia a solicitat informații suplimentare, pe care autoritățile italiene le-au furnizat prin scrisoarea din 3 martie 2006. Prin scrisoarea din 22 august 2006, Comisia a solicitat Italiei clarificări suplimentare, pe care aceasta le-a comunicat prin scrisoarea din 28 septembrie 2006.

(9) La 29 octombrie 2008, cazul a fost divizat în partea A, care privește măsura în favoarea întreprinderii Alcoa, și partea B, care privește întreprinderile Portovesme, ILA și Euroalumina. Prezenta decizie vizează exclusiv întreprinderea Alcoa (partea A).

⁽¹⁾ JO C 30, 5.2.2005, p. 7 și JO C 214, 6.9.2006, p. 5.

⁽²⁾ Producător de zinc.

⁽³⁾ Fabricant de produse din aluminiu.

⁽⁴⁾ Producător de aluminiu (material intermediar derivat din transformarea bauxitei, din care se obține aluminiu primar).

⁽⁵⁾ JO C 30, 5.2.2005, p. 7.

1.2. Cazul C 36/B/06

- (10) În cadrul unui caz conex privind ajutoarele de stat ⁽⁶⁾, Comisia fusese informată cu privire la o a doua prelungire a tarifului preferențial la energie electrică acordat întreprinderii Alcoa. Această prelungire fusese acordată în conformitate cu articolul 11 alineatul (11) din Decretul-lege nr. 35 din 14 martie 2005, devenit Legea nr. 80/2005 din 14 mai 2005 „Măsuri de urgență adoptate în cadrul planului de acțiune pentru dezvoltare economică, socială și teritorială”. Beneficiarii erau Alcoa și cele trei întreprinderi succesoare întreprinderii Terni ⁽⁷⁾.
- (11) Prin scrisoarea din 23 decembrie 2005, Comisia a solicitat informații autorităților italiene, pe care acestea le-au comunicat prin scrisoarea din 24 februarie 2006. De asemenea, Italia a prezentat informații suplimentare prin scrisorile din 2 martie și 27 aprilie 2006.
- (12) Prin scrisoarea din 19 iulie 2006, Comisia a informat Italia cu privire la decizia sa de inițiere a procedurii prevăzute la articolul 88 alineatul (2) din Tratatul CE cu privire la cele două scheme de ajutor (cazul C 36/06).
- (13) Decizia Comisiei de a iniția procedura a fost publicată în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene* ⁽⁸⁾. Comisia a invitat părțile interesate să își prezinte observațiile cu privire la măsurile în cauză.
- (14) Italia a prezentat observații prin scrisoarea din 25 octombrie 2006 și a furnizat informații suplimentare prin scrisorile din 9 noiembrie și 7 decembrie 2006.
- (15) De asemenea, Comisia a primit observații de la părți interesate, pe care le-a transmis Italiei, oferind autorităților italiene posibilitatea de a reacționa. Italia a comunicat observațiile sale prin scrisoarea din 22 decembrie 2006.
- (16) Prin scrisoarea din 20 februarie 2007, Comisia a solicitat alte clarificări privind regimul tarifar, clarificări pe care autoritățile italiene le-au furnizat prin scrisorile din 10, respectiv 14 mai 2007.
- (17) La 18 septembrie 2007, cazul a fost divizat în partea A, care privește cele trei întreprinderi care au rezultat din Terni, și partea B, care privește Alcoa. La 20 noiembrie

2007, Comisia a adoptat o decizie finală negativă, prin care a ordonat recuperarea ajutorului acordat societăților Terni ⁽⁹⁾.

- (18) Între timp, prin scrisoarea din 19 ianuarie 2007, Comisia a demarat evaluarea posibilităților de adoptare, pentru regimul tarifar aplicat întreprinderii Alcoa din Sardinia, a unor măsuri tranzitorii, sub rezerva stabilirii, de către Italia, a unui program pentru cesionarea de capacități virtuale (Virtual Power Plant, denumită în continuare „VPP”). Italia a răspuns prin scrisorile din 16 aprilie și 5 noiembrie 2007. La 13 martie 2008, a avut loc o nouă reuniune între autoritățile italiene și serviciile Comisiei, iar Italia a fost invitată să se pronunțe înainte de 12 mai 2008. După ce a solicitat o prelungire a termenului prin scrisoarea din 29 mai 2008, Italia a furnizat informații prin scrisorile din 12 iunie și 7 iulie 2008.
- (19) Italia a solicitat o reuniune cu Comisia, pentru a prezenta modalitățile eventuale privind VPP. Reuniunea a avut loc la 9 decembrie 2008, iar Italia a furnizat clarificări suplimentare prin scrisorile din 19 decembrie 2008 și din 19 mai 2009.
- (20) O altă reuniune a avut loc la 26 mai 2009. Prin scrisorile din 10 iulie și 18 august 2009, Italia a furnizat informații suplimentare.

2. DESCRIEREA DETALIATĂ A MĂSURII

2.1. Principalele aspecte ale cazului

- (21) Producătorul de aluminiu Alcoa beneficiază din 1996 de un tarif preferențial la electricitate pentru cele două topitorii de aluminiu primar situate în Sardinia (Portovesme) și în Veneto (Fusina). Acest tarif a fost aprobat inițial pentru o perioadă de zece ani (urmând a expira la 31 decembrie 2005) în cadrul unei operațiuni de privatizare și a fost autorizat de către Comisie în temeiul normelor privind ajutoarele de stat într-o decizie care a stabilit absența ajutorului de stat. Totuși, natura acestui tarif s-a modificat în timp, iar acesta a fost prelungit de două ori de către Italia, o dată în anul 2004, și o a doua oară în 2005.
- (22) Tariful contestat este subvenționat prin plata în numerar efectuată de un organism public, Fondul de compensare ⁽¹⁰⁾, care generează diminuarea prețului stabilit prin contract între Alcoa și ENEL, furnizorul de energie electrică al întreprinderii. Resursele necesare sunt obținute prin perceperea unei taxe parafiscale aplicată tuturor consumatorilor de energie electrică (elementul A4 din tariful la energia electrică).

⁽⁶⁾ Ajutorul de stat nr. 587/05, Tariful preferențial la energie electrică în Sardinia (ulterior, C 13/06).

⁽⁷⁾ ThyssenKrupp (oțel), Cementir (ciment) și Nuova Terni Industrie Chimiche (produse chimice).

⁽⁸⁾ JO C 214, 6.9.2006, p. 5.

⁽⁹⁾ Decizia 2008/408/CE (JO L 144, 4.6.2008, p. 37).

⁽¹⁰⁾ A se vedea punctul 2.2.2.2 de mai jos.

2.2. Dispozițiile legislative contestate și contextul de reglementare

- (23) Sistemul tarifar preferențial de care beneficiază Alcoa a fost instituit prin dispoziții legislative specifice (2.2.1) și prin cadrul de reglementare detaliat instituit de AEEG, Autoritatea pentru Energie Electrică și Gaz (2.2.2.1). Fondul de compensare este organismul însărcinat cu punerea în aplicare a regimului (2.2.2.2). În consecință, analiza, efectuată de Comisie, a regimului tarifar aplicabil întreprinderii Alcoa trebuie să țină seama în același timp de dispozițiile legislative și de cadrul de reglementare italian.

2.2.1. Dispozițiile legislative

- (24) Dispozițiile legislative vizate sunt articolul 1 din Decretul președintelui Consiliului de Miniștri din 6 februarie 2004⁽¹¹⁾ (denumit în continuare „decretul din 2004”), astfel cum a fost pus în aplicare prin dispozițiile de reglementare prevăzute în acest scop, și articolul 11 alineatul (11) din Decretul-lege nr. 35 din 14 martie 2005, devenit Legea nr. 80/2005 „Măsuri de urgență adoptate în cadrul planului de acțiune pentru dezvoltare economică, socială și teritorială” (denumită în continuare „Legea nr. 80/2005”), astfel cum a fost pusă în aplicare prin dispozițiile de reglementare prevăzute în acest scop⁽¹²⁾.

2.2.2. Cadrul de reglementare italian

2.2.2.1. Autoritatea pentru Energie Electrică și Gaz

- (25) În 1995, Italia a instituit Autoritatea pentru Energie Electrică și Gaz⁽¹³⁾ (denumită în continuare „AEEG”), căreia i-a încredințat o gamă largă de activități de reglementare și i-a conferit competențe extinse. În special, această autoritate stabilește și autorizează tarifele la energie electrică și definește modalitățile de colectare a resurselor necesare pentru finanțarea sistemului italian de energie electrică⁽¹⁴⁾. În exercitarea funcțiilor sale, AEEG

ține seama de politica guvernamentală în ceea ce privește furnizarea de servicii de interes național pentru stat⁽¹⁵⁾.

- (26) În temeiul competențelor conferite, AEEG a adoptat, de-a lungul anilor, un număr mare de decizii care definesc normele de gestionare a sistemelor tarifare preferențiale din Italia.

2.2.2.2. Fondul de compensare

- (27) Gestionarea suplimentelor de preț și a altor contribuții în sectorul energiei electrice este încredințată fondului *Cassa Conguaglio per il Settore Elettrico* (denumit în continuare „Fondul de compensare”), organism public instituit prin Decretul-lege nr. 98 din 26 ianuarie 1948. Fondul de compensare, care operează pe baza instrucțiunilor AEEG, gestionează în special fluxurile financiare asociate tarifelor preferențiale la energie electrică (perceperea de taxe și plăți de la beneficiarii finali).

2.3. Contextul în care a fost aprobat tariful preferențial și evoluția acestuia în timp

- (28) Pentru a evalua tariful de care beneficiază întreprinderea Alcoa, care face obiectul prezentei decizii, este necesar să se reconstituie contextul în care acesta a fost aprobat, precum și evoluția acestuia în timp.

2.3.1. Instituirea tarifului: decizia Alumix din 1996

- (29) La începutul anilor 1990, producătorul italian de aluminiu Alumix a fost restructurat, privatizat și vândut întreprinderii Alcoa, în cadrul lichidării conglomeratului public EFIM⁽¹⁶⁾. Alumix exploata două topitorii de aluminiu primar, situate la Portovesme (în Sardinia), respectiv la Fusina (Veneto).
- (30) Achiziția Alumix de către Alcoa a avut drept condiție acordarea de către furnizorul de energie electrică (ENEL) a unui tarif preferențial pentru furnizarea de energie electrică celor două topitorii.
- (31) Tariful preferențial acordat întreprinderii Alcoa a fost instituit la 19 decembrie 1995 prin decret ministerial (denumit în continuare „decretul din 1995”). Acest decret prevedea că întreprinderea Alcoa urma să beneficieze de tratament preferențial stabilit prin decizia CIP 13/1992 până la sfârșitul anului 2005⁽¹⁷⁾. Ulterior acestei date, sistemul aplicat întreprinderii Alcoa urma să fie aliniat la cel prevăzut pentru toți consumatorii de energie electrică.

⁽¹¹⁾ Articolul 1 din acest decret prevede următoarele: „(1) În plus față de criteriile prevăzute la articolul 1 alineatul (1) litera (c) din Decretul președintelui Consiliului de miniștri din 31 octombrie 2002, tratamentul prevăzut la punctul 2 din decretul Ministerului Industriei, Comerțului și Artizanatului din 19 decembrie 1995 este extins prin decizia Autorității pentru Energie Electrică și Gaz la livrările de energie destinate producției și transformării aluminiului, plumbului, argintului și zincului, în limitele structurilor existente la data intrării în vigoare a prezentului decret, situate în regiunile insulare caracterizate prin absența sau insuficiența conexiunilor la rețelele naționale de gaz și de electricitate. (2) Tratatamentul tarifar prevăzut la punctul 1 este tranzitoriu și încetează odată cu instituirea sau consolidarea conexiunilor la rețelele naționale de gaz și de energie electrică sau, în orice caz, la 30 iunie 2007.”

⁽¹²⁾ Articolul 11 alineatul (11) din Legea nr. 80/2005 prevede: „Pentru a permite dezvoltarea și restructurarea producției întreprinderilor în cauză, aplicarea unor condiții tarifare favorabile pentru livrările de energie electrică prevăzute la articolul 1 alineatul (1) litera (c) din Decretul-lege nr. 25 din 18 februarie 2003, devenit, cu modificări, Legea 83 din 17 aprilie 2003, este prelungită pe întreaga perioadă a anului 2010, în condițiile tarifare aplicabile la 31 decembrie 2004”. Dispoziția din Decretul-lege nr. 25/03 care este menționată în lege confirmă că tariful Alcoa este considerat drept cost.

⁽¹³⁾ Legea nr. 481/1995.

⁽¹⁴⁾ Articolul 2 alineatul (12) litera (e) din Legea nr. 481/1995.

⁽¹⁵⁾ Articolul 2 alineatul (21) din Legea nr. 481/1995.

⁽¹⁶⁾ EFIM (Ente Partecipazioni e Finanziamento Industrie Manifatturiere) era un holding public, care deținea participații de control în societăți care își desfășurau activitatea în numeroase sectoare industriale. Aceasta a fost privatizată între 1992 și 1996.

⁽¹⁷⁾ Articolul 2 din decretul din 1995 prevede: „Plățile suplimentare prevăzute prin Hotărârea nr. 13 a CIP din 24 iulie 2002 și modificările sale ulterioare, aplicabile tuturor livrărilor [de energie electrică] destinate producției de aluminiu primar în limitele structurilor existente la data intrării în vigoare a prezentului decret, expiră la 31 decembrie 2005. Ulterior acestei date, sistemul va fi aliniat la cel prevăzut pentru toți utilizatorii.”

- (32) Acest tarif redus a fost analizat din perspectiva deciziei privind ajutoarele de stat în cazul C 38/92. În decizia adoptată la 4 decembrie 1996⁽¹⁸⁾ (denumită în continuare „decizia Alumix”), Comisia concluzionase, din motivele care vor fi prezentate pe scurt mai jos, că măsura respectivă nu reprezenta ajutor de stat.
- (33) În cadrul schemei respective, statul a stabilit tariful care trebuia aplicat întreprinderii Alcoa, iar ENEL, care, la acea dată, era singurul furnizor de energie electrică, aproviziona întreprinderea la acel tarif. Prețurile aplicabile celor două topitorii fuseseră stabilite pentru zece ani. Pentru Sardinia, tariful a fost fixat la 36,3 ITL/kWh în 1996 și trebuia să fie majorat progresiv, până la 39,6 ITL/kWh în 2005. Pentru Veneto, tariful trebuia să ajungă la 39,9 ITL/kWh în 2005. Convertite în euro, aceste prețuri variaua între 18 și 20 EUR/MWh.
- (34) La acea dată, ENEL era un organism public care distribuia energie electrică în regim de monopol⁽¹⁹⁾. Prin urmare, Comisia a încercat să stabilească dacă, aplicând prețul stabilit pentru Alcoa, ENEL a acționat precum un operator de piață rațional.
- (35) Comisia a evaluat situația ofertei de energie electrică în cele două regiuni în cauză în perioada de zece ani de aplicare a tarifului preferențial. Aceasta a observat că în Sardinia și în Veneto, piața energiei electrice este caracterizată de o supracapacitate de producție, care nu urma să dispară, probabil, în următorii zece ani. De asemenea, aceasta a constatat că producătorii de energie electrică se aflau în imposibilitatea de a exporta din aceste regiuni din cauza unei interconexiuni insuficiente între Sardinia și peninsula italiană, pe de o parte, și a unei absențe a cererii din partea regiunilor limitrofe ale Venetiei, pe de altă parte⁽²⁰⁾.
- (36) În acest context, Comisia a considerat că un mare client industrial precum Alcoa dispunea de o importantă putere de negociere cu ENEL, în măsura în care închiderea celor două topitorii, care se numărau printre cei mai buni clienți ai ENEL din Italia, ar fi agravat supracapacitatea existentă și ar fi generat o deteriorare a structurii costurilor societății de energie electrică. Prin urmare, era în interesul economic al ENEL să aprovizioneze topitoriile din Portovesme și din Fusina la un preț examinat în mod deosebit.
- (37) Comisia a considerat că un furnizor rațional de energie electrică ar fi fost dispus să vândă la un preț care să

acopere costurile sale de producție marginale medii, calculate pe baza mixului energetic utilizat de centralele electrice din regiunile în cauză, majorate cu o contribuție modestă la costurile fixe. S-a constatat că prețul stabilit pentru Alcoa îndeplinea aceste criterii. În privința creșterilor anuale mici prevăzute pentru următorii zece ani, Comisia a considerat că acestea sunt justificate, pornind de la principiul că ameliorarea mixului energetic și a tehnologiilor de producție ar duce la scăderea în timp a costului marginal de producție al ENEL.

- (38) În consecință, Comisia a concluzionat că ENEL a stabilit tariful acționând ca un operator de piață rațional și a declarat că măsura nu reprezintă ajutor de stat în sensul articolului 87 alineatul (1) din Tratatul CE.

2.4. Convertirea tarifului Alcoa în „cheltuieli generale ale sistemului” și modificările semnificative ale mecanismului financiar

- (39) În anii imediat următori deciziei Alumix, sistemul italian al energiei electrice a fost restructurat în perspectiva liberalizării progresive a pieței UE a energiei electrice⁽²¹⁾.
- (40) În 1997, tariful standard la energia electrică⁽²²⁾ a fost restructurat și divizat în componente tarifare⁽²³⁾. Regimul tarifar specific Alcoa a suferit atunci o primă modificare. Tariful Alumix, care înainte de reformă corespundea unui quantum global, a fost adaptat noii structuri tarifare și împărțit în mai multe elemente. Componentele tarifare aplicabile întreprinderii Alcoa au fost reduse astfel încât prețul final să corespundă exact celui din decizia Alumix. În acea etapă, tariful era încă acordat direct de către ENEL care, în calitate de furnizor unic de energie electrică în Italia, aplica prețul Alumix întreprinderii Alcoa fără a primi în schimb nicio compensație.

⁽¹⁸⁾ JO C 288, 1.10.1996, p. 4.

⁽¹⁹⁾ A se vedea hotărârea în cazul nr. IV.JV.2 – ENEL/FT/DT (JO C 178, 23.6.1999, p. 15).

⁽²⁰⁾ Lombardia, Emilia-Romagna și Piemont își acopereau deja în totalitate necesarul de energie electrică, în parte prin producția lor directă și restul datorită unor contracte de import pe termen lung încheiate până în anul 2003.

⁽²¹⁾ Introdusă prin Directiva 96/92/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 19 decembrie 1996 privind normele comune pentru piața internă de energie electrică (JO L 27, 30.1.1997, p. 20) pe care Italia a transpus-o prin Decretul-lege nr. 79 din 16 martie 1999.

⁽²²⁾ Tariful standard reflectă modul în care costurile de sistem ale energiei electrice sunt defalcate și imputate diferitelor categorii de consumatori.

⁽²³⁾ Tariful standard a fost divizat în două părți, A și B, fiecare fiind constituită din mai multe componente tarifare. Partea A acoperea costurile fixe ale sistemului, inclusiv cheltuielile generale, în timp ce partea B corespundea diferitelor costuri de producție (în special cheltuielile pentru combustibil). Inițial, cheltuielile generale ale sistemului nu acopereau decât următoarele costuri: costurile extraordinare suportate în 1994, 1995 și 1996 (componenta A1); costul defaectării centralelor nucleare (componenta A2) și costul de construcție a instalațiilor producătoare de energie regenerabilă, conform Deciziei 6/92 a CIP (componenta A3). Ulterior, s-au adăugat alte categorii de costuri: tarifele preferențiale la energie electrică (componenta A4), anumite costuri de cercetare (componenta A5) și costurile nerecuperabile ale producătorilor de energie electrică (componenta A6).

- (41) În 1999, în momentul transpunerii de către Italia a primei directive privind liberalizarea pieței UE a energiei electrice (24), ENEL a încetat să fie furnizorul cu poziție de monopol în Italia și a fost divizat în mai multe persoane juridice.
- (42) În 2000, Italia a hotărât să includă tariful Alumix printre „cheltuielile generale ale sistemului electric” (25), acest nou statut generând o primă modificare considerabilă a mecanismului de finanțare al acestuia. În timp ce, până la momentul respectiv, ENEL aplicase direct tariful preferențial societății Alcoa, noul mecanism (26) prevedea ca furnizorul să perceapă prețul integral practicat în mod obișnuit cu privire la marii clienți industriali, ceilalți consumatori de energie electrică urmând să furnizeze fondurile necesare pentru ca Alcoa să poată continua să beneficieze de prețul Alumix. În practică, întreprinderii Alcoa i se aplica prețul integral, însă beneficia de o restituire directă la facturare. ENEL finanța această restituire prin intermediul veniturilor provenite dintr-o nouă taxă parafiscală corespunzând componentei A4 a tarifului la energie electrică și plătită de toți utilizatorii (27). În 2002, Alcoa a încheiat cu ENEL un contract bilateral la un preț nominal mai mult sau mai puțin corespunzător tarifului standard aplicat de furnizorul de energie electrică pentru alimentarea cu energie electrică de înaltă tensiune.
- (43) O altă modificare considerabilă a apărut în 2004, odată cu adoptarea, de către AEEG, a Deciziei nr. 148/04 care a încredințat întreaga gestionare administrativă a tarifului în cauză Fondului de compensare. Conform acestui sistem, ENEL nu mai păstra produsul componentei A4, ci îl vira integral Fondului de compensare, care efectua calculele și rambursarea către Alcoa. În practică, în cadrul acestui mecanism, Alcoa achita prețul fixat prin contract cu ENEL și primea *a posteriori* din partea Fondului de compensare o plată compensatorie care îi permitea, de fapt, să continue să plătească tariful Alumix. Pentru Alcoa, acest nou mecanism administrativ a intrat în

vigoare în septembrie 2004 și este în continuare aplicabil (28).

2.5. Prima prelungire contestată a tarifului Alcoa

- (44) Decretul adoptat în 2004 de autoritățile publice italiene a prelungit, până la 30 iunie 2007, tariful preferențial la energie electrică instituit prin decretul din 19 decembrie 1995 pentru „livrările de energie electrică destinate producției de aluminiu, plumb, argint și zinc, în limitele structurilor existente la data intrării în vigoare a prezentului decret, situate în teritoriul insulare caracterizate prin absența sau insuficiența conexiunilor la rețelele naționale de gaz și de energie electrică” (29).
- (45) În practică, decretul din 2004 viza (a) prelungirea tarifului aplicabil întreprinderii Alcoa până în iunie 2007 și (b) extinderea acestui tarif la alte întreprinderi situate în Sardinia: Portovesme, ILA și Euroallumina.
- (46) Prelungirea tarifului Alcoa, stabilită prin decretul din 2004, a fost pusă în aplicare, la nivelul reglementării, prin Decizia nr. 148/04 a AEEG, care a produs, de asemenea, modificările aduse mecanismului de finanțare, descrise la considerentul 43 de mai sus.
- (47) Această primă prelungire a făcut obiectul unei proceduri oficiale de investigare a decretului din 2004, inițiată cu privire la cazul C 38/04 (30). Potrivit Italiei (31), acest decret din 2004 nu se aplica întreprinderii Alcoa, aceasta continuând să beneficieze de tarif în conformitate cu temeiul juridic inițial, și anume decretul din 1995.

2.6. Cea de a doua prelungire contestată a tarifului Alcoa

- (48) Prin articolul 11 alineatul (11) din Legea nr. 80/2005, autoritățile italiene au prelungit până în 2010 tariful preferențial acordat întreprinderii Alcoa în condițiile tarifare în vigoare la 31 decembrie 2004 (32). În temeiul acestei legi, prelungirea tarifului trebuia să intre în vigoare la 1 ianuarie 2005. Ulterior, Decizia nr. 286/05 adoptată de AEEG pe baza instrucțiunilor autorităților naționale a modificat însă această dată, înlocuind-o cu 1 ianuarie 2006.

(24) A se vedea nota de subsol 21.

(25) Articolul 2 din decretul Ministerului Industriei, Comerțului și Artizanatului din 26 ianuarie 2000 clasifică tarifele preferențiale existente, inclusiv tariful aplicat întreprinderii Alcoa, printre cheltuielile generale ale sistemului. Această clasificare a fost confirmată în legislația ulterioară și, mai recent, la articolul 1 alineatul (1) litera (c) din Legea nr. 83 din 17 aprilie 2003.

(26) Introdus prin Decizia nr. 204/99 a AEEG.

(27) Mai exact, conform sistemului elaborat prin Decizia nr. 204/99 a AEEG, gestionarea tarifelor preferențiale era încredințată distribuitorilor locali și Fondului de compensare. Distribuitorii locali percepeau produsul componentei A4 și îl transferau în contul *ad hoc* al Fondului de compensare (contul destinat compensării contribuțiilor care au înlocuit regimurile tarifare speciale). Totuși, dacă un distribuitor trebuia să acorde un tarif preferențial unuia dintre clienții săi, acesta putea păstra produsul componentei A4 perceput de la ceilalți clienți ai săi pentru a recupera ceea ce se restituia în mod direct la facturare clientului preferențial. Dacă produsul încasat de distribuitor era insuficient, diferența îi era plătită de Fondul de compensare din contul *ad hoc*. A se vedea de asemenea Decizia nr. 228/01 a AEEG, cu precădere articolele 43 și 56 din textul integral anexat (setul de norme care reglementează livrarea de energie electrică în Italia).

(28) Totuși, trebuie menționat că o parte din Decizia nr. 148/04 a AEEG nu s-a mai aplicat întreprinderii Alcoa. Această decizie introdusese o nouă metodă de calcul a plății compensatorii acordate beneficiarilor de tarife preferențiale. Pentru Alcoa, aplicarea acestei metode ar fi cauzat o diminuare a plății compensatorii, adică o majorare netă a prețului preferențial. Alcoa a contestat această dispoziție la Tribunalul administrativ din Lombardia. Prin hotărârea din 10 mai 2005, acest tribunal a anulat parțial decizia, și anume secțiunea care se aplica întreprinderii Alcoa. În consecință, s-a continuat calcularea plății compensatorii acordate întreprinderii Alcoa în funcție de metoda utilizată înainte de adoptarea Deciziei nr. 148/04, întreprinderea având astfel siguranța că plătește prețul Alumix.

(29) Acesta este textul primului articol din decretul din 2004. Acest articol se referă și la topitoria Alcoa din Fusina, chiar dacă aceasta din urmă nu este situată într-o regiune insulară lipsită de conexiuni energetice.

(30) Decizia C(2004) 4329 a Comisiei din 16 noiembrie 2004 (JO C 30, 5.2.2005, p. 7).

(31) Scrisoarea din 3 martie 2006.

(32) A se vedea nota de subsol 12, pentru textul complet al articolului 11 alineatul (11) din Legea nr. 80/2005.

- (49) Pentru a stabili prețul pe care Alcoa trebuia să îl plătească după 2005, Legea nr. 80/2005 a introdus un mecanism de indexare în conformitate cu care, de la 1 ianuarie 2006, prețul preferențial (adică prețul fixat prin decizia Alumix pentru anul 2005) ar fi crescut cu 4 % anual sau, dacă acesta era mai ridicat, cu procentajul mediu de creștere a prețurilor cu amănuntul înregistrate la bursele energiei electrice din Amsterdam și din Frankfurt ⁽³³⁾.
- (50) Totuși, după ce a consultat beneficiarii, AEEG a interpretat diferit mecanismul de actualizare. Decizia nr. 217/2005 a AEEG a dispus, într-adevăr, ca majorarea anuală a tarifului să urmeze evoluția prețurilor medii cu amănuntul, însă să fie plafonată la 4 %. Acest mecanism de actualizare atrage creșterea anuală ale tarifului preferențial inferioare nivelului prevăzut inițial de legislație.
- (51) Această a doua prelungire face obiectul procedurii oficiale de investigare inițiate în cazul C 36/06. În momentul inițierii de către Comisie a procedurii oficiale de investigare cu privire la articolul 11 alineatul (12) din Legea nr. 80/2005, AEEG, prin Hotărârea nr. 190/06, a dispus subordonarea plăților, în conformitate cu Legea nr. 80/2005, constituirii de către Alcoa, a unei garanții bancare sau a unei garanții a societății mamă pentru a acoperi riscul de recuperare a ajutorului.
- (52) Plățile efectuate de Fondul de compensare întreprinderii Alcoa între ianuarie 2006 și ianuarie 2009 sunt indicate în tabelul de mai jos. Cifrele pentru anul 2009 sunt incomplete, deoarece nu iau în considerare decât plățile efectuate în ianuarie, deși Alcoa a încasat plăți și în lunile următoare.

(EUR)

	2006	2007	2008	2009
Fusina (Veneto)	38 984 539,22	36 978 386,83	49 534 611,10	3 776 733,70
Portovesme (Sardinia)	133 556 933,73	121 087 555,95	160 529 510,20	12 365 849,45
Total	172 541 472,95	158 065 942,78	210 064 121,30	16 142 583,15

3. DECIZIA DE INIȚIERE A PROCEDURII PREVĂZUTE LA ARTICOLUL 88 ALINEATUL (2) DIN TRATATUL CE

- (53) Comisia a hotărât inițierea procedurii oficiale de investigare pentru motivele menționate în continuare.

3.1. Cazul C 38/A/04

- (54) Comisia a clasificat tarifele introduse prin decretul din 2004 ca ajutoare de exploatare și a încercat să stabilească dacă ajutorul în cauză putea fi autorizat în temeiul liniilor directoare privind ajutoarele de stat regionale ⁽³⁴⁾, în măsura în care, în 2004, Sardinia era o regiune asistată în temeiul articolului 87 alineatul (3) litera (a) din Tratatul CE. Comisia și-a exprimat rezervele cu privire la posibilitatea ca ajutorul să fie autorizat în acest temei, având în vedere că acest ajutor *ad hoc*, acordat unui număr restrâns de întreprinderi, nu părea să promoveze dezvoltarea regională.
- (55) În ceea ce privește cazul specific al Alcoa, Comisia a subliniat că noul tarif pare diferit de tariful Alumix, în sensul că acesta din urmă fusese acordat de ENEL, furnizor italian de energie electrică în regim de monopol, în timp ce noul mod de tarificare prevedea o intervenție selectivă din partea statului, pentru a compensa diferența dintre prețul pieței convenit cu un producător de energie electrică și prețul preferențial stabilit în 1996.
- (56) De asemenea, Comisia și-a exprimat îngrijorarea că măsura putea avea drept consecință reducerea cotei de impozitare aplicabilă întreprinderilor. Această ar fi putut avea ca temei juridic Directiva 2003/96/CE a Consiliului din 27 octombrie 2003 privind restructurarea cadrului comunitar de impozitare a produselor energetice și a electricității ⁽³⁵⁾.

⁽³³⁾ Articolul 11 alineatul (13) din Legea nr. 80/2005.

⁽³⁴⁾ JO C 74, 10.3.1998, p. 9, punctele 4.15-4.17.

⁽³⁵⁾ JO L 283, 31.10.2003, p. 51.

3.2. Cazul C 36/B/06

- (57) Decizia de inițiere a procedurii oficiale de investigare adoptată în 2006 viza, în mod specific, tariful Alcoa ⁽³⁶⁾. Comisia a constatat că s-au produs modificări importante în privința cadrului de reglementare și a condițiilor pieței între momentul adoptării deciziei Alumix și perioada vizată de decizia de inițiere a procedurii, în special deoarece piața energiei electrice a fost liberalizată, iar gestionarea sistemului a fost încredințată Fondului de compensare. Prin urmare, Comisia a considerat că este necesar să se reexamineze dacă tariful Alcoa poate fi considerat sau nu ajutor de stat.
- (58) Comisia a considerat că tariful reprezintă ajutor de stat deoarece: (a) reducerea tarifului la energie electrică conferă un avantaj economic; (b) decizia de acordare a tarifului a fost adoptată de autoritățile italiene și a fost finanțată printr-un transfer de resurse publice sub forma unei taxe parafiscale; (c) măsura amenință să denatureze concurența; și (d) aceasta are un impact asupra schimburilor intracomunitare, deoarece aluminiul face obiectul schimburilor pe piețele mondiale. Comisia a considerat că măsura reprezintă ajutor de exploatare.
- (59) De asemenea, Comisia a declarat că faptul că anterior concluzionase că tariful Alumix nu reprezintă ajutor de stat nu îi permite să considere noua măsură drept ajutor existent. Autorizarea de către Comisie a tarifului Alumix pe baza unei evaluări economice a situației din perioada respectivă, era limitată în timp și nu putea să se aplice prelungirii tarifului prevăzute prin Legea nr. 80/2005.
- (60) Referitor la compatibilitatea măsurii, Comisia a verificat dacă tariful preferențial putea fi autorizat pe baza liniilor directoare privind ajutoarele de stat regionale.
- (61) Referitor la uzina amplasată în Veneto, Comisia a observat că aceasta nu este situată într-o regiune eligibilă pentru acordarea ajutoarelor în conformitate cu articolul 87 alineatul (3) litera (a) din Tratatul CE, și că nu poate, prin urmare, să beneficieze de ajutoare regionale.
- (62) Sardinia a fost o regiune asistată în temeiul articolului 87 alineatul (3) litera (a) până la sfârșitul anului 2006. Comisia și-a exprimat însă rezervele cu privire la posibilitatea de autorizare a măsurii în temeiul liniilor directoare privind ajutoarele de stat regionale aplicabile în această perioadă ⁽³⁷⁾.
- (63) În pofida insistenței autorităților italiene potrivit cărora prețurile ridicate la energia electrică în Sardinia reprezentau un obstacol pentru dezvoltarea insulei, Comisia

a concluzionat că Italia nu a demonstrat că prețurile din Sardinia sunt semnificativ mai ridicate, fie în medie, fie, mai specific, pentru întreprinderile mari consumatoare de energie electrică (Italia nu a comunicat nicio informație referitoare la contractele bilaterale încheiate între aceste întreprinderi și furnizorii lor, susținând că aceste date nu sunt de domeniu public). În plus, Italia nu a explicat motivul pentru care prețurile prea ridicate reprezintă un handicap regional, nici în ce mod contribuie tariful în cauză la dezvoltarea regiunii. Comisia a precizat că, în cazul C 34/02 ⁽³⁸⁾, aceasta a refuzat să considere că lipsa conexiunilor energetice în Sardinia constituie un obstacol în calea dezvoltării IMM-urilor din această regiune (și a adoptat o decizie negativă). Prin urmare, Comisia și-a exprimat rezervele cu privire la necesitatea ajutorului.

- (64) De asemenea, Comisia și-a exprimat rezerva că ajutorul *ad hoc* este proporțional cu handicapurile regionale, având în vedere, în special, metoda utilizată pentru calcularea tarifului preferențial, fără nicio legătură cu prețurile practicate în restul Italiei.
- (65) Comisia a constatat că, în termeni reali, ajutorul nu se reducea progresiv, creșterea tarifului fiind limitată la 4 %.
- (66) În ceea ce privește perioada vizată de Liniile directoare privind ajutoarele de stat regionale pentru perioada 2007-2013 ⁽³⁹⁾, Comisia constată că Sardinia nu va mai putea beneficia de ajutoare regionale în conformitate cu articolul 87 alineatul (3) litera (a) din Tratatul CE, în special de ajutoare de exploatare. Deși liniile directoare autorizează o perioadă tranzitorie de doi ani pentru eliminarea liniară a schemelor de ajutoare de exploatare existente, nu părea oportună autorizarea introducerii de ajutoare de exploatare noi pentru câteva luni și stabilirea eliminării progresive, în special având în vedere îngrijorările exprimate și caracterul denaturant al ajutorului.
- (67) În sfârșit, Comisia și-a exprimat rezervele cu privire la posibilitatea de a autoriza tariful preferențial aprobat pentru întreprinderea Alcoa, ca ajutor regional sau sub orice alt titlu, din motive pe care Italia, în orice caz, nu le-a semnalat.

3.3. Recursul Alcoa împotriva deciziei de inițiere a procedurii din 2006

- (68) Alcoa a contestat decizia de inițiere a procedurii din 2006 înaintea Tribunalului de Primă Instanță. La 25 martie 2009, Tribunalul a pronunțat o hotărâre (denumită în continuare „hotărârea Tribunalului”) care a confirmat decizia de inițiere și a respins toate argumentele avansate de întreprindere ⁽⁴⁰⁾.

⁽³⁶⁾ Decizia de inițiere din 2006 viza și întreprinderile Terni, însă tarifele aprobate pentru Terni și Alcoa au făcut obiectul unor examinări diferite.

⁽³⁷⁾ JO C 74, 10.3.1998, p. 9, punctul 4.

⁽³⁸⁾ Decizia C(2002) 3715 a Comisiei din 16 octombrie 2002, Ajutor în favoarea reducerii cheltuielilor pentru energie ale IMM-urilor (JO L 91, 8.4.2003, p. 38).

⁽³⁹⁾ JO C 54, 4.3.2006, p. 13.

⁽⁴⁰⁾ Hotărârea din 25 martie 2009, Alcoa Trasformazioni, T-332/06, nepublicată încă în Recueil (recurs în curs).

4. OBSERVAȚIILE PĂRȚILOR INTERESATE

- (69) Invitația Comisiei de prezentare de observații referitoare la cele două decizii privind inițierea procedurii oficiale de investigare a suscitată reacții din partea întreprinderii Alcoa și a părților interesate. În acest caz, sunt rezumate doar observațiile referitoare la tariful Alcoa.

4.1. Observațiile formulate de Alcoa

4.1.1. Cazul C 38/A/04

- (70) Potrivit Alcoa, tariful viza eliminarea unei curențe a pieței, și anume incapacitatea pieței energiei electrice, liberalizată cu puțin timp în urmă, de a furniza prețuri competitive, din cauza puterii de piață semnificative a operatorilor tradiționali. Această curență a pieței este, potrivit Alcoa, evidentă în special în Sardinia. În aceste condiții, ar fi necesare inițiative de reglementare, în special sub formă de regimuri tarifare, care să funcționeze pe perioada de tranziție între situația de monopol și deplina concurență.
- (71) Analiza juridică realizată de Alcoa insistă asupra faptului că tariful nu reprezintă ajutor de stat în temeiul articolului 87 alineatul (1) din Tratatul CE, pe motiv că circumstanțele care justifică decizia din 1996, în care s-a concluzionat absența ajutorului de stat în cazul Alumix, sunt încă de actualitate. Astfel, tariful nu conferă niciun avantaj, modalitățile de finanțare a acestuia nu implică niciun transfer de resurse de stat și, având în vedere caracteristicile schimburilor de aluminiu primar, tariful nu are un impact asupra schimburilor intracomunitare și nu afectează concurența.
- (72) Pe de altă parte, potrivit Alcoa, chiar dacă măsura ar fi considerată ajutor de stat, tariful din Sardinia ar fi compatibil în ceea ce privește normele privind ajutoarele de stat regionale.

4.1.2. Cazul C 36/B/06

- (73) Alcoa susține că tariful remediază o curență a pieței, că acesta nu implică ajutor de stat, că, în orice caz ar reprezenta ajutor existent mai degrabă decât ajutor nou și că principiul de încredere legitimă exclude orice recuperare.
- (74) Alcoa furnizează informații ample referitoare la producția și la schimburile comerciale de aluminiu. Producția de aluminiu primar (fuziune) reprezintă cel mai mare consumator de energie dintre toate procesele industriale (cu un consum de 15 kWh pe kg de aluminiu produs). În anul 2006, la nivel mondial au fost produse aproximativ 33,7 milioane de tone de aluminiu primar, dintre care doar 4,5 milioane în SEE. UE25 și SEE sunt importanți importatori neți de aluminiu primar. În 2006, UE25 a importat 4,7 milioane de tone de aluminiu, iar importurile sale ar trebui să ajungă la 5,5 milioane de tone în anul 2010. Tot în 2006, în industria de aluminiu a UE25

erau angajate direct 106 000 de persoane⁽⁴¹⁾ și, indirect, aproximativ 300 000 de persoane. Atunci când Alcoa și-a prezentat observațiile, în UE25 existau 22 de topitorii de aluminiu primar (31 în SEE) care funcționau la capacitate maximă.

- (75) Aluminiul este un produs de bază al cărui preț mondial de referință este stabilit la Bursa metalelor de la Londra. Cele două topitorii italiene din Fusina și din Portovesme produc aproximativ 200 000 de tone de metale. Potrivit Alcoa, această producție limitată nu este capabilă să influențeze cursul aluminiului primar.

4.1.2.1. Acordurile de furnizare de energie electrică sunt indispensabile

- (76) Energia electrică reprezintă principalul factor de cost al producției de aluminiu primar. Potrivit Alcoa, topitoriile nu pot funcționa decât dacă semnează acorduri de furnizare pe termen lung cu producătorii de energie electrică. În prezent, încă este posibilă semnarea de acorduri pe termen lung axate pe costuri, cu furnizori bine poziționați, precum o atestă acordul încheiat de Alcoa în Islanda⁽⁴²⁾. Alcoa afirmă, de asemenea, că în lipsa unor acorduri contractuale axate pe costurile de producție, topitoriile sunt constrânse să se închidă. Din 2003, trei topitorii în UE25 și-au încetat activitatea din acest motiv și au fost anunțate și alte planuri de închidere. Alcoa concluzionează că, dacă aplicarea tarifului nu va fi prelungită, aceasta ar fi obligată să închidă imediat cele două topitorii italiene din Fusina (Veneto) și Portovesme (Sardinia).
- (77) Alcoa subliniază că guvernele diferitelor state membre încurajează încheierea de contracte de furnizare de energie electrică pe termen lung în funcție de costuri între industriile mari consumatoare de energie electrică și producătorii de electricitate, pe motiv că piețele energiei electrice nu funcționează corect. Aceste soluții sunt considerate măsuri provizorii necesare pentru garantarea unor prețuri echitabile și pentru evitarea închiderii întreprinderilor. Alcoa prezintă o descriere sumară a măsurilor adoptate de: Finlanda (consorții care investesc într-un nou reactor nuclear și beneficiază de drepturi de tragere la un preț stabilit în funcție de costurile de producție), Germania (reducere de 35-50 % din costurile de transport, plus o reducere a cheltuielilor asociate energiilor regenerabile acordată marilor consumatori industriali), Spania (tarife reglementate), Franța (consorții de consumatori importanți de energie care investesc în centrale nucleare noi și care beneficiază, „în schimb”, de tarife reglementate), Suedia (consorții care investesc în noile centrale) și Belgia (consorțiu de achiziționare).

⁽⁴¹⁾ Această cifră, prezentată de Alcoa, nu privește doar topirea aluminiului primar, ci și transformarea ulterioară a acestuia, care cere o forță de muncă mai numeroasă.

⁽⁴²⁾ În temeiul acestui acord, societatea islandeză de energie electrică s-a angajat să construiască o nouă centrală hidroelectrică și să alimenteze topitoria din Alcoa la un preț care să îi garanteze o rată a randamentului anual de 5,5 %. Proiectul a fost autorizat de Autoritatea de Supraveghere a AELS la 14 martie 2003 (Decizia nr. 40/03/COL).

- (78) Alcoa subliniază că, în ancheta privind sectorul energiei ⁽⁴³⁾, Comisia însăși recunoaște că piețele europene ale energiei electrice nu funcționează corect. Aceasta enumeră apoi o serie de inițiative adoptate sau anunțate de Comisie în sectorul energetic, printre care lucrările Grupului la nivel înalt privind energia, mediul și competitivitatea ⁽⁴⁴⁾.

4.1.2.2. Tariful nu reprezintă ajutor de stat

- (79) Alcoa susține că tariful nu reprezintă ajutor de stat în măsura în care: (a) circumstanțele care au determinat Comisia să constate că tariful Alumix nu conferă niciun avantaj nu s-au schimbat în mod semnificativ; astfel, prețul plătit de Alcoa rămâne compatibil cu parametrii indicați de Comisie în decizia Alumix; (b) măsura nu denaturează concurența și nu are niciun impact asupra schimburilor intracomunitare; și (c) conform jurisprudenței instanțelor comunitare, măsura nu implică niciun transfer de resurse de stat.

4.1.2.3. Absența avantajului

- (80) Alcoa pretinde că, pentru a evalua dacă există sau nu un avantaj, este primordial să se determine dacă prețul pe care această întreprindere îl plătește este inferior unui preț al pieței *normal*. Alcoa afirmă că prețul special echivalează cu cel pe care l-ar fi plătit în condiții de piață normale, și anume pe o piață caracterizată de o deplină concurență. În cazul Alumix, Comisia a ajuns la concluzia că, pe o piață caracterizată de o deplină concurență, un furnizor privat de energie electrică ar vinde energie celor mai buni clienți ai săi la costul marginal, la care se adaugă o contribuție modestă la costurile fixe și că statul ar putea fixa tarife aplicând criteriilor similare. Conform Alcoa, criteriul care trebuie aplicat în acest caz constă în a stabili dacă prețurile pe care le-a plătit erau superioare sau inferioare costurilor marginale ale furnizorului său de energie electrică (la care s-a adăugat o anumită contribuție la costurile fixe). Întreprinderea furnizează calcule în sprijinul acestui argument.

(EUR/MWh)

	2005	2006
Sardinia		
Tarif special aplicabil Alcoa Portovesme	24,94	25,90
Preț minim pool regiunea Sardinia (IPEX)	20,02	21,0
Veneto		
Tarif special aplicabil Alcoa Fusina	25,7	27,1
Preț minim de grup regiunea Italia de Nord	20,02	21,0

- (81) Atât pentru Sardinia, cât și pentru Veneto, Alcoa utilizează cursurile minime ale bursei IPEX (20,2 și 21,00 EUR/MWh în 2005 și 2006) ca aproximare a costurilor marginale ale producătorilor, dat fiind că niciun furnizor nu ar vinde energie pe piețele la vedere la prețuri inferioare costurilor sale marginale și că, din acest motiv, prețurile minime la vedere ar fi superioare costurilor de producție marginale. Întreprinderea susține că este posibil să se obțină o confirmare a fiabilității prețurilor minime menționate mai sus prin compararea acestora cu costurile marginale standard ale centralelor electrice alimentate cu cărbune, pe care le estimează la 20 EUR/MWh.
- (82) Pe scurt, potrivit Alcoa, atât în Veneto cât și în Sardinia, metodele indicate la considerentele 80 și 81 ar confirma că prețurile achitate de întreprindere sunt compatibile cu criteriile precizate în decizia Alumix.
- (83) Alcoa contestă utilizarea, presupusă de către Comisie, a prețurilor medii IPEX drept parametru pentru determinarea prezenței unui avantaj. Aceasta afirmă că prețul mediu IPEX nu este reprezentativ pentru prețul plătit de un client industrial important precum Alcoa, care consumă energie electrică 24 de ore din 24 care nu și-ar procura energia electrică de pe piața la vedere, ci ar încheia un acord bilateral de furnizare pe termen lung.

⁽⁴³⁾ A se vedea ancheta privind sectorul energiei – Comunicarea Comisiei – Ancheta desfășurată în temeiul articolului 17 din Regulamentul (CE) nr. 1/2003 privind sectoarele europene ale gazului și energiei electrice (raport final) – SEC(2006) 1724, COM(2006) 851 final.

⁽⁴⁴⁾ Primul raport al Grupului la nivel înalt intitulat „Contributing to an integrated approach on competitiveness, energy and environment policies” (http://ec.europa.eu/enterprise/environment/hlg_en.htm). Grupul la nivel înalt este un for pentru discuții la care participă reprezentanții ai Comisiei și directorii de întreprinderi.

- (84) În plus, Alcoa susține că ENEL ocupă o poziție dominantă pe piața furnizării de energie electrică aproape oriunde în Italia. În Sardinia, în special, ENEL este protejată de concurența furnizorilor din afara insulei prin capacitatea limitată de interconectare între insulă și peninsulă. Prin urmare, în prezent, în Italia, nici piața la vedere, nici piața acordurilor de furnizare pe termen lung nu sunt caracterizate de o structură efectiv concurențială. Din acest motiv, prețurile aplicate de ENEL întreprinderii Alcoa nu reflectă prețurile care ar prevala în mod normal în Sardinia și în Veneto pe o piață caracterizată de o deplină concurență.
- (85) În concluzie, Alcoa afirmă că prețurile care i se percep în Italia rămân perfect conforme criteriilor stabilite de Comisie în decizia *Alumix* și corespund exact nivelului de preț care ar prevala dacă piața ar funcționa corect. Alcoa nu beneficiază, așadar, de niciun avantaj pe care nu l-ar putea obține pe o piață caracterizată de o deplină concurență.

4.1.2.4. Absența impactului asupra schimburilor

- (86) Alcoa susține că tariful nu are niciun impact asupra schimburilor intracomunitare și că acesta nu poate denatura concurența. Prețul aluminiului primar este fixat la Bursa metalelor de la Londra, iar variațiile costurilor de producție locale nu se manifestă prin diferențe de preț. Potrivit întreprinderii, producția italiană de aluminiu primar este atât de scăzută, încât nu ar putea influența prețurile mondiale.
- (87) Cererea de aluminiu primar în UE25 a crescut în mod constant (cu 42 % între 1996 și 2005). În același timp, producția europeană nu a progresat în ritm similar. În anul 2004, producția nu a acoperit decât 41 % din cerere în UE25, față de 50 % în 1996. UE prezintă așadar un deficit de producție în creștere, în timp ce o parte din ce în ce mai importantă a cererii este satisfăcută prin exporturi provenite din țări terțe.
- (88) Alcoa afirmă că, dacă industria italiană a aluminiului ar dispărea, niciun operator nou din UE, din Italia sau din altă țară, nu ar putea înlocui capacitățile pierdute în Italia, în măsura în care instalațiile de producție ale UE funcționează deja la capacitate maximă și în care niciun producător nou sau cu vechime nu ar fi tentat să își crească capacitățile, dat fiind că nu are nicio siguranță că va putea procura energie electrică la prețuri rezonabile pe termen lung.
- (89) Alcoa adaugă că menținerea sistemelor tarifare italiene nu amenință în niciun fel interesele celorlalți producători europeni, în măsura în care acestea asigură un preț al energiei electrice care este cu foarte puțin mai mic decât prețul mediu ponderat plătit de producătorii de aluminiu primar în UE25.
- (90) Compararea tarifelor medii aplicate topitoriilor

	(EUR/MWh)			
	2002	2003	2004	2005
Prețul mediu ponderat practicat în Italia în ceea ce privește topitoriile	22,0	23,4	24,2	25,1
Prețul mediu ponderat practicat în UE25 în ceea ce privește topitoriile	24,9	24,0	25,1	26,4
Prețul mediu ponderat practicat în SEE în ceea ce privește topitoriile	21,4	21,2	22,0	23,3
Prețul mediu ponderat practicat la scară mondială în ceea ce privește topitoriile	21,1	19,3	19,4	21,2

4.1.2.5. Absența resurselor de stat

- (91) Alcoa se bazează pe jurisprudența *Preussen-Elektra*⁽⁴⁵⁾ și *Pearle*⁽⁴⁶⁾ pentru a susține teza potrivit căreia măsura în cauză nu este finanțată prin resurse de stat. Aceasta afirmă că fondurile necesare finanțării tarifului sunt transferate de persoane particulare (consumatorii de energie electrică) unei persoane particulare (Alcoa) și că intervenția statului se limitează la adoptarea unei legi care impune plata unor sume solicitate fără a-i fi conferită nicio putere discreționară pentru a dispune de fonduri, în cazul în care nu se aplică regimul prevăzut de lege. Alcoa susține în special că Fondul de compensare nu exercită niciun rol asupra fondurilor și are doar rol de intermediar contabil.

⁽⁴⁵⁾ Hotărârea din 13 martie 2001, *Preussen-Elektra*, C-379/98, Rec., 2001, p. I-02099.

⁽⁴⁶⁾ Hotărârea din 15 iulie 2004, *Pearle*, C-345/02, Rec., 2004, p. I-7139.

4.1.2.6. Ajutor existent mai degrabă decât nou ajutor

- (92) Alcoa susține, de asemenea, că în cazul în care tariful ar fi totuși considerat ajutor de stat, acesta ar reprezenta „ajutor existent” mai degrabă decât „ajutor nou”.
- (93) Întreprinderea afirmă că decizia Alumix nu era limitată în timp și că aceasta nu a încetat să fie aplicabilă la 31 decembrie 2005. Potrivit Alcoa, opinia Comisiei conform căreia o „modificare a circumstanțelor” ar fi generat încetarea efectelor deciziei Alumix este nefondată, deoarece nici liberalizarea pieței, nici rolul încredințat Fondului de compensare nu au produs modificări substanțiale în ceea ce privește avantajul (sau, mai degrabă, absența avantajului) care decurge din sistemul Alumix. În urma reformelor, Alcoa a continuat să plătească același preț net, care nu oferea niciun avantaj cumpărătorului de energie electrică, astfel cum s-a recunoscut în decizia Alumix. Prin urmare, reformele nu au reprezentat o „modificare a circumstanțelor” de natură să invalideze această decizie. În ceea ce privește rolul încredințat Fondului de compensare, potrivit Alcoa, aceasta este o modificare de natură pur administrativă, fără impact asupra fondului mecanismului.
- (94) De asemenea, Alcoa declară că, chiar dacă s-ar admite existența unei modificări a circumstanțelor, întreprinderea ar putea totuși solicita tratamentul rezervat „ajutoarelor existente” în temeiul articolului 1 litera (b) punctul (v) prima teză din Regulamentul (CE) nr. 659/1999⁽⁴⁷⁾ (măsuri care au devenit ulterior ajutoare datorită evoluției pieței comune), pe care ar confirma-o jurisprudența cu privire la *centrele de coordonare stabilite în Belgia*⁽⁴⁸⁾. Într-adevăr, conform Curții, odată ce aceasta a stabilit că o anumită schemă de ajutor nu reprezintă ajutor de stat, Comisia nu poate reveni asupra poziției sale decât prin aplicarea procedurii prevăzute pentru ajutoarele existente, iar revizuirea nu poate avea decât un efect *pro futuro*.
- (95) Potrivit Alcoa, faptul că piețele energiei au fost liberalizate după adoptarea deciziei Alumix de către Comisie nu ar trebui luat în considerare, deoarece această liberalizare nu are nicio influență asupra motivului pentru care s-a concluzionat că nu există un ajutor de stat (și anume faptul că prețul acoperea costurile marginale) și nu ar fi putut modifica natura măsurii. Prin urmare, Comisia nu poate invoca articolul 1 litera (b) punctul (v) cea de a doua teză din Regulamentul (CE) nr. 659/1999⁽⁴⁹⁾ pentru a califica măsura drept „ajutor nou”. În plus, Alcoa consideră că, chiar dacă s-ar presupune că libera-

lizarea ar fi jucat un rol, jurisprudența Alzetta⁽⁵⁰⁾ ar împiedica Comisia să se bazeze pe articolul 1 litera (b) punctul (v) ce-a de a doua teză din Regulamentul (CE) nr. 659/1999.

- (96) În plus, piața energiei electrice a fost liberalizată înainte de adoptarea Regulamentului nr. 659/1999. Prin urmare, acesta nu poate fi aplicat măsurilor referitoare la sectorul electric, deși acestea din urmă au devenit ajutoare în urma liberalizării. Aceste măsuri sunt, în schimb, reglementate de articolul 1 litera (b) punctul (v) prima teză din Regulamentul (CE) nr. 659/1999 (ajutor existent) și de jurisprudența Alzetta.

4.1.2.7. Încrederea legitimă

- (97) Alcoa subliniază, de asemenea, că deși regimul actual nu ar trebui să fie considerat ajutor existent, întreprinderea poate, în orice caz, să invoce încrederea legitimă, având în vedere investițiile considerabile pe care le-a realizat în cele două uzine, pornind de la premisa că tariful nu reprezintă ajutor și că existau precedente în practica decizională a Comisiei care demonstau o anumită marjă de apreciere în aplicarea noțiunii de „ajutor existent”, în special decizia Comisiei privind regimul de scutire fiscală a provizioanelor pentru stabilirea întreprinderilor în străinătate⁽⁵¹⁾.

4.1.2.8. Compatibilitatea tarifului aplicat în Sardinia ca ajutor regional

- (98) Alcoa afirmă că, în ceea ce privește uzina din Sardinia, măsura contestată satisface, în orice caz, condițiile de acordare a ajutoarelor regionale.
- (99) Alcoa descrie handicapurile regionale de care suferă Sardinia și problemele cu care se confruntă, în această regiune, industriile mari consumatoare de electricitate din cauza absenței interconexiunii energetice și a existenței unui duopol ENEL/ENDESA care denaturează desfășurarea normală a concurenței și menține prețul la un nivel ridicat, chiar și pentru consumatorii importanți. Tariful urmărește eliminarea acestui handicap.
- (100) Alcoa subliniază că închiderea topitoriilor ar cauza pierderea a 2 500 de locuri de muncă directe. De altfel, o astfel de situație ar avea consecințe indirecte asupra a mii de alte locuri de muncă, Alcoa numărându-se printre principalii angajatori din regiune. O închidere imediată ar avea efecte și mai dramatice decât o încetare progresivă a activităților.

⁽⁴⁷⁾ JO L 83, 27.3.1999, p. 1.

⁽⁴⁸⁾ Hotărârea din 22 iunie 2006, Belgia/Comisia, cauzele conexate C-182/03 și C-217/03, Rec., 2006, p. I-05479, punctul 77.

⁽⁴⁹⁾ Articolul 1 litera (b) punctul (v) ce-a de a doua teză din Regulamentul (CE) nr. 659/1999 prevede: „Atunci când anumite măsuri devin ajutoare ca urmare a liberalizării unei activități în conformitate cu dreptul comunitar, astfel de măsuri nu sunt considerate ajutor existent după data fixată pentru liberalizare”.

⁽⁵⁰⁾ Hotărârea din 15 iunie 2000, Alzetta și alții/Comisia, cauzele conexate T-298/97, T-312/97, T-313/97, T-315/97, T-600/97, T-1/98, T-3/98, T-6/98 și T-23/98, Rec., 2000, p. II-2319, confirmată prin hotărârea din 29 aprilie 2004 în cauza C-298/00, Rec., p. I-04087, punctele 142 și 143.

⁽⁵¹⁾ Decizia 2002/347/CECA a Comisiei (JO L 126, 13.5.2002, p. 27), punctul 33.

- (101) Alcoa susține că tariful îndeplinește principiul proporționalității, deoarece se limitează la cea ce este necesar pentru eliminarea deficiențelor pieței (absența pieței concurențiale în Sardinia), iar prețul corespunde mediei ponderate a prețurilor plătite pentru energia electrică de către celelalte topitorii din UE25.
- (102) Alcoa estimează, de altfel, că absența caracterului degresiv nu este demonstrată. Acest criteriu ar trebui să fie evaluat în raport cu costurile marginale ale furnizorilor; pentru a demonstra că tariful nu este degresiv, Comisia ar trebui să prezinte dovezi care să ateste creșterea acestor costuri. În ceea ce privește plafonarea creșterii la 4 %, contestată de Comisie deoarece nu ar garanta caracterul degresiv al tarifului, Alcoa afirmă că este normal ca prețul să fie fixat pentru o perioadă determinată. De altfel, un plafon ar trebui să țină seama de o evoluție normală și nu de evenimentele neobișnuite, precum creșterea excepțională a prețurilor petrolului. În sfârșit, Alcoa observă că Comisia a admis caracterul degresiv al unui mecanism care menținea un avantaj timp de patru-cinci ani, înainte de a-l reduce progresiv⁽⁵²⁾.
- (103) Alcoa afirmă că tariful este tranzitoriu, în sensul că este prevăzut să dureze până la soluționarea problemei interconectării cu peninsula (probabil până în 2010). În plus, opinia Comisiei potrivit căreia măsura este în vigoare de peste cinci ani este nefondată deoarece, până în prezent, tariful nu reprezenta ajutor.
- (104) În concluzie, Alcoa pretinde că Liniile directe din 2007 privind ajutoarele de stat regionale pentru perioada 2007-2013⁽⁵³⁾ nu sunt aplicabile în acest caz, deoarece tariful a fost acordat înainte de anul 2007 și, prin urmare, trebuie să fie evaluat în raport cu orientările din 1998⁽⁵⁴⁾, astfel cum o indică dispozițiile tranzitorii ale orientărilor din 2007.

4.2. Observațiile terților

4.2.1. Cazul C 38/A/04

- (105) Un concurent al Portovesme Srl⁽⁵⁵⁾ a comunicat o analiză a tarifului Alumix, în care concluziona că toate tarifele preferențiale aprobate în Sardinia de către autoritățile publice italiene pe baza decretului din 2004 reprezintă ajutoare de stat ilegale care nu pot fi autorizate drept ajutoare de exploatare regionale și, din acest motiv, ar trebui să fie declarate incompatibile.

4.2.2. Cazul C 36/B/06

- (106) Două asociații de producători de aluminiu afirmă că tarifele în cauză sunt necesare pentru a împiedica relocarea industriei în afara UE, în așteptarea unor soluții pe termen lung.

⁽⁵²⁾ Cazul E 24/95 – Regimuri de garanții pentru noile landuri germane, deciziile Comisiei SG(96) D/D5500 din 18 iunie 1996 și SG(98) D/54570 din 11 noiembrie 1998.

⁽⁵³⁾ JO C 54, 4.3.2006, p. 13.

⁽⁵⁴⁾ A se vedea nota de subsol 34.

⁽⁵⁵⁾ Înainte de a fi divizat, cazul C 38/04 privea și alți beneficiari: Portovesme (zinc), ILA (produse aluminiu) și Euroallumina (aluminiu).

- (107) Concurentului întreprinderii Portovesme Srl menționat la considerentul 105 a solicitat Comisiei să aibă în vedere observațiile sale prezentate în cadrul cazului C 13/06⁽⁵⁶⁾ pentru a evalua cazul de față. Încă o dată, această întreprindere a constatat că tarifele în cauză ar trebui să fie declarate incompatibile.

- (108) Italia a solicitat Comisiei să nu țină seama de aceste observații, pe care le consideră nerelevante, dat fiind faptul că măsurile examinate în cazul C 13/06 reprezintă ajutor nou, în timp ce tariful Alcoa reprezintă prelungirea unei măsuri existente. În plus, partea interesată, care nu este un producător de aluminiu, nu ar fi vizată în mod direct de măsura de care beneficiază Alcoa.

- (109) Comisia nu poate da curs solicitării Italiei. Faptul că tariful Alcoa se înscrie într-un context istoric diferit de cel al altor tarife nu este de natură să înlăture relevanța observațiilor formulate, în măsura în care acestea privesc aspecte la fel de importante precum caracterul de ajutor de stat al tarifelor la energie electrică practicate în Sardinia, contribuția acestora la dezvoltarea regională și efectele acestora asupra concurenței. De altfel, în cadrul unei anchete în temeiul articolului 88 alineatul (2) din Tratatul CE, nu este necesar ca o parte terță să fie interesată în mod direct și individual de măsura în legătură cu care aceasta prezintă informații.

5. OBSERVAȚIILE ITALIEI

5.1. Cazul C 38/A/04

5.1.1. Tariful vizează remedierea unei deficiențe a pieței

- (110) Italia insistă asupra faptului că piața energiei electrice a UE nu este caracterizată încă de o deplină concurență, aspect recunoscut și de Comisie. Întreprinderile, îndeosebi cele mari consumatoare de energie electrică, nu sunt în măsură să achiziționeze energie electrică în condiții comparabile celor din diferitele state membre.

- (111) În Italia, în pofida liberalizării sistemului, piața este caracterizată de deficiențe structurale (precum, de exemplu, absența interconexiunilor), care se manifestă prin prețuri ridicate la energia electrică și o structură de piață concentrată, care permite cu dificultate consumatorilor să își aleagă furnizorul de energie electrică. Problemele sunt în special dificile în Sardinia, în această regiune neexistând decât doi furnizori. Prin urmare, Italia afirmă că un sistem tarifar special care să țină seama de profilul cererii ar trebui să fie considerat drept măsură de reglementare justificată în vederea stimulării mecanismelor care ar trebui să funcționeze pe o piață caracterizată de o deplină concurență. Acest tip de intervenție restabilește egalitatea de condiții între întreprinderile mari consumatoare de energie care funcționează în diferite state membre.

⁽⁵⁶⁾ Cazul C 13/06 se referă la extinderea tarifului Alcoa la Portovesme, ILA și Euroallumina, în conformitate cu articolul 11 alineatul (12) din Legea nr. 80/2005.

5.1.2. Tariful nu reprezintă ajutor de stat

- (112) În ceea ce privește Alcoa, potrivit Italiei, Comisia a considerat că tariful Alumix inițial, instituit prin decretul din 1995, nu reprezintă un ajutor de stat, în măsura în care era asociat în mod obiectiv profilului de consum al topitoriei și ținea seama de particularitățile cererii și ofertei de energie electrică în regiunile în cauză.
- (113) În opinia Italiei, decretul din 2004 se bazează pe aceleași elemente de fapt care determinaseră Comisia să concluzioneze absența ajutorului de stat, având în vedere în același timp criza pe care o traversează în prezent industria metalurgică din Sardinia. Singura diferență între vechiul și noul sistem privește „structura tarifară”. Potrivit Italiei, aceste modificări au devenit necesare pentru garantarea „neutralității tarifare”, în urma instituirii pieței interne a energiei.
- (114) Italia susține, mai exact, că tariful Alcoa nu face obiectul interdicției prevăzute la articolul 87 alineatul (1) din Tratatul CE, deoarece acesta nu determină niciun transfer de resurse de stat și nu poate denatura concurența sau influența schimburile intracomunitare. Tocmai datorită faptului că acest sistem tarifar nu reprezintă un ajutor de stat, Italia nu a considerat necesar să notifice decretul din 2004. Italia afirmă că, în orice caz, a încetat aplicarea acestui decret pentru Alcoa în urma inițierii anchetei aprofundate.

5.1.3. Absența resurselor de stat

- (115) În privința utilizării resurselor de stat, Italia susține că sistemul tarifar este perfect comparabil cu sistemul care face obiectul cauzei Preussen-Elektra, în legătură cu care Curtea de Justiție a declarat că utilizează fonduri publice. În calitate de „organ tehnic de contabilitate”, Fondul de compensare nu poate dispune liber de resursele financiare pe care le gestionează. Faptul că AEEG și Ministerul Finanțelor din Italia pot exercita un anumit control asupra activităților acestei instituții nu înseamnă totuși că statul poate utiliza resursele în cauză după cum dorește.

5.1.4. Absența impactului asupra schimburilor

- (116) În ceea ce privește impactul asupra schimburilor intracomunitare, argumentele avansate de Italia sunt identice celor ale Alcoa (a se vedea considerentele 86-90 de mai sus).

5.1.5. Tariful aplicat în Sardinia este compatibil cu normele aplicabile ajutoarelor de stat regionale

- (117) Italia consideră că tariful aplicabil în Sardinia poate, în orice caz, să fie considerat compatibil cu piața comună ca ajutor regional, pe baza considerațiilor de mai jos. Imperfecțiunile pieței energiei electrice din Sardinia reprezintă un handicap regional pe care tariful urmărește să îl elimine. Acest tarif are consecințe pozitive asupra ocupării forței de muncă și asupra menținerii sistemului social și economic al insulei. Tariful este proporțional

handicapurilor de care suferă beneficiarul, este de scurtă durată și are un caracter tranzitoriu.

5.2. Cazul C 36/B/06

5.2.1. Absența ajutorului de stat

- (118) Italia nu a considerat necesar să notifice, astfel cum prevăd normele privind ajutoarele de stat, prelungirea tarifului prevăzută la articolul 11 alineatul (11) din Legea nr. 80/2005, deoarece măsura nu reprezintă ajutor de stat. Italia consideră, de altfel, că prelungirea unei măsuri care nu are caracter de ajutor este diferită de cea a unei măsuri care reprezintă ajutor, în sensul că, potrivit acesteia, doar cea din urmă poate fi considerată ajutor nou.
- (119) Ca și Alcoa, Italia susține că decizia Alumix nu este limitată în timp, ceea ce în opinia sa, este un fapt deliberat și demonstrează că însăși Comisia a admis că tariful reprezintă o măsură necesară pe termen lung. În sprijinul acestui argument, Italia invocă punctul din decizia Alumix la care Comisia declară că „restructurarea Alumix și revenirea întreprinderii la viabilitate garantează o dezvoltare pe termen lung a acestor regiuni”.

5.2.2. Absența avantajului, resurselor de stat și a impactului asupra schimburilor

- (120) Italia susține că tariful nu include niciun avantaj, din motivele deja formulate de Alcoa și expuse la considerentele 80-85, că nu are impact asupra schimburilor (a se vedea considerentele 86-90) și că nu implică niciun transfer de resurse de stat (a se vedea considerentul 115).
- (121) Italia invocă supracapacitatea de producție a energiei electrice din Sardinia și subliniază că, având în vedere această situație, Alcoa ar trebui să dispună în mod normal de o putere de negociere considerabilă și să obțină un preț concurențial cu foarte puțin peste costul de producție marginal al producătorului. Faptul că acest lucru nu este posibil în Sardinia se explică, potrivit Italiei, prin comportamentul operatorului dominant, care poate fixa prețul pe insulă și nu are niciun interes comercial să vândă la un preț inferior, cunoscând faptul că Alcoa nu poate cumpăra din altă parte energia electrică de care are nevoie. În plus, aflați în situație de duopol [ENEL și ENDESA – în prezent, E.ON⁽⁵⁷⁾], cei doi operatori pot avea un interes să aplice un preț superior prețului optim din punct de vedere economic, pentru a evita crearea unui „precedent negativ” în restul Italiei. Având în vedere puterea de piață considerabilă pe care continuă să o dețină ENEL, fostul actor aflat în poziție de monopol⁽⁵⁸⁾, Italia concluzionează că nu există nicio

⁽⁵⁷⁾ În urma concentrării ENEL-ENDESA, activele italiene ale ENDESA au fost cedate întreprinderii E.ON (a se vedea decizia privind operațiunea de concentrare M-5171 din 13 iunie 2008), http://ec.europa.eu/enterprise/non_ferrous_metals/consultation.htm

⁽⁵⁸⁾ Capacitatea ENEL de a influența prețurile în diferite regiuni din Italia a fost recunoscută în ancheta privind starea liberalizării sectoarelor energiei electrice și a gazului (*Indagine conoscitiva sullo stato della liberalizzazione dei settori dell'energia elettrica e del gas*) efectuată în 2004 de AEEG împreună cu autoritatea italiană responsabilă în materie de concurență.

diferență evidentă între prețul aprobat pentru Alcoa în situație de monopol (autorizat de Comisie în decizia Alumix) și tariful aplicabil condițiilor de piață actuale, cel puțin imperfecte.

- (122) De asemenea, Italia contestă referirea la prețurile medii IPEX, din motivele deja descrise la considerentul 83.

5.2.3. Măsura nu este ilegală

- (123) Italia susține, de asemenea, că argumentele economice care se află la originea deciziei Alumix nu s-au modificat în ultimii ani, astfel încât prelungirea tarifului nu conține niciun element nou și nu poate, prin urmare, să fie considerată ajutor nou. De altfel, este incorect ca măsura să fie considerată ajutor ilegal.

5.2.4. Tariful este justificat

- (124) Italia susține că, în evaluarea sa, Comisia ar fi trebuit să țină seama și de concluziile formulate în primul raport al Grupului la nivel înalt privind energia, mediul și competitivitatea, care evidențiază doi noi factori ce au limitat producția de aluminiu în ultimii ani, și anume globalizarea pieței de referință pentru acest produs și promovarea pieței interne a energiei.

- (125) În special, problema costului ridicat la energia electrică necesară pentru producerea de aluminiu în Sardinia și în Veneto, recunoscută în decizia Alumix, nu a fost încă soluționată din 1996. Persistența acesteia justifică prelungirea tarifului care, în orice caz, era conceput drept măsură pe termen lung urmărind favorizarea dezvoltării industriale. Italia subliniază că și celelalte elemente de care a ținut seama Comisia în decizia Alumix au rămas neschimbate, în special profilul de consum specific topitoriilor de aluminiu și liberalizarea insuficientă a pieței energiei electrice.

- (126) Italia afirmă că, în așteptarea deplinei liberalizări a pieței, este necesară prelungirea tarifelor preferențiale la energia electrică, precum și eventualele instrumente similare instituite de alte state membre pentru menținerea și consolidarea competitivității industriei europene.

- (127) Unica soluție pe termen lung pentru reducerea costurilor energiei electrice constă, pentru Italia, în construirea unei infrastructuri adaptate de producție de energie electrică și de interconexiune, care va deschide efectiv piața pentru noi operatori. Italia face referire la gazoductul GALSJ, care va transporta gaze naturale din Algeria spre Europa prin Sardinia, și sistemul de cabluri submarine

SAPEI, care va îmbunătăți interconexiunea cu peninsula. Deoarece aceste infrastructuri sunt în prezent în curs de construcție, Italia afirmă că tarifele trebuie să fie menținute până la finalizarea acestora.

- (128) În plus, Italia subliniază că nu se poate realiza o comparație între cazul e față și cazul C 34/02, la care Comisia face referire în decizia de inițiere a procedurii din 2006, lăsând să se înțeleagă că a constatat deja că absența interconexiunii electrice nu constituie un handicap regional pentru Sardinia. Potrivit autorităților italiene, cazul respectiv viza ajutoarele destinate întreprinderilor mici și mijlocii care nu consumă multă energie și care, din acest motiv, au mai puțin de suferit decât o întreprindere precum Alcoa din cauza absenței unei structuri energetice adaptate și a imperfecțiunilor pieței energiei electrice din Sardinia.

- (129) Italia menționează, de asemenea, că Grupul de experți la nivel înalt cunoaște faptul că este necesar ca industriile mari consumatoare de energie, precum cele producătoare de metale feroase și neferoase⁽⁵⁹⁾, să fie menținute pe teritoriul UE prin îmbunătățirea competitivității, în special facilitând accesul acestora la energie electrică la prețuri concurențiale.

- (130) Italia furnizează o descriere detaliată a măsurilor adoptate de alte state membre, în special de Germania, Spania, Franța, Finlanda și Grecia, pentru reducerea costurilor energiei electrice ale industriilor mari consumatoare și pentru a evita relocarea acestora în afara UE. De asemenea, Italia menționează că, deși iau forme diverse, aceste măsuri generează aceleași efecte economice precum tariful preferențial pe care l-a adoptat Italia și insistă asupra faptului că UE ar trebui să armonizeze toate măsurile, în așa fel încât să egalizeze condițiile de concurență între industriile europene și concurenții acestora din țări terțe. Totuși, pe termen scurt, măsurile pe care le-a adoptat Italia nu ar trebui să fie considerate ajutor. Acestea ar trebui, mai degrabă, să fie evaluate prin aplicarea aceluiași norme aplicate măsurilor care au fost introduse de alte state membre.

6. EVALUAREA MĂSURII

6.1. Domeniul de aplicare al anchetei din punct de vedere temporal și material

- (131) Într-o primă etapă, Comisia consideră necesar să precizeze domeniul de aplicare al anchetei din punct de vedere temporal și material, astfel cum a fost definit în deciziile de inițiere a procedurii.

⁽⁵⁹⁾ Consultarea publică privind competitivitatea industriei metalurgice europene în funcție de impactul aprovizionărilor cu materii prime și energie.
http://ec.europa.eu/enterprise/non_ferrous_metals/consultation.htm

6.1.1. *Procedura din 2004 (cazul C 38/A/04)*

- (132) Această clarificare se impune deoarece, în momentul intrării în vigoare a decretului din 2004, în luna aprilie a aceluiași an, tariful preferențial aprobat pentru Alcoa era autorizat în aplicarea normelor privind ajutoarele de stat (decizia Alumix) până în decembrie 2005 ⁽⁶⁰⁾.
- (133) Deoarece regimul Alumix și dispozițiile contestate din 2004 se suprapun în timp, este necesar să se determine dacă decizia de inițiere a procedurii din 2004 a contestat prelungirea tarifului Alcoa dincolo de durata inițială a sistemului Alumix (și anume după 1 ianuarie 2006) sau dacă aceasta a contestat regimul Alumix în sine pentru perioada 2004-2005, datorită modificărilor aduse mecanismului financiar al acestuia.
- (134) O lectură atentă a deciziei demonstrează că aceasta din urmă contestă, în mod general, noul regim tarifar instituit prin decretul din 2004 în favoarea mai multor beneficiari (Portovesme Srl, ILA Spa, Euroalluminia Spa et Alcoa) și nu poate fi interpretată ca o contestare a sistemului Alumix ca atare. Această concluzie este coroborată de următoarele observații.
- (135) În primul rând, măsura în cauză face obiectul unei examinări globale care nu distinge între beneficiari. Astfel, situația juridică specifică întreprinderii Alcoa, beneficiara tarifului Alumix care a fost autorizat nu este nici descrisă, nici evaluată în mod detaliat.
- (136) În al doilea rând, observațiile Comisiei privind diferența considerabilă care există între sistemul Alumix și noul sistem tarifar ⁽⁶¹⁾ vizează doar să demonstreze că concluziile formulate în cauza Alumix nu pot fi extinse noului sistem datorită mecanismului de finanțare al acestuia, care este diferit.
- (137) În al treilea rând, dacă decizia de inițiere din 2004 a urmărit să conteste sistemul Alumix inițial, aceasta ar fi citat baza juridică care a permis autorizarea (decretul din

⁽⁶⁰⁾ În realitate, potrivit Italiei, decretul din 2004 nu a fost aplicat niciodată întreprinderii Alcoa, deoarece aceasta din urmă putea continua să beneficieze de tariful care i-a fost aplicat până la 1 decembrie 2005 în temeiul decretului din 1995. Nu Comisia este cea care trebuie să interpreteze legislația italiană pentru a stabili dacă aceasta este exactă sau nu, deoarece doar instanțele italiene pot furniza orientări definitive cu privire la acest aspect. Comisia observă, totuși, că decretul din 2004 nu a fost niciodată abrogat sau modificat, astfel încât aplicarea sa să fie limitată la alți beneficiari decât Alcoa. Într-adevăr, tariful Alcoa a continuat să fie aplicat pe baza cadrului de reglementare instituit de AEEG (și citat în decizia de inițiere din 2004).

⁽⁶¹⁾ Ținând seama de informațiile de care dispune, Comisia se teme că măsura în cauză este similară celei care a fost evaluată și autorizată de Comisie în 1996. La acel moment, ENEL era singurul producător și distribuitor de energie din Italia, iar tariful redus la energia electrică acordat de ENEL întreprinderii Alcoa în favoarea Alumix SpA a fost comparat cu costurile de producție marginale medii la energia electrică pentru perioada în cauză. În acest caz, în schimb, autoritățile italiene intervin în mod selectiv pe o piață liberalizată, în favoarea anumitor întreprinderi, pentru compensarea diferenței între un preț de piață convenit cu un producător de energie, oricare ar fi acesta, și tariful preferențial fixat în 1996.

1995) și ar fi furnizat explicații referitoare la motivele pentru care mecanismul tarifar, astfel cum a fost modificat de noul cadru de reglementare, afecta validitatea concluziilor formulate de Comisie în cauza Alumix înainte de data expirării sistemului.

- (138) Comisia consideră astfel că, în ceea ce privește Alcoa, decizia de inițiere din 2004 contestă prelungirea sistemului Alumix după expirarea sa la 31 decembrie 2005. Domeniul de aplicare temporal al anchetei din 2004 se limita așadar la perioada începând cu 1 ianuarie 2006.
- (139) Totuși, la această dată, decretul din 2004 a fost înlocuit de Legea nr. 80/2005, în vigoare de la 1 ianuarie 2006 (a se vedea considerentele 48 și 142). În consecință, acest decret nu este, în esență, pertinent în scopul prezentei anchete.

6.1.2. *Procedura din 2006 (cazul C 36/B/06)*

- (140) Formularea deciziei de inițiere din 2006 nu poate primi diferite interpretări și contestă fără echivoc prelungirea tarifului până în 2010, prevăzută de Legea nr. 80/2005 ⁽⁶²⁾, și nu sistemul Alumix ca atare.
- (141) În ceea ce privește domeniul de aplicare temporal al anchetei din 2006, Comisia constată că, în acest caz, nu există nicio suprapunere între sistemul Alumix, care a expirat în decembrie 2005, și prelungirea contestată a tarifului, care a intrat în vigoare la 1 ianuarie 2006 (a se vedea considerentul 48 de mai sus), după cum confirmă punctul 132 din Hotărârea Tribunalului.

6.1.3. *Concluzii privind domeniul de aplicare al deciziilor*

- (142) Dat fiind că la 1 ianuarie 2006, decretul din 2004 a fost înlocuit de Legea nr. 80/2005, această bază juridică nu mai are relevanță directă pentru nevoile anchetei. Aceasta din urmă vizează așadar o măsură concretă: prelungirea tarifului Alcoa de la 1 ianuarie 2006 la 31 decembrie 2010 instituită în conformitate cu Legea nr. 80/2005, coroborată cu dispozițiile de reglementare adoptate în domeniul de AEEG. Totuși, în cazul în care Italia ar considera că, în pofida adoptării Legii nr. 80/2005, decretul din 2004 poate servi drept bază juridică pentru perioada cuprinsă între ianuarie 2006 și iunie 2007, trebuie să se considere că concluziile prezentei decizii se aplică și măsurii introduse prin decretul din 2004 ⁽⁶³⁾.

⁽⁶²⁾ Astfel cum a fost instituită de Hotărârile nr. 148/04 și nr. 217/05 ale AEEG.

⁽⁶³⁾ Independent de baza juridică, modificarea (descrisă mai sus, în special la considerentul 42) adusă mecanismului administrativ subzistă, deși rămâne valabilă concluzia conform căreia tariful în bună și convenită formă a lăsat loc pentru un ajutor de exploatare și se constată existența unui ajutor nou.

6.2. Existența unui ajutor de stat în temeiul articolului 87 alineatul (1) din Tratat

(143) În temeiul articolului 87 alineatul (1) din Tratatul CE, o măsură reprezintă ajutor de stat dacă îndeplinește simultan următoarele condiții: măsura (a) conferă un avantaj economic beneficiarului; (b) este acordată de stat prin resurse de stat; (c) este selectivă; (d) are un impact asupra schimburilor intracomunitare și poate denatura concurența în cadrul UE.

(144) Atât Italia, cât și Alcoa afirmă că tariful nu reprezintă ajutor de stat.

6.2.1. Prezența unui avantaj

(145) După o estimare preliminară, Comisia constată că, în cadrul sistemului tarifar instituit prin articolul 11 alineatul (11) din Legea nr. 80/2005, statul intervine pentru menținerea energiei electrice la un preț mult mai scăzut decât cel pe care l-ar fi putut obține (și pe care l-a obținut) Alcoa în condițiile reale de piață. Dacă Alcoa ar fi reușit să obțină acest preț redus direct de la unul din furnizorii de energie electrică din regiunile în cauză, nu ar fi fost necesară nicio intervenție din partea statului. Nici Italia, nici Alcoa nu contestă afirmația conform căreia, în aceste regiuni, prețurile actuale ale pieței sunt superioare prețului plătit efectiv de Alcoa datorită rambursării efectuate de Fondul de compensare.

(146) În ceea ce privește metoda propusă de Alcoa pentru evaluarea prezenței sau a absenței unui avantaj (altfel spus, pentru a se stabili dacă prețul preferențial este inferior prețului pe care l-ar fi putut obține pe o piață în deplină concurență), ar trebui specificat, în primul rând, că acest argument a fost deja respins în Hotărârea Tribunalului (punctul 71). Nici instanțele comunitare, nici Comisia nu au ținut niciodată seama, pentru stabilirea prezenței sau absenței unui avantaj, de condițiile care predomină pe o piață ipotetic mai eficientă. Cadrul de referință corespunde în continuare condițiilor care predomină pe piața reală, după cum se precizează, de exemplu, în cauza „horticultorii olandezi”⁽⁶⁴⁾, în care Comisia a aplicat criteriul operatorului în economie de piață pentru a evalua dacă anumite prețuri ale gazului conferă sau nu un avantaj.

(147) În plus, argumentul Alcoa presupune că o funcționare incorectă a pieței ar justifica fixarea, de către un stat membru, a unor prețuri care să simuleze condiții de concurență reală. Dacă cadrul de referință reținut ar fi o piață în deplină concurență, prețurile fixate astfel de către stat nu ar conferi niciun avantaj. O astfel de logică este contrară principiului, bine ancorat în jurisprudența comunitară, conform căreia „împrejurarea potrivit căreia un stat membru încearcă să apropie, prin măsuri unilaterale, condițiile de concurență care există într-un anumit sector economic de condițiile care predomină în alte state

membre, nu poate înlătura acestor măsuri caracterul de ajutor”⁽⁶⁵⁾. Comisia consideră că principiul enunțat mai sus se aplică și cazurilor în care un stat membru încearcă să apropie condițiile de concurență de cele care predomină pe o piață în deplină concurență.

(148) În plus, în cazul în care s-ar urma propunerea întreprinderii Alcoa, subvențiile acordate de statele membre pentru a acoperi decalajul dintre un preț liber negociat pe piață de doi operatori și prețul teoretic asupra căruia ar fi putut cădea de acord în condiții de deplină concurență nu reprezintă ajutor de stat, ceea ce ar anula obiectivul principal al controlului ajutoarelor de stat.

(149) Alcoa susține totuși că exact această metodă a fost aplicată de Comisie în cauza Alumix.

(150) Comisia a remarcat că metoda utilizată în cauza Alumix viza o situație dintre cele mai specifice. În acest caz, tariful era acordat de ENEL care, la acel moment, era furnizorul public de energie electrică, deținând monopolul pe o piață încă neliberalizată⁽⁶⁶⁾. În această situație, Comisia a fost nevoită să verifice dacă ENEL practică un preț scăzut în mod artificial sau dacă se comportă ca un operator de piață rațional. Dat fiind monopolul de care ENEL se bucura în producția și distribuția de energie electrică, Comisia nu dispunea de niciun preț al pieței la care să facă referire pentru a evalua dacă a existat sau nu un avantaj. Prin urmare, Comisia a elaborat o metodă care să îi permită să stabilească prețul pieței teoretic cel mai scăzut la care un furnizor rațional ar fi dispus să vândă „celui mai bun client al său” (cel mai mare consumator cu un profil de consum fix) în condiții proprii piețelor din Sardinia și Veneto. Într-adevăr, un furnizor rațional ar fi încercat să acopere cel puțin costurile sale de producție marginale, precum și o parte din costurile sale fixe.

(151) Această metodă nu poate fi totuși aplicată în mod generalizat și în afara contextului inițial, într-o situație în care prețurile nu mai sunt stabilite de deținătorul de monopol, ci sunt negociate liber pe piață, și în care prețul plătit de Alcoa nu poate fi interpretat ca fiind rezultatul unei tranzacții comerciale normale și reprezintă în mod evident un tarif subvenționat. În realitate în urma evoluțiilor descrise mai sus, la considerentele 39-43, sistemul nu mai este un „tarif” în sensul strict, în măsura în care nu mai este vorba de prețul practicat de furnizorul Alcoa sau de un preț net finanțat într-un mod sau altul de acest furnizor, ci mai degrabă „prețul final” care rezultă în urma rambursării efectuate de Fondul de compensare pentru prețul plătit de Alcoa furnizorului său. Astfel, analiza, expusă în decizia Alumix, care examina comportamentul furnizorului ENEL, este în mod evident lipsită de orice relevanță, astfel cum o confirmă mai precis punctul 132 din Hotărârea Tribunalului.

⁽⁶⁴⁾ Decizia 85/215/CEE a Comisiei din 13 februarie 1985 privind tariful preferențial al gazului natural pentru horticultorii olandezi (JO L 97, 4.4.1985, p. 49).

⁽⁶⁵⁾ A se vedea, de exemplu, Hotărârea pronunțată în cauza Italia/Comisia, C-372/97, Rec., 2004, p. I-03679, punctul 67.

⁽⁶⁶⁾ Prima directivă privind liberalizarea, Directiva 96/92/CE (a se vedea nota de subsol 21) a fost transpusă de Italia prin Decretul nr. 79/1999.

- (152) Deoarece criteriile Alumix nu mai sunt relevante pentru a stabili dacă sistemul tarifar actual conferă sau nu un avantaj întreprinderii Alcoa, calculele furnizate de Italia și de întreprindere pentru a demonstra că prețul rămâne conform acestor criterii deoarece acoperă costurile marginale de producție ale ENEL sunt, de asemenea, lipsite de relevanță.
- (153) În orice caz, Comisia consideră că în calculele furnizate de Italia și de Alcoa se subestimează prețul pe care Alcoa l-ar plăti „în condiții normale” pe o piață caracterizată de o deplină concurență, chiar dacă se admite, ceea ce nu este cazul, că costurile de producție marginale ale producătorului pot constitui un parametru de comparare adaptat.
- (154) În special, prețurile IPEX minimale care, conform Alcoa, sunt reprezentative pentru prețul pe care l-ar plăti „în mod normal” pe o piață caracterizată de o deplină concurență (20 EUR), corespund costurilor de producție marginale ale centralelor care satisfac sarcina de bază (cele mai economice). Energia electrică produsă de aceste centrale nu este însă vândută la un preț scăzut decât în afara orelor de vârf⁽⁶⁷⁾. În orele de vârf, toată energia electrică produsă (inclusiv centralele de bază) se vinde mult mai scump, deoarece prețul este stabilit de o centrală marginală cu randament mediu ridicat (*mid-merit*) sau de vârf⁽⁶⁸⁾. Alcoa nu consumă energie electrică doar în afara orelor de vârf, ci 24 de ore din 24. În consecință, pentru a fi reprezentativ, un preț care reflectă în mod plauzibil o situație de concurență deplină ar trebui să corespundă unei medii ponderate care ține seama în același timp de prețurile scăzute și de cele ridicate practicate în orele de vârf și, respectiv, în afara orelor de vârf.
- (155) În Sardinia, unde gazul natural nu este disponibil, prețul este determinat în 80 % din an de centralele electrice pe bază de cărbune, iar în perioada care rămâne, reprezentând 20 % din an, de centralele pe bază de păcură. Deși se utilizează evaluările cel puțin ipotetice ale Alcoa privind costurile de producție marginale la energia electrică pe bază de cărbune (20 EUR/MWh) și de păcură (60 EUR/MWh), o medie ponderată a costurilor ar fi mai apropiată de 28 EUR/MWh, superior prețului de 26 EUR/MWh pe care îl plătește în prezent. Comisia consideră așadar că, cel puțin pentru Sardinia, tariful Alcoa este inferior costurilor de producție marginale ale producătorilor de energie electrică, astfel încât acesta nu ar satisface criteriile Alumix, chiar dacă acestea s-ar aplica în acest caz.
- (156) Alcoa și Italia afirmă că Comisia greșește atunci când propune să se utilizeze prețurile IPEX medii drept indicatori ai prețului pieței pe care îl plătesc în mod normal clienții industriali importanți în regiunile în cauză (a se vedea considerentul 83). În opinia acestora, se interpretează în mod eronat motivarea deciziei de inițiere a procedurii din 2006. În această decizie, compararea între prețurile IPEX medii avea drept unic scop punerea sub semnul întrebării a afirmației potrivit căreia prețurile la energia electrică erau mult mai ridicate în Sardinia decât în alte regiuni din Italia. Comisia sugera că diferențele dintre prețurile IPEX medii de la o regiune la alta pot reprezenta diferențele dintre prețurile convenite bilateral.
- (157) Mai precis, Comisia nu a lăsat niciodată să se înțeleagă că prețurile IPEX medii ar putea constitui o estimare a prețului pieței pe care l-ar fi putut obține Alcoa. În realitate, nu este necesar să se recurgă la o aproximare în acest caz. Alcoa a încheiat un contract cu ENEL la un preț nominal care, potrivit informațiilor disponibile, corespunde aproximativ tarifului standard practicat de ENEL pentru furnizarea de energie electrică de înaltă tensiune. Pe baza acestui contract trebuie să se estimeze și să se cuantifice avantajul de care beneficiază întreprinderea.
- (158) În concluzie, tariful diminuează cheltuielile care rezultă din contractul încheiat cu ENEL, care în mod normal ar trebui să fie suportate de bugetul întreprinderii. Astfel, conform unei jurisprudențe constante, măsura oferă un avantaj economic întreprinderii Alcoa⁽⁶⁹⁾. Comisia consideră că acest avantaj reprezintă echivalentul compensațiilor plătite de Fondul de compensare, care acoperă diferența dintre prețul contractual și prețul preferențial. Această concluzie este valabilă pentru cele două topitorii ale Alcoa situate în Sardinia și în Veneto.
- 6.2.2. *Caracterul selectiv*
- (159) Deoarece tariful preferențial la energia electrică este rezervat întreprinderii Alcoa, avantajul pe care îl conferă este selectiv.
- 6.2.3. *Resurse publice și imputabilitatea statului*
- (160) Conform unei jurisprudențe constante, un avantaj nu poate fi definit drept ajutor de stat în temeiul articolului 87 alineatul (1) din Tratatul CE, decât dacă este acordat direct sau indirect din resurse de stat⁽⁷⁰⁾ și dacă este imputabil statului⁽⁷¹⁾.
- (161) Astfel cum s-a precizat la considerentul 43, tariful în cauză este finanțat printr-o taxă parafiscală, care corespunde componentei A4 a tarifului la energia electrică, percepută de Fondul de compensare. Această taxă este obligatorie în măsura în care este impusă prin deciziile AEEG care pun în aplicare legislația națională. Fondul de compensare este un organism public instituit prin lege, care își execută sarcinile în conformitate cu anumite instrucțiuni precise cuprinse în deciziile AEEG.

⁽⁶⁷⁾ Orele de vârf sunt în general cuprinse între 8.00 și 20.00 în zilele lucrătoare.

⁽⁶⁸⁾ Centralele sunt clasificate, conform unei așa-numite ordini de importanță economică, plecând de la centralele ale căror costuri marginale sunt cele mai reduse pe termen scurt (costuri variabile de producție a energiei electrice, inclusiv cele pentru păcură și emisii de CO₂) până la centralele cu cele mai ridicate costuri. Centralele sunt în concurență constantă pe baza costurilor lor marginale și urmează să producă în funcție de locul lor în ordinea importanței: în primul rând, centralele electrice, urmate de centralele nucleare, cele pe bază de gaz și păcură, până când producția tuturor centralelor solicitate satisface cererea. Ultima centrală solicitată este denumită „centrală marginală”, iar costurile marginale sunt cele care determină prețul energiei electrice în orice moment al zilei (prețul de compensare al sistemului).

⁽⁶⁹⁾ Hotărârea din 26 septembrie 1996, Franța/Comisia, C-241/94, Rec., 1996, p. I-4551, punctul 34.

⁽⁷⁰⁾ A se vedea, printre altele, cauza Preussen-Elektra, punctul 58.

⁽⁷¹⁾ A se vedea, printre altele, Hotărârea din 22 mai 2002, Franța/Comisia (Stardust Marine), C-482/99, Rec., 2002, p. I-4397, punctul 24.

- (162) De asemenea, conform unei jurisprudențe constante, produsul unei taxe care este obligatorie în temeiul legislației naționale și este plătită unui organism public instituit prin lege reprezintă resurse de stat în temeiul articolului 87 alineatul (1) din tratat, în cazul în care este destinat finanțării unei măsuri care îndeplinește condițiile prevăzute la acel articol ⁽⁷²⁾.
- (163) Italia și Alcoa invocă hotărârile *Preussen-Elektra* ⁽⁷³⁾ et *Pearle* ⁽⁷⁴⁾ în sprijinul tezei lor potrivit căreia măsura în cauză nu este finanțată prin resurse de stat. Ambele afirmă că fondurile necesare finanțării tarifului sunt transferate de persoane particulare (consumatorii de energie electrică) unei persoane particulare (Alcoa) și că intervenția statului se limitează la adoptarea unei legi care să impună plata sumelor solicitate fără a-i fi conferită nicio putere discreționară pentru a dispune de fonduri, cu excepția aplicării sistemului prevăzut de lege. Italia și Alcoa susțin în special că Fondul de compensare nu exercită niciun rol asupra fondurilor și acționează doar ca intermediar contabil.
- (164) În cauza *Preussen-Elektra*, Curtea a considerat că o obligație impusă distribuitorilor privați de energie electrică de a cumpăra energie electrică produsă din surse de energie regenerabilă la prețuri minime superioare valorii economice reale a acestui tip de energie electrică nu reprezintă ajutor de stat, în sensul că măsura nu implică niciun transfer direct sau indirect de resurse de stat. Potrivit Italiei și întreprinderii Alcoa, cazul de față este similar cauzei *Preussen-Elektra* în sensul că fondurile sunt, în același mod, transferate de persoane particulare (consumatorii de energie electrică) unei persoane particulare (Alcoa) și că statul nu exercită niciun control asupra resurselor în cauză.
- (165) Comisia a subliniat că, în cauza *Preussen-Elektra*, resursele necesare finanțării măsurii erau furnizate direct de către distribuitori producătorilor de energie regenerabilă, fără a trece printr-un organism public. În conformitate cu respectivul sistem, sumele care urma să fie transferate nu s-au aflat, de fapt, niciodată la dispoziția autorităților statului membru. În cazul de față, în schimb, sumele trec prin Fondul de compensare, care este un organism public, înainte de a fi plătite beneficiarului final. Din acest motiv, jurisprudența *Preussen-Elektra* se înscrie într-un cadru diferit din punctul de vedere al faptelor și nu este relevantă cu privire la cazul în speță.
- (166) Jurisprudența *Pearle* furnizează orientări care au o legătură mai directă cu prezentul caz. Totuși, interpretarea oferită de Comisie diferă de cea dată de Italia și de Alcoa. În hotărârea *Pearle*, Curtea a concluzionat că,
- în anumite condiții, produsul unei taxe care trece printr-un organism public nu reprezintă resurse de stat. În acest caz, măsurile erau finanțate integral de un sector economic doar la inițiativa acestuia. Fondurile erau colectate prin intermediul unei taxe parafiscale, care trecea printr-un organism public care nu putea dispune de acestea în niciun moment. În plus, părțile care achitau taxa erau cele care beneficiau de măsură.
- (167) Italia și Alcoa consideră că criteriul esențial în cauza *Pearle* constă în stabilirea dreptului pe care îl are statul de a utiliza fondurile în alte scopuri decât aplicarea sistemului prevăzut de lege. Acestea susțin că Fondul de compensare nu dispune de nicio putere discreționară în ceea ce privește realocarea fondurilor, care sunt destinate finanțării tarifului și nu pot intra în niciun caz „în perimetrul finanțelor publice”. Potrivit autorităților italiene și întreprinderii, statul nu poate, așadar, să dispună liber de aceste fonduri care, în consecință, nu reprezintă resurse de stat.
- (168) Cu titlu preliminar, trebuie menționat că, dacă unele criterii ale cauzei *Pearle* pot fi considerate, în mod obiectiv, mai relevante decât altele, niciunul nu poate fi considerat „criteriu esențial”. Condițiile enumerate în hotărâre sunt cumulative. Aceasta este și interpretarea dată de Tribunalul de Primă Instanță în hotărârea *Earl Salvat* ⁽⁷⁵⁾ în momentul examinării taxei fiscale contestate în cadrul acestei cauze cu privire la criteriile *Pearle*.
- (169) Înainte de a examina rolul jucat de Fondul de compensare, Comisia a verificat dacă sunt îndeplinite celelalte criterii enumerate în cauza *Pearle*. Este evident că, contrar celor constatate în cauza *Pearle*, tariful Alcoa a fost instituit la inițiativa statului și nu a unui sector economic. În plus, în cauza *Pearle*, beneficiarii măsurii erau și singurii care contribuiau la finanțarea acesteia, intervenția organismului public vizând să nu creeze un avantaj care putea constitui o sarcină suplimentară pentru stat. În acest caz, beneficiarul, și anume Alcoa, nu suportă sarcina financiară a taxei, care aparține doar consumatorilor de energie electrică. În consecință, jurisprudența *Pearle* nu poate fi invocată în mod valabil, indiferent de eventuala temeinicie a argumentelor expuse de Alcoa și Italia în ceea ce privește rolul de simplu intermediar contabil jucat de Fondul de compensare.
- (170) În ceea ce privește Fondul de compensare, Comisia subliniază că, potrivit unei jurisprudențe constante, „nu este necesar să se facă o distincție între cazurile în care ajutorul este acordat direct de stat și cazurile în care

⁽⁷²⁾ A se vedea hotărârile adoptate în cauza C-78/76, *Steinike & Weinlig*, Rec., 1977, p. 595 și în cauza C-47/69, sectorul textil francez, Rec., 1970, p. 487.

⁽⁷³⁾ A se vedea nota de subsol 45.

⁽⁷⁴⁾ A se vedea nota de subsol 46.

⁽⁷⁵⁾ Hotărârea din 20 septembrie 2007, *Earl Salvat/Comisia*, T-136/05, nepublicată încă în Repertoriu, punctele 137-165.

acesta este acordat prin intermediul unui organism public sau privat, desemnat sau înființat de statul respectiv”⁽⁷⁶⁾. În consecință, statutul public sau privat al Fondului de compensare nu este determinant pentru scopurile aplicării normelor cu privire la ajutoarele de stat. Faptul că Fondul de compensare este un organism public nu determină automat aplicarea articolului 87 din Tratatul CE⁽⁷⁷⁾. În același mod, intervenția unui organism public nu exclude în sine aplicarea acestui articol⁽⁷⁸⁾.

- (171) Totuși, analiza nu poate să se limiteze la puterile conferite Fondului de compensare prin statutul acestuia de organism public. Trebuie să se determine dacă, în manieră mai generală, statul, fie direct, fie prin intermediul oricărui alt organism pe care l-ar desemna, poate sau nu să exercite un control asupra fondurilor utilizate pentru finanțarea tarifului. Aceași verificare s-ar impune dacă Fondul de compensare ar fi un organism privat.
- (172) În hotărârea adoptată recent în cauza Essent⁽⁷⁹⁾, Curtea se pronunță definitiv asupra acestui aspect. În această cauză, Țările de Jos au introdus, prin lege, o taxă suplimentară plătită de consumatorii de energie electrică operatorilor de sistem care, la rândul lor, plăteau sumele corespondente la SEP. Aceasta din urmă nu dispunea de nicio marjă de apreciere pentru gestionarea fondurilor și opera sub controlul strict al autorităților. Curtea a concluzionat că produsul acestei taxe suplimentare reprezintă resurse de stat din următoarele motive: taxa suplimentară a fost impusă printr-o lege națională și reprezenta, astfel, o impunere. SEP nu era autorizată să utilizeze produsul acestei taxe suplimentare în alte scopuri decât cele definite de lege, astfel că resursele rămăneau sub control public, iar autoritățile naționale puteau să dispună de acestea. Curtea a considerat că aceste elemente sunt suficiente pentru a declara că fondurile sunt resurse publice.
- (173) Similitudinile cu cazul în speță sunt evidente. Suplimentul tarifar utilizat pentru finanțarea schemei Alcoa este impus prin lege, precum în cauza Essent. Fondul de compensare joacă același rol ca SEP, întrucât acesta centralizează și gestionează produsul taxei parafiscale, și se supune aceluiași constrângerii, deoarece aceasta nu poate utiliza fondurile percepute în alte scopuri decât

cele prescrise de lege (finanțarea sistemelor tarifare preferențiale). Statul poate controla și orienta utilizarea resurselor: Fondul de compensare își îndeplinește sarcinile contabile pe baza instrucțiunilor precise din partea AEEG, care acționează în sfera competențelor sale statutare și/sau în aplicarea dreptului național (a se vedea considerentele de mai sus 26 și 27). Astfel, resursele gestionate de Fondul de compensare rămân constant sub control public.

- (174) Această analiză se înscrie într-o logică similară celei prezentate de Comisie în decizia sa privind cauza italiană a „costurilor nerecuperabile din sectorul energiei electrice”⁽⁸⁰⁾, în care Comisia a calificat drept resurse publice fondurile gestionate de Fondul de compensare în contul A6.
- (175) În orice caz, faptul că fondurile gestionate de Fondul de compensare reprezintă resurse publice a fost confirmat într-o manieră de necontestat de jurisprudența recentă a Tribunalului de Primă Instanță în cauza Iride⁽⁸¹⁾.
- (176) În Hotărârea nr. 11632/03 din 3 aprilie 2003, Curtea Supremă de Casație ajunsese deja la concluzia că Fondul de compensare nu are o personalitate juridică diferită de cea a statului italian și că acesta din urmă ar trebui să fie considerat drept proprietarul plăților transferate în Fondul de compensare, deși acestea proveneau de la persoane private și erau destinate unor întreprinderi private. În cauza Iride, reclamantele, respectiv Iride Spa și Iride Energia Spa, au introdus la Tribunalul de Primă Instanță o acțiune împotriva unei decizii a Comisiei care califica drept resurse publice fondurile gestionate de Fondul de compensare în contul A6. Argumentele avansate de reclamante erau foarte apropiate celor formulate de Alcoa. Cele două întreprinderi contestau fondul hotărârii Curții Supreme de Casație, susținând că Fondul de compensare are doar rol de intermediar contabil între persoanele particulare supuse obligației financiare și destinarii sumelor percepute, rol care nu îi permite să utilizeze plățile depuse, nici pentru o perioadă scurtă. De asemenea, reclamantele revendicau aplicabilitatea jurisprudenței Preussen-Elektra.
- (177) În hotărârea din 11 februarie 2009, Tribunalul de Primă Instanță s-a exprimat clar cu privire la această chestiune. După ce a subliniat că nu are competența de a contesta interpretarea legislației italiene dată de Curtea Supremă de Casație, Tribunalul a confirmat că era necesar ca plățile depuse în contul A6 al Fondului de compensare să fie calificate drept resurse de stat, nu doar pentru că erau proprietatea statului, ci și fiindcă acestea erau în permanență sub control public⁽⁸²⁾.

⁽⁷⁶⁾ A se vedea Hotărârea din 7 iunie 1988, Grecia/Comisia, C-57/86, Rec., 1998, p. I-2855, punctul 12; cauza Preussen-Elektra, ibidem și hotărârea adoptată preliminar de Curtea de Justiție la 20 noiembrie 2003, Gemo, C-126/01, Rec., 2003, p. I-13769, punctul 23.

⁽⁷⁷⁾ Hotărârile Stardust Marine, ibidem; Pearle, ibidem; și Earl Salvat, ibidem.

⁽⁷⁸⁾ Alcoa pretinde că, în cadrul mecanismului tarifar anterior introducerii articolului 11 alineatul (11) din Legea nr. 80/2005, fondurile necesare finanțării tarifului erau gestionate de distribuitori privați și nu reprezentau, prin urmare, resurse de stat. Deși mecanismul tarifar nu este contestat în acest caz, considerațiile formulate cu privire la acest aspect permit Comisiei să respingă argumentul Alcoa. Natura privată a distribuitorilor nu este decisivă prin ea însăși pentru a se stabili natura resurselor în cauză.

⁽⁷⁹⁾ Hotărârea din 17 iulie 2008, Essent Netwerk Noord/Aluminium Delfzijl, C-206/06, nepublicată încă în Repertoriu, punctele 69 și 70.

⁽⁸⁰⁾ Decizia C(2004) 4333 a Comisiei din 1 decembrie 2004, cazul N 490/2000 – Italia „costuri nerecuperabile în sectorul energiei electrice”.

⁽⁸¹⁾ Hotărârea din 11 februarie 2009, Iride, T-25/07, nepublicată încă în Repertoriu, punctul 39.

⁽⁸²⁾ Ibidem, punctul 28.

- (178) Această concluzie vizează contul A6 al Fondului de compensare, care finanțează costurile nerecuperabile din sectorului energiei electrice. Concluzia poate fi însă extinsă, în mod firesc, la contul A4, care finanțează tariful contestat. Hotărârea Curții Supreme de Casație se baza pe o analiză a personalității juridice a Fondului de compensare, astfel încât concluzia privind căreia sumele în cauză erau proprietatea statului este valabilă pentru toate sumele depuse în Fond. Același lucru este valabil și în ceea ce privește concluzia Tribunalului de Primă Instanță, conform căreia statul poate controla resursele gestionate de Fondul de compensare. Nu există nicio diferență între conturile A6 și A4, cu excepția destinației resurselor (plata costurilor nerecuperabile, în contul A6, și a tarifelor preferențiale, în contul A4). În consecință, sumele transferate întreprinderii Alcoa din contul A4 trebuie să fie, de asemenea, calificate drept resurse publice.
- (179) În afară de faptul că este finanțat prin resurse publice, tariful Alcoa este, de asemenea, imputabil statului⁽⁸³⁾ deoarece temeiul juridic al măsurii constă în dispoziții legislative naționale și în decizii ale AEEG, care este un organism public.

6.2.4. Impactul asupra schimburilor și denaturarea concurenței

- (180) În ceea ce privește impactul măsurilor asupra schimburilor intracomunitare și denaturarea concurenței care rezultă, piața aluminiului este în mod incontestabil deschisă spre concurență. În deciziile adoptate în materie de concentrări, Comisia a afirmat întotdeauna că piața geografică a aluminiului primar este de dimensiune mondială⁽⁸⁴⁾.
- (181) Astfel cum s-a indicat la considerentul 214, prelungirea în cauză a tarifului Alcoa nu a fost notificată de Italia. Conform unei jurisprudențe constante⁽⁸⁵⁾, „în privința unui ajutor care nu a fost notificat, Comisia nu are obligația de a demonstra efectul real al acestuia. Într-adevăr, obligația Comisiei de a demonstra, în decizia sa, efectul real al ajutoarelor deja acordate, ar determina favorizarea statelor membre care acordă ajutoare încălcând obligația de notificare, în defavoarea celor care notifică ajutoarele aflate în stadiul de proiect”.
- (182) În consecință, Comisia trebuie doar să demonstreze eventualul impact negativ al unei măsuri asupra schimburilor intracomunitare și asupra concurenței.
- (183) Comisia a ținut seama de argumentul Alcoa și al Italiei, potrivit căruia tariful nu are niciun impact asupra schimburilor și nu denaturează concurența deoarece nu există fluxuri comerciale reale între statele membre, că este puțin probabil ca astfel de fluxuri să se dezvolte într-un viitor apropiat (a se vedea considerentele 86-88) și, având în vedere particularitățile sectorului aluminiului, tariful nu nedreptățește concurenții europeni ai Alcoa (a se vedea considerentul 89).
- (184) Trebuie amintit că, potrivit practicii decizionale a Comisiei și jurisprudenței Curții, absența unor fluxuri comerciale reale nu a fost niciodată acceptată drept probă a absenței efectelor unei măsuri de ajutor asupra schimburilor intracomunitare. Într-adevăr, Curtea a afirmat în permanență că un ajutor acordat unei întreprinderi poate afecta schimburile dintre statele membre și denatura concurența, deși această întreprindere nu participă ea însăși la schimburile intracomunitare. Într-adevăr, când un stat membru acordă ajutor de stat unei întreprinderi, producția națională poate fi menținută sau crescută, având ca rezultat faptul că întreprinderile înființate în alte state membre au șanse mai mici de a-și exporta produsele pe piața statului membru respectiv⁽⁸⁶⁾.
- (185) În plus, un context caracterizat de o diminuare a producției la nivelul UE și de o creștere a importurilor din țări terțe, cu fluxuri comerciale limitate sau inexistente între statele membre, nu este rar, ci chiar tipic sectoarelor care se confruntă cu dificultăți structurale și/sau sunt supuse unei presiuni concurențiale puternice. Aceste sectoare sunt îndeosebi sensibile la măsurile adoptate de statele membre în vederea îmbunătățirii competitivității industriilor lor naționale.
- (186) Faptul că producția scăzută de aluminiu primar în Italia nu poate influența prețul de referință este irelevant. Existența unui preț de referință pentru aluminiu, care nu este ușor influențat de condițiile de producție ale unui singur stat membru, nu exclude existența unei concurențe între întreprinderile care sunt situate în SEE și își comercializează producția pe piața mondială a aluminiului. Se poate considera că ajutorul acordat topitorilor italieni ale Alcoa nu îi permite acestora din urmă să reducă prețul mondial al aluminiului și să elimine concurenți de pe piață, precum și că ceilalți producători europeni își pot continua activitățile în măsura în care reușesc să vândă la prețul mondial, realizând profit. Totuși, profitul pe care tariful preferențial permite întreprinderii Alcoa să îl realizeze consolidează în mod general competitivitatea acesteia. Aceasta poate, de exemplu, să utilizeze rezervele de capital pe care le-a acumulat pentru a achiziționa concurenți și pentru a-și crește cota de piață.

⁽⁸³⁾ A se vedea hotărârile adoptate în cauza C-303/88, Italia/Comisia, Rec., 1988, p. I-1433 și cauza 47/69, Franța/Comisia, Rec., 1970, p. 4393. A se vedea, de asemenea, și hotărârea adoptată în cauza T-351/02, Deutsche Bahn/Comisia, Rec., 2006, p. II-1407.

⁽⁸⁴⁾ A se vedea, de exemplu, hotărârea M.2404 Elkem/Sapa din 26 iunie 2001 și Hotărârea M.1663 Alcan/Alusuisse din 14 martie 2000.

⁽⁸⁵⁾ Hotărârea din 14 februarie 1990, Franța/Comisia, C-301/87, Rec., 1990, p. I-00307, punctele 32 și 33, Hotărârea din 30 aprilie 1998, Vlaamse Gewest/Comisia, T-214/95, Rec., 1998, p. II-717, punctul 67 și Hotărârea din 15 iunie 2000, Alzetta/Comisia, punctul 79, ibidem.

⁽⁸⁶⁾ A se vedea Hotărârea din 13 iulie 1988, Franța/Comisia, C-102/87, Rec., 1988, p. 4067, punctul 19; și Hotărârea din 21 martie 1991, Italia/Comisia, C-305/89, Rec., 1991, p. I-1603, punctul 26.

- (187) În mod contrar afirmațiilor Alcoa, faptul că prețul care îi este aplicat în Italia corespunde prețului „standard” plătit pentru energia electrică de topitoriile de aluminiu în Europa nu poate fi considerat drept probă potrivit căreia tariful italian nu amenință interesele altor producători europeni. Jurisprudența Italia/Comisia⁽⁸⁷⁾ specifică în mod clar faptul că măsurile unilaterale care vizează apropierea condițiilor de concurență existente într-un stat membru de cele care predomină în alte state membre au un impact asupra schimburilor (și nu pot fi, așadar, eliminate din definiția ajutorului). În plus, este posibil ca anumite acorduri de furnizare de energie în vigoare în alte state europene să reprezinte ajutoare de stat, iar Comisia a inițiat anchete aprofundate cu privire la diverse măsuri de acest tip⁽⁸⁸⁾. Deși acest argument defensiv nu a fost avansat în mod explicit nici de Italia, nici de Alcoa, Comisia consideră util să reamintească principiul, bine integrat în jurisprudență⁽⁸⁹⁾, conform căruia existența ajutoarelor ilegale în anumite state membre nu justifică adoptarea unor măsuri similare de către alt stat membru.
- (188) Argumentul Alcoa potrivit căruia capacitățile de producție pierdute în Italia nu pot fi recreate în altă parte în UE/SEE este în contradicție flagrantă cu decizia pe care a adoptat-o de curând, de construire a unei topitorii în Islanda (care face parte din SEE).
- (189) Prin urmare, este necesar să se constate că tariful preferențial acordat întreprinderii Alcoa poate să îmbunătățească competitivitatea acesteia din urmă față de concurenții săi la nivelul schimburilor intracomunitare. Conform unei jurisprudențe constante⁽⁹⁰⁾, într-o astfel de situație, este necesar să se considere că ajutorul are un impact asupra schimburilor intracomunitare și că este denaturată concurența.

6.2.5. Concluzii privind prezența unui ajutor

- (190) Având în vedere cele menționate anterior, Comisia concluzionează că tariful privilegiat acordat întreprinderii Alcoa în conformitate cu articolul 11 alineatul (11) din Legea nr. 80/2005 și cu decretul din 2004 (cu condiția ca măsura să fie rezultatul aplicării acestui decret în perioada cuprinsă între ianuarie 2006 și iunie 2007) reprezintă ajutor de stat în temeiul articolului 87 alineatul (1) din Tratatul CE și nu poate fi autorizat decât dacă este admis în favoarea uneia dintre derogările prevăzute în acest tratat.

⁽⁸⁷⁾ A se vedea nota de subsol 65.

⁽⁸⁸⁾ A se vedea, de exemplu, hotărârile prin care Comisia a inițiat proceduri împotriva tarifelor reglementate în Franța (cazul C 17/07, Hotărârea C/2007/2392 a Comisiei din 13 iunie 2007, JO C 164, 18.7.2007, p. 9) și în Spania (cazul C 3/07, Decizia C/2007/123/3 a Comisiei din 24 ianuarie 2007, JO C 43, 27.2.2007, p. 9).

⁽⁸⁹⁾ Hotărâre pronunțată în cauzele conexe 6/69 și 11/69, Comisia/Franța, Rec., 1969, p. 523.

⁽⁹⁰⁾ A se vedea, între altele, Hotărârea pronunțată în cauza 730/79, Philip Morris/Comisia, Rec., 1980, p. 2671, punctul 11, precum și Hotărârea pronunțată în cauzele conexe C-393/04 și C-41/05, Air Liquide Industries/Ville de Seraing și Province de Liège, Rec., 2006, p. I-5293.

6.3. Ajutor nou mai degrabă decât ajutor existent

- (191) La punctul 132, hotărârea Tribunalului confirmă fără echivoc concluzia preliminară a Comisiei, conform căreia tariful trebuie să fie considerat ajutor nou: „se poate constata că măsura în cauză nu poate fi considerată ajutor existent nu doar deoarece acoperă o perioadă diferită de cea examinată în decizia Alumix, dar și deoarece nu mai constă în aplicarea de către ENEL a tarifului prevăzut de Decretul-lege din 1995, care corespunde unui tarif de piață, ci în acordarea unei rambursări, de către Fondul de compensare, de resurse publice, în vederea compensării diferenței dintre tariful facturat de ENEL și cel prevăzut prin Decretul-lege din 1995, astfel cum a fost prelungit prin Decretul-lege din 2005”.
- (192) Având în vedere că hotărârea Tribunalului a fost atacată (cauza C-194/09), Comisia consideră totuși util să prezinte în acest caz o analiză completă a aspectului referitor la dispozițiile articolului 1 litera (b) din Regulamentul (CE) nr. 659/1999, care definește toate categoriile de ajutor existente.
- (193) Este de necontestat faptul că măsura în cauză nu a fost pusă în aplicare înainte de aderarea Italiei la UE [punctul (i) din dispoziția sus-menționată], că aceasta nu poate fi considerată autorizată ca urmare a neadoptării, de către Comisie, a unei decizii în termenele prevăzute de procedură [punctul (iii)] și că nu poate fi considerată nici ajutor existent datorită expirării termenelor de prescripție [punctul (iv)]⁽⁹¹⁾.
- (194) Articolul 1 litera (b) punctul (v) din Regulamentul (CE) nr. 659/1999 prevede că „atunci când anumite măsuri devin ajutoare ca urmare a liberalizării unei activități în conformitate cu dreptul comunitar, astfel de măsuri nu sunt considerate ajutor existent după data fixată pentru liberalizare”. În deciziile de inițiere a procedurii, Comisia nu se sprijină pe această dispoziție pentru a concluziona că tariful Alcoa reprezintă ajutor nou. Totuși, pentru a avea o imagine completă, sectorul energiei electrice fiind liberalizat pentru consumatorii specializați ca urmare a autorizării tarifului Alumix inițial, care nu reprezenta un ajutor, aceasta a verificat dacă liberalizarea trebuie să fie luată în considerare pentru a se stabili dacă tariful este ajutor existent sau nou. Alcoa afirmă că nu este cazul, iar Comisia este de aceeași părere⁽⁹²⁾. Tariful nu a devenit ajutor de stat ca urmare a deschiderii sectorului energiei electrice și a concurenței, deoarece cadrul de referință adecvat pentru evaluarea ajutorului aprobat pentru Alcoa nu este piața energiei electrice (unde Alcoa nu este prezentă), ci cea a aluminiului primar. În plus, nu există nicio legătură de cauzalitate între liberalizarea sectorului energiei electrice și decizia de finanțare a tarifului în schimbul unei contribuții obligatorii.

⁽⁹¹⁾ Această definiție are, oricum, drept unic obiectiv limitarea domeniului de aplicare a dispozițiilor privind recuperarea ajutoarelor incompatibile și nu este, deci, utilă în această etapă a evaluării.

⁽⁹²⁾ Prin urmare, Comisia nu are nevoie să examineze argumentele juridice avansate de Alcoa în sprijinul acestei concluzii (a se vedea considerentele 95 și 96).

(195) În observațiile sale, Alcoa afirmă că, chiar presupunând (absolut ipotetic) că tariful ar fi putut deveni ajutor, acesta ar fi devenit ajutor în urma unei modificări a condițiilor pieței sau a altor împrejurări exterioare, fie datorită evoluției pieței comune, ceea ce ar justifica considerarea acestuia drept ajutor existent. Prin urmare, Comisia a examinat dacă articolul 1 litera (b) punctul (v) prima teză din Regulamentul (CE) nr. 659/1999 poate fi aplicat în cazul în speță. Această dispoziție conferă statutul de ajutor existent oricărui ajutor „care a devenit ajutor ulterior, datorită evoluției pieței comune și fără să fi fost modificat de statul membru”.

(196) Comisia nu a constatat nicio evoluție a pieței comune care să corespundă definiției dată de Curte⁽⁹³⁾, și anume o „modificare a contextului economic și juridic în sectorul vizat de măsura în cauză”, care să fi putut transforma tariful în ajutor. Alcoa însăși nu a reușit să evidențieze o evoluție de acest tip și să demonstreze că există o legătură de cauzalitate cu schimbarea naturii tarifului. În plus, admitând chiar, ceea ce nu este cazul, că ar fi intervenit o evoluție a pieței comune, aceasta nu ar modifica în niciun mod evaluarea măsurii în cauză: statutul de ajutor existent conferit de factorul ipotetic „evoluția pieței comune” nu poate continua după introducerea de către un stat membru, a unei modificări considerabile a măsurii (un mecanism de finanțare care utilizează resurse publice), chiar ținând seama de cel de al doilea criteriu al articolului 1 litera (b) punctul (v) prima teză din Regulamentul (CE) nr. 659/1999. Perioada vizată de prezenta procedură fiind ulterioară acestei modificări, evoluția pieței comune nu poate fi luată în considerare în scopul evaluării măsurii. Un factor „evoluție” ulterior introducerii noului mecanism de finanțare ar fi, de asemenea, lipsit de relevanță, în măsura în care măsura ar fi fost deja ajutor de stat în momentul „evoluției”. Prin urmare, argumentul Alcoa poate fi respins.

(197) În sfârșit, Comisia a verificat dacă tariful Alcoa poate fi considerat ajutor existent în temeiul articolului 1 litera (b) punctul (ii) din Regulamentul (CE) nr. 659/1999 privind „ajutoarele autorizate, și anume sistemele de ajutor și ajutoarele individuale autorizate de Comisie sau Consiliu”. Argumentele avansate de Alcoa și de Italia se bazează pe pretinsa validitate pe o durată nedefinită a deciziei de autorizare Alumix, ceea ce ar transforma tariful Alcoa în ajutor existent, având în vedere dispoziția susmenționată.

(198) Alcoa și Italia susțin că decizia Alumix nu este valabilă pe o perioadă limitată (a se vedea considerentele 93, respectiv 119). În decizia Alumix, Comisia ar fi constatat – fără a stabili nicio limită de timp – că tariful Alcoa nu reprezintă ajutor. În plus, doar prelungirea unui ajutor existent, nu și prelungirea unei măsuri care nu intră în definiția de ajutor, ar reprezenta ajutor nou. În consecință, în cazul în care Comisia ar

reveni asupra primei sale evaluări și ar constata că măsura reprezintă ajutor de stat, tariful de care a beneficiat până în prezent ar trebui, în orice caz, să fie considerat „ajutor existent” sau să poată solicita „tratarea rezervat ajutoarelor existente” pe baza jurisprudenței izvorâte din cauza referitoare la *centrele de coordonare stabilite în Belgia*⁽⁹⁴⁾ și recuperarea ar trebui să fie, astfel, exclusă (a se vedea considerentul 94).

6.3.1. Domeniul de aplicare temporal al deciziei Alumix

(199) Este normal ca pentru o decizie prin care Comisia constată că o anumită măsură nu reprezintă ajutor de stat să se stabilească o limită de timp atunci când această constatare se bazează pe criteriul operatorului în economia de piață și pe o evaluare în perspectivă a condițiilor pieței, care nu poate fi efectuată corect decât într-o perioadă limitată de timp⁽⁹⁵⁾. Această limită în timp nu înseamnă totuși că Comisia consideră că măsura va deveni neapărat ajutor la expirarea perioadei stabilite în decizie.

(200) Decizia Alumix se bazează pe decretul din 1995, care institua tariful pentru o perioadă de zece ani și prevedea în mod explicit eliminarea acestuia după 31 decembrie 2005. În acest caz, Comisia a realizat o evaluare complexă a prețurilor și a tendințelor în sectorul energiei electrice pe parcursul unui deceniu, astfel cum reiese din tabelele incluse în decizie, care stabilesc prețul Alcoa doar până în 2005. Aceste prețuri și tendințe pot fi, prin natura lor, modificate, iar Comisia nu s-ar fi putut pronunța, pe o perioadă nedeterminată, asupra absenței ajutorului în cazul măsurii în cauză, îndeosebi având în vedere liberalizarea progresivă a piețelor energiei.

(201) În consecință, concluziile deciziei nu ar putea fi interpretate decât în sensul unei limite de timp fixate pentru 2005, fapt pe care Tribunalul l-a recunoscut în mod clar la punctele 105 și 106 din hotărârea care confirmă decizia de inițiere a procedurii din 2006⁽⁹⁶⁾.

⁽⁹⁴⁾ A se vedea nota de subsol 48.

⁽⁹⁵⁾ Este necesar să se facă distincția între criteriile generale de evaluare menționate în decizia Alumix și aplicarea acestor criterii într-un caz concret. Pe baza criteriilor generale, în absența altor piețe de desfacere și pentru a nu agrava o situație de supracapacitate, un furnizor de energie electrică rațional ar fi vândut energie electrică „celor mai buni clienți ai săi” la un preț care să îi permită să acopere costurile sale de producție marginale și o mică parte din costurile sale fixe. Aceste criterii generale rămân valabile indiferent de limitele în timp ale deciziei în care sunt menționate, iar Comisia nu intenționează să le pună în discuție în acest caz.

⁽⁹⁶⁾ A se vedea nota de subsol 40. Punctul 105 prevede: „rezultă în mod expres atât din solicitare, conform căreia tariful de care beneficiau uzinele reclamantei era autorizat prin decretul-lege din 1995, precum și din textul însuși al decretului-lege menționat, că privatizarea [Alumix] necesită sprijinul guvernului italian [...] pentru definirea cu ENEL a unui tarif la energia electrică [pentru cele două uzine], definind eventual, pentru viitor, un contract pe termen lung (de zece ani) pentru prețurile concurențiale la nivel european, și că tratamentul sarcinilor suplimentare [sovraprezzi] prevăzut de [Hotărârea nr. 13/92 a CIP] [...] este eliminat începând cu 31 decembrie 2005.”

⁽⁹³⁾ Hotărârea pronunțată în cauzele conexe C-182/03 și C-217/03, Belgia/Comisia, Rec., 2006, p. I-05479.

- (202) În aceeași măsură, este necesar să se respingă afirmația Italiei conform căreia decizia Alumix ar fi fost adoptată în mod deliberat pentru o perioadă de timp nedeterminată, deoarece s-a recunoscut că se impunea o măsură de lungă durată [a se vedea considerentul (119)]. Punctul din decizia Alumix pe care Italia îl aduce în sprijinul argumentelor sale („restructurarea Alumix și revenirea întreprinderii la rentabilitate asigură o dezvoltare pe termen lung a acestor regiuni”) nu se referă la tariful despre care s-a considerat că nu reprezintă ajutor de stat, ci la alte măsuri de ajutor pentru restructurare în favoarea Alumix. În plus, punctul în cauză se limitează să afirme că menținerea Alumix va contribui la dezvoltarea pe termen lung a regiunii și nu poate fi interpretată în sensul sugerat de Italia.
- (203) În concluzie, deoarece validitatea deciziei Alumix expiră la 31 decembrie 2005, tariful aplicat începând cu 1 ianuarie 2006 în temeiul articolului 11 alineatul (11) din Legea nr. 80/2005 reprezintă ajutor nou datorită modificării duratei măsurii, conform jurisprudenței Diputación Foral de Alava ⁽⁹⁷⁾.
- 6.3.2. „Modificarea circumstanțelor” care poate influența validitatea deciziei Alumix
- (204) Comisia a examinat argumentul Alcoa potrivit căruia nu a existat nicio „modificare circumstanțe” care să determine încetarea efectului util al deciziei Alumix, deoarece nici liberalizarea pieței, nici rolul încredințat Fondului de compensare nu au avut impact asupra prețului plătit. Alcoa consideră că, în măsura în care acest preț a rămas conform criteriilor Alumix, concluzia Comisiei potrivit căreia măsura nu reprezintă ajutor rămâne pe deplin valabilă (a se vedea considerentul 93 menționat mai sus).
- (205) Totuși, o cercetare a faptelor demonstrează că mecanismul tarifar autorizat de Comisie în cauza Alumix a suferit o revizuire profundă, pe care Alcoa încearcă să o reducă la minim, prezentând-o drept simplu detaliu administrativ, și anume trecerea de la un tarif practicat de un furnizor în condițiile pieței, la un tarif din care nu a rămas decât numele și care este rezultatul unei subvenții de stat.
- (206) Este dificil să se considere că această modificare este de „natură pur formală” și că „nu modifică substanța tarifului autorizat”, dat fiind că noul mecanism de finanțare a modificat ipotezele economice pe care se baza decizia Alumix.
- (207) Este suficient să se amintească că, în cauza Alumix, evaluarea privea comportamentul furnizorului de

energie electrică ENEL. Prețul preferențial nu conferea niciun avantaj întreprinderii Alcoa în măsura în care, sprijinindu-se pe criteriul operatorului în economia de piață, Comisia estima că este rațional din partea ENEL să vândă energie electrică la acest preț. Totuși, acest criteriu al operatorului în economia de piață își pierde întregul sens atunci când tariful nu mai este acordat în mod voluntar de ENEL (care percepe prețul normal), ci rezultă dintr-o plată compensatorie acordată de stat. În noul mecanism, comportamentul furnizorului de energie electrică nu mai este luat în considerare.

- (208) De asemenea, introducerea, de la 1 ianuarie 2006, a unui mecanism de indexare care plafonează la 4 % creșterea anuală a prețului Alcoa (a se vedea considerentul 49) reprezintă o altă modificare considerabilă a regimului tarifar inițial, modificare ce poate fi cu greu considerată drept conformă pieței deoarece, începând cu anul 2005 și până la criza economică de la sfârșitul anului 2008, creșterea prețurilor la energia electrică nu a încetat.
- (209) Contrar afirmațiilor Alcoa, faptul că prețul pe care l-a plătit în conformitate cu noul regim, până la sfârșitul anului 2005, este identic cu prețul care nu reprezenta ajutor în cadrul deciziei Alumix, nu poate constitui temeiul concluziei potrivit căreia măsura nu a suportat o modificare considerabilă, conform concluziei avocatului general Fennelly în cauza Republica Italiană și Sardegna Lines/Comisia ⁽⁹⁸⁾. În evaluarea a ceea ce se înțelege prin modificare considerabilă a unei măsuri de ajutor, avocatul general Fennelly a declarat că „introducerea unei metode noi pentru a furniza, de fapt, același nivel de ajutor, reprezintă, în mod evident, o modificare importantă a sistemului inițial”. Tariful contestat este, în consecință, o măsură complet diferită de cea care a fost examinată în decizia Alumix. Astfel, concluziile Alumix nu sunt aplicabile în cazul de față, și nu ar fi aplicabile chiar dacă decizia Alumix nu ar fi fost limitată în timp.
- (210) Din aceleași motive, jurisprudența referitoare la *centrelor de coordonare stabilite în Belgia*, invocată de Alcoa, nu reprezintă un temei valabil pentru solicitarea aplicării acelorași garanții procedurale decât în caz de ajutor existent. Această hotărâre vizează cazurile în care Comisia modifică evaluarea pe care o efectuează asupra unui sistem de ajutor, pe care îl considerase anterior ca nereprezentând ajutor. La punctul 77 din hotărâre, Curtea a stabilit principiul conform căruia procedura care trebuie să fie aplicată de Comisie în acest caz este cea prevăzută pentru monitorizarea ajutoarelor existente. Totuși, acest principiu nu poate fi aplicat decât dacă sistemul nu a suferit o modificare esențială. În cazul de față, sistemul tarifar al Alcoa a fost modificat în mod esențial de statul membru, astfel cum se specifică la considerentele 205-208. Prin urmare, Comisia nu se îndepărtează de evaluarea anterioară a aceleiași măsuri, însă evaluează o măsură diferită.

⁽⁹⁷⁾ Hotărârea Tribunalului de Primă Instanță în cauzele conexe T-127/99, T-129/99 și T-148/99, Diputación Foral de Alava și al./Comisia, Rec., 2002, p. II-1275, punctul 175, citată la punctul 114 din hotărârea Tribunalului.

⁽⁹⁸⁾ Cauzele conexe C-15/98 și C-105/99, Italia și Sardegna Lines/Comisia, Rec., 2000, p. I-8855, punctul 74 din concluzii.

(211) Modificările descrise nu pot fi separate de sistemul inițial, deoarece acestea afectează însăși substanța mecanismului în asemenea măsură încât, conform jurisprudenței Gibraltar ⁽⁹⁹⁾, tariful contestat reprezintă integral ajutor.

6.3.3. Concluzii referitoare la definirea tarifului drept ajutor nou

(212) Având în vedere cele menționate anterior, Comisia consideră că prelungirea contestată a tarifului Alcoa reprezintă ajutor nou începând cu 1 ianuarie 2006, și anume începând cu data intrării în vigoare a Legii nr. 80/2005.

6.4. Legalitatea ajutorului

(213) În aplicarea articolului 88 alineatul (3) din Tratatul CE, statele membre trebuie să notifice Comisiei proiectele care urmăresc să instituie sau să modifice ajutoare și nu pot pune în aplicare aceste proiecte înainte de adoptarea unei decizii definitive.

(214) Deoarece Italia nu a notificat articolul 11 alineatul (11) din Legea nr. 80/2005, ajutorul este ilegal.

6.5. Compatibilitatea ajutorului

(215) Prin derogare de la interdicția generală de acordare a ajutoarelor de stat specificată la articolul 87 alineatul (1) din Tratatul CE, un ajutor poate fi declarat compatibil dacă poate intra sub incidența uneia dintre derogările prevăzute în tratat.

(216) Ajutorul de stat acordat întreprinderii Alcoa în conformitate cu articolul 11 alineatul (11) din Legea nr. 80/2005 poate fi calificat drept ajutor de exploatare care, în principiu, este incompatibil cu piața comună. În cauza Italia/Comisia ⁽¹⁰⁰⁾, Curtea a afirmat că „ajutorul în cauză, care este acordat fără condiții specifice și doar în funcție de cantitățile utilizate, ar trebui să fie considerat ajutor de exploatare pentru întreprinderile în cauză și, astfel, acesta afectează condițiile schimburilor comerciale într-o măsură contrară interesului comun”.

(217) De asemenea, în cauza Siemens/Comisia ⁽¹⁰¹⁾, Tribunalul de Primă Instanță a confirmat principiul conform căruia „ajutoarele de exploatare, și anume ajutoarele care vizează scutirea unei întreprinderi de costurile pe care aceasta ar fi trebuit, în mod normal, să le suporte în cadrul gestiunii sale curente sau al activităților sale normale, nu sunt incluse, în principiu, în domeniul de aplicare al articolului 92 alineatul (3), [ulterior articolul 87 alineatul (3)] [...]”. Într-adevăr, conform jurisprudenței, aceste ajutoare denaturează, în principiu, condițiile de concurență în

sectoarele în care sunt acordate, fără a fi însă capabile, prin însăși natura lor, să atingă unul dintre obiectivele stabilite prin dispozițiile derogatorii susmenționate”.

(218) Există, totuși, situații clar definite în care este posibil să se acorde ajutoare de exploatare. În special, pot fi aprobate ajutoare de exploatare care urmăresc un obiectiv de mediu, conform orientărilor privind ajutoarele de stat pentru protecția mediului ⁽¹⁰²⁾. În mod similar, în regiunile asistate, ajutoarele de exploatare pot fi autorizate, în mod excepțional, drept ajutoare regionale. Comisia a încercat să determine dacă tariful Alcoa poate fi clasificat în una dintre aceste categorii.

(219) Comisia constată că este exclusă autorizarea tarifului drept ajutor pentru protecția mediului, deoarece acesta nu are niciun obiectiv de mediu.

6.5.1. Compatibilitatea cu liniile directoare privind ajutoarele de stat regionale (Sardinia)

(220) Cu titlu de excepție, ajutoarele de exploatare pot fi acordate în regiunile asistate eligibile pentru un ajutor prin aplicarea derogării prevăzute la articolul 87 alineatul (3) litera (a) din Tratatul CE. În perioada examinată, Veneto, unde este amplasată topitoria Fusina, nu putea solicita un ajutor în temeiul articolului 87 alineatul (3) litera (a) din Tratatul CE. În ceea ce privește Sardinia, aceasta a putut beneficia de acest tip de ajutor până la sfârșitul anului 2006. În consecință, Comisia a examinat dacă tariful preferențial aprobat pentru topitoria din Portovesme putea fi autorizat până la acea dată în temeiul liniilor directoare din 1998 privind ajutoarele de stat regionale ⁽¹⁰³⁾.

(221) În conformitate cu punctul 4.15 din orientările privind ajutoarele de stat regionale, ajutoarele de exploatare pot fi acordate, în mod excepțional, cu condiția ca: i) acestea să fie justificate în funcție de contribuția lor la dezvoltarea regională și de natura lor, și ii) nivelul acestora să fie proporțional handicapurilor pe care dorește să le elimine. Sarcina demonstrării existenței handicapurilor și a măsurării importanței acestora revine statului. În temeiul punctului 4.17 din aceleași linii directoare, ajutoarele de exploatare trebuie să fie valabile pentru o perioadă limitată și reduse progresiv.

(222) Italia afirmă (a se vedea considerentul 125) că persistența problemei pe care o reprezintă costurile crescute la energia electrică pentru producția de aluminiu în Sardinia și în Veneto, problemă recunoscută în decizia Alumix, justifică prelungirea tarifului.

(223) Decizia Alumix nu a autorizat tariful pentru perioada 1996-2005 ca ajutor regional, ci a concluzionat că acesta nu reprezintă ajutor. Astfel, Argumentul potrivit căruia Comisia ar fi recunoscut, în decizia Alumix, că se justifica acordarea unui ajutor de exploatare pe baza unor considerații regionale nu poate fi reținut.

⁽⁹⁹⁾ Hotărârea din 30 aprilie 2002, Guvernul Gibraltarului/Comisia, cauzele conexe T-195/01 și T-207/01, Rec., 2002, p. II-2309, punctul 111: „Prin urmare, doar în cazul în care modificarea afectează sistemul inițial în însăși substanța sa, acest sistem este transformat în sistem de ajutor nou. Pe de altă parte, nu poate fi vorba de o astfel de modificare considerabilă, deoarece elementul nou poate fi separat în mod clar de sistemul inițial”.

⁽¹⁰⁰⁾ A se vedea Hotărârea din 6 noiembrie 1990, Italia/Comisia, C-86/89, Rec., 1990, p. I-3891 și Franța/Comisia, C-301/87, Rec., 1990, punctul 50.

⁽¹⁰¹⁾ A se vedea Hotărârea din 8 iunie 1995, Siemens/Comisia, T-459/93, Rec., 1995, p. II-1675, punctul 48.

⁽¹⁰²⁾ JO C 37, 3.2.2001, p. 3 și JO C 82, 1.4.2008, p. 1.

⁽¹⁰³⁾ A se vedea nota de subsol 34.

- (224) În conformitate cu punctul 2 din liniile directoare privind ajutoarele de stat regionale, „un ajutor individual *ad hoc* acordat unei singure întreprinderi sau limitat la un singur sector de activitate poate avea un impact semnificativ asupra concurenței de pe piața relevantă, iar efectele sale asupra dezvoltării regionale pot fi destul de limitate. [...] În consecință, derogările în cauză nu vor fi, în principiu, acordate decât pentru scheme de ajutor multisectoriale și deschise, într-o anumită regiune, tuturor întreprinderilor din sectoarele relevante”. Un tarif la energia electrică aprobat în mod selectiv pentru întreprinderi individuale din sectorul metalurgic nu este, în mod evident, conform cu spiritul ajutoarelor regionale, care trebuie să fie multisectoriale. Totuși, deoarece ajutoarele *ad hoc* nu fac obiectul unei interdicții absolute, Comisia a examinat dacă acordarea tarifului poate fi justificată de circumstanțe excepționale.
- (225) Comisia a examinat, în special, lacunele sectorului energiei electrice din Sardinia, pe baza elementelor comunicate de Italia și de Alcoa.
- 6.5.1.1. Piața energiei electrice din Sardinia în context italian
- (226) În general, piața italiană a energiei electrice este foarte concentrată, chiar dacă într-o mai mică măsură în partea de nord a țării. Operatorul dominant în toate regiunile țării este ENEL, care în trecut deținea monopolul, cu excepția Sardiniei, în care întreprinderea deține un duopol cu E.ON. ENEL dispune de o putere de piață importantă de care autoritatea italiană a constatat că a abuzat în perioada 2004-2005. Prețurile la energia electrică sunt în general crescute în Italia datorită unei producții combinate, în mare parte pe bază de combustibili fosili (în principal gaz), absenței capacității nucleare și congestiei conexiunilor către restul Europei.
- (227) În Sardinia, regiune care reprezintă 4,1 % din puterea instalată în Italia⁽¹⁰⁴⁾, energia electrică este produsă în principal de centrale termoelectrice alimentate cu combustibili fosili (cărbune, combustibil lichid, bitum de rafinare). Insula nu deține infrastructură de distribuție a gazului natural.
- (228) Sardinia suferă de pe urma unei supracapacități de producție, mai ales în segmentul de piață cu preț crescut (centrale alimentate cu combustibil lichid), ceea ce are drept cauză proiectul abandonat al guvernului de concentrare a industriei grele din Italia pe insulă, care a determinat ENEL să investească foarte mult în centrale electrice. Aceste centrale mai costisitoare din punct de vedere structural se învechesc mai repede. Exporturile de energie electrică ale insulei către peninsula sunt, de asemenea, limitate de modesta capacitate de interconectare⁽¹⁰⁵⁾, supusă congestiei.
- (229) Două întreprinderi furnizoare de energie electrică, ENEL și E.ON, dețin împreună o cotă de piață echivalentă cu 95 % din livrările de energie electrică din Sardinia (apro-

ximativ 58 % pentru E.ON și 42 % pentru ENEL). Potrivit anchetei privind situația concurenței în sectorul energiei electrice⁽¹⁰⁶⁾, Sardinia poate, din punctul de vedere al concurenței, să fie considerată duopol, cu dominație colectivă. În această regiune, piața este extrem de concentrată, deși rata concentrării nu este cea mai ridicată din Italia⁽¹⁰⁷⁾. Deoarece cei doi furnizori controlează practic centralele cu randament mediu ridicat (*mid-merit*) sau de vârf, E.ON și ENEL stabilesc prețul pentru practic toate intervalele orare. Cu toate acestea, situația pare mai puțin critică în Sardinia decât în sudul Italiei⁽¹⁰⁸⁾, unde ENEL fixează prețul pentru toate intervalele orare.

- (230) Prețurile cu ridicata la energia electrică în Italia se numără printre cele mai ridicate din Europa⁽¹⁰⁹⁾, iar prețurile practicate în Sardinia, printre cele mai ridicate din Italia. În 2007, prețul mediu național (PUN) era de 70,99 EUR/MWh, în timp ce prețul mediu în Sardinia era de 75 EUR/MWh față de 80 EUR/MWh, anul trecut⁽¹¹⁰⁾. Tendința creșterii prețului mediu regional în Sardinia s-a afirmat în 2008 și în 2009. În primul trimestru al anului 2009, tarifele în Sardinia au rămas în mod constant peste media națională (cu un preț mediu de 106,60 EUR/MWh în comparație cu un preț mediu național de 60,50 EUR/MWh). Prețurile fixate prin contracte bilaterale în Sardinia nu sunt disponibile, deoarece aceste date nu țin de domeniul public, iar Italia nu a dorit să le comunice (a se vedea considerentul 63 menționat mai sus).
- (231) În concluzie, piața energiei electrice din Sardinia cunoaște o serie de probleme (dintre care unele sunt totuși comune cu restul Italiei) care pot fi rezumate după cum urmează: prețuri ridicate, o puternică concentrare a pieței, operatori puternici în poziții dominante, o capacitate de producție excedentară pe segmentul de piață reprezentând costurile ridicate, ineficiența în ceea ce privește centralele electrice, care se învechesc rapid, absența accesului la gazele naturale și lipsa interconexiunii.

6.5.1.2. Contribuția la dezvoltarea regională

- (232) În primul rând, este necesar să se determine dacă aceste probleme afectează grav dezvoltarea economică a Sardiniei. Prețurile energiei electrice sunt ridicate pe insulă, iar interconexiunea este limitată. În cazul C 34/02⁽¹¹¹⁾, Comisia nu a recunoscut absența interconexiunii energetice drept obstacol în calea dezvoltării IMM-urilor.

⁽¹⁰⁶⁾ A se vedea nota de subsol 43.

⁽¹⁰⁷⁾ În Sardinia, indicele HHI variază între 3 000 și 3 500. Totuși, este cel mai ridicat din partea de sud a țării.

⁽¹⁰⁸⁾ În Sardinia, E.ON și ENEL pot fixa prețul în 67 %, respectiv 29 % din timp. Dacă se iau în considerare regiunile limitrofe, ENEL fixează prețul în 63 % din timp în macrozona Macrosud-Sardinia. Totuși, în zona MacroSud, ENEL fixează prețul pentru toate intervalele orare.

⁽¹⁰⁹⁾ De exemplu, în 2007, prețul mediu cu ridicata în Italia (pentru sarcina de bază pe piața „din ziua următoare”) înregistrat la IPEX (bursa energiei electrice din Italia) era de 70,99 EUR/MWh, față de 37,97 EUR înregistrat la EEX (bursa germană) și 40,78 EUR, la Powernext (bursa franceză).

⁽¹¹⁰⁾ Raportul pentru 2008 al AEEG bazat pe datele comunicate de gestionarul pieței energiei electrice (GME).

⁽¹¹¹⁾ A se vedea nota de subsol 38.

⁽¹⁰⁴⁾ Sursă: Ancheta privind starea liberalizării sectorului energiei electrice și al gazului natural din mai 2005.

⁽¹⁰⁵⁾ În prezent, Sardinia este legată de Peninsula Italică printr-o interconexiune de 270 MWh (SACOI).

(233) Dacă este adevărat că IMM-urile sunt mai puțin afectate decât industriile importante, mari consumatoare de energie electrică, de prețurile ridicate la energia electrică, interesele unui singur sector nu pot fi totuși asimilate în mod automat intereselor unei întregi regiuni. Altfel spus, ajutoarele de exploatare destinate unei regiuni asistate nu pot fi autorizate din cauza dificultăților cu care se confruntă un singur sector. Trebuie să se demonstreze că aceste ajutoare contribuie în mod durabil la dezvoltarea regională. Comisia consideră că Italia nu a prezentat dovezi suficiente care să ateste că situația pieței energiei electrice în Sardinia reprezintă un handicap regional.

(234) Având în vedere acestea, chiar dacă există un handicap regional, trebuie să fie îndeplinite criteriile specificate în liniile directoare privind ajutoarele de stat regionale. Ajutorul trebuie să contribuie în mod durabil la dezvoltarea regională și să fie proporțional cu handicapurile pe care încearcă să le elimine.

(235) În cazul de față, este puțin probabil ca acest ajutor de exploatare să contribuie în mod durabil la dezvoltarea regională. Chiar dacă s-ar presupune că păstrarea topitoriei de aluminiu a Alcoa (sau a altor beneficiari ai tarifelor preferențiale) contribuie la ocuparea forței de muncă și la menținerea unei baze industriale în Sardinia, aceste efecte nu ar fi durabile. Însăși Alcoa afirmă că eliminarea tarifului ar cauza închiderea imediată a topitoriei din Portovesme. Autoritățile italiene prezintă tarifele drept măsură temporară, care urmează să dispară odată cu finalizarea, în 2010, a proiectelor de infrastructură asociate producției de energie și interconexiunii (gazoductul GALSI și cablul submarin SAPEI). Este necesar să se stabilească dacă aceste dezvoltări structurale sunt capabile să aducă prețurile la energia electrică la niveluri compatibile cu nevoile producătorilor de aluminiu. Comisia consideră că aceste noi infrastructuri vor permite Sardiniei să producă și să vândă energie electrică la un preț mai mult sau mai puțin egal cu prețul practicat în Peninsula Italică, cea ce va pune capăt diferenței regionale. Comisia nu înțelege totuși cum vor putea aceste proiecte să reducă la jumătate prețurile energiei electrice, pentru a le aduce la 30 EUR/MWh, preț care, potrivit Alcoa, este necesar pentru a asigura rentabilitatea unei topitorii.

(236) De asemenea, Comisia remarcă faptul că existența unei contribuții din partea statului care vizează reducerea costurilor la energia electrică pentru marii consumatori nu încurajează furnizorii de energie electrică să reducă prețurile pentru a evita pierderea unor clienți importanți și nu împiedică deteriorarea structurii costurilor. Subvenția consolidează mai degrabă motivarea furnizorilor de energie electrică de a face uz de puterea lor de piață. În consecință, chiar dacă este adevărat că, ținând seama de supracapacitatea existentă, Alcoa ar fi capabilă în mod normal să obțină un preț competitiv, fără a se lua în considerare puterea de piață a furnizorilor de energie electrică (care ar putea avea un interes să mențină

prețurile ridicate, astfel cum se indică la considerentele 121, respectiv 99), Comisia consideră că tariful preferențial nu este instrumentul adecvat pentru reducerea acestei puteri de piață.

(237) S-a observat în subsidiar că decizia Alumix se baza pe ipoteza inversă conform căreia marii clienți, precum Alcoa, dispuneau de o putere de piață sub forma unei importante puteri de negociere pe lângă ENEL și că, astfel, dacă ar fi fost o întreprindere privată, aceasta din urmă ar fi trebuit să vândă la un preț inferior.

6.5.1.3. Proporționalitate

(238) Contribuția acordată întreprinderii Alcoa este mult mai ridicată decât orice diferență posibilă între prețurile practice pentru energia electrică în peninsula italică și în Sardinia față de aceeași categorie de clienți. În consecință, tariful nu este proporțional cu handicapurile regionale pe care pretinde că încearcă să le elimine.

6.5.1.4. Caracterul degresiv

(239) Ajutorul de exploatare regional trebuie să fie degresiv (a se vedea punctul 4.17 din liniile directoare privind ajutoarele de stat regionale). Conform mecanismului de indexare introdus prin articolul 11 alineatul (11) din Legea nr. 80/2005, astfel cum este interpretat de AEEG (a se vedea considerentele 49 și 50), tariful a crescut anual cu un procentaj care reflectă evoluția prețurilor energiei electrice în UE, însă această creștere a fost plafonată la 4 %. Acest tarif nu este degresiv decât atunci când prețurile medii se diminuează în termeni neti în UE (deoarece tariful Alcoa nu poate fi diminuat, ci doar majorat). În orice altă situație, tariful este progresiv și conferă un avantaj în creștere întreprinderii Alcoa⁽¹¹²⁾. În realitate, într-un context caracterizat de o puternică majorare a prețurilor la nivelul UE, ajutorul acordat întreprinderii Alcoa nu a încetat să crească în termeni reali de la introducerea tarifului în cauză.

6.5.1.5. Concluzii privind compatibilitatea măsurii în calitate de ajutor regional acordat Sardiniei

(240) Având în vedere cele de mai sus, Comisia consideră că prelungirea tarifului în cauză nu poate fi considerată ajutor regional compatibil în temeiul orientărilor din 1998. Deoarece Sardinia nu se numără printre regiunile asistate în temeiul articolului 87 alineatul (3) litera (a) pentru perioada 2007-2013, nu este necesar să se examineze compatibilitatea ajutorului din perspectiva liniilor directoare privind ajutoarele de stat regionale pentru această perioadă.

⁽¹¹²⁾ Chiar presupunând că prețurile medii ale UE ar crește cu cel puțin 4 %, avantajul tarifar conferit întreprinderii Alcoa ar crește oricum în termeni absoluți. De exemplu, dacă prețul Alcoa ar fi de 30 EUR, iar prețul mediu al energiei electrice în Europa, de 60 EUR (avantaj: 30 EUR), o creștere de 3 % ar determina un preț Alcoa de 30,9 % pentru un preț mediu la scară europeană de 61,80 EUR (noul avantaj: 30,90 EUR).

6.5.2. *Considerații suplimentare privind compatibilitatea ajutorului (Venetia și Sardinia)*

- (241) Italia și Alcoa au susținut că tariful vizează remedierea deficiențelor pieței energiei electrice, cauză a faptului că prețurile nu sunt încă competitive. Potrivit acestora, prețurile mari la energia electrică ar pune în pericol competitivitatea industriilor mari consumatoare de energie electrică, precum cea a aluminiului primar. S-a afirmat că ajutorul ar împiedica relocarea întreprinderii în afara Europei. Ajutorul ar avea un efect de stimulare în sensul că, fără acesta, Alcoa ar trebui să închidă topitoriile din Sardinia și din Veneto.
- (242) Aceste afirmații necesită următoarele considerații. Funcționarea imperfectă a piețelor energiei electrice nu poate fi considerată drept o deficiență a pieței în sens strict, în măsura în care această noțiune implică incapacitatea unei piețe concurențiale de a determina, ea însăși, un rezultat optim pe plan social, pe când în cazul de față, problema constă în faptul că piețele nu sunt suficient de concurențiale. Soluția rezidă neapărat într-o concurență sporită – și nu într-o concurență redusă – și, deci, într-o reală integrare a pieței energiei. Fixarea tarifelor de către stat are în general efect invers, și anume, creează obstacole și interzice apariția unor noi operatori pe piață, împiedicând astfel integrarea acesteia din urmă. În consecință, Comisia consideră că ajutorul de finanțare acordat sub formă de tarife la energia electrică scăzute în mod artificial nu reprezintă instrumentul adecvat pentru eliminarea imperfecțiunilor pieței energiei electrice.
- (243) Se constată, de asemenea, că concluziile citate adesea ale unor organisme specializate, precum Grupul la nivel înalt privind energia, mediul și competitivitatea (a se vedea considerentele 78 și 124) nu propun acordarea de ajutoare de stat specifice pentru remedierea problemelor de competitivitate datorate prețurilor crescute la energia electrică, ci susțin necesitatea respectării depline a normelor referitoare la ajutoarele de stat ⁽¹¹³⁾.
- (244) Comisia și-a exprimat rezervele cu privire la argumente similare care vizează asocierea măsurilor de ajutor cu obiectivul de împiedicare a relocării întreprinderilor în afara UE, în decizia sa privind cauza Terni ⁽¹¹⁴⁾ și, din

motive similare, nu este necesară aprofundarea analizei în cazul prezent.

- (245) În contextul actual, caracterizat de nivelul scăzut al prețurilor aluminiului pe piețele mondiale (din cauza scăderii cererii, cauzată de criza economică), este posibil ca topitoriile italiene ale Alcoa să nu fie rentabile sau să producă în pierdere, cel puțin pe o perioadă scurtă, în absența tarifului privilegiat. Închiderea acestora nu poate fi exclusă, chiar dacă alți factori pot influența o decizie în acest sens, și anume, costurile sociale și de mediu provocate de o astfel de închidere, sau costul și timpul necesar instaurării unor noi capacități, care pot fi utile pentru a se evita pierderea cotelor de piață.

6.5.3. *Propunerea de creare a unei VPP (Sardinia)*

- (246) Într-o scrisoare din data 19 ianuarie 2007 (denumită în continuare „scrisoarea din 2007”), serviciile Direcției Generale Concurență ale Comisiei au examinat posibilitatea de a adopta o măsură provizorie care să permită eliminarea progresivă a tarifului acordat în Sardinia, în măsura în care situația pieței din Sardinia, cauzată, printre altele de izolarea insulei, capacitățile limitate de interconexiune cu peninsula și condițiile de concurență defavorabile, părea să justifice autorizarea, în mod excepțional, a unui ajutor de exploatare sub forma unui tarif preferențial pentru o perioadă tranzitorie (așa-numită de eliminare progresivă) de aproximativ doi ani ⁽¹¹⁵⁾, în schimbul adoptării unor măsuri vizând sporirea concurenței pe piața din Sardinia, prin construirea unei centrale electrice virtuale (Virtual Power Plant – VPP) ⁽¹¹⁶⁾. Scrisoarea excludea în mod explicit topitoria amplasată în Veneto ⁽¹¹⁷⁾.
- (247) Scrisoarea din 2007 stipula că, pentru remedierea situației, centrala VPP trebuia să prevadă cesionarea de capacități generatoare virtuale unor furnizori terți de energie electrică, să acopere mai mult sau mai puțin 25 % din cererea de energie electrică din Sardinia și să fie pusă în aplicare pe o durată de cel puțin cinci ani. Scrisoarea propunea, de altfel, ca serviciile Direcției Generale Concurență și autoritățile italiene să colaboreze rapid pentru a pune la punct modalitățile de funcționare a VPP.

⁽¹¹³⁾ De exemplu, în cel de al treilea raport, din februarie 2007, Grupul la nivel înalt afirmă că, în acest context, utilizarea stimulentei, în special a subvențiilor generale și a ajutoarelor de stat, poate fi justificată drept instrument de politică. [Aceste măsuri] pot promova un comportament social și de mediu responsabil, coeziunea socială, dezvoltarea durabilă și diversitatea culturală. Totuși, acestea nu ar trebui să fie utilizate decât în cazul unor deficiențe evidente ale pieței, dacă se demonstrează că subvențiile reprezintă instrumentul adecvat pentru îndeplinirea unui obiectiv de interes comun clar definit și cu condiția ca acestea să nu denatureze concurența sau să nu fie nocive pentru mediu [...]. Este oportun să se intervină atunci când aceste subvenții amenință alte obiective politice, precum combaterea schimbărilor climatice, strategia de la Lisabona pentru creștere economică și ocuparea forței de muncă, buna funcționare a piețelor energiei sau accesul la materii prime, fără a aduce însă atingere obiectivului lor inițial (http://ec.europa.eu/enterprise/policies/sustainable-business/files/environment/hlg/doc_07/third_report_27_02_2007_en.pdf).

⁽¹¹⁴⁾ Decizia Comisiei din 20 noiembrie 2007 privind ajutorul nr. C 36/A/06 pus în aplicare de către Italia în favoarea întreprinderilor ThyssenKrupp, Cementir și Nuova Terni Industrie Chimiche, considerentele 144 și 145.

⁽¹¹⁵⁾ Scrisoarea avea următorul cuprins: „Insistăm asupra faptului că eliminarea progresivă trebuie să fie limitată strict la perioada de timp necesară pentru ca centrala VPP să producă efecte (aproximativ 2 ani, potrivit estimărilor noastre) și că aceasta va intra sub incidența principiului de ajutor unic.”

⁽¹¹⁶⁾ Centrala VPP prevede cesionarea unor capacități generatoare virtuale de către operatorii dominanți în cadrul unor proceduri de licitație. Este vorba de un instrument utilizat în mod curent în scopul favorizării concurenței pe piața cu ridicata, în măsura în care aceasta elimină orice interes pentru operatorul dominant de a-și exercita puterea de piață pentru menținerea unor prețuri crescute în mod artificial pe piața monetară și pe piața la termen. Prețul plătit de cumpărătorul VPP constă într-un preț de referință care corespunde în general costurilor variabile ale unităților de producție vizate, majorate cu o primă fixată în cadrul licitației.

⁽¹¹⁷⁾ Această excludere era motivată astfel: „Alte întreprinderi situate pe continent nu par să se confrunte cu aceleași condiții de piață excepționale precum întreprinderile din Sardinia. Justificarea Direcției Generale Concurență constă în faptul că nu există niciun motiv pentru derogarea de la normele privind ajutoarele de stat.”

(248) La 9 iulie 2009, Italia a dispus, cu o întârziere considerabilă, măsurile legislative care conferă întreprinderii AEEG puterea de a institui acest tip de mecanism. La 17 august 2009, AEEG a adoptat Decizia ARG/elt 115/09, care instituie centrala VPP. Modalitățile de funcționare a acesteia din urmă sunt conforme cu criteriile enunțate în scrisoarea din 2007. Tariful din Sardinia va fi abrogat în termen de trei luni de la lansarea centralei VPP și cel târziu la 31 decembrie 2009.

6.5.3.1. Descrierea centralei VPP italiene

(249) Conform normelor detaliate stabilite de AEEG, atât ENEL cât și E.ON sunt obligate să cedeze capacități generatoare virtuale operatorilor care nu sunt asociați cu niciuna dintre ele. Capacitățile care trebuie cedate (225 MW pentru ENEL și 150 MW pentru E.ON) au fost stabilite în funcție de puterea de piață unilaterală respectivă a celor doi operatori dominanți. Centrala VPP va acoperi cel puțin 25 % din cererea de energie electrică din Sardinia și va funcționa timp de cinci ani, până la finalizarea proiectelor de infrastructură în curs de desfășurare, al căror scop îl reprezintă ameliorarea interconexiunii electrice între Sardinia și peninsula.

(250) Participarea la licitații va fi deschisă pentru operatorii de pe piață care vând consumatorilor finali. Produsele propuse presupun un termen anual și/sau un termen de cinci ani. Licitațiile vor viza perioada ulterioară datei de 1 ianuarie 2010.

(251) Din cauza constrângerilor de ordin fizic ale rețelei de energie electrică din Sardinia, centrala VPP italiană este concepută ca un instrument financiar⁽¹¹⁸⁾. Cu acest tip de VPP, cumpărătorii nu trebuie să vândă fizic electricitatea care face obiectul licitației utilizatorilor finali. Aceștia beneficiază automat de o lichidare financiară oricând prețul plătit pe piața din ziua următoare depășește un anumit prag. Pentru un operator existent sau pentru un operator nou care dorește să își creeze o clientelă, avantajul de a deține capacități VPP constă în faptul că centrala VPP poate fi utilizată în calitate de instrument de acoperire a tuturor (celorlalte) tranzacții fizice efectuate.

(252) Efectul proconcurențial al acestui tip de VPP se datorează faptului că operatorii dominanți nu simt nevoia de a-și utiliza puterea de piață pentru menținerea prețurilor

ridicate pe piața din ziua următoare, deoarece avantajul pe care l-ar obține din această strategie ar fi transferat cumpărătorilor de centrale VPP.

6.5.3.2. Compatibilitatea tarifului pe baza centralei VPP

(253) Deși se presupune că centrala VPP produce efecte proconcurențiale pe piața energiei electrice din Sardinia și în pofida propunerii formulate în luna ianuarie a anului 2007, Comisia a ajuns la concluzia că, în cazul de față, VPP nu oferă un temei suficient pentru a justifica compatibilitatea ajutorului, atât pe o perioadă tranzitorie ulterioară punerii sale în aplicare, sau *a fortiori*, pe perioada precedentă punerii în aplicare, din motivele prezentate în continuare.

(254) Comisia nu exclude faptul că, în anumite împrejurări excepționale, o măsură corectivă care urmărește „liberalizarea pieței” (sau, cu alte cuvinte, în cazul de față, o măsură structurală care urmărește ameliorarea concurenței pe o piață deschisă legal concurenței, dar încă extrem de concentrată) poate întemeia compatibilitatea unui ajutor de stat. În cazul în speță, aceasta a examinat natura problemei concurenței care caracterizează piața energiei electrice din Sardinia⁽¹¹⁹⁾, existența unei relații cauză-efect între această problemă și ajutor, precum și eficiența centralei VPP în calitate de măsură corectivă.

(255) În primul rând, în ceea ce privește natura problemei concurenței în Sardinia, trebuie menționat că prețurile crescute constatate pe insulă rezultă din combinația mai multor factori: lipsa interconexiunii, structura costurilor pentru portofoliul de producție și puterea de piață a celor doi producători. Faptul că o insulă se confruntă cu lipsa interconexiunii de energie electrică nu are nimic în comun cu liberalizarea și este mai degrabă corolarul natural al amplasării sale geografice. Numeroase state ale UE sunt insulare și aproape toate statele membre au insule a căror interconexiune de energie electrică este insuficientă sau inexistentă. Structura costurilor pentru portofoliul de producție nu este asociată direct funcționării pieței energiei electrice, nici exercitării unei puteri de piață de către operatorii dominanți. Aceasta depinde mai degrabă de resursele energetice primare disponibile și de celelalte constrângeri fizice și geografice care condiționează deciziile de investiții ale producătorilor de energie electrică. În sfârșit, un segment de piață puternic concentrat pe o insulă este, probabil, mai degrabă o regulă decât o excepție. În consecință, singurul factor de concurență care poate fi evidențiat este situația de duopol, care poate încuraja operatorii dominanți să fixeze prețuri ridicate. Totuși, nu este vorba decât de un singur factor, printre alții, care corespunde nivelului crescut al prețurilor în Sardinia.

⁽¹¹⁸⁾ Centrala VPP ia forma unui contract care oferă cumpărătorului dreptul automat de a obține diferența, dacă aceasta este un număr pozitiv, dintre prețul plătit producătorilor din Sardinia pe piața din ziua următoare și prețul de referință. Cumpărătorul plătește vânzătorului prețul fixat prin licitație și primește de la acesta diferența, dacă este un număr pozitiv, dintre prețul de pe piața din ziua următoare și prețul de referință.

⁽¹¹⁹⁾ Comisia s-a sprijinit în acest scop pe analiza efectuată de AEEG în rapoartele sale.

- (256) În al doilea rând, Comisia a examinat dacă există o relație cauză-efect între tarifele preferențiale și situația pieței energiei electrice din Sardinia. Aceste tarife nu au fost niciodată destinate remedierii situației concurențiale din Sardinia, în măsura în care tarifele din această regiune notificate de Italia nu oferă o soluție decât unui cerc restrâns de utilizatori care se numără printre cei care dispun de cea mai mare putere de negociere. Italia însăși a admis că tariful Alcoa urmărește să alinieze prețul plătit de întreprindere în Sardinia la prețurile practicate în alte țări în ceea ce privește producătorii de aluminiu.
- (257) Este posibil ca ajutorul în cauză să fi exacerbat situația care rezultă din existența unui duopol de producție. Sistemul de plăți compensatorii care constituie măsura examinată nu stimula deloc întreprinderea Alcoa să își utilizeze puterea de cumpărare pentru a reduce consumul de energie electrică, deoarece interesul său de a se aproviziona la prețul cel mai scăzut era satisfăcut de plățile compensatorii pe care le primea și nu prin exercitarea, pe piața cu amănuntul, a puterii de negociere pe care i-o conferă statutul său de mare consumator de energie electrică în Sardinia. Prin limitarea interesului Alcoa de a căuta condiții de aprovizionare diferite de cele pe care le oferă operatorul tradițional, este posibil ca plățile compensatorii să fi afectat, într-o anumită măsură, concurența pe piața cu amănuntul, în detrimentul tuturor consumatorilor de energie electrică, prin consolidarea poziției financiare a operatorului dominant.
- (258) În al treilea rând, ameliorarea condițiilor de concurență efectivă care se așteaptă de la centrala VPP nu pare să fie proporțională cu domeniul de aplicare și intensitatea ajutorului acordat. Se pare că măsura corectivă ar avea efecte mai degrabă limitate pe piața din Sardinia. Aceasta nu ar acționa decât asupra comportamentului operatorilor dominanți, deoarece o VPP concepută drept instrument financiar, precum cea instituită de Italia, nu are niciun impact asupra interconexiunii sau asupra costurilor de producție și, spre deosebire de un „contract ferm”, nu urmărește modificarea structurii pieței producției.
- (259) În al patrulea rând, ajutorul denaturează concurența pe piața aluminiului primar, în timp ce centrala VPP va ameliora într-o oarecare măsură concurența pe o altă piață, cea a energiei electrice. Prin natura sa, VPP nu este capabilă să producă efecte directe pe piața aluminiului.

6.5.4. Concluzii privind compatibilitatea ajutorului (Veneția și Sardinia)

- (260) Având în vedere cele de mai sus, Comisia consideră că tariful aplicat topitorilor întreprinderii Alcoa situate în Veneto și în Sardinia nu poate beneficia de nicio

derogare în temeiul articolului 87 din Tratatul CE. Derogările prevăzute la articolul 87 alineatul (2) nu sunt aplicabile, deoarece ajutorul nu are caracter social, nu este destinat să compenseze daune cauzate de catastrofe naturale sau evenimente excepționale și nu a fost acordat pentru a compensa dezavantaje economice cauzate de divizarea Germaniei. Derogările prevăzute la articolul 87 alineatul (3) literele (b) și (d) nu sunt, de asemenea, aplicabile, deoarece măsura nu este destinată să promoveze realizarea unui proiect important de interes european comun, să remedieze o perturbare gravă a economiei unui stat membru sau să promoveze cultura și conservarea patrimoniului. În ceea ce privește derogarea prevăzută la articolul 87 alineatul (3) litera (a), analiza prezentată mai sus, la considerentele 220-240, demonstrează că ajutorul nu poate fi autorizat drept ajutor destinat să favorizeze dezvoltarea economică a unei regiuni cu un nivel de trai anormal de scăzut sau în care se înregistrează o stare gravă de subocupare a forței de muncă. În sfârșit, analiza demonstrează că tariful, chiar asociat unei VPP, nu poate fi considerat compatibil conform derogării prevăzute la articolul 87 alineatul (3) litera (c) din Tratatul CE (a se vedea, în special, considerentele 216, 271, 241-245 și 253-259).

- (261) În consecință, prelungirea tarifului preferențial aprobat pentru Alcoa în conformitate cu articolul 11 alineatul (11) din Legea nr. 80/2005, și cu decretul 2004 (în măsura în care tariful poate fi rezultatul aplicării acestui decret între ianuarie 2006 și iunie 2007 – a se vedea considerentul 44) trebuie să fie declarată incompatibilă cu piața comună.

6.6. Recuperare

- (262) Conform articolului 14 alineatul (1) din Regulamentul (CE) nr. 659/1999 al Consiliului, atunci când se adoptă decizii negative în cazuri de ajutor ilegal incompatibil cu piața comună, este necesar să se restabilească o concurență eficientă și să se recupereze ajutorul (inclusiv dobânzi) cât mai curând posibil, exceptând cazul în care această recuperare contravine unui principiu general de drept comunitar.

6.6.1. Încredere legitimă și alte principii generale ale dreptului comunitar care ar putea împiedica recuperarea

6.6.1.1. Încredere legitimă

- (263) În temeiul unei jurisprudențe constante, dacă un ajutor este pus în aplicare fără a fi notificat în prealabil Comisiei în conformitate cu articolul 88 alineatul (3) din tratat, beneficiarul ajutorului nu poate avea o încredere legitimă în regularitatea acordării acestui ajutor⁽¹²⁰⁾. O întreprindere care acționează în conformitate cu normele este, în general, capabilă să determine dacă procedura de notificare a fost respectată sau dacă ajutorul este legal.

⁽¹²⁰⁾ Hotărârea din 20 martie 1997, Alcan Deutschland, C-24/95, Rec., 1997, p. I-1591, punctele 25, 30 și 31 și hotărârea în cauzele conexe C-183/02 P și C-187/02, Demesa și Territorio histórico de Álava/Comisia, Rec., 2004, p. I-10609, punctul 45.

- (264) Totuși, nu este exclusă posibilitatea pe care o are beneficiarul unui ajutor ilegal de a invoca circumstanțe excepționale care ar fi putut întemeia în mod legitim încrederea sa în caracterul conform al acestui ajutor și de a se opune, prin urmare, rambursării acestuia ⁽¹²¹⁾. De altfel, „dacă un operator economic prudent și avizat poate să prevadă adoptarea unei măsuri comunitare de natură a-i afecta interesele, acesta nu ar putea să invoce beneficiul unui astfel de principiu atunci când această măsură este adoptată” ⁽¹²²⁾.
- (265) Comisia a examinat dacă circumstanțe excepționale, asociate existenței deciziei Alumix, invocate de Alcoa au putut să determine întreprinderea să aibă o încredere legitimă.
- (266) Conform jurisprudenței constante a Curții, încrederea legitimă nu poate apărea decât din asigurări specifice, necondiționate și concordante, provenind de la instituțiile comunitare, de natură să genereze așteptări că măsura nu este un ajutor sau este legală ⁽¹²³⁾.
- (267) Alcoa afirmă că, chiar dacă regimul actual nu ar trebui să fie considerat „ajutor existent”, întreprinderea ar putea totuși să invoce încrederea legitimă, deoarece atunci când a achiziționat Alumix și a hotărât să investească în cele două topitorii, s-a bazat pe faptul că în decizia Alumix se concluzionează absența ajutorului. Alcoa menționează, de asemenea, ca precedent, decizia Comisiei privind sistemul scutirii de impozit pentru întreprinderile siderurgice care sunt amplasate în străinătate ⁽¹²⁴⁾ (a se vedea considerentul 97).
- (268) În decizia Comisiei privind schema de scutire fiscală a provizioanelor acordată de Franța întreprinderilor siderurgice, dispozițiile privind ajutoarele existente nu puteau fi aplicate direct, deoarece era vorba de un ajutor acordat sectorului siderurgic, guvernat de Tratatul CECO, care nu recunoștea conceptul de ajutor existent. Comisia a recunoscut încrederea legitimă a beneficiarilor, aplicând, prin analogie, dispozițiile relevante ale Tratatului CE fără să impună, prin urmare, recuperarea ajutorului. Totuși, cazul era extrem de similar celui referitor la *centrele de coordonare stabilite în Belgia* în cadrul căreia Comisia a modificat evaluarea unei măsuri pe care o considerase anterior ca nereprezentând ajutor, fără ca această măsură să fi fost modificată de statul membru. Considerațiile formulate la considerentul 210 permit Comisiei să înlăture afirmația potrivit căreia decizia citată ar putea fi invocată în vederea întemeierii recunoașterii încrederii legitime a întreprinderii Alcoa.
- (269) În ceea ce privește importanța atribuită de Alcoa deciziei Alumix, trebuie remarcat faptul că această decizie putea doar să suscite încrederea legitimă a beneficiarului în faptul că mecanismul tarifar care a fost evaluat în acea decizie, nu reprezenta ajutor până la 31 decembrie 2005.
- (270) Cu toate acestea, decizia Alumix nu putea determina apariția încrederii legitime în ceea ce privește prelungirea tarifului prevăzută la articolul 11 alineatul (11) din Legea nr. 80/2005. Alcoa nu putea avea nicio încredere legitimă în faptul că măsura din 2005, care prelungea tariful până în 2010, nu ar avea în mod automat caracter de ajutor. În prezența unei măsuri care a fost (a) modificată substanțial și (b) prelungită, un beneficiar avizat ar fi trebuit să se asigure de legalitatea ajutorului.
- (271) Absența posibilității ca decizia Alumix să genereze o încredere legitimă este confirmată explicit la punctul 109 din Hotărârea Tribunalului.
- (272) Faptul că Alcoa a investit în instalațiile sale din Italia nu este de natură să determine apariția încrederii legitime în legalitatea acordului tarifar modificat și prelungit, deoarece era clar, în momentul acordării acestuia, că tariful Alumix inițial era prevăzut doar pentru o durată de zece ani și că Alcoa și-a planificat investițiile pe această bază și nu pe baza unui tarif stabilit pe o perioadă nelimitată.
- (273) Având în vedere considerațiile precedente, Comisia a concluzionat că existența unui tarif Alumix autorizat nu putea determina Alcoa să aibă o încredere legitimă în legalitatea măsurii în cauză.
- (274) Pentru unitatea din Sardinia, Comisia a examinat, de asemenea, dacă scrisoarea din 2007 și evenimentele ulterioare ar putea reprezenta o sursă de încredere legitimă pentru Alcoa.

⁽¹²¹⁾ Hotărârea Curții de Justiție în cauza C-5/89, Comisia/Germania, Rec., 1990, p. I-3437, punctul 16.

⁽¹²²⁾ A se vedea hotărârile adoptate în cauza 78/77, Lührs, Rec., 1978, p. 169, punctul 6; în cauza 265/85, Van de Bergh en Jurgens/Comisia, Rec., 1987, p. 1155, punctul 44 și în cauza T-489/93, Unifruit Hellas/Comisia, Rec., 1994, p. II-1201, punctul 51.

⁽¹²³⁾ A se vedea hotărârile adoptate în cauza 265/85, Van den Bergh en Jurgens/Comisia, ibid., punctul 44, în cauza C-152/88, Sofrimport/Comisia, Rec., 1990, p. I-2477, punctul 26, în cauza T-290/97, Mehibas Dordtselaan/Comisia, Rec., 2000, p. II-15, punctul 59 și în cauza T-223/00, Kyowa Hakko Kogyo/Comisia, Rec., 2003, p. II-2553, punctul 51.

⁽¹²⁴⁾ A se vedea nota de subsol 51.

(275) În acest sens, se poate remarca faptul că, în scrisoarea din 2007, Comisia nu acorda nicio asigurare precisă și necondiționată cu privire la faptul că VPP permitea să se ajungă la o concluzie în sensul compatibilității ajutorului. Scrisoarea, provenind de la serviciile Comisiei, se limita să indice că „comisarul european competent în domeniul concurenței va fi dispus să propună Colegiului autorizarea unei perioade de eliminare progresivă pe termen scurt a tarifelor la energia electrică în Sardinia”. Această formulare implica faptul că rezultatul pozitiv al cauzei ar fi fost condiționat, în orice caz, de autorizarea proiectului de decizie de către Colegiul Comisarilor. În consecință, având în vedere statutul (de scrisoare din partea serviciilor) și conținutul (asigurare condiționată), scrisoarea din 2007 nu este de natură a determina apariția unei încrederi legitime, astfel cum aceasta din urmă este recunoscută de către Curte.

6.6.1.2. Alte principii generale de drept comunitar

(276) Nici Italia, nici Alcoa nu au invocat considerații în acest sens. Totuși, Comisia a examinat dacă alte principii generale de drept comunitar împiedică, integral sau parțial, recuperarea.

(277) În ceea ce privește unitatea din Veneto, se estimează că recuperarea ajutorului nu încalcă niciun principiu general de drept comunitar. În decizia de inițiere a procedurii, Comisia a exprimat îndoieli serioase cu privire la compatibilitatea ajutorului în favoarea unității amplasate în Veneto, iar urmarea procedurii nu a indicat niciun element care să permită îndepărtarea acestei impresii.

(278) În ceea ce privește unitatea din Sardinia, Comisia a examinat situația care a rezultat în urma scrisorii din 2007 și a evenimentelor ulterioare. Astfel cum s-a demonstrat mai sus, la considerentul 275, scrisoarea din partea serviciilor Comisiei nu oferea nicio asigurare precisă și necondiționată cu privire la faptul că VPP ar permite formularea unei concluzii privind compatibilitatea ajutorului, limitându-se să indice că, în cazul în care Italia ar răspunde rapid sugestiei formulate în scrisoare, comisarul competent în domeniul concurenței putea propune autorizarea unei eliminări progresive a tarifului pe termen scurt. Totuși, ideea unei centrale VPP a rămas în așteptare pe întreg parcursul procedurii, până în momentul în care Italia se hotărăște să o concretizeze.

(279) În pofida acestei propuneri, astfel cum se explică la considerentele 253-259, Comisia a ajuns la concluzia că centrala VPP nu poate reprezenta temeiul juridic al unei decizii de compatibilitate a ajutorului din motive legate

de circumstanțele măsurii și natura generală a VPP și nu de rezultatul discuțiilor purtate cu Italia. Este necesar să se pună întrebarea dacă discuțiile prelungite referitoare la VPP pot determina infirmarea prezumției potrivit căreia constatarea incompatibilității unui ajutor ilegal trebuie în mod necesar să determine recuperarea cuantumului total al acestui ajutor.

(280) Deși durata anchetei nu a fost în sine excepțional de lungă (de trei ani), Comisia admite că, în cazul în speță, aceasta a fost prelungită de discuțiile privind introducerea centralei VPP.

(281) Deși aceasta se justifică într-o mare măsură prin reacția tardivă a Italiei la propunere, Comisia recunoaște că durata îndelungată a acestor discuții este contrară principiului de bună administrare și a influențat comportamentul beneficiarului pe perioada anchetei. Într-adevăr, este probabil ca perspectiva ca VPP să poată permite atingerea unui rezultat favorabil în cazul unității din Sardinia, perspectivă pe care Comisia a generat-o și pe care nu a înlăturat-o suficient de rapid, să fi denaturat percepția Alcoa cu privire la riscul de recuperare a ajutorului aprobat în Sardinia, ulterior inițierii procedurii, ceea ce poate să fi influențat strategia sa referitoare la investiții și la relocarea activităților. Fără scrisoarea din 2007, Alcoa ar fi putut hotărî să își înceteze activitățile în Sardinia, limitând astfel valoarea supusă recuperării.

(282) În acest context, Comisia consideră oportună neimpunerea recuperării ajutorului acordat unității din Sardinia pentru perioada cuprinsă între data scrisorii, și anume 19 ianuarie 2007, și data prezentei decizii.

6.6.2. Valoarea sumelor care trebuie recuperate

(283) În concluzie, toate sumele reprezentând de ajutor incompatibil percepute de Alcoa în conformitate cu articolul 11 alineatul (11) din Legea nr. 80/2005, începând cu 1 ianuarie 2006 trebuie să fie recuperate, după ce au fost majorate cu dobânzi, conform capitolului V din Regulamentul (CE) nr. 794/2004 al Comisiei din 21 aprilie 2004 privind punerea în aplicare a Regulamentului (CE) nr. 659/1999 al Consiliului privind normele de aplicare a articolului 93 din Tratatul CE ⁽¹²⁵⁾.

(284) Obiectivul recuperării constă în restabilirea poziției concurențiale ocupate de beneficiar înainte de acordarea acordului incompatibil. Pentru a cuantifica sumele care trebuie recuperate, este deci necesar să se determine prețul pe care l-ar fi plătit Alcoa pe piața energiei electrice dacă tariful nu ar fi fost prelungit.

⁽¹²⁵⁾ JO L 140, 30.4.2004, p. 1.

(285) Astfel cum s-a menționat la considerentul 157, Alcoa a încheiat cu ENEL un contract bilateral la un preț nominal apropiat de tariful standard aplicat de întreprinderea de electricitate pentru livrările la înaltă tensiune. Conform Comisiei, acesta este despre prețul pe care l-ar fi plătit Alcoa în absența tarifului. Comisia consideră așadar că valoarea care trebuie recuperată echivalează cu diferența dintre prețul contractual și prețul preferențial. Această valoare corespunde plății compensatorii acordate întreprinderii în perioada vizată⁽¹²⁶⁾. Aceeași metodă de calcul a fost reținută de Comisie în cauza Terni⁽¹²⁷⁾, care este direct comparabilă cu cazul de față.

(286) De asemenea, din motive de exhaustivitate, Comisia a examinat – și respins – argumentul potrivit căruia, în lipsa subvențiilor publice, Alcoa ar fi negociat un preț mai avantajos cu furnizorul său și că, din acest motiv, recuperarea ar fi trebuit să se bazeze pe un alt parametru, pretins a fi mai realist.

(287) Înainte de toate și din principiu, Comisia nu este deloc în favoarea ideii stabilirii unui parametru teoretic, atâta timp cât dispune de o referință concretă și adaptată. În cauza Unicredito⁽¹²⁸⁾, Curtea a respins o abordare ipotetică de acest tip, afirmând că „restabilirea situației anterioare [...] nu implică o reconstituire diferită a trecutului în funcție de elemente ipotetice, precum opțiunile, adesea multiple, pe care le-ar fi preferat operatorii interesați”.

(288) De altfel, după ce Comisia a inițiat procedura oficială de investigare privind tariful din 2004 și din 2006 și după ce Alcoa a fost invitată să furnizeze o garanție în calitate de societate mamă pentru a acoperi riscul recuperării, întreprinderea era interesată în mod clar să negocieze cu ENEL cele mai bune condiții posibile pentru alimentarea sa cu energie. În consecință, nu există niciun element care să indice faptul că prețul contractual liber negociat între Alcoa și ENEL nu reflectă în mod corect prețul de piață pe care l-ar fi plătit Alcoa în absența ajutorului.

7. CONCLUZIE

(289) Comisia constată faptul că Italia a pus în aplicare în mod ilegal, încălcând dispozițiile articolului 88 alineatul (3) din Tratatul CE, dispozițiile articolului 1 din *Decretul președintelui Consiliului de Miniștri* din 6 februarie 2004, și ale articolului 11 alineatul (11) din *Decretul-lege* nr. 35/05, devenit *Legea* nr. 80/2005, care prevede prelungirea tarifului preferențial la energie electrică aplicabil întreprinderii Alcoa. Comisia consideră că această măsură, care reprezintă pur și simplu ajutor de exploatare, nu poate beneficia de niciuna din derogările la interdicția generală de a acorda ajutoare de stat prevăzute

prin Tratatul CE și este, prin urmare, incompatibilă cu piața comună. În consecință, toate plățile viitoare trebuie să fie anulate, iar ajutorul deja acordat trebuie să fie recuperat după cum urmează. Cuantumul care trebuie să fie recuperat corespunde sumei tuturor plăților compensatorii plătite întreprinderii Alcoa prin Fondul de compensare. În cazul Veneției, recuperarea vizează perioada cuprinsă între 1 ianuarie 2006 și data adoptării prezentei decizii. În cazul Sardiniei, recuperarea vizează perioada care a precedat scrisorii din 2007, și anume perioada cuprinsă între 1 ianuarie 2006 și 18 ianuarie 2007,

ADOPTĂ PREZENTA DECIZIE:

Articolul 1

Ajutorul de stat acordat ilegal de Italia începând cu 1 ianuarie 2006, în conformitate cu *Decretul președintelui Consiliului de Miniștri* din 6 februarie 2004 și cu articolul 11 alineatul (11) din *Legea* nr. 80/2005, întreprinderii Alcoa Trasformazioni, încălcând articolul 88 alineatul (3) din tratat, este incompatibil cu piața comună. Cuantumul ajutorului este calculat potrivit metodei menționate la considerentul 285 din prezenta decizie.

Articolul 2

(1) Italia recuperează ajutorul menționat la articolul 1, care a fost acordat beneficiarului. În cazul Veneto, recuperarea vizează perioada cuprinsă între 1 ianuarie 2006 și data adoptării prezentei decizii. În cazul Sardiniei, aceasta vizează perioada cuprinsă între 1 ianuarie 2006 și 18 ianuarie 2007.

(2) Sumele care trebuie recuperate cuprind dobânzile acumulate între data la care au fost puse la dispoziția beneficiarului și data recuperării efective a acestora.

(3) Dobânda se calculează pe o bază compusă, în conformitate cu capitolul V din *Regulamentul (CE) nr. 794/2007* și cu *Regulamentul (CE) nr. 271/2008* al Comisiei⁽¹²⁹⁾ de modificare a *Regulamentului (CE) nr. 794/2004*.

(4) Italia anulează toate plățile viitoare ale ajutorului menționat la articolul 1, începând cu data adoptării prezentei decizii.

Articolul 3

(1) Recuperarea ajutorului menționat la articolul 1 este imediată și efectivă.

(2) Italia aplică prezenta decizie în termen de patru luni de la data notificării acesteia.

⁽¹²⁶⁾ Comisia nu dispune de datele necesare pentru efectuarea unui calcul precis al acestei valori.

⁽¹²⁷⁾ A se vedea nota de subsol 9. În cauza Terni, tariful preferențial, prelungit, de asemenea, în conformitate cu articolul 11 alineatul (11) din *Legea* nr. 80/2005 a fost calculat, finanțat și plătit, în substanță, în mod similar tarifului Alcoa (deși prețul final este diferit pentru beneficiari).

⁽¹²⁸⁾ Hotărârea din 15 decembrie 2005, Unicredito, C-148/04, Rec., 2005, p. I-11137.

⁽¹²⁹⁾ JO L 82, 25.3.2008, p. 1.

Articolul 4

(1) În termen de două luni de la notificarea prezentei decizii, Italia pune la dispoziția Comisiei următoarele informații:

- (a) suma totală (suma principală și dobânda) care urmează să fie recuperată de la beneficiar;
- (b) o descriere detaliată a măsurilor deja luate și a celor planificate în vederea respectării prezentei decizii;
- (c) documentele care să demonstreze că beneficiarul a fost somat să ramburseze ajutorul.

(2) Italia informează Comisia cu privire la progresul măsurilor naționale luate în vederea punerii în aplicare a prezentei decizii până la finalizarea recuperării ajutorului menționat la articolul 1. Italia pune la dispoziție fără întârziere,

la simpla cerere a Comisiei, informații privind măsurile deja luate, precum și cele planificate, în vederea respectării prezentei decizii. Italia furnizează, de asemenea, informații detaliate privind sumele ajutorului și dobânzile care au fost deja recuperate de la beneficiar.

Articolul 5

Prezenta decizie se adresează Republicii Italiene.

Adoptată la Bruxelles, 19 noiembrie 2009.

Pentru Comisie
Neelie KROES
Membru al Comisiei

Prețul abonamentelor în 2010
(fără TVA, inclusiv cheltuieli de transport pentru expediere simplă)

Jurnalul Oficial al UE, seriile L+C, numai versiunea tipărită	22 de limbi oficiale ale UE	1 100 EUR pe an
Jurnalul Oficial al UE, seriile L+C, versiunea tipărită + CD-ROM, ediție anuală	22 de limbi oficiale ale UE	1 200 EUR pe an
Jurnalul Oficial al UE, seria L, numai versiunea tipărită	22 de limbi oficiale ale UE	770 EUR pe an
Jurnalul Oficial al UE, seriile L+C, CD-ROM, ediție lunară (cumulat)	22 de limbi oficiale ale UE	400 EUR pe an
Supliment la Jurnalul Oficial (seria S – Anunțuri de achiziții publice), CD-ROM, ediție bisăptămânală	Multilingv: 23 de limbi oficiale ale UE	300 EUR pe an
Jurnalul Oficial al UE, seria C – Anunțuri de concurs	Limbă (limbi) în funcție de concurs	50 EUR pe an

Abonamentul la *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*, care apare în limbile oficiale ale Uniunii Europene, este disponibil în 22 de versiuni lingvistice. Jurnalul Oficial cuprinde seriile L (Legislație) și C (Comunicări și informări).

Pentru fiecare versiune lingvistică se încheie un abonament separat.

În conformitate cu Regulamentul (CE) nr. 920/2005 al Consiliului, publicat în Jurnalul Oficial L 156 din 18 iunie 2005, care prevede că, temporar, instituțiile Uniunii Europene nu au obligația de a redacta toate actele în irlandeză și nici de a le publica în această limbă, Jurnalele Oficiale publicate în limba irlandeză se comercializează separat.

Abonamentul la Suplimentul Jurnalului Oficial (seria S – Anunțuri de achiziții publice) cuprinde toate cele 23 de versiuni lingvistice oficiale într-un singur CD-ROM multilingv.

La cerere, abonamentul la *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene* conferă dreptul de a primi diverse anexe ale Jurnalului Oficial. Abonaților li se semnaleză apariția anexelor printr-un aviz către cititori inclus în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*.

Formatul CD-ROM va fi înlocuit în cursul anului 2010 cu formatul DVD.

Distribuire și abonamente

Abonamente la diverse periodice destinate vânzării, precum abonamentul la *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*, pot fi contractate prin agențiile noastre de vânzări.

Lista agențiilor de vânzări este disponibilă la adresa:

http://publications.europa.eu/others/agents/index_ro.htm

EUR-Lex (<http://eur-lex.europa.eu>) oferă acces direct și gratuit la dreptul Uniunii Europene. Acest site permite consultarea *Jurnalului Oficial al Uniunii Europene*, inclusiv a tratatelor, a legislației, a jurisprudenței și a actelor pregătitoare ale legislației.

Pentru mai multe informații despre Uniunea Europeană, consultați: <http://europa.eu>

Oficiul pentru Publicații al Uniunii Europene
2985 Luxembourg
LUXEMBURG

RO